çakal

roman

frederic forsyth

70

THE DAY OF THE JACKAL
roman
frederic forsyth
türkçesi: sermet puza

ANKARA CADDESI 13
TELEFON: 26 81 42
NARLIBAHÇE SOKAK 19/3
TELEFON: 27 87 20
ISTANBUL

FREDERIC FORSYTH

Frederic Forsyth, uzun yıllar gazetecilik yaptı; belli başlı bütün İngiliz gazetelerinde görev aldı, çok ünlü bir haber ajansının Paris bürosunda uzun süre çalıştı. Adını **ÇAKAL** / THE DAY OF THE JACKAL yayınlanana kadar pek duyuramamıştı. Ama ÇAKAL yayınlanır yayınlanmaz büyük bir ilgi ile karşılandı; bütün dünya dillerinde yayın hakları hemen satıldı, film hakları için alışılmışın çok üstünde bir ücret ödendi. ÇAKAL, İngiltere'de «**son on yılın en çok satan kitabı**» oldu; Amerika, Almanya, İtalya gibi ülkelerde «**en çok satan kitaplar /** bestseller» listelerinde uzun zaman bir numarada kaldı. **ODESSA** / THE ODESSA FILE (e yayınları 77) adlı ikinci kitabıyla uluslararası yayın piyasasında kazandığı büyük başarıyı perçinledi. Frederic Forsyth'ın bu kitabı da kısa zamanda on yedi dile çevrildi ve yine «**bir numaralı**» kitap olarak listelerde uzun zaman kaldı. Frederic Forsyth ÇAKAL'da gerçekliği asla tartışılamayacak, ama yetkililerce de onaylanması imkansız bir olayı, gerçek bir adamın inanılmaz hikâyesini sunuyor. Fransa Cumhurbaşkanı General De Gaulle'e karşı düzenlenen en önemli suikastı soluk kesici bir tempoda anlatıyor.

ÇAKAL

70

ÇAKAL the day of the jackal ● frederic forsyth'ın romanı ● *e yayınları: 70* ● yayın hakları: hutchinson publishing group ltd./onk copyright ajansı. e yayınları 1972 ● kapak: kemal kaldı ● baskı: eko basımevi ● kapak filmi: ebru grafik, kapak baskısı: arofis basımevi ● cilt: baba ciltevi ● *e yayınları* idare *ankara caddesi 13* telefon *26 81 42* dağıtım *narlıbahçe sokak 19 kat 3-4* telefon *27 87 20* istek ve yazışmalar için kısa adres *e yayınları posta kutusu 12 istanbul* ● ● birinci baskı: mart 1972, ikinci baskı. nisan 1972, üçüncü baskı: ocak 1974, dördüncü baskı: mart 1974, beşinci baskı: nisan 1974 altıncı baskı: nisan 1974 yedinci baskı: eylül 1974 ●●

türkçesi : sermet puza

FREDERIC FORSYTH

ÇAKAL

ROMAN
E YAYINLARI

GENEL DİZİ

1 bir suikastın anatomisi

MART sabahları saatın altı buçuğunda Paris soğuk olur, hele bir adam kurşuna dizilmek üzereyse bu soğuk daha bir yakıcıdır sanki 11 Mart 1963 sabahı, o saatte, İvry kalesinin ana avlusunda, buz tutmuş toprağa gömülü kazığa sırtını veren Fransız Hava Kuvvetlerinden bir yarbay, elleri arkadan bağlanırken inanmazlığın yavaş yavaş silindiği gözlerle yirmi metre ötesinde duran ceza mangasına bakıyordu.

Gerilimin hafiften azaldığını gösteren ayak hışırtıları duyuldu, bu arada da bez parçası Yarbay Jean-

Marie Bastien-Thiry'nin gözüne bağlanıp gün ışığını ondan bir daha görmemek üzere gizledi. Askerler tüfeklerini omuzlarken, mekanizmaların sesine acınacak bir şekilde katılan papazın mırıltısı işitiliyordu.

Duvarların ötesinde, şehrin merkezine doğru giden daha küçük bir taşıtın yolunu kestiği Berliet marka kamyon gürültüyle korna çaldı. Dağılmadan önce kornanın yankısı mangaya komuta eden subayın «Nişan al!» emrini boğdu. Tüfek sesleri, ürken bir güvercin sürüsünü dağıtması dışında, uyanmakta olan şehirde en ufak bir kıpırtı yaratmadı. Bir kaç saniye sonraki tek patlama da —subayın ölüm mahkûmunun beynine sıktığı kurşun— duvarların ötesinde yeni artmaya başlayan taşıt gürültülerinde yitti.

Fransa Devlet Başkanını vurmaya kalkan Gizli Ordu (O.A.S.) ya bağlı katillerin başındaki bu subayın ölümünün, Devlet Başkanına yönelen bütün yeni girişimleri önlemesi gerekirdi. Oysa, kaderin garip bir cilvesiyle, bu ölüm bir başlangıç oldu. Bu işleyişi anlamak için, sözkonusu mart sabahı, Paris dışındaki askeri cezaevi avlusunda yalnızca iplerin ayakta tuttuğu bu cansız gövdenin neden kurşunlarla delik deşik edildiğini açıklamak gerekir...

Güneş sonunda, sarayın duvarı ardında kaybolmuştu, gölgeler avluda uzuyor, rahatlatıcı bir serinlik getiriyordu. Bu kavurucu yaz günü, akşamın saat yedisinde bile ısı yirmi beş dereceydi. Sıcaktan boğulan şehrin bir ucundan öbürüne, somurtuk karılarıyla şamatacı çocuklarını arabalara ya da trenlere dolduran Parisliler haftasonu tatilini geçirmek üzere yola çıkmaya hazırlanıyorlardı. Paris yakınında bekleyen birkaç

adamın, Devlet Başkanı Charles de Gaulle'ün ölmesi gerektiğine karar verdiği 22 Ağustos 1962 günüydü bu.

Şehir halkının boğucu sıcaktan kaçıp doğaya, ırmaklarla denizlerin kıyılarına sığınmaya hazırlandığı sıra, Elysée Sarayının görkemli cephesinin ardında Bakanlar Kurulu toplantısı devam ediyordu. Sabırsızlıkla beklenen gölgenin sonunda kapladığı şeref avlusunun kurşunî çakıllarında, birbiri ardına dizilmiş on altı siyah DS (*), avlunun dörtte üçünü dolduran bir yarımay meydana getiriyordu.

Gölgenin ilk eriştiği batıya bakan duvarın dibine sığınmış bulunan şöförler, havadan sudan konuşuyorlardı. Tartışmaların alışılmamış uzunluğuna sövmeye başlamışlardı ki, yedi buçuğa doğru, görevinin gerektirdiği sırmalarla madalyaları kuşanmış bir hademe, altı basamağın tepesinde, camlı kapıda göründü ve muhafızlara işaret etti. Şöförler hemen izmaritleri atıp ayaklarının ucuyla ezdiler. Güvenlik örgütü görevlileri ve muhafızlar avlu kapısının yanındaki kulübelerinde kaskatı kesildiler, kalın çelik parmaklıklı kapılar açıldı.

İlk bakan grubu kapıların ardında belirdiğinde, şöförler çoktan arabalarının direksiyonuna geçmişlerdi. Hademe kapıları açtı, bakanlar gülümseyip birbirlerine iyi haftasonu tatilleri dileyerek basamakları indiler. D.S.'ler sırayla basamakların dibinde duruyor, hademe eğilerek kapıyı açıyor, bakan arka koltuğa yerleşiyor ve yol boyu muhafızların selâmladığı araba avluyu geçip Faubourg Saint - Honoré'ye sapıyordu.

On dakika sonra avluda iki siyah DS kalmıştı. Onlar da, yavaş yavaş merdivenin dibine yaklaştılar. İlkinin ön çamurluğunun üzerinde Devlet Başkanlığı forsu dalgalanıyordu. Sürücüsü, Satory'deki Ulusal Jandarma Birlikleri Kampından gelen polis şöförü Francis

(*) Citroen otomobillerinin en lüks modeli

Marroux'ydu. Sağlam sinirleri, reflekslerindeki çabukluk ve işinde usta oluşu De Gaulle'ün özel şöförlüğüne atanmasını sağlamıştı. Arkadaki ikinci DS de, yine Satory'den bir jandarma tarafından kullanılıyordu.

Saat yedi kırk beşte camlı kapıların ardında yeni bir grup göründü, avludakiler gene değiştirdiler duruşlarını. Her zamanki gibi koyu gri bir kruvaze elbise giymiş, yine koyu renk bir kravat takmış olan Charles de Gaulle camın ardında belirdi. Geçerliliği pek kalmamış denebilecek bir kibarlıkla yana çekilip Madam De Gaulle'e yol verdi, ardından koluna girip basamakları inmesine yardım etti. Madam De Gaulle ilk arabanın sol kapısından arkaya bindi. General de sağdan geçip yanına yerleşti.

O sıralar Fransız Ordusu Zırhlı Birlikler Kurmay Başkanı olan damatları Albay Alain de Boissieu, iki kapının da iyice kapanıp kapanmadığına baktı ve Marroux'nun yanına oturdu.

Başkan ve karısıyla birlikte merdiveni inen memur topluluğundan iki kişi de arkadaki arabaya geçtiler. Cezayir asıllı, güçlü özel muhafız Henri Djouder şöförün yanına oturdu, sol koltuğunun altına yerleştirdiği ağır tabancasını biraz gevşetti ve arkasına yaslandı. O andan sonra bakışı, durmadan öndeki arabayı değil, hızla iki yanından gelip geçen kaldırımlarla yol kavşaklarını gözleyecekti. Avluda kalacak olan güvenlik örgütü görevlilerinden birine son olarak bir şeyler söyleyen ikinci kişi de, tek başına arabanın arkasına oturdu. Başkanın güvenlik örgütü şefi Komiser Jean Ducret'ydi bu. Batıdaki duvarın dibinde bekleyen beyaz miğferli iki motosikletli motörleri çalıştırıp, ağır ağır ilerlemeye koyuldular. Avlu kapısına varmadan önce birbirlerinden üç metre arayla durdular, omuzla-

rının üstünden geriye bir göz attılar. Önce Marroux harekete geçti, arabayı demir kapıya doğru çevirip iki motosikletlinin ardında durdu. İkinci araba da aynı hareketi tekrarladı. Saat sekize on vardı.

Yeniden çelik parmaklıklı kapı açıldı, küçük kafile esas duruştaki memurların önünden geçip Saint-Honoré'ye çıktı. Kafile, yolun sonuna vardığında Marigny Caddesine saptı. Kestane ağaçlarının altında, küçük motosikletinin selesinde oturan beyaz miğferli bir genç, kafilenin yirmi metre kadar uzaklaşmasını bekledikten sonra ardından hareket etti. Ağustos ayında bir haftasonu için trafik olağandı. Başkanın hareketi de önceden bildirilmemişti. Sadece canavar düdükleri, görevli trafik polislerine kafilenin yaklaştığını haber veriyordu. Polisler, deli gibi düdük çalıp öteki taşıtları durduruyorlardı.

İyice gölgelik caddede kafile hızlandı. Clemenceau alanına çıktı ve III. Aleksandre köprüsüne doğru yoluna devam etti. Resmî arabaların ardına takılan küçük motosiklet, güçlük çekmeden onları izliyordu. Köprüden sonra, Marroux, General-Gallieni Caddesinde, daha sonra da İnvalides bulvarında motosikletlileri izledi. Bu noktaya vardığında, küçük motosikletli öğrenmek istediğini öğrenmiş. Başkanlık kafilesinin Paris'ten çıkmak için izleyeceği yolu anlamıştı. İnvalides bulvarıyla Varenne sokağının kesiştiği yerde yavaşladı; en yakın kahveye yönelmek üzere döndü. Kahvede, tezgâha yaklaşan motosikletli bir telefon jetonu aldı, dipteki kulübeye girdi ve bir numara çevirdi.

Başkanın o akşam ölmesi gerektiğine karar veren adam, Meudon'daki bir kahvede bekliyordu. Hava ordusu subaylarından, Hava Bakanlığında görevli, evli ve üç çocuk babası otuz beş yaşındaki Yarbay Jean-Marie

Bastien-Thiry'di bu. Görünüşte rejime sadık olan bu adam, Cezayir'i milliyetçi Cezayirlilere bırakmakla hem ülkesine, hem de kendisini iktidara getiren adamlara ihanet etmiş saydığı Charles de Gaulle'e büyük bir kin besliyordu.

O çağda, aynı görüşü paylaşan bir kaç bin kişiydiler. Ama, ancak bir avuç gözü dönük General de Gaulle'ü öldürmeye ve bu fırsattan yararlanıp hükümetini devirmeye and içmiş bulunan Gizli Ordu'da görevliydi.

Telefonla arandığı bildirildiğinde, birasını yudumluyordu ufak ufak. Barmen telefonu ona geçirdi, sonra gidip tezgâhın öbür ucundaki televizyonun sesini kıstı. Bastien-Thiry birkaç saniye süreyle dinledi: «Çok iyi, teşekkür ederim», diye mırıldandı ve telefonu kapadı. Bira parasını peşin ödemişti. Bardan çıktı, kaldırımın üzerinde durdu, koltuğunun altındaki gazeteyi özenle iki kere açtı ve yeniden kıvırdı.

Yolun öbür yanında, genç bir kadın, birinci kattaki dairesinin dantel perdesini bıraktı ve odanın içinde bekleyen on iki kişiye döndü.

«2 numaralı yol,» dedi.

Mesleklerinde daha yeni olan beş genç, elleriyle oynamayı bırakıp ayağa fırladılar.

Daha tecrübeli olan öteki yedisi, onlar gibi sinirlendiklerini göstermiyorlardı. İçlerinde Bastien-Thiry'nin yardımcısı, taşralı bir soylu aileden gelme, aşırı sağcı Teğmen Alain Bougrenet de La Tocnaye vardı. O da otuz beş yaşında, evli ve iki çocuk babasıydı.

Çetenin en tehlikeli kişisi, geniş omuzlu, dört köşe çeneli, Cezayir'de bir zamanlar ziraat mühendisi olarak çalışmış, O.A.S. nin gözü dönüklerinden otuz dokuz yaşındaki Georges Watin'di. İki yıl içinde, O.A.S.

nin en korkulu katillerinden biri olarak kendini göstermişti. Bacağındaki eski bir yara yüzünden ona «Topal» diyorlardı.

Genç kadın haberi verir vermez, on iki adam servis merdiveninden aşağı koşup, hepsi çalınmış ya da kiralanmış altı arabanın beklediği yan yola çıktılar. Saat sekize beş vardı.

Bastien-Thiry, suikast için uygun görülen yerleri bizzat inceleyip hangi açılardan ateş edilebileceğini, taşıtların muhtemel uzaklıkları ve hızlarıyla bunları durdurmak için gerekli ateş gücünü hesaplamakla uğraşmıştı günlerce. İncelediği yer de Petit Clamart'ın ana kavşağına giden dümdüz ve uzun bir yoldu: **Libération Caddesi.**

Yapılan plana göre, usta nişancıları içine alan ilk grubun Başkanın arabasına kavşağa varmadan aşağı yukarı iki yüz metre önce ateş açması gerekiyordu. Yolun kıyısında duran bir kamyonetin ardına gizlenip, çok geniş açıdan kendilerine doğru gelen arabalara ateş açacak ve böylece isabet ettirme olanaklarını büyük ölçüde arttırmış olacaklardı.

Bastien-Thiry'nin hesaplarına göre, yüz elli merminin en baştaki arabayı kamyonetin yanına varmadan bulması gerekiyordu. Başkanın DS'i hareketsiz bırakılınca, ikinci bir O.A.S. grubu yan yolların birinden fırlayıp refakat arabasını çok yakından tarayacaktı. Birkaç saniye Başkanlık arabasındakileri yok etmeye yetecek, sonra iki grup kaçmalarını sağlamak için başka bir yolda bekletilen üç arabaya koşacaktı. On üçüncü adam olan Bastien-Thiry de gözcülük yapacaktı. Saat sekizi beş geçe bütün gruplar harekete hazırdı. Paris'e doğru, tuzağın kurulduğu yerin yüz metre uzağındaki bir otobüs durağında Bastien-Thiry elinde ga-

zetesiyle bekliyordu. Gazetesini sallayarak, kamyonetin yanında mevzilenmiş bulunan birinci grubun şefi Serge Bernier'ye işaret verecekti. Emir hemen, Bernier'nin ayaklarının dibinde otlara yüzükoyun uzanmış yatan nişancılara iletilecekti. Bougrenet de La Tocnaye refakat arabasının yolunu kesmekle görevli taşıtı kullanacak, Topal Watin de makinelisiyle yanında olacaktı.

Petit-Clamart yolu boyunca emniyet tetikleri açılırken, Paris'in merkezindeki trafik sıkışıklığından sonunda kurtulan General de Gaulle'ün kafilesi, dış mahallelerin daha boş olan caddelerine ulaşıyordu. Ancak o zaman kafile hızlandı ve bu hız saatta doksan kilometreyi buldu.

Kafile Petit-Clamart'dan üç kilometre önce, Gabriel - Péri caddesinde, yolun onarıldığı iki yüz metrelik bir yerde yavaşlamak ve hızını yirmi kilometreye indirmek zorunda kaldı. Bastien-Thiry ilk hatasını burada yaptı. Karargâhı Meudon'un dışındaydı, anayolun iki kilometrelik bir bölümünü iki yanlı incelemişti. Beş haftadır onarım çalışmaları yapıldığı halde bunu farketmemişti. Eğri büğrü yol, moloz yığınları ve iki yanı dolduran araçlar, o gün Gabriel - Péri caddesini tuzak kurmak için eşi bulunmaz bir yer haline sokuyordu.

Francis Marroux, bütün engelleri aştıktan sonra saatına bir göz attı, ardındaki yaşlı General'in öfkeli sabırsızlığını hissedip gaza bastı. İki motosikletli arabanın yanlarından geçip gitmesini beklediler ve kafilenin arkasında yer aldılar. De Gaulle ilerisinde öncülerin bulunmasından hoşlanmaz, her fırsatta bundan kurtulmanın yolunu arardı. Kafile bu düzende, Petit-Clamart'daki Division-Leclerc caddesine girdi. Saat sekizi on yedi geçiyordu.

Bin beş yüz metre ilerde, Bastien-Thiry ikinci hatasının sonucunu görecekti. Ancak bu hataları ölüm hücresine atıldığında polislerden öğrenebilecekti. Ateşin açılacağı ana karar vermek üzere düşünürken bir takvime bakmış, 22 Ağustos günü alacakaranlığın sekizi otuz beş geçe çöktüğünü öğrenmişti. Bu da, De Gaulle her zamankinden geç bile kalsa ona yeterince zaman bırakıyor gibiydi. Aslında doğruydu düşündüğü Ancak baktığı 1961 yılının takvimiydi. 1962 yılının 22 Ağustosunda alacakaranlık sekizi on geçe çöküyordu. Bu yirmi beş dakikalık fark Tarih'in akışını değiştirecekti. Sekizi on sekiz geçe Bastien-Thiry, Libération caddesinden saatta yüz on kilometre hızla kendisine doğru gelen kafileyi seçti. Hemen gazetesini sallamaya koyuldu.

Bernier yüz metre kadar ötede, yolun öbür kıyısında, otobüs durağının yanındaki belli belirsiz karaltıya öfkeyle bakıyordu.

Belli birine hitap etmeden:

«Yarbay gazetesini salladı,» dedi yüksek sesle. Bu sözcükler ağzından çıkmıştı ki, Başkanlık arabasının basık burnunun son hızla otobüs durağına vardığını farkediverdi.

«Ateş!» diye bağırdı ayaklarının dibinde yatan adamlara.

Kafile yanlarına vardığında, görüş alanlarını saatta yüz on kilometrelik bir hızla aşan hedefe ateş etmeye koyuldular.

Arabada on iki kurşun izinin bulunması nişancıların ustalığını gösterir. Kurşunların çoğu DS.'in arkasına saplandı. Arabada patlamayan lâstikler bulunduğu halde kurşunların yardığı iki lâstik öylesine indi ki bu hızla ilerleyen araba yolundan saptı ve kaymaya baş-

ladı. Francis Marroux, işte o sıra Başkan'ın hayatını kurtardı.

Yabancılar Lejyonunun eski askeri ve usta nişancı Varga lâstikleri parçalarken, diğerleri şarjörlerini uzaklaşan arabanın arkasına boşaltıyorlardı. Bir sürü mermi arabanın saç kaplamasını deldi, bir kurşun arka camı patlatıp Başkan'ın burnunun birkaç santim ötesinden geçti. Önde oturan Albay de Boissieu dönüp kayınpederiyle kayınvaldesine: «Eğilin!» diye haykırdı. Madam De Gaulle başını kocasının dizlerine yatırdı. General, soğuk bir sesle: «Gene ne var?» diye sordu ve arka camdan bakmak üzere geriye döndü.

Marroux elleri arasında titreyen direksiyona sıkı sıkı yapıştı, arabanın kaydığı yönde direksiyonu hafifçe çevirdi, ayağını da yavaş yavaş gazdan çekmeye başladı. Kısa süren bu dengesizliğin ardından Citroen ileri, ikinci O.A.S. grubunun beklediği yan yola, Libération caddesinin Bois caddesiyle kesiştiği yere doğru fırladı. Marroux'nun ardındaki refakat arabası bir tek kurşun bile yememiş ve yoluna devam etmişti.

Yaklaşan otomobillerin hızı, Bois caddesinde, motörü işleyen bir arabanın direksiyonunda bekleyen Bougrenet de La Tocnaye'in açık bir şey yapmasını gerektiriyordu: Ya ikinci arabanın yolunu kesecek, dolayısıyla da çarpışmanın etkisiyle ezilip intihar edecek, ya da yarım saniye geç hareket edecekti. La Tocnaye ikinci yolu seçti. Başkan'ın kafilesine paralel olarak gitmek için yan yoldan anayola çıktığında, kendini Başkan'ın DS'inin değil, içinde Djouder'le Komiser Ducret'nin bulunduğu arabanın yanında buldu.

Sağ kapıdan beline kadar fırlayan Watin, makinelisini, kırık camından De Gaulle'ün upuzun gölgesinin seçildiği arabanın arkasına boşalttı.

General öfkeyle:

«Bu salaklar niye ateş etmiyorlar?» diye sordu.

Djouder en fazla üç metre uzaklıktaki O.A.S. nin katillerine nişan almaya çalışıyor, ama şöför görüşünü engelliyordu. Ducret şöföre haykırarak Başkan'ın arabasının ardından ayrılmamasını söyledi, iki saniye sonra da O.A.S. ciler oldukları yerde kalmışlardı. La Tocnaye'in arabasına çarpıp devrilmekten kılpayı kurtulan bir motosikletliyle öteki arkadaşı yan yoldan fırladılar, yol değiştirip hızlandılar. Kafile eksiksiz olarak hızla kavşağa vardı, kavşağı geçti ve Villacoublay yönünde yoluna devam etti.

Tuzağın kurulduğu yerde, birbirlerine çatmakla zaman harcamayan O.A.S. nin adamları, harekâtta kullandıkları arabaları bırakıp kaçmaları için bekleyen üç otomobile atladılar ve gitgide artan karanlıkta kayboldular.

Ducret, vericisiyle Villacoublay'i aramış ve olup bitenleri kısaca anlatmıştı. Kafile on dakika sonra Villacoublay'e vardığında, General de Gaulle bir helikopterin kendisini beklediği piste kadar gitmekte diretti. Araba durur durmaz, bir sürü subay ve memur çevresini aldı, kapıları açıp hâlâ olayın etkisinden kurtulamayan Madam de Gaulle'ün inmesine yardım ettiler. General de, ceketinin yakalarındaki cam kırıklarını silkeleyip öbür kapıdan çıktı. Çevresindeki subayların heyecanlı sorularına kulak asmadan, arabanın çevresini dolanıp karısının koluna girdi.

«Gelin şekerim, Boisserie'ye gidiyoruz,» dedikten sonra orada bulunan havacılara dönerek O.A.S. hakkındaki görüşünü lütfen açıkladı: «Bu herifler domuz gibi ateş ediyorlar.»

Sonra karısının helikoptere binmesine yardım et-

ti ve yanına oturdu. Djouder de yerine geçti ve havalandılar.

Uçuş pistinde, Francis Marroux, sapsarı bir yüzle DS'inin direksiyonunda oturuyordu. Sağdaki iki lâstik sonunda iyice inmiş ve araba madenî jantların üzerine oturmuştu. Ducret onu kısaca kıtladı ve eğilip arabayı inceledi. Zorlu bir soruşturma kendisini bekliyordu.

Bütün dünyadaki gazeteciler, bu cinayet girişimiyle ilgili görüşler ileri sürüp kesin bir upucuna raslamadıklarından sütunlarında kişisel görüşlere yer verirlerken, gizli servisler ve Jandarma Kuvvetlerinin desteğindeki Ulusal Güvenlik Kuruluşu akıl almaz bir soruşturma açıyordu. Bu harekât Fransız polisinin kayıtlarında eşine raslanmayan, olağanüstü boyutlarda bir insan avına dönüşecekti. Harekât, dosyalarda, şifreli adıyla **Çakal Olayı** diye yer alır.

Talih polise ilk kez 3 Eylül günü yardım etti. Polisin çalışmasında sık sık raslandığı gibi, basit bir kimlik kontrolu sırasındaydı. Paris-Marsilya yolu üzerinde, Valence kasabası yakınlarında, bir polis barikatı, içinde dört kişinin bulunduğu bir arabayı çevirdi. Kimlik kontrolu için, daha önce yüzlerce yolcu durdurulmuştu. Ama bu kez, arabadakilerden birinin üzerinde kimlik yoktu. Kimlik cüzdanını yitirdiğini söylüyordu. Bu adam ve arabadaki öteki üç kişi, sorguya çekilmek üzere Valence'a götürüldü.

Valence'da, öteki üç kişinin dördüncü adamla ilgilerinin bulunmadığı, yolda oto-stop yaparken görüp onu arabalarına aldıkları ortaya çıktı. Üç kişi salıverildi. Dördüncünün parmak izleri alındı ve soruşturma gerekçesiyle Paris'e gönderildi. Cevap, on iki saat sonra Valence polisinin eline ulaştı. Parmak izleri,

yirmi iki yaşında ve askerî polisçe aranan Yabancılar Lejyonundan kaçma birine aitti. Ama verdiği ad gerçeğe uyuyordu: Pierre-Denis Magade.

Magade Lyon'daki, Emniyet Müdürlüğü Cinayet Masası Taşra Bölümüne gönderildi. Bir koridorda sorgusunu beklerken, muhafızlarından biri şaka olsun diye kendisine sordu:

«Eeee, Petit-Clamart'dan ne haber?»

Magade, kaderine boyun eğmiş gibi omuz silkti. «Peki,» dedi, «nedir öğrenmek istediğiniz?»

Bir sürü şaşkın polis ve kâğıt üstüne kâğıt dolduran stenografların önünde, Magade her şeyi açıkladı. Sekiz saat süreyle konuştu. Konuşmasının sonunda Petit-Clamart suikastına katılanların hepsinin adından başka, komplonun hazırlanmasında ve gereken araç - gerecin sağlanmasında ikinci derecede rol oynayan dokuz kişiyi de açıklamıştı. Toplam yirmi iki kişi ediyordu. Bu kez, insan avı çok daha büyük boyutlarda başladı. Polisler kimi aradıklarını biliyorlardı artık.

14 Eylül günü, kırk sekiz yaşında, evli ve iki çocuk babası Binbaşı Robert Niaud tutuklandı. Komplonun hazırlık döneminde görev alan başlıca kişilerden biri olduğundan şüpheleniliyordu. Şefinin adını vermeden Robert Niaud hücresinde kendini astı. Ama Bastien-Thiry de iki gün sonra tutuklanacaktı.

Bougrenet de La Tocnaye 5 Eylülde, Magade'ın konuşmaya başlamasından ancak kırk sekiz saat kadar sonra ele geçmişti. Bastien-Thiry'le birlikte, sadece ikisi hayatta olan üç baş sorumlu yakalanmıştı. Geri kalan iş çok basitti: Bütün ötekiler de sonbahar ve kış aylarında teker teker tutuklandılar.

Sonunda aramadan bir tek kişi kurtuldu ve şimdiye kadar da yakalanamadı. Georges Watin kaçmayı

başardı. Cezayir asıllı Fransızlar arasından çıkan öteki O.A.S. liderlerinin çoğuyla birlikte, İspanya'da yaşadığı sanılıyor.

Soruşturma, Bastien-Thiry, Bougrenet de La Tocnaye ve öteki liderler hakkındaki dosyanın tamamlanması aralıkta sonuçlandı, dâva 1963 Ocak ayında başladı.

Duruşmalar devam ederken O.A.S., De Gaulle hükümetine karşı yoğun bir saldırıya geçmek üzere güç topluyordu. Fransız Gizli Servisleri inatla kendilerini koruyorlardı. Güler yüzlü Paris hayatının incecik bir kültür ve uygarlık cilasının ardında, çağımız tarihinin en amansız yeraltı savaşlarından biri sürüp gidiyordu.

Fransız Gizli Servisleri, Dış Belgeleme ve Karşı-Casusluk Servisi adıyla anılır. Bu adın kısaltılmışı S.D.E.C.E. dir. Çalışmaları hem Fransa dışındaki casusluk hem de içteki karşı-casusluk çalışmalarını içine alır. Aslında da fırsat çıktıkça, her servis diğerinin görevine karışır... 1 numaralı servis haberleşmeyle görevlidir ve R harfleriyle anılan bölümlere ayrılır. Bu bölümlerden R1, Haberalma ve Analiz; R2, Doğu Avrupa; R3, Batı Avrupa; R4, Afrika; R5, Orta Doğu; R6, Uzak Doğu; R7, Amerika ve Batı Yarı Küresi bölümleridir. 2 numaralı servis karşı-casusluk örgütüdür. Üçüncü ve dördüncü bölümler birleştirilmiş olup komünistlerin çalışmalarıyla ilgilenirler. Altıncı Maliye, Yedinci de Yönetme bölümleridir.

Beş numaralı bölümün adı «Eylem»dir. Bu bölüm, O.A.S. ye karşı sürdürülen savaşın öncüsüydü. Leylâklar Kapısı yakınındaki Mortiler bulvarında sade görünüşlü bir dizi binada bulunan genel merkezden, Eylem Bölümü'nün çetin ceviz görevlilerinin tümü mücadeleye girdiler. Çoğu Korsikalı olan bu adamlar, James

Bond'un birer kopyasıydılar. Kendilerini gücün doruğuna ulaştıran yoğun idmanlardan sonra, Satory kampının ayrı bir bölümünde eğitim görüyor, bilinen bütün yok etme yollarını öğreniyorlardı. Taşınabilir silâhları kullanmada, kavgada, karate ve judoda uzman kesiliyorlardı. Telsizcilik, baltalama ve sabotaj, işkenceye başvurarak ya da başvurmadan sorguya çekme, yangın çıkarma ve adam öldürme kursları görüyorlardı.

Bazıları sadece Fransızca biliyorlardı, birkaç dil konuşanları dünyanın herhangi bir başkentinde rahatça iş görebilme olanaklarına sahip bulunuyorlardı. Görevleri başındayken gerektiğinde adam öldürme yetkisini de alan bu kişiler, kendilerine verilen yetkiyi sık sık kullanırlardı.

O.A.S. nin eylemleri gitgide şiddetini arttırdığından, S.D.E.C.E. Genel Müdürü General Eugene Guilbaud, sonunda adamlarını durdurmaktan vazgeçip onları O.A.S.nin üzerine salmaya karar verdi. İçlerinden bazıları Gizli Ordu saflarına sızıp en üst kademeye kadar yükselmeyi başardılar. Verdikleri bilgiler O.A.S.nin bir çok adamının tutuklanmasını sağladı. Halk yığınları bunları «goril» adıyla anmaya başladı

Bastien - Thiry ve suçortaklarının dâvası devam ederken, O.A.S. nin çalışmaları da gitgide yoğunlaşıyordu. Bu çalışmaları yöneten, Petit-Clamart komplosunu perde arkasından hazırlayan kişi ,Albay Antoine Argoud'ydu. Teknik Üniversite (*) yi bitirmiş olan Argoud, zeki ve dinamik bir adamdı. İkinci Dünya Savaşında, Özgür Fransız Kuvvetlerine teğmen olarak katılmış, albaylığa yükselmiş ve Cezayir'de bir sü-

(*) Polytechnique adıyla anılan ve özel bir statüsü olan askeri okul, bir çok ünlü devlet adamı ve kumandan yetiştirmiştir.

vari alayının başına atanmıştı. Ufak tefek ve sinirli olan Argoud, parlak ama acımasız bir askerdi. 1961 Nisanında, Cezayir ayaklanmasının elebaşılarından sayılıyor, bir yıl sonra da Fransa içine yayılan O.A.S. nin harekât bölümü başkanlığını yapıyordu.

Psikolojik savaşın uzmanı sayılan Argoud, De Gaulle'cülere karşı savaşın her alanda, hem baltalama, hem diplomasi, hem de dış ilişkiler alanında verilmesi gerektiğini anlamıştı. Ulusal Direniş Hareketi adıyla anılan O.A.S. siyasal bölümünün başındaki eski Dışişleri Bakanı Georges Bidault'nun, bütün Batı Avrupa gazete ve televizyonlarına demeçler vererek O.A.S. nin De Gaulle'e neden muhalefet ettiğini «saygılı» bir dille açıklayacağı kampanyaya girişti.

S.D.E.C.E. bu tasarıyı aralık ayında haber aldı. Raporlar, bir çok ayrıntının yanı sıra, Argoud'nun BBC ile de bağlantı kurduğunu ve Londra'da Bidault ile yapılacak bir görüşme sağladığını belirtiyordu 15 Ocak 1966 da, anlaşıldığı gibi, sahte pasaportla yolculuk eden Bidault Londra'ya geldi ve televizyona demeç verdi. Bu konuşma, televizyonun 4 mart günlü programında yer alacaktı. Üstelik İngiliz yetkililerinin büyük protestolarıyla karşılanmıştı. S.D.E.C.E'nin Londra'daki adamı Paris'teki üstlerine, Bidault'nun 18 ocağa kadar Londra'ya geleceğini bildirdi Çok kısa süre önce De Gaulle İngiltere'nin Ortak Pazar'a alınmasını engellediğinden, İngiliz yetkililerinin aslında bunu desteklediklerı sonucuna varıldı.

Bidault Londra'dan ayrılıp Münih'e geçti ve orada, 16 Unertlstrasse adresinde kiralanan bir dairede Argoud'yla yine görüştü. Argoud şimdi, kendisini O.A.S.nin en tehlikeli ajanı haline getiren parlak zekâsından faydalanıyordu. Bidault için, radyo istasyonları ve en büyük gazetelerin temsilcileriyle bir dizi görüş-

me sağladı. Bu görüşmelerin her birinde, yaşlı politikacı O.A.S.'nin çalışmalarını ustaca perdelemeyi başardı.

Argoud'nun hazırladığı ve Bidault'nun da sunduğu propoganda harekâtının başarıya ulaşması, Fransız Hükümetini, Paris'le büyük Fransız şehirlerine yayılan baltalama hareketleri ve bomba koyma olayları kadar ürkütüyordu. Bunun üzerine, 14 şubat günü, General de Gaulle'ü öldürme amacını güden bir başka komplo ortaya çıkarıldı. Devlet Başkanının ertesi gün Askerî Okul'da bir konferans vermesi gerekiyordu. Komşu binanın damına tüneyen bir katilin, içeri girerken onu sırtından bir kurşunla vurması kararlaştırılmıştı.

Sonradan, bu komployu hazırlamakla suçlanan şu kişiler adaletin karşısına çıkarıldı: Jean Bichon adlı bir kişi, Topçu Yüzbaşısı Robert Poinard, Askeri Okul ingilizce öğretmenlerinden Paule Rousselet de Liffiac. Başkanı vuracak kişinin Georges Watin olması gerekiyordu. Ama «Topal» bir kere daha ele geçirilemedi. Poinard'ın dairesinde bir dürbünlü tüfek bulundu ve üç suçortağı tutuklandı. Sonradan, duruşma sırasında, Watin'i tüfeğiyle birlikte binaya sokmanın yollarını ararken, Askerî Okul öğrencisi Marius Tho ile ilişki kurdukları, Tho'nun doğru polise gittiği açıklandı. General de Gaulle, önceden kararlaştırıldığı gibi, ayın 15. günü törende hazır bulundu ama zırhlı bir arabayla gelmeyi kabul etti, verdiği bu ödünden hoşlanmadı.

Komplo inanılmaz bir acemiliğin izini taşıyordu ama De Gaulle'ü sinirlendirdi. Ertesi gün İçişleri Bakanı Freyi çağırtıyor, masasına yumruğu indirip şunları söylüyordu:

«Bu cinayet hikâyeleri fazla uzadı.»

Diğerlerinin cesaretini kırmak için, başlıca O.A.S.

yöneticilerine örnek olacak cezalar verilmesi kararlaştırıldı. İçişleri Bakanı, Askerî Mahkemede devam eden dâvaların sonucundan kuşkulanmıyordu; sanık sandalyesinde oturan Bastien-Thiry General de Gaulle'ün ölümünü neden gerekli gördüğünü açıklamakta büyük güçlükler çekiyordu. Ama bu yıldırma yöntemleri de para etmedi.

22 şubat günü, S.D.E.C.E. 2 numaralı Servisinin şefinden (karşı casusluk/iç güvenlik) İçişleri Bakanına gönderilen bir raporun sureti Eylem Bölümü şefinin de masasına geldi. Bu rapor şöyleydi:

«Yıkıcı hareketlerin başlıca yöneticilerinden birinin, Fransız ordusu emekli Albaylarından Antoine Argoud'nun izini bulmayı başardık. Kendisi Almanya'ya sığınmış bulunuyor, oradaki haberalma servislerimizin verdiği bilgiye göre de daha bir süre kalmayı öngörüyor...

Durum tarafınızdan bilindiği için, Argoud'yu kaçırmak belki de mümkün olabilir. Resmî karşı-casusluk örgütümüzün ilgili Alman Güvenlik Kuruluşlarından istedikleri geri çevrildiğinden ve bu kuruluşlar ajanlarımızın Argoud'nun ve diğer O.A.S. sorumlularının peşlerine düşmesini beklediğinden, Argoud'nun kaçırılmasını amaçlayan böyle bir harekâtın azamî çabukluk ve dikkatle yapılması, en ufak haberin sızdırılmaması gerekmektedir.»

Bu görev Eylem Bölümüne verildi.

25 Şubat günü akşama doğru, O.A.S. liderleriyle Roma'da yaptığı bir görüşmeden dönen Argoud Münih'e varıyordu. Doğru Unertlstrasse'ye gidecek yerde, taksiye binip kendisini Eden-Wolff Hotel'e götürmesini şöföre söyledi. Burada, herhalde yapılacak bir

toplantı için oda ayırtmıştı. Ama Argoud bu toplantıda hiç bulunamadı. Otelin girişinde yanına iki adam yaklaştı, ona tertemiz bir Almancayla hitap ettiler. Adamları Alman polisinden sanan Argoud, pasaportunu çıkarmak için elini cebine attı.

Çelik gibi eller iki koluna yapıştı, ayakları yerden kesildi ve dışarda bekleyen bir boyahane kamyonetine tıkılıverdi. Yumruklarıyla kendini korumaya kalkıştığında bu çabası, bir yığın Fransızca küfürle karşılandı. Nasırlı bir elin kenarı burnuna indi, karnına bir yumruk gömüldü, tam kulağının altındaki sinir merkezine bir parmak yüklendi ve Argoud hemen kendinden geçti.

Yirmi dört saat sonra Paris'te, 36 quai des Orfèvres adresindeki Cinayet Masasının telefonu çalıyordu. Boğuk bir ses nöbetçi assubaya, O.A.S. adına telefon ettiğini ve «iyice sarılıp sarmalanan» Antoine Argoud'nun Emniyet Müdürlüğünün arkasında duran bir kamyonette olduğunu söyledi. Bir kaç dakika sonra kamyonetin kapısı gümbürtüyle açıldı, Argoud, şaşkın bakışlı polislerin meydana getirdiği halkanın ortasına doğru sendeleyerek ilerledi.

Bütün bir gün çıkarılmayan bezin iyice rahatsız ettiği gözleri, gün ışığına bir türlü alışamıyordu. Ayakta durabilmesi için ona yardım etmek gerekti. Burnunun kanaması sonucu, yüzünü kurumuş kan kaplıyor ve tıkaç ağzını berelemiş bulunuyordu. Biri: «Albay Argoud siz misiniz?» diye sordu. «Evet», cevabını verdi adam. Eylem Bölümü önceki gece gizlice onu sınırdan geçirmişti, ad vermeden polise telefon edip Emniyet Müdürlüğü park yerinde bekleyen bir emanet bulunduğunu bildirmeleri de kendilerine özgü mizah anlayışının bir belirtisiydi sadece.

Ama Eylem Bölümü olayın yaratacağı tepkileri

hesaba katmamıştı: Argoud'nun kaçırılması O.A.S. saflarında moral bozukluğu yaratırken, karanlıkta iş gören yardımcısı, az tanınan ama en az şefi kadar zeki olan Yarbay Marc Chazanet'nin De Gaulle'ü öldürmeye yönelen çalışmaların başına geçmesini sağladı.

4 Mart günü Askerî Mahkeme kararını verdi. Diğer iki suçortağıyla birlikte, Jean-Marie Bastien-Thiry ölüme mahkûm olmuştu. Firarda olan ve aralarında Topal Watin'in de bulunduğu üç kişi, gıyaben aynı cezaya çarptırıldı. General de Gaulle 8 Mart günü, üç saat boyunca, ağzını açmadan sanık avukatlarının cezayı bağışlaması dileklerini dinledi. İki ölüm cezasını müebbede çevirdi, ama Bastien-Thiry'ninkine dokunmadı.

Avukatı o akşam alınan kararı hava albayına açıkladı:

«İnfaz günü 11 Mart olarak kararlaştırıldı,» dedi, müvekkiline.

Albayın hâlâ inanmaz gibi kendisine güldüğünü görünce bağırdı:

«Kurşuna dizileceksiniz!»

Bastien-Thiry gülmeye devam etti ve başını salladı.

«Anlamıyorsunuz,» dedi avukatına. «Bir tek Fransız askeri, tüfeğini benim üzerime çevirmez.»

Yanılıyordu. Cezanın infaz edildiği haberi Europa I radyosunun saat sekiz haber bülteninde verildi. Batı Avrupa ülkelerinde radyo dinleyenlerin çoğu tarafından duyuldu. Avusturya'daki küçük bir otelin odasında, bu haber bir takım yorum ve hareketlere yol açtı. Bu yorum ve hareketler, General de Gaulle'ü hayatının hiç bir döneminde olmadığı kadar ölüme yaklaştırdı. Oda, yeni O.A.S. harekât başkanı Yarbay Marc Chazanet'nin odasıydı.

2

MARC CHAZANET transistorlu radyosunu kapadı ve pek el sürmediği kahvaltı tepsisini masanın üzerinde bırakarak yerinden kalktı. Pencereye doğru yürüdü, öncekinin izmaritinden yeni bir sigara yaktı, geciken ilkbaharın hâlâ alt edemediği karlarla kaplı görüntüde bakışını gezdirdi.

«Alçaklar.»

Bu sözü ağu dolu hafif bir sesle mırıldandı, sonra yine alçak sesle, Fransa Devlet Başkanının, hükümetinin ve Eylem Bölümünün kendisinde uyandırdığı duyguları bir dizi küfürle belirtti.

Chazanet'nin, kendinden önceki şefle pek az ortak yanı vardı. Uzun boylu ve zayıf, nefretle büzülmüş ölü suratlı bu adam, duygularını genellikle lâtinlerde pek görülmeyen bir soğukluğun ardında gizliyordu. İnsanı parlak geleceklere yönelten Teknik Üniversitenin kapıları onun için açılmamıştı. Bir kunduracının oğluydu, daha yetişme çağında Almanlar Fransa'yı işgal edince, bir balıkçı kayığına atlayıp İngiltere'ye geç-

miş ve er olarak Özgür Fransız Kuvvetlerine katılmıştı.

Önce Kuzey Afrika'da General Koenig'ın komutasında, daha sonra da Normandiya ormanlarında General Leclerc'le birlikte katıldığı amansız savaşlarda önce çavuş, sonra başçavuşluğa yükseldi. Paris çarpışmaları sırasında başarıyla sonuçlandırılan bir görev, gördüğü eğitim ve çevresi yüzünden erişemiyeceği subaylığa yükselmesini sağladı. Savaş sonrası Fransa'sında, sivil hayata dönmek ya da orduda kalmak arasında bir seçim yapabilirdi.

Ama sivil hayat ne verebilirdi ona? Babasının öğrettiği kunduracılıktan başka bir şey bilmiyordu, ayrıca Mukavemet hareketi gibi ülkesinin işçi sınıfı da, ona göre komünistlerin etkisindeydi. Orduda kaldı, elde edebilmek için kan kustuğu rütbelere, büyük okullardan çıkan yeni kuşak gençlerinin rahat sınıflarda kolayca eriştiğini gören alaydan yetişme subayın acı deneyini yavaş yavaş tattı. Kısa süre sonra da, yüreği kan ağlayarak, gerek rütbe ve gerek imtiyaz yönünden onlar tarafından geçildiğini gördü.

Bir tek çıkar yol kalıyordu onun için: Gençler kışla avlularında talim yaparken çarpışmaktan geri durmayan çetin cevizlerin arasına, sömürgelerdeki alaylardan birine katılmak. Ve sömürgelerde görevli paraşütçü birliklerine atanmayı başardı.

Bir yıl geçmeden, kendisiyle aynı dili konuşan ve kendisi gibi düşünen adamların bulunduğu Çin-Hindi'ndeki bir bölüğün komutanlığına getirildi. Genç bir kunduracının yükselmesini yine savaş, hep savaş sağlayabilirdi sadece. Çin-Hindi savaşının sonunda binbaşı olmuştu, Fransa topraklarında geçirdiği tedirginlik ve yoksunluk dolu bir yılın ardından Cezayir'e gönderildi.

Çin-Hindi'ndeki seferi kuvvetin geri çekilmesi ve Paris'te geçirdiği bir yıl, gizli üzüntüsünü tek ve aynı türden saydığı politikacılarla komünistlere karşı büyük bir kine dönüştürmüştü. Fransa, ancak bir asker tarafından yönetildiğinde kurbanı olduğu hainlerle asalakların elinden kurtulabilirdi. Ancak ordu bu iki felâketten uzak durabilirdi.

Ömrünü savaşta geçirmiş, adamlarının öldüğünü görmüş, canlı yakalanmak talihsizliğine uğrayan kişilerin korkunç bir şekilde işkence gören ölülerini bazan elleriyle gömmek zorunda kalmış subayların çoğu gibi Chazanet de askerlere tapıyor, yeryüzündeki insanların özü, kentsoyluların evlerinde rahatça yaşayabilmeleri için hayatlarını veren kişiler sayıyordu onları. Çeltik tarlalarıyla balta girmemiş ormanlarda geçirdiği sekiz yıllık savaşlardan sonra doğduğu ülkenin sivillerinden çoğunun askerlere boş verdiğini öğrenmek, hayatî önemi olan bilgileri almak için tutuklulara işkence yapmak gibi basit suçlardan ötürü orduyu kınayan solcu aydınların bildirilerini okumak Chazanet'de bir sürü tepki uyandırmış bunlar yoksul bir aileden gelmenin burukluğuna eklenince onu bağnazlığın doruğuna sürüklemişti.

Cezayir'de geçirdiği iki yıllık amansız ve zorlu mücadeleler, inançlarını doğrulamaya yaradı sadece. Ayaklananlar, başlangıçta sandığı gibi, kolay boyun eğdirilecek kişiler değildi. Kendisiyle adamlarının vurduğu fellâhların, yerle bir ettikleri köylerin sayısı ne olursa olsun, ayaklanma kısa sürede bütün ülkeye yayıldı.

Gerekli olan, tabii, Fransa'nın denizaşırı bölgeye yardımını arttırmasıydı. Cezayir Fransa'ydı, üç milyon Fransız'ın yaşadığı Fransa'nın bir bölgesiydi.

Normandiya, Brötanya ya da Alpes-Maritimes bölgeleri için nasıl savaşılırsa Cezayir için de öyle savaşılacaktı. Yarbaylığa yükseldiğinde, Marc Chazanet ıssız iç bölgelerden ayrılıp büyük şehirlere, önce Bûne'a, sonra Constantine'e geldi.

İç bölgelerdeyken, düzensiz ama savaşçı birlikler olan Ulusal Kurtuluş Ordusu askerlerine karşı savaşmıştı. Ama daha içten pazarlıklı ve acımasız şehir gerillâsıyla, kahvelere, büyük dükkânlara ve çocuk bahçelerine atılan bombalar aracılığıyla sürdürülen savaşla karşılaştığında, içini kavuran nefret önceki asilere karşı beslediğiyle kıyaslanamaz oldu. Sivil Fransızlar arasına bomba koyan bu ayak takımından Constantine şehrini temizlemek için aldığı tedbirler, Kasap diye anılmasına yol açtı.

1958 Haziranında, General de Gaulle, Başbakan olarak iktidara dönüyordu. Yozlaşmış ve güçten düşmüş IV. Cumhuriyeti kesinlikle deviriyor, V. Cumhuriyeti kuruyordu. Generallerin ağzından çıkar çıkmaz De Gaulle'ü Başbakanlığa, sonra da 1959 Ocağında Elysée Sarayına (*) getiren «Cezayir Fransızlarındır» sözü Başkan tarafından tekrarlandığında, Chazanet duygulanıp ağlamak için odasına çekildi. De Gaulle Cezayir'e geldiğinde, ziyareti Chazanet'ye Tanrı Zeus'un Olimpos dağından inmesi gibi gelmişti. Yeni bir politikanın uygulanmasına başlandığından emindi. Komünistler görevlerinden atılacak, Jean-Paul Sartre hain ilân edilip kurşuna dizilecek, sendikalar tepelenecek, Fransa sonunda Cezayir'deki akrabalarını ve Fransız uygarlığının sınırlarını koruyan ordusunu yürekten desteklemeye karar verecekti.

(*) 18. Yüzyıl başlarında yapılan şimdi Fransız Cumhurbaşkanının oturduğu saray.

Chazanet güneşin doğudan doğduğuna ne kadar eminse, bu gelişimden de öyle emindi. De Gaulle Fransa'yı kendi görüşüne göre canlandırmak için tedbirler almaya başladığında, Chazanet bir yerlerde bir yanlışlık olduğunu düşündü. İhtiyara harekete geçme fırsatını vermek gerekiyordu.

Sonra Bin Bella (*) ve Ulusal Kurtuluş Cephesiyle (F.L.N.) ön görüşmeler yapıldığının ilk söylentileri yayılmaya başladı. Chazanet bu söylentilere inanmadı. İşini herkesten iyi bilen ihtiyarın bir taktiğiydi yine bu.

De Gaulle'ün, yeniden canlandıracağı Fransa'yla ilgili görüşünde Cezayir'e yer olmadığı tartışılmaz delillerle önüne serildiğinde Chazanet'nin dünyası dağıldı. İnanç, umut, kesinlik, güven, hiç bir şey kalmamıştı Chazanet'ye, sadece nefret, kurulu düzene, politikacılara, Cezayirlilere, sendikalara, gazetecilere, yabancılara duyulan nefret; ama her şeyden çok ve hepsinin üstünde **O ADAM**'a duyulan nefret. Kendisini izlemek istemeyen birkaç ahmağın dışında, Chazanet bütün bölüğünü 1961 nisanındaki askerî ayaklanmaya sürükledi.

Bu ayaklanma başarısızlıkla sonuçlandı. Akıllara durgunluk veren ustaca bir tedbirle, De Gaulle ayaklanmayı kabuğunda boğdu. Ulusal Kurtuluş Cephesiyle görüşmelerin başlamasından birkaç hafta önce, askerlere binlerce transistorlu radyo dağıtılmış, ama subaylar buna pek dikkat etmemişlerdi. Radyo askerî birlikler için zararsız bir rahatlama unsuru sayılıyordu, bir sürü subay ve assubay bu girişimi onaylamıştı. Hava aracılığıyle Fransa'dan gelen pop müzik, sı-

(*) Cezayir Kurtuluş Savaşı önderlerinden

caktan, sineklerden ve can sıkıntısından, bunalan askerler için hoş bir eğlenceydi.

Ama De Gaulle'ün sesi aynı ölçüde zararsız değildi. Sonunda ordunun bağlılığı sözkonusu edildiğinde, Cezayir'e dağılmış on binlerce asker haberleri dinlemek için radyolarını açtılar. Haber bülteninin sonunda Chazanet'nin 1940 Haziranında dinlediği sesin eşini duydular. Aşağı yukarı da aynı mesajı: «Bağlılığınızı göstermek için seçeceğiniz iki yol var. Ben Fransa'yım, ülke kaderine yön verecek aracım. Beni izleyin. Bana boyun eğin.»

Bir kaç tabur komutanı ertesi sabah uyandıklarında, birliklerinde hazır olan topu topu bir avuç subayla karşılaştılar. Assubaylarının çoğu onları terketmişti.

Chazanet diğerlerinden talihli çıktı. Subay, assubay ve erlerinden yüz yirmisi onunla kaldılar. Nedeni de, Çin Hindi'nde ve Cezayir dağlarında çarpışanların yüzdesinin fazla olduğu bir birliğe komuta etmesiydi. Diğer başkaldıranlarla fikir birliğine varıp, Elysée Sarayındaki Hain'i devirmeye andiçen Gizli Orduyu (O.A.S.) kurdular.

Zafer kazanmış Ulusal Kurtuluş Cephesiyle hükümete bağlı Fransız Ordusu arasında, yıkıcı eylemlere girişecek zaman kalmıyordu pek. Son yedi hafta içinde toprak sahibi Fransızlar, ömür boyu harcanan çabanın ürünü olan çiftliklerini yok pahasına devreder ve savaşın kasıp kavurduğu kıyı bölgesinden kaçarken, Gizli Ordu arkalarında bıraktıkları şeyler üzerinde son ve korkunç bir intikam hareketine girişti. Bu iş de bittiğinde, adları De Gaulle'cü yetkililer tarafından bilinen şeflerin, yabancı ülkelere sığınmaktan başka çareleri kalmamıştı.

1961 kışında Chazanet, yurt dışındaki O.A.S.'nin harekât dairesinde Argoud'nun yardımcısı oldu. Argo-

ud, o sıra O.A.S. tarafından Fransa'ya yöneltilen saldırının hizmetine sezgisini, yeteneğini ve yaratıcılığını koydu. Chazanet de örgütleyici yeteneğinden, iki yüzlülüğünden, kurnaz sağduyusundan faydalandı.

O.A.S. de görev alanların çoğu iki ayrı toplumsal kattan geliyordu. Gizli Ordu çoğunlukla aristokrasi ve büyük toprak sahipleri tarafından yönetilip desteklenmekteydi. Bunlar aile geleneklerine bağlı olarak, bütünüyle aşırı sağcıydılar. Ama Gizli Ordu'nun büyük çoğunluğu işçi sınıfından gelmeydi. Kimi Watin gibi, üst sınıf temsilcilerinden çok daha fazla yerli düşmanı olan Cezayir'li zanaatçılardı, kimi de orduda geçirdikleri uzun yıllar sonucu bağnazlaşmış askerler.

Chazanet bu son kesimdendi. Mantıklı düşünen kafası, kendini belli bir noktaya yöneltebilme yeteneğiyle O.A.S. nin yönetici kadrosuna girebilen ender kişilerdendi.

11 Mart sabahı, Charles de Gaulle'e karşı yeni bir suikast planı yapmaya karar verdiğinde, özellikle bu yeteneklerinden faydalandı. Petit-Clamart ve Askerî Okul başarısızlıkları işin güçlüğünü çok arttıracaktı. Adam öldürtmek için katil bulmak büyük bir sorun değildi kuşkusuz; ama kimsenin şüphelenmiyeceği birini seçmek, Başkan'ın kişiliği çevresinde iç içe geçmiş çemberleri andıran koruyucu şebekeyi aşmayı sağlayacak bir plan hazırlamak gerekiyordu.

Durum, Petit-Clamart'dan bu yana çok değişmişti. Eylem Bölümünün O.A.S. saflarına sızması ürkütücü denecek kadar artmıştı. Kısa süre önce Argoud'nun kaçırılışı, Eylem Bölümünün kesin tedbirlere başvurmaktan çekinmediğini ortaya koyuyordu. Alman Hükümetiyle bir ihtilâf çıkarma ihtimali bile geriletmemişti Eylem'cileri.

Argoud'nun sorgusu on beş gündür devam edi-

yordu, bütün O.A.S. şefleri de kaçmak zorunda kalmışlardı. Bidault birden reklâm ve teşhircilik eğilimini yitirivermişti; dehşete düşen diğer örgüt üyeleri de İspanya'ya, Amerika'ya, Belçika'ya kaçmışlardı. Sahte pasaportlara, uzak ülkeler için satılan biletlere büyük bir saldırı olmuştu.

Bu bozgun Gizli Ordu'dakilerin moraline de büyük bir darbe indirmişti. O güne kadar yardım etmeye, aranan kişileri evlerinde saklamaya, paket ya da silâh taşımaya, haber getirip götürmeye, hatta bilgi vermeye hazır olan Fransa'daki taraftarlar, belli belirsiz özür dileyip telefonlarını kapıyorlardı.

Petit-Clamart başarısızlığı ve tutukluların sorgusundan sonra, Fransa'daki üç şebeke dağıtılmıştı. İçten bilgi alan polis bütün şüpheli evlere baskın vermiş, birbiri ardından silâh ve araç - gereç depolarını keşfetmişti. De Gaulle'ü yok etme amacını güden iki komplo daha meydana çıkarılmış, daha ikinci kere toplanan suikastçılar çok sayıda polisin ortalıkta beliriverdiğini görmüşlerdi.

Gizli Ordu'nun siyasal kanadı lâf kalabalığına dalmış, Fransa'da yeniden demokrasiyi kurmanın gerekliliği üzerinde belirsiz fikirler ortaya atarken Chazanet, yatağının üzerine koyduğu yüklü evrak çantasındaki raporlarda gösterilen kara gerçekle karşı karşıyaydı. Parasızlık çeken, ulusal ve uluslararası düzeyde desteklerini, üyelerini ve prestijini yitiren O.A.S. gizli servislerle polisin devamlı saldırıları karşısında yıkılıyordu.

Uzun uzun düşündükten sonra bir sonuca varan Chazanet: «Kimsenin tanımadığı bir adam...» diye mırıldandı. Harekete geçmeye hazır katillerin listesini gözden geçirdi. Her birinin, Emniyet Müdürlüğünde İncil kadar kalın dosyası vardı. Yoksa neden o, Chaza-

net, Avusturya Alplerindeki küçük bir otelde saklansındı?

Çözüm yolu öğleye doğru aklına geldi. Önce bunu kafasından atmaya çalıştı, amá bu yol zorla kendini kabul ettiriyordu. Böyle bir adam bulunabilse... böyle bir adam varolsa... Yavaş yavaş, epey zorlanarak, bu adamın çevresinde başka bir plân hazırlandı, sonra akla gelebilecek bütün engelleri, bütün itirazları inceledi. Güvenlik kuruluşlarının ortaya çıkardığı güçlükler dahil, plan hepsini bastırıyor gibiydi.

Öğle yemeğinden hemen önce, Marc Chazanet pardesüsünü giydi ve aşağı indi. Dışarı çıkar çıkmaz, buz tutmuş yolu silip süpüren bir kasırga onu kavradı. Her yanını bir ürperti kapladı, ama çok ısıtılmış bir odada üst üste içilen sigaraların verdiği başağrısı çabucak kayboldu. Sola sapıp Adlerstrasse'deki postaneye yöneldi, bir dizi kısa telgraf çekerek sahte adlarla Almanya'nın güneyine, Avusturya'ya, İtalya'ya ve İspanya'ya dağılmış bulunan arkadaşlarına, birkaç hafta sürecek bir iş yolculuğuna çıktığını ve yerinde bulunamıyacağını bildirdi.

O, trenine binerken, B.O.A.C. nin 4B Komet uçağı Londra havaalanının 40 numaralı uçuş pistine konuyordu. Uçak Beyrut'tan geliyordu. Hole dağılan yolcular arasında, uzun boylu, sarışın bir İngiliz de vardı. Orta Doğu güneşinde yanmış yüzüyle, iki ay boyunca Lübnan'ın turistlere sunduğu tartışılmaz zevklerin tadını çıkarmanın, yüklüce bir paranın bir Beyrut bankasından İsviçre'deki başka bir bankaya nakledilmesiyle daha da büyük bir zevke varmanın sonucu, kendini çok rahat ve zinde hissediyordu.

Epey ardında, Mısır'ın kumlu topraklarında, şaşkın olduğu kadar da öfkeli Mısır polisinin çoktan gömdüğü, ense köklerine yedikleri birer kurşunla can veren füze uzmanı iki Alman bilgininin ölüleri yatıyordu. İki bilginin ölümü Başkan Nasır'ın El Cumhuriyet roketinin gerçekleştirilmesini yıllarca geciktiriyor, New Yorklu milyoner bir yahudi parasının yerinde harcandığını düşünüyordu. Gümrüğü kolayca geçen İngiliz, kiralık bir otomobile atlayıp Mayfair' deki dairesinin yolunu tuttu.

Chazanet'nin araştırması üç ay kadar sürdü. Bu araştırmanın sonucu, devamlı elinin altındaki evrak çantasında tuttuğu plâstik kılıflı üç ince dosyaya sığıyordu. Haziran ortasına doğru Avusturya'ya döndü ve Viyana'da, Bruckneralle'deki küçük bir aile pansiyonu olan Kleist pansiyonunda oda tuttu.

Merkez postanesinden, biri Kuzey İtalya'daki Bolzano şehrine, diğeri de Roma'ya, iki kısa telgraf çekti. Her biri en yakın iki yardımcısını hemen Viyana'ya, kendisiyle buluşmaya çağırıyordu. İki adam yirmi dört saat içinde geldi. René Montclair Bolzano'da bir araba kiralamıştı. André Casson Roma'dan uçakla gelmişti. İkisi de sahte ad ve sahte kimliklerle yolculuk ediyorlardı. İtalya ve Avusturya'daki S.D.E.C.E. ajanları, bunları aranan şüpheliler listesinin hemen başına koymuşlardı ve sınır kapılarıyla havaalanlarındaki her türlü muhbirin kendileriyle işbirliği yapmasını sağlamak için büyük paralar harcıyorlardı.

Saat on birdeki buluşmaya André Casson, yedi dakika önce geldi. Taksi şöförüne, kendisini Bruckneralle'nin köşesine bırakmasını söyledi, hızlı adımlarla pansiyona girmeden bir çiçekçi dükkânının vitrinin-

de kravatını düzeltip dakikalarca oyalandı. Chazanet, her zamanki gibi, sahte bir adla pansiyonda oda tutmuştu. Yalnız en yakın arkadaşlarının bildiği yirmi addan biriyle. Çağrılan iki adam da, önceki gün, Schultze imzalı telgraflar almışlardı. Bu da Chazanet'nin, yirmi günlük bir dönem için kullanacağı şifreli addı.

«**Her Schultze Bitte?**» (*) dedi Casson genç otel kâtibine.

Adam defterine baktı.

«64 numaralı oda. Sizi bekliyor muydu efendim?»

«Evet.» diyen Casson hemen merdivene yöneldi.

Birinci kata vardığında koridora girdi ve 64 numaralı odayı aramaya koyuldu. Biraz daha ilerde, sağda buldu odayı. Kapıyı vurmak için elini kaldırırken, bileğinin havada yakalandığını hissetti. Başını çevirdi, uzamaya başlayan sakallarını kararttığı çeneyle kaba saba yüzü gördü. Yabancının, kesintisiz bir çıkıntı meydana getiren kalın siyah kaşların altındaki gözleri, onu meraksız bakışlarla süzüyordu. Dört metre kadar gerideki bir girintinin önünden geçerken adam peşine takılmış, yıpranmış ince halıya rağmen Casson en ufak ses duymamıştı.

Dev yapılı adam, vereceği cevapla ilgili değilmiş gibi, ama bileğini de bırakmadan sordu:

«Ne istiyordunuz?»

Dört ay önce, Argoud'nun Eden-Wolff Otelinden ne kadar çabuk kaçırıldığını hatırlayan Casson midesinin kasıldığını hissetti. Sonra ardındaki adamın Polonya asıllı biri, Chazanet'nin Çin-Hindi'nde komuta ettiği taburda görevli bir Yabancılar Lejyonu askeri olduğunu hatırladı. Chazanet'nin bazı özel görevler için Viktor Kowalski'ye başvurduğu aklına geldi.

(*) Bay Schultze lütfen

«Albay Chazanet'yle randevum var Viktor,» dedi tatlılıkla.

Kendi adıyla şefininkini duyunca, Viktor'un kaşları daha da bir büzüldü.

«Ben André Casson'um.»

Kowalski, hiç etkilenmemiş gibi, sol kolunu Casson'un omuzu üzerinden uzattı ve 64 numaralı kapıyı vurdu.

«Evet,» dedi içerden gelen bir ses.

Kowalski ağzını kapının tahtasına dayayıp homurdandı:

«Bir ziyaretçiniz var.»

Kapı hafifçe aralandı. Chazanet aralıktan dışarı bir göz attı, sonra kapıyı ardına kadar açtı.

«Sevgili André, gerçekten çok özür dilerim.»

Başıyla Kowalski'ye bir işaret yaptı.

«Tamam onbaşım, sözleşmiştik.»

Sonunda sağ elini kurtaran Casson içeri girdi. Chazanet, kapının eşiğinden Kowalski'ye bir kaç şey söyledi, sonra kapıyı kapadı. Polonyalı, girintide pusuya yatmak üzere geri döndü.

Chazanet Casson'un elini sıktı ve onu, önünde iki koltuğun bulunduğu gaz sobasının yanına götürdü.

Haziran ayının ortasına gelindiği halde hafif bir yağmurun çiselediği dışarda hava serindi; iki adam da Kuzey Afrika'nın sıcak güneşine alışkındılar. Bu nedenle soba gürül gürül yanıyordu. Casson pardesüsünü çıkardı ve koltukların birine yerleşti.

«Genellikle böyle tedbirler almazsın Marc,» dedi.

«Kendim için almadım,» karşılığını verdi Chazanet. «Herhangi bir şey olursa kendimi koruyabilirim. Ama yine de, elimdeki kâğıtlardan kurtulmak için bana birkaç dakika gerekli. (Pencerenin dibindeki masayla

üzerindeki evrak çantasını ve yanında duran kalın bir dosyayı gösterdi.) Victor'u, aslında bu nedenle getirdim. Ne olursa olsun, kâğıtları yok etmem için gerekli atmış saniyeyi bana sağlıyacaktır.»

«Kâğıtlar bu kadar önemli mi?»

«Belki. (Chazanet'nin sesinde bir hoşnutluk belirtisi seziliyordu). Ama biz René'yi bekleyelim. Saat on biri çeyrek geçe gelmesini söyledim, aynı anda içeri girmemeniz için. Viktor şaşırabilirdi. Çevresinde tanımadığı çok insan oldu mu sinirleniyor.»

Chazanet, sol koltuğunun altında koca bir Colt tabanca taşıyan Viktor sinirlendiğinde neler olabileceğini düşündü, yüzüne ender görülen gülümsemelerinden biri yayıldı. Tam o sıra kapı vuruldu. Chazanet kapıya doğur yürüdü ve sordu:

«Ne var?»

Bu kez, gergin bir sesle René Montclair cevap verdi:

«Marc, rica ederim...»

Chazanet kapıyı açtı. Montclair, ardındaki devin varlığıyla iyice ufalmış, duruyordu. Victor sağ koluyla onu sarıp kollarını gövdesine yapıştırarak hareketsiz bırakmıştı.

«Tamam Victor» diye mırıldandı Chazanet Kowalski'ye.

Kendini serbest hissetmenin rahatlığıyla, Montclair odaya girdi ve sobanın yanındaki koltuğundan gülümseyen Casson'a zoraki sırıttı. Kapı yeniden kapandı ve Chazanet Montclair'den de kendisini bağışlamasını diledi.

Montclair ona doğru yürüdü, el sıkıştılar. Pardesüsünü çıkarmıştı, sırtında kötü dikilmiş koyu gri bir elbise vardı. Eski subayların çoğu gibi Chazanet ve o, sivil giysiler içinde hep biçimsiz dururlardı.

Konukları odadaki iki koltuğa yerleşince, Chazanet de çalışma masası olarak kullandığı masanın ardındaki dik arkalıklı iskemleye oturdu. Başucu masasından bir şişe Fransız konyağı çıkardı, soran bakışlarla havaya kaldırdı. Konukları başlarını salladılar. Chazanet üç bardağa bolca konyak doldurdu, birini Montclair'e, diğerini de Casson'a uzattı. İki yolcu içlerini ısıtmak için yüklü birer yudum aldılar.

Ufak tefek ve tıknaz René Montclair, Chazanet gibi muvazzaf subaydı. Ama Chazanet'nin tersine, hiç savaşçı bir birliğe komuta etmemişti. Meslek hayatının büyük bölümü idarî işlerde geçmiş, son on yıl da Yabancılar Lejyonunun muhasebeciliğini yapmıştı. 1963 ilkbaharında, O.A.S. nin muhasebecisi olmuştu.

André Casson aralarındaki tek sivildi. Ufak tefek ve kılı kırk yaran bu adam, hâlâ Cezayir'de banka müdürlüğü yaptığı günlerdeki gibi giyinmeye devam ediyordu. O.A.S.'yle siyasal örgütü arasındaki bağlantıyı sağlamakla görevliydi.

Chazanet gibi, bu iki adam da, nedenleri ayrı ayrı olmakla birlikte, eşit bir bağımsızlık içindeydiler. Montclair'in on dokuz yaşındaki oğlu Cezayir'de askerliğini yaparken, üç yıl önce asilerin eline düşmüştü. Yabancılar Lejyonunun bir devriyesi çocuğun ölüsünü, ele geçirdiği bir köyde bulmuş ve oraya gömmüştü. Montclair daha sonra, ölünün ne halde bulunduğunu öğrenmişti. Bir daha da unutmayacaktı.

André Casson'un durumu daha karışıktı Cezayir'de doğmuş, bütün hayatını işi, evi ve ailesi arasında geçirmişti. Çalıştığı bankanın merkezi Paris'teydi: Cezayir'in bağımsızlığa kavuşması onu işsiz bırakmıyacaktı. Başarısızlığa uğrayan askerî ayaklanmadan hemen sonra De Gaulle'ün izlediği yeni politikaya ve beş

parasız hiç görmedikleri bir ülkeye kaçan Cezayirli küçük çiftlik sahipleriyle tüccarların sefaletine öfkelenip, bir O.A.S. komandosunun çalıştığı bankadan otuz milyon frank çalmasına yardım etmişti. Bu suçortaklığına tanık olan genç bir kasadar da durumu polise bildirmişti Casson'un bankacılığı burada bitti. Karısıyla çocuklarını Perpignan'daki kayınpederine bırakıp O.A.S.'ye katıldı. Şimdi Fransa'da yaşayan birkaç bin O.A.S. taraftarını yakından tanıdığı için, örgüte değerli hizmetleri dokunuyordu.

Masasında oturan Marc Chazanet iki konuğunu süzdü. İkisi de merakla, ama soru sormadan ona bakıyorlardı.

Marc Chazanet, düzenli bir şekilde, ayrıntılara inerek Fransız gizli servislerinin bir kaç aydır giriştiği saldırı karşısında O.A.S. nin uğradığı yenilgi ve başarısızlıkları sıralamaya koyuldu. Konukları somurtuk yüzlerle bardaklarına dikmişlerdi gözlerini

«Gerçekle yüzyüze gelmek gerek. Dört ay içinde üç ağır darbe yedik. Askerî Okul'daki başarısızlık, sonuç vermeyen bir dizi girişimin sonuncusudur. Ayrıntılara girmenin gereği yok, hepsini siz de benim kadar biliyorsunuz... Antoine Argoud'nun kaçırılması bizi en iyi şeflerimizin birinden yoksun bıraktı. Dâvaya gösterdiği bağlılığa rağmen, bir takım ilâçların kullanılmasını da içine alan çağdaş sorgu yöntemleriyle Argoud'nun konuşması mümkündür. Dolayısiyle şimdi tüm örgütün güvenliği tehlikededir. Aşağı yukarı sıfırdan başlamamız zorunlu gibi. Bu nedenle Münih'teki karargâhımızda değil, küçük bir otelin odasındayız. Bir yıl önce, işimiz çok daha kolaydı. Binlerce coşkun gönüllüye çağrıda bulunabilirdik. Jean Bastien-Thiry'nin öldürülmesi işleri kolaştırmıyor. Onlara bir takım sonuçlar alacağımıza söz verdik ve hiç bir şey yapa-

madık. Söz değil, bir takım sonuçlar beklemek taraftarlarımızın hakkıdır.»

«Peki, anlaşıldı. Sözü nereye getirmek istiyorsunuz?» diyerek onun sözünü kesti Montclair.

Chazanet'yi dinleyen iki adam, haklı olduğunu biliyorlardı. Montclair, Cezayir bankalarının yağmalanması sonucu ele geçen paranın sadece örgüt masraflarını karşılamakta kullanıldığını, şimdiye kadar dâvalarına para koyan sağcı sanayicilerin istekleri kulak arkası etmeye başladıklarını herkesten iyi biliyordu. Bir süredir, istekleri güç gizlenen bir küçümsemeyle karşılanıyordu. Casson, Fransa'daki gizli şebekelerle bağlantı kurmasının gitgide güçleştiğini, O.A.S. cilerin oturduğu evlere polisin baskın yaptığını Argoud'nun yakalanmasından sonra pek çok taraftarın O.A.S.'yi desteklemekten vazgeçtiğini biliyordu. Bastien-Thiry'nin kurşuna dizilmesi bu işi hızlandırmaktan başka şeye yaramıyacaktı. Durum Chazanet'nin özetlediği gibiydi, ama gerçeği duymak insanın yine de hiç hoşuna gitmiyordu.

Chazanet, sanki sözü hiç kesilmemiş gibi, devam etti:

«Öyle bir noktaya vardık ki, Fransa'yı kurtarmak için kendimize seçtiğimiz ve gerçekleştirmeden sonrası için yaptığımız bütün tasarıların kaçınılmaz şekilde başarısızlığa uğrayacağını bildiğimiz amaç, yani De Gaulle'ün öldürülmesi, geleneksel yollardan erişilmesi imkânsız bir hale geldi. Fransız Gestapo'sunun bir kaç günden fazla gözünden kaçmıyacak başka tasarılar için, yeni yeni genç yurtseverleri ateşe atmaya çekiniyorum baylar. Kısacası, çok muhbir, çok hain, çok kaçak var ortalıkta. Bu durumdan, faydalanan gizli polis örgütümüze öylesine başarıyla sızdı ki, üst kademede alınan kararlardan bile haberi oluyor.

Bütün katillerimizin ve suikastı başarıya ulaştırabilecek bütün adayların polisçe tanındığını kabul etmemiz gerektiğinden, başlıca hedefimiz olan De Gaulle'ün ortadan kaldırılmasını gerçekleştirmek için tek yol kalıyor: Bir yabancıyla anlaşmak.»

Montclair'le Casson'un soran bakışları üzerine dikildi.

«Nasıl bir yabancı?» diye sordu Casson sonunda.

«İşe başlarken bir yabancıya başvurmak gerekiyor,» dedi Chazanet. «O.A.S. ya da siyasal örgütle ilgisi bulunmayan, Fransız polisinin tanımadığı bir adama. Sahte bir pasaportla gezecek, işini bitirip Fransa halkı De Gaulle'cü köpekleri temizlemek için ayaklandığında rahatça ortadan kaybolup ülkesine dönebilecek biri. Önemli olan, farkedilmeden ve şüphe uyandırmadan Fransa'ya girebilmesi. Bunu da, şimdilik hiç birimiz yapamayız.»

İki konuğu, düşüncelere dalıp gitmişti. Chazanet'nin planı kafalarında biçimleniyor, konuşmuyorlardı.

Sonunda Montclair ıslık çaldı.

«Yani mesleği adam öldürmek olan biri, bir kiralık katil.»

«Tamam,» dedi Chazanet. «Bir yabancının bu tür bir işi kara gözlerimiz, yurtseverlik ya da zevk için yapacağını beklememek gerekir. Gerçek bir kiralık katile para ödenir, hem çok para ödenir,» dedi Montclair'e doğru bir göz atarak.

«İyi ama böyle adamı nereden bulmalı?» diye sordu Casson.

Chazanet elini kaldırdı.

«Baştan başlayalım, baylar. Tabii, gözden geçirilmesi gereken bir yığın ayrıntı var. Öncelikle öğrenmek istediğim, bu konuda benimle aynı görüşte olup olmadığınızdır.»

Montclair'le Casson bakıştılar, sonra ikisi de Chazanet'ye dönüp başlarını ağır ağır salladılar.

«İyi. (Chazanet hafifçe arkaya kaykıldı.) Üzerinde durulması gereken ilk nokta: Bütün bu tasarıda başrolü oynayan güvenlik. Oysa, bir sırrı ne kadar az kişi paylaşırsa, bunun sır olarak kalması olanakları o kadar büyüktür... Mutlak bir gizlilik, planımın temeli bu. O.A.S. saflarına sızmış bulunan hainler var, bunu biliyoruz, siyasal örgütte çalışan politikacıların hepsi güvenilir kişiler değil, dolayısıyla bunu ne kadar az kişi öğrenirse o kadar iyidir. Sen René ve sen André dâvaya bağlılığınız gibi ağzınızın sıkılığına da güvendiğim için ikinizi buraya çağırdım. Ayrıca René kim olursa olsun, bir kiralık katilin isteklerini karşılamak için örgüt muhasebecisi olarak seninle yakın işbirliği kurmak planımın gerçekleşmesi yönünden zorunlu. Sana da, André, gerçekten emin, dâvaya bağlılıkları sınanmış ve gerektiğinde tutacağımız kiralık katile yardım edebilecek bir avuç adamın toplanması için ihtiyacım var. Bu planın ayrıntılarının aramızda kalmaması için hiç bir neden görmüyorum. Dolayısıyla da tasarının bütün sorumluluğunu üzerine alacak üçlü bir komite kurmamızı, tasarının hazırlanmasını, gerçekleştirilmesini ve para yönünden desteklenmesini üzerimize almamızı teklif ediyorum.»

Yeni bir sessizlik oldu. Montclair sonunda sormaya cesaret edebildi:

«Bütün O.A.S. yönetim kuruluyla siyasal örgütü tasarının dışında bırakmamızı mı istiyorsunuz? Hiç hoşlarına gitmiyecek bu.»

«Haberleri olmayacak, hiç olmazsa tasarı gerçekleşene kadar,» karşılığını verdi Chazanet, «Sırrın, kesinlikle duyulmaması gerektiğini unutmayın. Belki de iş bittikten sonra itiraz edenler çıkacaktır, ama

o kadar. Tasarı başarıya ulaşırsa iktidara geleceğiz, o zaman da kimse tartışmaya girmiyecektir. Diktatörü yok etmek için uygulanan teknik de teorik bir tartışma konusu olur gider. Kısacası, size açıkladığım şartlarla bana katılmayı kabul ediyor musunuz?»

Montclair ve Casson, yeniden Chazanet'ye dönüp baş sallamadan önce bakıştılar. Üç ay öncesinde kalan Argoud'nun kaçırılmasından bu yana onunla ilk kez karşılaşıyorlardı. Argoud hareketin başına geçtiğinde, Chazanet farkettirmeden arka plana çekilmişti. Şimdi örgütçü yanını ortaya koyuyordu.

Chazanet sırayla iki adama baktı, soluk aldı, sonra gülümsedi.

«Mükemmel,» dedi. «Şimdi ayrıntılara bakalım. Radyoda Bastien-Thiry'nin kurşuna dizildiğini öğrendiğim günden bu yana bize gereken adamı aramaya koyuldum. Böyle birini bulmak dünyanın en güç işiydi. Bu tür adamlar reklâm yapmazlar. Araştırmalarımın sonucu şu oldu.»

Chazanet, masasının üzerinde duran üç dosyayı kaldırdı. Montclair ve Casson bakıştılar, kaşlarını kaldırdılar ve ses çıkarmadılar. Chazanet yeniden lâfa girdi:

«Bence yapılacak en iyi şey sizin de bu dosyaları incelemeniz olacak, sonra içlerinden birinin seçilmesine geçebiliriz. Ben üç adayımı, listedeki birincinin teklifimizi kabul etmeyeceğini de düşünerek, kendime göre sıraladım. Her dosyadan bir tane var sırayla bakacaksınız.»

Sonra dosyalardan birini Montclair'e, birini Casson'a uzattı, üçüncüyü açmadan elinde tuttu. İçinde yazılı olanları ezbere biliyordu.

Okunacak fazla bir şey de yoktu. Her dosya bez-

dirici bir kısalıktaydı. Önce Casson elindeki dosyayı bitirdi, Chazanet'ye bakıp yüzünü buruşturdu.

«Bu kadar mı?»

«Böyle kişilerle ilgili ayrıntıları öğrenmek çok güç,» cevabını verdi Chazanet. «Bir de şuna bak.»

Casson'a elinde tuttuğu dosyayı uzattı.

Az sonra, elindekini bitiren Montçlair de dosyasını Chazanet'ye uzattı. Chazanet de ona Casson'un okuduğunu verdi. İki adam yeniden okumaya koyuldular. Bu kez dosyayı ilk bitiren Montclair oldu. Başını kaldırıp omuz silkti.

«Eh, bilgi yönünden epey zayıf, ama bunun gibi elli kişinin bulunabilmesi gerekir. Sokaklar kiralık katillerle dolu, öyle ya...»

Casson sözünü kesti.

«Dur bir dakika, dur da önce şuna bir göz at.»

Son sayfayı çevirdi, son üç paragrafı çabucak okudu. Bitirdiğinde dosyayı kapadı ve gözlerini Chazanet'ye dikti. O.A.S. şefi hangisini diğerlerinden üstün tuttuğunu hiç göstermedi. Casson'un bitirdiği dosyayı alıp Montclair'e geçirdi. Casson'a da üçüncüyü verdi. Dört dakika sonra, iki adam birlikte dosyalarını bitirdiler.

Chazanet dosyaları topladı ve masanın üzerine koydu. Sonra yerinden kalktı, iskemlesini aldı, sobanın yanına getirdi, tersine çevirip ata biner gibi oturdu. Kollarını iskemlenin arkalığına dayayarak iki arkadaşını inceledi.

«Bunun, piyasada çok az bulunan bir şey olduğunu size söylemiştim. Böyle işler yapan başkaları da olmalı, ama iyi bir gizli servisin kayıtları incelenemedikçe bu tür kişileri bulup çıkarmak çok güç olur. Hem, en iyilerinin izine herhalde hiç bir yerde raslanamaz. Siz, üç kişinin durumunu incelediniz. Onlar-

dan söz ederken, birine Alman, diğerine Güney Afrikalı, üçüncüsüne de İngiliz diyelim. André?»

Casson omuz silkti.

«Bence, tartışmanın gereği yok. Yaptıkları işler doğruysa, İngiliz açık farkla önde geliyor.»

«René?»

«Ben de aynı görüşteyim. Alman artık bu tür işler için yaşlı. Hayatta kalmış Nazileri izleyen İsrail ajanlarına karşı gördüğü bir kaç hizmet dışında, hiç bir siyasî tecrübesi yok. Üstelik, bu işleri kabul ederken birtakım kişisel nedenleri bulunabilir, dolayısıyla da kiralık katil olarak iş görmediği kabul edilmelidir. Güney Afrikalı belki Lumumba gibi zenci politikacıları temizlemekte faydalıydı, ama Fransa Devlet Başkanını vurmak bambaşka bir iş. Üstelik İngiliz ana dili gibi Fransızca konuşuyor.

Chazanet ağır ağır başını salladı.

«Büyük bir tartışma olmayacağını sanıyordum. Ben seçimimi hemen yapmıştım.»

«Bu İngilizden emin misiniz?» diye sordu Casson. «Bütün bu işleri yapmış olanı gerçekten?»

«Beni de şaşırttı, doğrusu» dedi Chazanet. Dolayısıyla da durumu biraz daha derinine inceledim. Ortada hiç bir kesin delil yok. Tersi zaten kötü bir belirti olurdu. İstenmiyen yabancılar listesine geçtiği anlamına gelirdi. Aslında, söylentiler dışında onu suçlayan hiç bir şey yok. Resmî açıdan bakıldığında, tertemiz. İngilizler izini bulsalar bile, kesin hiç bir şey bilmiyorlar. İnterpol dosyalarında adı yok. Resmî bir soruşturma açılsa, İngilizlerin bu adamın adını S.D.E.C.E. ye bildirmeleri çok uzak ihtimal. İngilizlerle Fransızların bu iki gizli servisinin birbirlerinden nefret ettiklerini bilirsiniz. Geçen ocak ayında İngilizler, Georges Bidault'nun Londra'da bulunduğunu bile bildirmediler.

Hayır, bu tür bir iş için İngiliz her yönüyle üstün, yalnız bir tek...»

«Nedir o?» diye sordu hemen Montclair.

«Çok açık. Ucuz değil. Malî durumumuz ne âlemde René?»

Montclair omuz silkti.

«Parlak değil. Bir yandan, masraflar biraz azaldı. Argoud olayından beri, siyasal örgütün bütün kahramanları üçüncü sınıf otellere sinmiş durumdalar. En lüks otellere ve televizyon konuşmalarına duydukları eğilimi yitirmiş gibiler. Buna karşılık, gelen para da yok denecek kadar az. Belirttiğiniz gibi, eyleme geçmek gerek. Yoksa, parasızlıktan batıp gideceğiz. Aşk, temiz hava ve iyi su bizimki gibi bir hareketi desteklemeye yetmiyor.»

Chazanet somurtuk bir yüzle onu onayladı.

«Biliyordum. Para bulmak gerek. Ama para aramaya başlamadan önce, ne kadara ihtiyacımız olduğunu anlamamız belki daha iyi...»

«Kısacası,» dedi Casson arkadaşının sözünü keserek, «bu İngilizle ilişki kurup şartlarını sormalıyız.»

«Anlaştık değil mi?» diye üsteledi Chazanet.

Diğer ikisi başlarını sallamakla yetindiler.

«Şimdi saat bir. Adamla bağlantı kurup buraya gelmesini istèyecek olan Londra'daki temsilcimizi aramalıyım. Bu akşam Viyana uçağına binmeyi kabul ederse, akşam yemeğinden sonra kendisiyle burada buluşabiliriz. Oradaki adamım beni arar aramaz durumu anlarız. İkinize de, kendiliğimden, koridorun sonundaki yanyana olan iki odayı ayırttım. Ayrılıp savunmadan yoksun kalacağımıza, birlikte Viktor tarafından korunmamız daha iyidir. Ne olacağı bilinmez.»

Yerlerinden kalktılar. Sonra Chazanet Viktor'u çağırdı, aşağı inip 65 ve 66 numaralı odaların anahtar-

ların alması istedi. Viktor selâm verip çıktı. Chazanet, Montclair'le Casson'a döndü:

«Gidip merkez postanesinden telefon etmem gerekiyor,» dedi. «Viktor'u da yanıma alacağım. Benim yokluğumda aynı odada bulunun. Döndüğümde, önce üç, ardından iki kere kapıya vuracağım.»

Önceki yıllarda, De Gaulle'ün politikasını kınadıklarını belirtmek için bazı şoförlerin kornayla çaldıkları «Cezayir Fransızlarındır» sözlerinin bilinen şifreli işaretiydi bu.

«Unutmadan sorayım, silâhlı mısınız?»

İki adam başlarını salladılar. Chazanet bir çekmeceden, kendisi için sakladığı 9 milimetrelik ağır bir MAB çıkardı. Şarjörünü inceledi, yuvasına soktu, namluya bir kurşun sürdü. Sonra tabancayı Montclair'e uzattı.

«Bu tabancayı biliyor musun?»

Montclair başıyla evetledi.

«Oldukça iyidir,» dedi cebine indirirken.

Anahtarlarla dönen Viktor, adamı Montclair'in odasına kadar götürdü. Geri döndüğünde Chazanet pardesüsünü ilikliyordu.

«Hadi gel onbaşım. İşimiz var.»

O akşam, alacakaranlık geceye dönüşürken, Londra'dan gelen B.E.A. nın Vanguard uçağı Viyana' nın Schwechat hava alanına iniyordu. Arkalarda ve Lumbozun yanındaki koltuğuna rahatça yerleşmiş bulunan sarışın İngiliz, gitgide alçalan uçağın altından hızla geçip giden ışıkları seyrediyordu. Son dakikada, hafifçe aydınlanan çimenler, uçuş pistinin iki yanındaki numaralı panolar ve ışıklar kayboldu, yerlerini kara ve parlak çimentonun şeriti aldı, sonunda te-

kerlekler yere değdi. Başarılı bir inişteki düzenliliği seviyordu. Düzeni severdi.

Piccadilly'deki Fransız Turizm Bürosunda görevli genç Fransız onu kuşkulu bir bakışla süzdü. Öğlende gelen telefondan beri, kendini oldukça sinirli hissediyordu. Bir yıl kadar önce, Paris'te tatilini geçirirken O.A.S. nin emrine girmeyi teklif etmişti. O günden beri de kendisine, sadece Londra'daki çalışma masasının ardında oturması söylenmişti. Telefon ya da mektupla verilecek talimat gerçek adına yollanacak, ama «Sevgili Pierre» sözleriyle başlayacak ve hemen yerine getirilecekti. O günden bu 15 Hazirana kadar hiç ses çıkmamıştı.

Telefon memuresi Viyana'dan ihbarlı arandığını söylemiş, Fransa'da aynı adı taşıyan şehirle karıştırmaması için de «Avusturya» demişti. Meraklanıp cevap vermiş ve bir sesin «Sevgili Pierre» dediğini duymuştu. Şifreli adını hatırlaması için epey zaman geçmesi gerekmişti.

Öğle yemeğinden sonra, başının ağrıdığını bahane ederek işten çıkmış, South Audley Street yakınındaki bir apartmana gitmiş ve kapıyı açan İngiliz'e bir mesaj vermişti. Adam, üç saat içinde Viyana'ya gidecek uçağa binmesi gerektiğini öğrendiğinde hiç bir şaşkınlık belirtisi göstermemişti. Sakin sakin bir çanta hazırlamış, birlikte taksiye atlayıp Heathrow hava alanının yolunu tutmuşlardı. Fransız yol parasını nakit olarak ödemeyi unuttuğunu yanına da sadece pasaportuyla çek defterini aldığını söyleyince, İngiliz, hiç bir yorumda bulunmadan iki kişilik gidiş-dönüş biletinin parasını vermişti.

O andan sonra da, aşağı yukarı hiç konuşmamışlardı. İngiliz Viyana'da nereye gittiklerini, kiminle ve niçin buluşacaklarını sormamıştı bile. Böylesi daha

iyiydi, çünkü Fransız'ın da bu konuda bir şey bildiği yoktu. Aldığı talimat Londra hava alanından telefon etmek ve B.E.A. uçağıyla geleceğini bildirmek gerektiğiydi sadece. Uçaktayken, Schwechat'a inildiğinde danışma bürosuna uğraması rica edildi. Bütün bunlar sinirlerini bozmuştu, yanında oturan İngilizin soğukkanlılığı onu sakinleştirecek yerde, kuşkularını daha da arttırdı.

Büyük holdeki danışma bürosunda, nefis Avusturyalı memureye adını verdi, kadın ardındaki evrak dolabını karıştırdı ve ona küçük bir kart uzattı. Kartın üzerinde sadece şunlar yazılıydı: «614403 aranacak ve Schultze istenecek.» Döndü ve holün dibindeki bir dizi telefon kulübesine doğru yürüdü. İngiliz omuzuna vurup üzerinde Wachsel yazılı kulübeyi gösterdi.

«Size bozukluk gerek,» dedi mükemmel bir Fransızcayla. «Avusturyalılar bile bu denli cömert değildirler.»

Fransız kızardı, İngiliz duvar boyunca uzanan kapitone bir kanepenin ucuna ilişip sigarasını yakarken para değiştirebileceği yere doğru yürüdü. Başvurduğu adam bir dakika sonra bir kaç Avusturya parası ve bir avuç bozuklukla döndü geldi. Hemen boş bir telefon kulübesine giren Fransız kartta yazılı numarayı çevirdi. Telefonun öbür ucundan Herr Schultze, kesin ve açık bir sesle ne yapması gerektiğini bildirdi. Verilen bu mesaj sadece birkaç saniye sürdü ve konuşma kesildi.

Genç Fransız kanepenin yanına döndü, sarışın adam başını ona doğru kaldırdı.

«Gidiyor muyuz?» diye sordu.

«Gidiyoruz.»

Dönüp yürüyen Fransız, üzerinde telefon numa-

rasının yazılı olduğu kartı tortop edip yere attı. İngiliz bunu yerden aldı, açtı ve çakmağının alevine tuttu. Kağıt bir an parladı, sonra kül oldu. İngiliz külleri, zarif süet pabucunun topuğuyla ezdi. Hiç konuşmadan dışarı çıkıp bir taksi çağırdılar.

Işık içinde yüzen şehrin merkezi, yoğun trafik yüzünden kısmen felce uğramıştı. Taksinin Kleist Pansiyonuna varması için kırk dakika geçmesi gerekti.

«Burada ayrılıyoruz. Sizi buraya kadar getirmek, ama sonra taksiyle dönmek emrini aldım. Doğru 64 numaralı odaya çıkacaksınız, sizi bekliyorlar.»

İngiliz başını salladı ve arabadan indi. Şoför, soran bakışlarını Fransıza çevirdi.

«Devam edin,» dedi Fransız ve taksi yeniden hareket etti.

İngiliz bakışını, üzerinde gotik harflerle sokak adının yazılı olduğu tabelâya çevirdi, sonra kapının üzerinde büyük harflerle yazılı Kleist Pansiyonu adını süzdü. Ardından, izmaritini atıp içeri girdi.

Tezgâhtaki memurun arkası dönüktü, ama kapının hafif gıcırtısı dikkatini çekti. İngiliz, ona yönelmeden doğru merdivene yürüdü. Adam arkasından seslenmek üzereydi ki ziyaretçi geri döndü, kayıtsız bir baş işaretiyle kâtibi selâmladı ve:

«Guten Abend,» dedi.

«Guten Abend, Mein Herr,» cevabını verdi kâtip elinde olmaksızın.

Ama sarışın merdivende kaybolmuştu bile. Görünürde hiç telâşsız, basamakları ikişer ikişer çıktı. Birinci kat sahanlığında durdu ve koridora bir göz attı. Dipteki kapının üzerindeki 68 sayısını seçti. Kendisine doğru dört kapı saydı. 64 numara aşağı yukarı altı metre ötesindeydi.

Koridorun solunda, rengi atmış kırmızı bir kadife

perde bir çeşit girintiyi gizliyordu. Yerin birkaç santim üzerinde kalan perdenin altından, siyah bir pabucun ucu çıkmıştı hafifçe. İngiliz, geri dönüp aşağı indi. Bu kez kâtip, merdivene bakarak onu bekliyordu.

«64 numaralı odayı bağlar mısınız bana,» dedi İngiliz.

Kâtip onu bir an süzdü, sonra istediğini yaptı. Küçük telefon santralına dönüp telefonu açtı ve İngilize uzattı.

«Goriliniz on beş saniyeye kadar deliğinden çıkmazsa geri dönüyorum,» dedi sarışın adam.

Sonra telefonu kapayıp yeniden merdiveni çıktı. Sahanlığa varırken 64 numaranın kapısının açıldığını ve eşikte Albay Chazanet'nin göründüğünü farketti. Albay koridorun öbür ucundan İngiliz'i inceledi, sonra hafifçe seslendi.

«Viktor. (Dev yapılı Polonyalı girintiden fırladı ve sırayla iki adama baktı). Tamam. Kendisini bekliyordum,» dedi Chazanet.

Polonyalı öfkeden kıpkırmızı oldu. İngiliz yürüdü.

Chazenet onu odasına soktu. Bu oda iş bulma kurumunun bürolarına dönmüştü. Üzeri kâğıtlarla kaplı bir masanın iki yanındaki dik arkalıklı iskemlelerde Montclair'le Casson oturuyordu. Masanın ardında üçüncü bir iskemle daha vardı. Chazanet'nin yardımcıları kendisini merakla incelerken, İngiliz çevresine bakındı, bir koltuk çekti ve masaya doğru döndürüp oturdu.

Chazanet, Viktor'la konuşmasını bitirince, gözlerini konuğundan ayırmadan masanın ardına geçti, ağır ağır bir sigara yaktı.

İlk bakışta İngiliz, insanda iyi bir izlenim uyandırıyordu. Aşağı yukarı bir seksen boyunda, otuz yaşla-

rında, ince ve sağlam yapılıydı. Hiç bir özelliği olmayan, ama düzgün ve güneşte yanmış bir yüzü vardı, elleri koltuğun iki yanına sakin sakin dayanmıştı. Chazanet'nin üzerinde çok soğukkanlı bir insan izlenimi bırakıyordu. Ama Chazanet'yi asıl şaşırtan gözleriydi. Kaçamaksız bir içtenlikle insanın yüzüne bakan, açık gözler. Dikkat edildiğinde, bu gözlerin renkli bölümünde alışılmamış bir yan sezi'liyordu. Bulanık ve soluk gözlerin rengi griydi. Ama gözbebekleri o kadar küçüktü ki, gözler büyümüş gibi geliyordu insana. Bu gözlerin her türlü anlamdan yoksun olduğunu anlaması için saniyeler gerekti Chazanet'ye. Bu, anlamdan yoksun bakış onda büyük bir tedirginlik uyandırdı. Kesin bir takım sistemlere göre gelişimini tamamlamış bütün kişiler gibi, önceden kestirilemeyen ve denetlenemeyen şeylere karşı içgüdüsel bir nefret duyuyordu.

«Kim olduğunuzu biliyoruz,» diye söze başladı birden. «Kendimi tanıtayım: Albay Marc Chazanet.»

«Biliyorum,» dedi İngiliz. «O.A.S. nin harekât bölümü başkanısınız. Siz aynı örgütün muhasebecisi Binbaşı René Montclair'siniz, siz de örgütün Fransa - da iş gören kolunun reisi André Casson.»

Her birine hitap ederken sırayla üç adamın yüzüne baktı, sonra bir sigara aldı.

«Şimdiden çok şey biliyor gibisiniz,» dedi Casson.

İngiliz arkaya doğru yaslandı ve bir duman bulutu üfledi.

«Baylar, açık konuşalım. Ben sizin kim olduğunuzu biliyorum, siz de beni tanıyorsunuz. Hepimizin işi alışılmamış şeyler. Sizin peşinizde adam var, oysa ben izlenmeden gezip dolaşabiliyorum. Ben para için iş görüyorum, siz bir dâva uğruna çalışıyorsu-

nuz. Kısa kesmek gerekirse, hepimiz profesyoneliz. Dolayısıyla kurnazlığın gereği yok. Hakkımda bilgi edindiniz. Bu tür bir soruşturmaya girildiğinde, ilgili kişinin haber almaması mümkün değildir. Tabii, ben de sizi neden bu kadar ilgilendirdiğimi öğrenmek istiyordum. Benimle ilgilenen örgütün ne olduğunu öğrenince British Museum arşivlerindeki Fransızca gazeteleri iki gün süreyle karıştırmak bütün bilmek istediklerimi öğrenmeme yetti. Dolayısıyla, bugün öğleden sonra adamınızın ziyareti beni şaşırtmadı. Tamam. Kim olduğunuzu ve kimi temsil ettiğinizi biliyorum. Şimdi benden ne istiyorsunuz?»

Uzun süren bir sessizlik oldu. Casson ve Montclair bakışlarıyla Chazanet'ye bir şeyler danışmak istiyorlardı ama, albayla katilin gözleri birbirinden ayrılmıyordu. Birincinin kuşkuları şimdiden yok olmuştu. İhtiyaç duyduğu, gerçekten böyle bir adamdı. O andan sonra, Montclair ve Casson çevredeki dekorun parçalarından başka şey değillerdi.

«Hakkımızda bilgi edindiğinize göre, örgütümüzün hedefleri hakkında size bilgi vermekle vakit geçirmeyeceğim. Haklı olarak, 'dâva uğruna' sözünü ettiniz. Bize göre Fransa, şu sıra ülkemize leke süren ve şerefini ayaklar altına alan bir diktatör tarafından yönetilmektedir. Ancak bu diktatör ölürse kurduğu rejim devrilebilir, Fransa Fransızlara iade edilebilir. Taraftarlarımız altı kere onu öldürmeyi denediler, başaramadılar. Biz de, bu işi gördürmek için meslekten birine başvurmayı düşündük. Ancak, paramızı döküp saçmak niyetlisi değiliz. Öğrenmek istediğimiz ilk şey, böyle bir işin yapılıp yapılamıyacağıdır.»

İngilizin gri gözlerinde bir parıltı kısaca yanıp söndü. Chazanet son sorusunun cevabını almıştı bile.

«Yeryüzünde hiç kimse, bir katilin attığı kur-

şundan kendini koruyamaz. De Gaulle herhangi birinden daha kolay vurulabilir. Tabii ki onu öldürmek mümkündür. Güç olan, bu işi yapanın kendini kurtarmasıdır. Dâva uğruna ölümü göze almış bir gözü dönükten iyisi bulunamaz tabii bu tür işlerde. Anladığım kadarıyla,» diye ekledi hafif bir alaycılıkla, «böyle bir adamı bulabilmeyi başaramamışsınız. Pont-de-Seine ve Petit-Clamart suikastları başarısızlığa uğradıysa, bunları sonuçlandırmak için kimse hayatını vermeye hazır değildi demektir.»

«Şimdi de bu işi yapmaya hazır yurtsever Fransızlar...» diye söze başladı Casson kendinden geçerek, ama Chazanet onu bir hareketle susturdu. İngiliz bakışlarını Casson'a çevirmedi bile.

«Ya meslekten biri sözkonusu olduğunda?» diye sordu Chazanet.

«Profesyonel biri inandığı şeyin etkisiyle harekete geçmez; dolayısıyla daha sakin, daha ölçülü, aynı zamanda da her türlü kuruntudan yoksundur. Gelebilecek bütün tehlikeleri önceden hesaplamıştır. Dolayısıyla da başarıya ulaşma ihtimali herhangi birinden daha çoktur. Ama, yalnız üzerine aldığı işi başarmasını değil, sağ salim kurtulmasını sağlayacak bir plan yapmadıkça yerinden kıpırdamıyacaktır.»

«Sizce, De Gaulle'ü öldürüp sağ salim kurtulmayı sağlayacak böyle bir plan yapılabilir mi?»

Gözlerini pencereye diken İngiliz, sigarasından bir kaç nefes çekti.

«Yapılabilir,» cevabını verdi sonunda. «Böyle bir işe bol zaman ayrılıp iyi hazırlık yapılabilirse mümkündür. Ama sizin gerçekleşmesini istediğiniz şey çok çok güç olacaktır. Diğer hedeflerin çoğundan daha güçtür erişilmesi.»

«Neden diğerlerinden daha güç?» diye sordu Montclair.

«Çünkü De Gaulle tetikte bekler, hedef alındığını bilmektedir. Bu sıra bütün gizli servisler diken üstündedir. Başarılmasını istediğiniz görev de, dolayısıyla, özel bir güçlük ve tehlike göstermektedir. Bütün önceki başarısızlıklar sonrakilerin işini güçleştirmeye yaramıştır sadece.»

«Bir kiralık katil kullanma kararı verirsek...» diye söze başladı Chazanet.

«Başka çareniz yok,» diyen İngiliz onun sözünü kesti sakin sakin.

«Neden? Sırf yurduna olan bağlılığından ötürü hayatını verebilecek adamlar var hâlâ.»

«Evet. Watin ve Curutchet hâlâ hayatta,» karşılığını verdi sarışın. El altında başka Degueldre ve Bastien-Thiry'lerin bulunduğu da kuşkusuz. Ama beni buraya getirttiğinize göre, adam vuracak kişilerden yana sıkıntıda bulunduğunuz anlaşılıyor. Bugün örgütünüze Fransız Gizli Servislerinden o kadar çok ajan sızmış ki, böyle bir komployu başarıya ulaştırma ihtimaliniz yok. Dolayısıyla size dışardan biri gerek. Çözümü gereken son sorun: Kim? Kaça? Şimdi baylar, sanırım malı inceleyecek bol bol zamanınız oldu, değil mi?»

Chazanet yan gözle Montclair'e baktı ve kaşını kaldırdı. Montclair başını salladı. Casson onu izledi. İngiliz kayıtsızca boşluğa bakıyordu.

«De Gaulle'ü öldürmeye hazır mısınız?» diye sordu Chazanet sonunda.

Boğuk bir sesle konuşmuştu, ama sorusu yankılanıp odanın içini doldurmuş gibiydi. İngiliz bakışlarını yeniden ona yöneltti; gözleri yine her türlü anlamdan yoksundu.

«Evet, ama bu iş çok pahalıya mal olacak.»

«Kaça?» diye sordu Montclair.

«Kabul edin ki, böyle bir işi insan hayatında bir kere yapar. Kurtulma imkânları son derece zayıftır. Dolayısıyla da, bu işi yapacak kişinin hayatının sonuna kadar geçinebilecek ve intikam almak isteyenlerden kendini koruyabilecek kadar para alması gerekir.»

«Fransa'yı ele geçirdiğimizde,» dedi Casson, «para yönünden...»

«Peşin,» dedi İngiliz sözünü keserek. «Yarısı önce, yarısı iş başarıldıktan sonra.»

«Ne kadar?» diye sordu Chazanet.

«Yarımmilyon.»

Chazanet Montclair'e bir göz attı o yüzünü buruşturdu.

«Çok fazla, yarımmilyon yeni frank...»

«Yarım milyon dolar,» dedi İngiliz.

«Yarımmilyon dolar!» diye bağırdı Montclair iskemlesinden fırlayarak. «Deli misiniz?»

«Hayır,» dedi İngiliz sakin sakin, «bu işi yapacakların en iyisiyim. Dolayısıyla da en pahalısı.»

«Herhalde daha akla yakın şartlar bulmamız mümkündür,» dedi Casson alaycı bir sesle.

«Evet,» dedi İngiliz heyecansız, «daha ucuz kişiler bulabilirsiniz. Ama peşin ödenen yüzde elliyi ceplerine atıp kaybolacaklarını, ya da sonradan bu işe girişmemek için bir takım nedenler bulacaklarını göreceksiniz. En iyisi kullanıldı mı, fiyatı da ödenir. Fiyat da yarım milyon dolardır. Fransa'yı ele geçirmeyi düşündüğünüze göre, ülkenize fazla değer biçmiyorsunuz gibime geliyor.»

Bir an ses çıkarmayan Chazanet, yediği darbeyle sarsıldığını ortaya koydu.

«Tam isabet,» dedi. «Yalnız, bütün sorun elimizde nakit yarım milyon dolar bulunmaması.»

«Tahmin etmiştim. İşin yapılmasını istiyorsanız, bir yerden bu parayı bulmalısınız. Benim bu işe ihtiyacım yok, bilmenizi isterim. Son anlaşmam yıllar boyu rahat yaşamamı sağlayacak kadar para getirdi. Ama kesinlikle bu işlemlerden elimi eteğimi çekecek kadar para alabileceğimi düşünmek hoşuma gidiyor. Dolayısıyla, bu fiyata olağanüstü tehlikeleri göze almaya hazırım. Burada hazır bulunan dostlarınız daha fazlasını istiyorlar; Fransa'nın kendisini istiyorlar. Ama, bu iş için göze almaları gereken tehlike onları üzüyor. Özür dilerim. Bu fiyat size göre yüksekse, çok kötü sonuçlar veren her zamanki yollara başvurun.»

Sigarasını küllüğe bastırıp yerinden doğruldu. Chazanet de onunla aynı zamanda ayağa kalktı.

«Oturun. Parayı bulacağız.»

Yerlerine oturdular.

«Peki,» dedi İngiliz. «Ama bir takım şartlarım daha var.»

«Sizi dinliyorum.»

«Bir yabancıya ihtiyaç duymanızın nedeni, Fransız yetkililerinin faydalandığı örgütten dışarı devamlı haber sızmasıdır. Bu görüşmeden kaç kişi haberli? Bir yabancıyla, dolayısıyla benimle anlaştığınızı kimler biliyor?»

«Sadece bu odada gördüğünüz üç kişi. Bu fikir Bastien-Thiry'nin kurşuna dizilmesinden sonra aklıma geldi. Bütün girişimleri ve soruşturmayı ben yaptım. Başka kimsenin haberi yok.»

«İyi, özellikle de bu tutumu değiştirmemek gerek,» dedi İngiliz. «Bu işle ilgili bütün belgeler, bütün kâğıtlar yok edilmeli. Şubat ayında Argoud'nun başına

gelenler göz önünde tutulursa, içinizden biri tutuklandı mı kendimi her türlü borçtan sıyrılmış sayarım. Dolayısıyla güvenliğinizi sağlamak ve anlaşma sonuçlanana kadar korunmanızı sağlama almak zorundasınız.»

«Kabul,» dedi Chazanet biraz sabırsızlanarak. «Başka?»

«Planı yalnız ben hazırlayıp uygulayacağım. Ayrıntılarını kimseye, sizlere bile söylemeyeceğim. Kısacası, ortadan kaybolacağım. Bir daha benden söz edildiğini duymayacaksınız. Londra'daki telefon numaramla adresimi biliyorsunuz, ama harekete geçmeye hazır olunca oturduğum daireyi bırakacağım. Nasılsa, ancak çok acele görüşülmesi gereken bir durum olunca beni evimden arayacaksınız. Geri kalan işlemler için en ufak bir bağlantı kurulmayacak. İsviçre'deki bankamın adını size bırakacağım. 250.000 dolarlık ilk taksitin yatırıldığını bankam bana bildirince, kendimi de tam anlamıyla hazır hissettiğimde, harekete geçeceğim. Kimden gelirse gelsin, ne baskı ne de talimat kabul ederim ve sadece kendi yargılarıma göre davranırım. Kabul mü?»

«Kabul. Ama Fransa'daki ajanlarımız bilgi yönünden size değerli yardımlarda bulunabilirler. Bazıları çok önemli görevlerde.»

İngiliz bir an düşündü.

«Peki. Hazır olduğunuzda, bana postayla bir telefon numarası gönderin. Fransa'nın neresinde olursam olayım, kolayca arayabilmem için tercihan Paris'te olsun. Bulunduğum yeri kimseye söylemiyeceğim, bu numarayı sadece Başkanın çevresinde alınan son güvenlik tedbirlerini öğrenmek için isteyeceğim. Ama telefonda karşıma çıkacak adam Fransa'da ne yaptığımı bilmemeli. Kendisine sadece, sizin hesabınıza bir iş gördüğümü ve yardımına ihiyacım olduğu-

nu söyleyin. Ne kadar az şey bilirse o kadar iyidir. Bana bilgi verecek bir kademe olsun sadece, yeter. Bunlara da evet diyor musunuz?»

«Tamam. Yardımcısız, sığınacak bir yere ihtiyaç duymadan, tek başınıza iş görmek istiyorsunuz. Siz bilirsiniz. Sahte kimlikleri ne yapacaksınız? Elimizin altında çok usta iki kalpazan var.»

«Gerekli sahte kimlikleri kendim sağlarım. Teşekkürler.»

Casson araya girdi :

«Fransa'da, elimin altında, Alman işgali sırasındaki Mukavemet hareketini andıran bir şebeke var. Size faydalı olursa bütün şebekeyi emrinize verebilirim.»

«Hayır, teşekkürler. Hiç ortaya çıkmamak tek güven kaynağım. Elimın altındaki en iyi silâh.»

«Diyelim ki bir aksilik oldu, kaçmak zorunda kaldınız...»

«Siz yol açmazsanız, aksilik olmaz. Örgütünüzle bağlantı kurmadan, beni buraya getiren nedenlerle örgütçe tanınmadan iş göreceğim; çünkü örgütünüzde ajan ve muhbirden geçilmiyor.»

Casson patlamak üzereydi. Montclair, düşünceli düşünceli pencereden dışarı bakıyordu. Chazanet, masanın öbür ucundan dalgın dalgın İngilizi süzüyordu.

«Sakin ol André, tek başına iş görmek istiyor. Dilediği gibi yapsın. Onun çalışma usulü de bu. Kendi adamlarımız gibi pohpohlanmaya, şımartılmaya ihtiyaç duyan birine bu kadar parayı vermiyoruz nasılsa.»

«Bilmek istediğim,» diye mırıldandı Montclair, «bu kadar parayı kısa zamanda nasıl toplayabileceğimiz?»

«Bir kaç banka soydurmak için örgütünüzden faydalanın,» teklifinde bulundu İngiliz kayıtsızlıkla.

«Her neyse, bu bizim meselemiz,» dedi Chazanet. «Konuğumuz İngiltere'ye dönmeden, tartışacağımız başka sorunlar var mı?»

«Peşin olarak 250.000 doları alıp kaybolmayacağınıza kim ve ne engel olabilir?» diye sordu Casson.

«Bu işlerden elimi eteğimi çekmek istediğimi sizlere söylemiştim baylar. Peşimde eski paraşütçülerden bir orduyla dolaşmaktan hoşlanmam. Canımı kurtarmak için elime geçen parayı ve fazlasını harcamak zorunda kalırım.»

«İşin bitmesini bekleyip paranın öbür yarısını ödemememize engel nedir?» diye üsteledi Casson.

«Aynı neden,» dedi İngiliz sakin sakin. «Böyle bir durumla karşılaşırsam kendi hesabıma çalışmaya başlarım. Hedefim de üçünüz olursunuz, baylar. Ama işi bu kadar ileri götüreceğimizi sanmıyorum, değil mi?»

«Tamam. Her şeyi konuştuysak konuğumuzu daha uzun bir süre tutmamızın gereği yok,» dedi Chazanet. «Bir şey daha, adınız. Tanınmak istemiyorsanız size şifreli bir ad gerek. Bu konuda bir fikriniz var mı?»

İngiliz bir an düşündü.

«Avdan söz ettiğimize göre **Çakal**'a ne dersiniz?» diye sordu. «İşinize gelir mi?»

Chazanet başını salladı.

«Mükemmel. Çok da hoşuma gitti.»

İngilizi kapıya kadar geçirdi, kapıyı açtı. Viktor girintiden çıktı ve yaklaştı. İlk kez Chazanet gülümsedi ve elini katile uzattı.

«Mümkün olur olmaz, anlaştığımız gibi sizinle bağlantı kuracağız. O güne kadar ana hatlarıyla pla-

nınızı yapabilirsiniz, vakit kaybetmemek için. Peki. İyi geceler Bay Çakal.»

Polonyalı, konuğun, geldiği gibi dikkati çekmeden gidişini izledi. İngiliz geceyi havaalanındaki otelde geçirdi ve ertesi sabah Londra'ya hareket eden ilk uçağa bindi.

Kleist Pansiyonunda Chazanet, dokuzla on iki arasında geçen üç saatlik süre boyunca, epey sarsılan Montclair ve Casson'un bir yığın gecikmiş sorusuna ve itirazlarına göğüs germek zorunda kaldı.

«Beşyüzbin dolar,» diye tekrarlıyordu Montclair durmadan. «Bu beşyüzbin doları nereden bulacağız?»

«Belki de Çakal'ın teklifini düşünmek ve söylediği gibi, bir kaç bankayı soydurmak gerekecek,» karşılığını verdi Chazanet.

«Bu herif hoşuma gitmiyor,» dedi Casson. «Tek başına, yardımcısız çalışıyor. Böyle adamlar tehlikelidir. Üzerlerinde hiç bir denetim sağlanamaz.»

Chazanet tartışmaya son verdi :

«Dinleyin, bir plân yaptık, anlaşmaya vardık ve bu güç işi para karşılığı yapacak adamı aradık. Bu tür adamlar hakkında bildiklerim, böyle bir işi ancak onun başarabileceğinden emin olmamı sağlıyor. İşin bizlere düşen bölümünü yaptık. Bırakalım, o da kendine düşeni yapsın.»

3

1963 YILININ haziran ayının ikinci yarısıyla bütün temmuz ayı boyunca Fransa, eşi görülmedik ölçüde silâhlı saldırı olaylarıyla karşılaştı. (Bu tür olayların böylesine bollaştığı da bir daha görülmedi.) Bu soygun dalgasının ayrıntıları şimdi resmen biliniyor.

Ülkenin bir ucundan öbürüne, aşağı yukarı her gün, bankalar makineli tüfekli, namlusu eğelenmiş tüfekli ve tabancalı haydutlar tarafından soyuluyordu. Aynı dönemde kuyumcu dükkânlarına yapılan ani baskınlar öylesine yaygınlaşmıştı ki, polisler şaşkına dönmüşlerdi ve kan revan içindeki kuyumcuların ifadesini bitirmeden çoğu kere aynı yerde başka bir kuyumcu dükkânının soyulduğu haberini alıyorlar ve oraya çağrılıyorlardı. Haydutlara karşı çıkmaya çalışan iki banka memuru, temmuz ayının sonuna varmadan iki ayrı şehirde vuruldu. Kriz öylesine yaygınlaştı ki toplum polisi yardıma çağrıldı ve makineli tüfeklerle donatıldı. Banka müşterileri mavi üniformalı, silâhı

belinde iki muhafızla içeri girme alışkanlığını edindiler.

Bankacılarla kuyumcuların yetkililere devamlı başvurmaları gece devriyelerinin arttırılmasına yol açtı, ama bundan da bir sonuç alınamadı. Çünkü haydutlar, geceleri büyük bir gizlilikle iş gören profesyonel soyguncular değil, en ufak belirtide ateşe hazır ve güpegündüz baskın veren kişilerdi.

Üç haydut, temmuz sonlarına doğru, çeşitli soygunlar sırasında yaralı olarak ele geçirildi. Bunlardan biri O.A.S. ye girmekle genel anarşi havasına katılma fırsatını bulan küçük bir hayduttu, diğer ikisi de kısa sürede O.A.S. üyesi olduklarını kabul eden sömürge birliklerinden kaçma iki asker. Ama epey ileri götürülen sorguları boyunca, hiç birine, neden bu soygun dalgasının birden ülkeye çöküverdiği söyletilemedi. Sadece, kimliğini bilmedikleri büyük reisin emriyle... bankası ya da... kuyumcusunu soyduklarını açıklamakla yetindiler. Polis sonunda, haydutların bu soygunların amacını bilmedikleri sonucuna varmak zorunda kaldı. Her birine, elde edilecek paranın bir bölümünün verileceği vadedilmiş, onlar da aldıkları emirlere uymakla yetinmişlerdi.

Fransız yetkilileri bu soygun salgınının kaynağında O.A.S. nin yattığı ve herhangi bir nedenle, örgütün çok kısa sürede paraya ihtiyacı olduğu sonucuna vardılar. Ama yetkililer bu nedeni, ancak ağustosun ilk yarısında ve çok değişik bir biçimde öğrendiler.

Haziran ayının son haftasında, S.D.E.C.E. şefi General Guilbaud'nun masasına bir rapor geliyordu, bu rapor, devamlı Roma'da bulunan bir temsilci tarafından yollanmıştı. Raporda, başta gelen üç O.A.S. sorumlusu Marc Chazanet, René Montclair ve André Casson'un Via Condotti yakınındaki bir otelin son katına yerleştik-

leri bildiriliyordu. Rapor, bu kadar lüks bir mahallede bulunan otelin çok yüksek fiyatlarına rağmen, üç adamın katı tek başlarına tuttuklarını ve hemen altındakini de özel muhafızlarına ayırdıklarını belirtiyordu. Muhafızlar, gece gündüz nöbet tutan ve aşağı yukarı hiç dışarı çıkmayan en azılısından sekiz eski Lejyon askeriydi. Önceleri bir toplantı dolayısıyla bir araya geldikleri sanılmıştı, ama günler geçince S.D.E.C.E. sadece Antoine Argoud'nun akıbetine uğramamak için bu tedbirleri aldıkları sonucuna vardı.

Geçen şubat ayında Almanya'nın toprak bütünlüğü Argoud'nun kaçırılması dolayısıyla saldırıya uğradığından, Fransız Dışişleri Bakanlığıyla Alman Dışişleri Bakanlığı arasında hüküm süren gerginliğe rağmen, Guilbaud yine de Eylem Bölümündeki adamlarının başardıkları işten memnun olmakta haklıydı. Bu girişimin O.A.S. liderlerini iyice uzaklaşacak kadar ürkütmesi bile hoşnutluk vericiydi.

Üç O.A.S. liderinin korunmak için aldıkları tedbirlerin gerçek anlamı ancak altı hafta sonra ve epey geç olduğunda, tüm açıklığıyla ortaya çıktı.

Londra'ya dönen Çakal, haziranın ikinci yarısıyla temmuzun ilk yarısını, düzenli olarak sıraya konmuş birtakım işleri görmekle geçirdi. Bu arada da, Charles de Gaulle tarafından ya da onun hakkında yazılmış aşağı yukarı bütün kitapları okudu. De Gaulle'le ilgili kitapların listesini çıkardıktan sonra çeşitli kitapçılara başvurup Praed Street, Paddington adresinde sahte bir ada bu kitaplardan ellerinde bulunanları yollamalarını sağladı. Sonra hepsini özenle, teker teker inceledi, önemli bölümlerin altını çizdi, bazı şeyleri bir not defterine geçirdi, o sıra Elysée Sarayında

oturan kişinin doğumundan başkanlıkta geçirdiği son yıllara kadar ayrıntılı bir portresini çıkardı.

Özellikle BIÇAĞIN AĞZI dikkatini çekti. 1932 yılında, genç bir süvari subayıyken yazdığı bu kitapta Charles de Gaulle hayata, ülkesine ve bu ülkenin kaderine karşı benimsediği kişisel tutumu bütün derinliğiyle ortaya koyuyordu.

Ama Çakal, okuduğu kitaplardan öldürmek istediği adam hakkında aşağı yukarı kesin bir fikir edindiyse de, en önemli sorunun çözümünü bulamamıştı. «Anlaşma şartlarını ne zaman, nerede ve nasıl yerine getirmeli?»: Bu sorunun cevabını hâlâ bilmiyordu. Sonunda, British Museum'un okuma odasında, FIGARO gazetesinin koleksiyonlarını teker teker elden geçirmeye koyuldu.

Çözüm yolu Çakal tarafından bulundu. 1962 yılında yazılmış ve 1945 yılına kadar giden bir makalenin kafasında belli belirsiz oluşturduğu fikirden hareket ederek aşağı yukarı kesin bir sonuca vardı: O yıl içinde belli bir gün, koşullar ne olursa olsun, hastalık ve kötü hava şartlarına aldırmayıp kişisel güvenliğini hiç dikkate almayan De Gaulle halkın arasına girecekti. O andan sonra, Çakal, asıl planı hazırlamaya koyuldu.

Planın son ayrıntılarını da halletmesi için odasında sırtüstü yatıp gözlerini tavana dikerek birbiri ardından filtreli sigaraları tüttürmesi ve saatlarca düşünmesi gerekti.

Benimseyebileceği bir planı bulana, kesin kararını verdiği «ne zaman» ve «nerede»ye eklenen «nasıl»ı kestirene kadar en az on iki tasarıdan vazgeçti.

Çakal, 1963 yılında General de Gaulle'ün batı dünyasının en iyi korunan devlet adamlarından biri olduğunun bilincindeydi. Sonradan da ispatlandığı gibi onu ortadan kaldırmak Amerika Birleşik Devletleri

Başkanını öldürmekten çok daha güçtü. Çakal'ın bilmediği, Başkan Kennedy'nin hayatını korumak için alınan tedbirleri yerinde incelemek üzere Amerikalılardan izin sağlayan Fransız güvenlik uzmanlarının, Amerikan Gizli Servislerinin başvurdukları yöntemleri küçümseyerek ülkelerine döndükleriydi. Bu küçümseme, 1963 kasımında John Kennedy Dallas'ta bir yarıdeli amatör tarafından öldürülüp, aynı yıl yeryüzünün en tehlikeli siyasî katilinin bütün kişisel dikkatini üzerinde topladığı Charles de Gaulle sonradan rahat inzivaya çekilince doğrulandı.

Adam öldürmekle kazanç sağlayan Çakal, işine ne ihtiras ne de heyecan katıyordu. Yoksa herhangi bir yabancı ülke polisinin zindanlarında, yıllar önce işkence sırasında ölüp gitmiş olurdu kuşkusuz. Yalnız sağ kalmakla yetinmemiş, her yeni görevi eşit bir düzenlilikle hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi gereken bir iş olarak gördüğünden, kimliğini de aşağı yukarı gizli tutabilmeyi başarmıştı. De Gaulle'ü vurmak için isteyip kabul ettirdiği para (1938 yılında yahudi milyonerlerden bir grubun, Adolf Hitler'i öldürmesi için hava albayı A.E. Clouston'a teklif ettikleri birmilyon sterlinden sonra, bir siyasî cinayet için teklif edilen en yüksek para) hayatının sonuna kadar refah ve güvenlik içinde yaşaması demekti. Kuşkusuz, O.A.S., De Gaulle'ün öldürülmesinden yararlanıp aşırı sağı iktidara getirecek bir hükümet darbesine kalkışacak, bunu belki de başaracaktı. Böyle bir durumda soruşturmayı Başkan'ın katilini bulana kadar sürdürecekleri uzak ihtimaldi.

Yine de planının her ayrıntısını, yapacağı işin yoğun ve uzun, uluslararası boyutlarda araştırmalara yol açabileceğini düşünerek hazırlamıştı. Bu nedenle, olayla ilgili Fransız gizli polisinin dosyası bile eksiktir.

. Kopenhag'ın Kestrup havaalanından gelen S.A.S. uçağı uçuş pistinin sonuna kadar gitti. Londra hava alanının terminal binasına yanaşmak için döndü, bir kaç metre daha yol aldıktan sonra hareketsiz kaldı Motörlerin homurtusu yavaş yavaş kesildi. Az sonra merdiven uçağa dayanınca, yolcular son bir baş işaretiyle merdiven başındaki güler yüzlü hostesi selâmlayıp inmeye koyuldular. Tam karşıya gelen terastaki sarışın adam, kara gözlüklerini alnına itti ve dürbününü gözlerine götürdü. O sabah üzerinde inceleme yaptığı, merdiven boyunca sıralanmış altıncı yolcu dizisiydi bu. Ama sıcak bir güneşin ısıttığı ve yolcuları karşılamaya çıkıp uçakların gelip gidişiyle ilgili kalabalığın doldurduğu terasta, kimse yabancının yaptığını farketmemişti.

Sekizinci yolcu uçaktan çıkıp doğrulurken, sarışın adam hafifçe dikildi ve yeni geleni basamaklar boyunca izledi. Danimarka'dan gelen yolcu, dik yakalı ve çok sade gri elbiseli bir papazdı. Kır saçlarıyla kırk yaşlarında gibiydi, ama çok genç bir yüzü vardı. Uzun boylu ve geniş omuzlu, güçlü görünüşlü bir adamdı. Aşağı yukarı, tepesindeki terastan kendisini gözleyen adamın yapısındaydı.

Yolcular pasaportlarını damgalatıp gümrüğe geçmek için içeri girerlerken, Çakal dürbününü muhafazasına yerleştirdi, kapadı ve ana hole varmak üzere camlı kapılara doğru yürüdü. Bir çeyrek sonra, Danimarkalı papaz, elinde küçük bir yol çantası ve bir bavulla gümrükten çıkıyordu. Kendisini bekleyen yok gibiydi, ilk ziyaretini para değiştirmek için Barclays Bank'ın tezgâhına yaptı.

Altı hafta sonra sorguya çekildiğinde Danimarka polisine anlattıklarına bakılırsa, tezgâhta hemen yanı başında duran ve sırasını beklerken kara gözlüklerinin

ardından farkettirmeden Danimarkalının yüz çizgilerini inceleyen sarışın İngiliz dikkatini çekmemişti.

Yolcuları Cromwell Road'a götürmek üzere bekleyen B.E.A. otobüsüne binmek üzere dışarı çıktığında, İngiliz, elinde evrak çantasıyla bir kaç metre gerisindeydi. Londra'ya aynı otobüsle gittikleri anlaşılıyordu.

Varış yerinde Danimarkalı, otobüse bağlı yük taşıyıcıdan bavulların indirilmesini bir kaç dakika bekledi, sonra da üzerinde «Taksi» yazısı bulunan ve okla gösterilmiş çıkışa doğru yürüdü. Bu süre içinde, Çakal otobüsün çevresini dolanıyor ve arabasını bıraktığı özel oto-park yerine doğru yürüyordu. Üstü açık spor arabasının koltuğuna evrak çantasını bıraktı, direksiyon başına yerleşti; sağındaki, hareket ederek kemerin altında uzun bir sıra olup bekleyen taksileri rahatça görebileceği, terminal binasının solundaki duvarın dibinde durdu. Danimarkalı sıradaki üçüncü taksiye bindi ve araba Knightbridge'e doğru Cromwell Road'a saptı. Spor araba da hemen ardından hareket etti.

Taksi, papazı Half Moon Street'teki küçük bir otelin önünde bıraktı, spor araba da yoluna devam edip Curzon Street'in ucunda durdu. Çakal evrak çantasını bagaja kilitledi, Shepherd Market'teki gazeteciden EVENING STANDART'ın öğlen baskısını aldı. Beş dakika sonra otelin holündeydi. Danimarkalının aşağı inmesi ve anahtarını kâtibeye uzatması için yirmi dakika daha beklenmesi gerekti. Kadın anahtarı çengele astı ve anahtar orada bir süre sallandı. Holdeki koltukların birinde oturan ve bir dostunu beklediği anlaşılan adam, tam Danimarkalı lokantaya girerken gazetesini indirdi ve anahtarın 47 numarayı taşıdığını gördü. Kâtibe müşterilerden birine tiyatro bileti bulmak için arkadaki odaya geçtiğinde, kara gözlüklü adam merdi-

vene yöneldi ve kimsenin dikkatini çekmeden çevik adımlarla yukarı fırladı.

Beş santim eninde bir esnek mika parçası, 47 numaranın oldukça sert kilidinin hakkından gelemedi. Ama minik bir ressam bıçağının da yardımıyla, sonunda hafif bir tıkırtı çıkarıp açıldı. Papaz sadece öğlen yemeği için aşağı indiğinden, pasaportunu başucu masasında bırakmıştı. Otuz saniye sonra, travellers çek defterine bile dokunmadan dışardaydı. En ufak bir hırsızlık belirtisi bulamazlarsa, yetkililerin Danimarkalıyı pasaportunu başka yerde kaybettiğine inandıracaklarını umuyordu. Gerçekten de böyle oldu. Danimarkalı daha kahvesini bitirmeden, İngiliz çıkıp gitmişti. Epey sonra, akşama doğru, odasını iyiden iyiye arayan papaz pasaportunun kaybolduğunu otel müdürüne bildirdi. Müdür de odayı aradı, başka hiç bir şeyinin kaybolmadığına göre pasaportunu otele gelirken kaybetmiş olduğunu, dolayısıyla da polisi çağırmasının gereksizliğini şaşkın papaza kabul ettirene kadar bütün kurnazlığından yararlandı. Pek kavgacı olmayan, yabancı bir ülkede bulunmaktan da rahatsızlık duyan Danimarkalı, sonunda olaylarla ilgili bu görüşü kabul etti. Ertesi gün pasaportunun kaybolduğunu Danimarka başkonsolosluğuna bildirmekle yetindi, rahatça dolaşmasını ve Londra'da iki hafta kaldıktan sonra Danimarka'ya dönmesini sağlayan geçici kâğıtları aldı ve olayı unuttu. Kendisine yolculukla ilgili belgeleri veren konsolosluk memuru, özel deftere papaz Per Jensen de Sankt Kjeldskirk'in pasaportunu kaybettiğini yazdı ve bir daha da bunu düşünmedi. Günlerden 14 temmuzdu.

İki gün sonra, New York'tan gelen bir Amerikalı öğrenci de aynı tatsız olayın kurbanı oldu. Londra Havaalanındaki Oceanic Building'e New York uçağından inerek girmiş ve ilk yolculuk-çekini paraya çevirmek

üzere American-Express'in gişesinde pasaportunu çıkarmıştı. Parayı aldıktan sonra ceketinin iç cebine yerleştirdi, pasaportu da fermuarlı bir çantaya koyup küçük deri yol çantasına attı. Bir hamal çağırmaya çalışırken çantasını yere bırakmıştı. Üç saniye geçmeden çanta kayboldu. Önce hamala yakındı, hamal onu Pan Amerikan'ın danışma bürosuna götürdü, oradan kendisine en yakın görevli polisin yeri gösterildi. Polis genç öğrenciyi bir odaya soktu, çocuk orada başına gelenleri anlattı.

Kısa bir soruşturma yanlışlık olmadığını ortaya koydu. Hırsızlık sözkonusuydu ve bu yönde bir rapor hazırlandı.

Yetkililer genç ve sporcu görünüşlü Amerikalı'dan özür dilediler, kalabalık yerlerde cepçilerle bavul hırsızlarının çalışmalarını önleyemediklerinden ötürü duydukları üzüntüyü bildirip İngiltere'ye gelen yabancıları bu tür tatsızlıklardan korumak için alınan sayısız tedbirleri sıraladılar. Genç adam, dostlarından birinin de New York'taki Grand Central Garında aynı şekilde soyulduğunu kabul etmek kibarlığını gösterdi.

Rapor sonunda, kaybolan çantanın tarifi, içinde bulunan eşyalar, kâğıtlar ve küçük çanta içindeki pasaport da kaydedilerek Londra polisinin bütün bölümlerine dağıtıldı. Özenle kaydedildi, ama haftalar geçip çantanın izine raslanmayınca olay unutuldu.

Havaalanında yapılan soruşturma bile, hırsızlığa tanık olan ya da Amerikalının çantasına benzer bir çanta taşıyan şüpheli birini gören kimseyi ortaya çıkarmadı. Aslında çanta da, herhangi bir deri yol çantasından farksızdı. Taksi şöförleri sorguya çekildi, ama pek azı birkaç saat önce aldıkları yolcuları tarif edebildi. Hele bavullarının biçimini hatırlayan çok daha azdı. Taksi şöförlerinin dışarda beklemeleri gerekirken, yolcula-

rını içerde dolaşıp tavlayan, iyi giyimli ve zarif, üzerine attığı bej yağmurluğuyla taşıdığı deri yol çantasını gizleyen genç İngilizi Londra'ya kadar götüren bir kiralık araba şirketinin şöförü raslantı sonucu sorguya çekilmedi. Ama bu şöföre de, o gün öğleden sonra hırsıza benzeyen birini alıp almadığı sorulsa, kesinlikle böyle birini görmediğine yemin edebilirdi.

Marty Schulberg sonunda, Grosvenor Square'daki Amerikan baş konsolosluğuna uğradı. Pasaportunun çalındığını bildirdi ve İngiltere'de mektuplaştığı kızla birlikte İskoçya'ya yapacağı gezi için gerekli belgeleri aldı. Konsoloslukta pasaportun kaybolduğu not edildi ve olay Vaşington'daki State Department'a bildirildi. Sonra bu iki örgüt, olayı hemen unuttular. Bütün dünyada, yabancı ülkelerde yolculuğa çıkmış yüzlerce Amerikalı arasında, saat başı şu veya bu nedenle birinin başı derde girerdi. Bu olay yığını içinde de, bir pasaportun kaybedilmesi önemsiz bir dert gibi görünebilirdi. N. Y. eyaletine bağlı Syracuse şehrinden Marty Schulberg'in dünyaya geldiğine geleceğine pişman olacaklardı.

Londra havaalanına inen kaç yolcunun terastan dürbünle seyredildiği hiç öğrenilemeyecek. Bu yolcular Kuzey ve G. Amerika'dan, Avustralya'dan, Asya'dan, Afrika ve Avrupa'dan geliyorlardı. En dikkatli gözlenenler de İskandinav ülkelerinden, Avustralyadan, Yeni Zelanda'dan, Kuzey Afrika ve Kuzey Amerika'dan gelip bu üç günlük süre içinde uzun boylu, ince, açık tenli ve sağlam yapılı, saçları açık sarıdan koyu kestane ve kıra kadar uzanan sürüyle kişiyi indiren uçaklardı. Aralarındaki yaş farkına rağmen, pasaportunu kaybeden iki kişinin ortak bir yanı vardı. İkisinin de boyu bir seksendi, omuzları geniş ve kalçaları dardı, gözleri maviydi, yüz çizgileri kendilerini soyan İngilizinkilere

epey benziyordu. Aslında papaz Jensen kırk sekiz yaşındaydı ve okumak için altın çerçeveli gözlükler takardı; yirmi beş yaşındaki Marty Schulberg'in saçları koyu kestane rengiydi ve devamlı kalın çerçeveli gözlük taşımak zorundaydı.

South Audley Street'teki dairesinde, masasının başında Çakal'ın dikkatle incelediği yüzler bunlardı. Bir sürü yardımcı araç-gereç edinebilmesi için bütün bir gün dolaşması ve tiyatro için giysiler satan dükkânlara, gözlükçülere, özellikle Amerikan zevkine uygun giysilerin bulunduğu West End'deki bir mağazaya uğraması gerekti. Aldıkları arasında, mavi ve numarasız gözlük camları, biri altın diğeri siyah çerçeveli iki gözlük (ikisinin de camı numarasızdı), siyah deriden bir mokasen, bir don ve bir kollu fanilâ, beyaz naylon bir pantalon, fermuarlı ve gök mavisi, kol kenarları kırmızı ve beyaz yünlü bir ceket, bir papaz gömleği, kolalı ve dik bir yaka, bir de siyah göğüslük vardı. Özellikle bu son üç giyim eşyasının etiketlerini çıkardı.

Günün son ziyaretini, iki cinsel sapığın işlettiği peruka ve takma saç satan Chelsea'daki bir dükkâna yaptı. Saçları kır ve kestane rengine boyamakta kullanılan, çok çabuk etkili iki özel sıvı aldı. Bunların nasıl kullanılacağı ve ne gibi tedbirler almak gerektiği konusunda da, incecik bir sesle verilen bilgileri uzun süre dinlemek zorunda kaldı. Bunlar ve Amerikan giysileri bir yana bırakılırsa, bir dükkândan bir şeyden fazlasını almamaya özellikle dikkat etmişti.

Ertesi gün 18 temmuz'du, FİGARO gazetesinin sayfa altındaki kısa bir haberi Paris'teki cinayet Masası müdür yardımcısı Komiser Hippolyte Dupuy'ün Quai des Orfèvres'deki odasında kalp krizi geçirerek hastaneye kaldırılırken yolda öldüğünü bildiriyordu. Yerine

biri atanmıştı. Bu da aynı bölümde görevli Komiser Claude Lebel'di. Cinayet Masası yaz boyu işten baş alamadığı için, hemen yeni görevine başlayacaktı. Her gün Londra'da satılan Fransız gazetelerini alan Çakal, başlığı dikkatini çektiği için bu haberi okudu, ama pek üzerinde düşünmedi.

Londra havaalanındaki gündelik gözlemlerine girişmeden önce, harekete geçeceği güne kadar bir kimlikle dolaşmaya karar vermişti. Yeryüzünde, sahte bir İngiliz pasaportu sağlamaktan kolay iş yoktu. Çakal, sahte bir kimlikle sınırı geçmek isteyen kiralık askerler, kaçakçılar ve diğerlerinin başvurdukları yolu tuttu. Thames vadisindeki küçük köyleri dolaşarak işe başladı. Aşağı yukarı her İngiliz köyünün sevimli küçük bir kilisesi, bu kilisenin gölgesine sokulmuş bir de mezarlığı vardı. Ziyaret ettiği üçüncü mezarlıkta, Çakal aradığına uygun mezar taşını buldu. Bu, 1931 yılında iki buçuk yaşındayken ölen Alexandre Duggan'ın mezar taşıydı. Yaşasa, 1963 temmuzunda Çakal'dan birkaç ay büyük olacaktı. Kendisine başvuran ziyaretçi, amatör bir şecere ağacı meraklısı olduğunu ve Dugganların şeceresini çıkarmaya çalıştığını söyleyince kilisenin papazı çok kibar davrandı yakınlık gösterdi. Eskiden bu köyle bir Duggan ailesinin yaşadığını öğrenmişti, kilise defterinin işini kolaylaştırıp kolaylaştıramıyacağını merak ediyordu.

Papaz iyiliğin ta kendisiydi, kiliseye doğru yürürken küçük gotik binanın güzelliği hakkındaki bir söz ve onarımı için para toplanan kumbaraya atılan bir kâğıt para, sıcak dostluk havasını daha da ısıttı. Defterler karı-koca Duggan'ların son yedi yıl içinde öldüklerini, tek oğulları Alexandre'ın da ne yazık ki, otuz yıl önce bu mezarlığa gömüldüğünü gösteriyordu. Çakal, 1929 yılının doğum, evlenme ve ölüm kayıtlarının bu-

lunduğu defteri karıştırdı, nisan ayında acemi ve dikkatli bir elin yazdığı Duggan adı dikkatini çekti:

«Alexandre James Quantin Duggan, Saint-Mark kilisesine bağlı Sambourne Fishley'de, 3 nisan 1929 günü doğmuştur.»

Ayrıntıları not etti, papaza teşekkürler edip müsaade istedi. Londra'ya döndüğünde, nüfus müdürlüğüne başvurdu. Ona yardım etmek için yanıp tutuşan genç bir memur, hiç düşünmeden, Sropshire'a bağlı Market Brayton'da bir firmanın avukatı olduğunu belirten kartla firma müşterilerinden olup geçenlerde ölen bir kadının torunlarını aradığı yönündeki açıklamasını düşünmeden kabul etti. Bunlardan biri, Saint-Mark kilisesine bağlı Sambourne Fishley 3 nisan 1929 doğumlu Alexandre James Quentin Duggan'dı.

İngiliz memurlarının çoğu, bir sorunun çözümü kendilerinden terbiyelice istendiğinde, faydalı olmak için ellerinden geleni yaparlar. Bu memur da aynı şekilde davrandı. Defterlerin incelenmesi, sözkonusu çocuğun doğum kaydının gerçekten o tarihte yaptırıldığını, ancak 8 kasım 1931 de bir trafik kazasında öldüğünü ortaya çıkardı. Birkaç şilin karşılığı, Çakal hem doğum, hem de ölüm kaydının birer suretini elde etti. Evine dönmeden Çalışma Bakanlığına uğradı, oradan kendisine boş bir pasaport isteme kâğıdı verildi. Sonra bir oyuncakçıya uğrayıp onbeş şilin karşılığı çocuklar için satılan matbaa harfleri, ardından da postaneye girip bir sterlinlik posta havale kâğıdı aldı.

Evine döndüğünde, pasaport istek kâğıdını Duggan adına doldurdu, gerçek yaşıyla doğum tarihini kaydetti. Ama ağırlık, göz ve saç rengi karşılığında kendi özelliklerini yazdı. Meslek hanesine de sadece «iş adamı» sözlerini kaydetmekle yetindi. Çocuğun annesiyle babasının adları doğum kaydından çıkarılıp istek fi-

şine geçirildi. O sabah gördüğü ve kilisenin kapısındaki madenî tabelâda yazılı adını not ettiği Sambourne Fishley'in bağlı olduğu Saint-Mark kilisesi papazı James Elderly'nin adını da kefil olarak yazdı. Papazın imzası, soluk renkli mürekkebe batırılan kalem ucu ve incecik bir yazıyla atıldı. Elindeki matbaa malzemesiyle hazırladığı :

Saint-Mark Kilisesi
Sambourne Fishley

yazılı mührü papazın imzasının yanına sıkıca bastırdı. Doğum suretini, pasaport istek fişini ve havaleyi Petty France'daki pasaport dairesine gönderdi. Ölüm kâğıdını yok etti. Dört gün sonra, FİGARO gazetesini okurken adresine yepyeni bir pasaport geldi. Öğleden sonra dairesini kilitledi. Londra havaalanının yolunu tutup Kopenhag'a kalkan uçağa bindi.

Çek defterini kullanmak istemediğinden, bilet parasını nakit ödemişti. Bavulunun dibinde, çok dikkatli bir arama yapılmadan anlaşılması imkânsız olan bir santimetrelik bölmede, daha önce Holborn'daki bir avukat bürosundaki özel kiralık kasasından çektiği ikibin sterlin duruyordu.

Kopenhag'a yaptığı ziyaret çabuk ve etkili oldu. Kestrup havaalanından ayrılmadan önce, ertesi gün öğleden sonra Brüksel'e hareket edecek Sabena uçağında yer ayırttı. Danimarka başkentinde alışveriş yapması için çok geç olmuştu. Kongs Ny Torv'daki İngiltere Otelinde bir oda tuttu, Seven Nations'da krallar gibi yemek yedi, Tivoli bahçelerinde gezerken iki sarışın Danimarkalı kızla hafif flört etti, sabahın birinde de yatağa girdi.

Ertesi gün, Kopenhag'ın merkezindeki en iyi elbisecilerin birinden, ince kumaştan koyu gri bir papaz

elbisesi, bir çift siyah ve sadece yürüyüş ayakkabısı, çoraplar, çamaşırlar ve üç beyaz gömlek satın aldı, içinde Danimarka'dan alındığını gösteren etiketlerin bulunduğu giysiler seçmeye dikkat etti. İhtiyaç duymadığı üç gömleğin alınışındaki tek amaç, etiketlerini sökerek kendini papazlığa geçmek üzere bulunan bir ilâhiyat öğrencisi olarak tanıtıp Londra'da edindiği gömlek, yaka ve göğüslüğe dikmekti.

Son aldığı da, Fransa'nın ünlü katedralleri ve kiliseleri hakkında Danimarka'da basılmış bir kitaptı. Sonra, Tivoli bahçelerinin ortasındaki gölün kıyısında, bir lokantada esaslı bir soğuk yemek yiyip Brüksel'e hareket eden 15.15 uçağına bindi.

PAUL GOOSSENS gibi tartışılmaz yeteneklere sahip bir adamın olgunluk çağında kötü yola sapması, sayısı pek az olan dostları, müşterileri —onların sayısı daha çoktu — ve Belçika polisi için nedeni anlaşılamayan bir sorun olmalıydı.

Liège'deki Ulusal Fabrikada çalıştığı otuz yıllık süre boyunca, yanılmazlığın kesinlikle şart olduğu bir işte yanılmaz bir teknisyen olarak ün yapmıştı. Kimse de asla namusluluğundan şüphe etmemişti. Bu otuz yıllık süre boyunca, fabrikanın yaptığı çok sayıdaki silâh siparişi dolayısıyla epey parasının dolandırıldı- otomatikten ağır makinelilere kadar) müessesenin en yetkili uzmanı da olmuştu.

1950'lerin başında bir yabancı müşteri, önemli bir silâh konusunda (kadınlar için en küçük boyutlardaki ğından yakındı. Şüpheler, firmanın bir bölümünü yöneten Goossens üzerinde toplandı. Üstleri polise büyük bir şiddetle, namuslu Goossens'den kuşkulanmalarının saçma olduğunu belirttiler.

Mahkemede, fabrika müdürü Goossens'ten yana tanıklık etti. Ama mahkeme başkanı, böyle bir güveni kötüye kullanmanın daha da ağır bir suç sayılması gerektiği görüşünü benimsedi ve Goossens on yıl hapse mahkûm oldu. Cezayı temyiz ettiğinde bu süre beş yıla indirildi. Cezaevinde iyi davranışları görüldüğünden, üç buçuk yıl sonra da salıverildi.

Bu süre içinde, karısı ondan boşanıp çocuklarını da götürmüştü. Liège şehrinin en güzel dış mahallelerinin birinde, (azdır Liège'in güzel mahalleleri) çiçeklerle çevrili villasında Goossens'in geçirdiği sakin hayat artık geçmişe mal olmuştu. Ulusal Fabrika'daki işi için de aynı şey sözkonusuydu. Brüksel'de küçük bir daire kiralamıştı; sonradan, durumu düzelince şehir dışında bir ev tuttu.

Avukatlarının ve papazların üstelemelerine rağmen, ne adliye sarayının altındaki hücresinde, ne de cezaevindeki tutuklular arasında hüküm süren kaba dostluk havasında, Afrika'dan gelen müşteriden yarım milyon frank sızdırmaya kalkmasının nedenleri konusunda en ufak bir ipucu vermemişti. Küçük memur, yumuşak ve silik dış görünüşünün ardında, belki de Güney denizlerindeki adaları ya da Güney Fransa sahillerindeki gazinoları düşlüyordu; cılız bacaklı iki küçük kız çocuğunun dikkatli babası, belki de ihtiraslı ve şehvet düşkünü yatak arkadaşlarına karşı büyük açlık duyuyordu. Kendisini dolandırıcılığa iten nedenler hakkında asla, en ufak şey sızdırmadı. Sadece, Batı Avrupa'nın yarısına silah veren kaçakçıların en önemlisi haline gelip öcünü aldı.

1960'ların başında, Silahçı diye tanınıyordu. Herhangi bir Belçikalı, Belçika yurttaşı olduğunu ispatlayan kimlik kartını göstererek spor araç-gereçleri ya da silâh satan bir mağazadan ateşli silâh, otomatik ta-

banca ya da tüfek satın alabilir. Goossens kendi kimliğinden hiç yararlanmıyordu, çünkü her silâh ve cephane satışı alıcının adı ve kimliğindeki numarayla birlikte tüccarın defterine geçirilirdi. Dolayısıyla Goossens sahte ya da çalınmış kimliklerden yararlanırdı.

Şehrin en iyi yankesicilerinden biriyle yakın ilişki kurmuştu. Bu adam bir sanatçı sayılabilirdi; cezaevinde çile doldurmadığı süreler, herhangi birinin cüzdanını en ufak güçlük çekmeksizin yürütürdü. Böylece çalınan kimlikleri, Goossens doğrudan alıyordu. Elinin altında dâhi sayılabilecek bir de kalpazan vardı. Bu adam 1940'larda bir yığın binlik Fransız frangı imal etmiş, ancak «Banque de France» yazısındaki «u» harfini unuttuğundan (o sıralar gençti daha) kaderin sillesini yemişti ama, şimdi sahte pasaport yapıyor ve büyük iş görüyordu. Goossens bir müşterisi için silâh almak zorunda kaldı mı, elinde sahteliği anlaşılmayacak kadar mükemmel bir kimlikle, cezaevinden yeni çıkmış, bir sabıkalı ya da işsiz bir aktörü silâhçılara gönderirdi.

Böylece, silâhla birlikte kimliği de elde ediyor, aracılarıyla hep evinin dışında ya da yol kenarına park edilmiş bir arabanın içinde buluşuyordu. Birlikte çalıştığı adamlardan, sadece yankesiciyle kalpazan gerçek kimliğini biliyorlardı. Kimliği müşterilerin de pek azı tarafından bilinirdi. Özellikle, Belçika'nın önde gelen çete reisleri olan bu müşteriler, kendilerine de büyük hizmetleri dokunduğu için Goossens'in rahatça çalışmasını sağlamakla kalmıyor, tutuklandıklarında silâhlarını nereden bulduklarını söylemeyip onu, bir çeşit, koruyorlardı da. Yabancı müşteriler de ona genellikle, yakından bildiği ve müşterinin ağzının sıkılığını garanti eden bu sabıkalılardan biri tarafından getirilirdi.

Bütün bunlar, Belçika polisinin çalışmalarının bir bölümü hakkında bilgi sahibi olmasını önlemiyor, ama

suçüstü yakalanmasını ya da mahkemece mahkum edilmesi için gerekli tanıklıkların sağlanmasını engelliyordu. Polis, garajındaki dar ama çok iyi donatılmış demirhaneyle yanındaki atelyenin varlığından haberliydi ve bu yerler şüphesini uyandırıyordu. Ama yapılan devamlı baskınlar, burada madenî madalyonlar ve Brüksel heykelleri gibi hatıra eşyaları yapılmasını sağlayan araç-gereç dışında bir şey bulunmasına imkân vermiyordu. Polislerin son ziyaretinde, kolluk kuvvetlerine duyduğu güveni belirtmek için, baş müfettişe Manneken Piss'in bir resmini armağan etmişti.

1960 ve 1962 yılları arasında Katanga'da çarpışan, sonraları Belçika başkentindeki bütün batakhaneleri denetleyecek bir şebeke kuran, asıl mesleği kiralık askerlik olan en iyi müşterilerinden birinin telefonla tavsiye ettiği İngilizi 21 temmuz 1963 sabahı beklerken, en ufak kuşku duymuyordu.

Ziyaretçi, konuşulduğu gibi öğlende geldi, Gossens de onu koridora açılan küçük çalışma odasına aldı.

«Gözlüklerinizi çıkarır mısınız lütfen?» dedi ziyaretçisi oturduğunda.

İngilizin duraladığını görünce de, ekledi :

«İşbirliğimiz devam ettiği sürece, birbirimize güvenmemiz daha doğru olur sanırım. Size içecek bir şey sunabilir miyim?»

Pasaportunda adı Alexandre Duggan olan adam, kara gözlüklerini çıkardı ve iki bardağa bira dolduran silâhçıyı merakla süzdü.

«Size ne gibi bir yardımım dokunabilir efendim?»

«Sanırım Louis telefon edip geleceğimi bildirdi.»

«Tabiî,» diyerek onu doğruladı Goossens, «yoksa burada olmazdınız.»

«Size mesleğimin ne olduğunu da söyledi mi?»

«Hayır. Sadece sizinle Katanga'da tanıştığını, ağzınızın sıkılığını garanti edebileceğini, bir ateşli silâha ihtiyacınız olduğunu ve parasını sterlin olarak ödeyeceğinizi anlattı.»

İngiliz başıyla onayladı.

«Ben sizin mesleğinizi bildiğime göre, sizin de benimkini öğrenmemeniz için bir neden yok. Üstelik çok özel ve her türlü ölçünün dışında yapılmış bir silâha ihtiyaç duyuyorum. Ben... diyelim ki güçlü ve zengin düşmanları bulunan adamların temizlenmesinde uzmanlaştım. Tabiî, temizleyeceğim adamlar da çok güçlü ve zengin. Dolayısıyla, yaptığım iş her zaman kolay değil. Benim gibi uzmanlar tarafından korunmalarını sağlayabilirler. Bu işler de çok özenli bir hazırlık ve olağanüstü yetenekte silâhlara ihtiyaç gösterir. Şu sıra böyle bir iş aldım ve bana bir tüfek gerek.»

Goossens bir yudum bira daha aldı, karşısındakini onaylarcasına başını eğdi.

«Mükemmel, mükemmel. Tıpkı benim gibi uzman. Şimdiden, bana meydan okunmuş gibi geliyor. Nasıl bir tüfek düşünüyorsunuz?»

«Tüfeğin biçimi çok önemli değil. Ama yapacağım iş beni bir takım sınırlar içinde kalmaya zorluyor. Dolayısıyla da, bu sınırlar içinde etkili olan bir silâh bulmak sözkonusu.»

Goossens'in gözleri zevkle parlıyordu.

«Eşi olmayan bir parça,» diye hırıldadı keyifle. «Hiç tekrarlanmayacak bir durumda kullanılmak üzere, belirgin bir iş ve adam için verilen ölçülere uygun bir tüfek. Tam adamını buldunuz, sayın bayım. Sizi burada gördüğüme çok memnunum.»

Belçikalının meslekî heyecanı karşısında İngilizin yüzüne hafif bir gülümseme yayıldı.

«Ben de memnunum, efendim.»

«Şimdi, söyleyin bana şu sınırları?»

«Bir kere silâhın tutacağı yer sorunu var, uzunluk değil de çeşitli parçalarının büyüklüğü. Atım yatağı ve mekanizmasının bundan fazla yer tutmaması gerekli... (Sağ elini kaldırıp orta parmağıyla baş parmağını birleştirerek beş santim çapında bir daire meydana getirdi.) Yani, devamlı atış yapabilecek bir tüfek sözkonusu değil. Böyle bir silâhın mekanizması çok yer tutar. Dolayısıyla bütün parçaları sökülüp takılabilen tüfeği göz önünde bulundurmak gerekir.»

Goossens, bakışları tavana dikili, önemli parçaları mümkün olduğu kadar ince bir tüfek düşünmeye çalışarak başını sallayıp İngilizi dinliyordu.

«Devam edin, devam edin,» diye mırıldandı.

«Öte yandan, Mauser ya da Lee Enfield 303 türünde, yandan kollu bir tüfek de olamaz. Bana çıkıntısı olmayan ve mermiyi doğrudan namlunun mihverine oturtmayı sağlayan sökülüp takılabilir bir kol gerek. Bir de, son anda yerleştirebileceğim, sökülüp takılan bir tetik.»

«Bu neden?» diye sordu Belçikalı.

«Çünkü mekanizmanın tümü, taşınabilmesi için tüp biçimi bir muhafazaya yerleştirilmeli ve dikkati çekmekten uzak olmalı. Sökülüp takılabilir bir tetik yapmak mümkün mü?»

«Tabii; aşağı yukarı her şey mümkün. Örneğin, av tüfeği gibi kırılarak doldurulan, tek atımlı bir tüfek yapılabilir. Kapak takımından da vazgeçilebilir, yerini alacak bir sürgü gerekli ama yer tutar. Üstelik, bu beni sıfırdan yola çıkmaya, tornada namlunun tümünü içine alan tek parçalı bir çelik tüp yapmaya zorlar. Küçük bir atelye için güç iş, ama imkânsız değil.»

«Ne kadar zaman alır?»

Belçikalı ellerini açıp omuz silkti.

«İki ay, belki de... daha fazla, korkarım.»

«Benim bu kadar zamanım yok.»

«O zaman piyasada satılan bir tüfek alıp değiştirmek gerekli.»

«Kabul. Aynı zamanda bu tüfeğin hafif de olması gerekir. Çapının büyük olması şart değil. Mermi etkisini gösterecektir. Namluya gelince, kısa olsun istiyorum; en fazla kırk beş santim.»

«Ne kadar uzaktan ateş edeceksiniz?»

«Pek bilmiyorum... ama en fazla yüz otuz metreden diyelim.»

«Göğüse mi, yoksa başa mı nişan almayı düşünüyorsunuz?»

«Herhalde başa, daha emin çünkü.»

«Evet, iyi nişan alırsanız öldürmek için daha emin,» dedi Belçikalı, «ama göğüs daha kolay bir hedeftir. Hele kısa namlulu ve hafif bir tüfekle bu uzaklıktan ateş edince... Başa mı, yoksa göğüse mi nişan alacağınızı şimdilik bilmediğinize göre, hedefin önünden birinin geçebilmesinin mümkün olduğu sonucuna varıyorum.»

«Evet, mümkündür.»

«Boş kovanı çıkarıp tüfeği yeniden doldurmanız gerekeceğine göre, ikinci bir kere ateş edecek zamanı bulabilecek misiniz?»

«Çok uzak bir ihtimal. Susturucu kullanılır, ilk kurşunum da kimseye rastlamazsa belki ikinci bir atış daha yapabilirim. Ama ilk kurşunda hedefi bulsam bile, kaçmam için gerekli birkaç dakikayı kazanmak için yine susturucuya ihtiyacım var.»

Belçikalı başını sallamaya devam ediyordu, gözleri şimdi masasının üzerindeki kurutma kâğıdına dikiliydi.

«Öyleyse, dumdum türü kurşunlar kullanmanız daha iyi. Tüfekle birlikte, size bir kaç kurşun da hazırlayacağım. Neden söz ettiğimi anladınız mı?»

İngiliz başıyla evetledi.

«Gliserin mi, cıva mı?»

«Cıva, sanırım. Çok daha kesin ve temiz. Tüfekle ilgili başka bir şey söylemek istiyor musunuz?»

«Korkarım evet. Çok ince bir silâh elde etmek için, namlunun altındaki el kundağını yok etmek gerek; ayrıca dipçiği yok etmek de zorunlu. Ateş etmek için, Stengun'ınki gibi sökülebilecek üç madenî tüpten meydana gelmiş, oymalı bir madenî dipçiğe ihtiyacım var. Ayrıca çok çok etkili bir susturucu ve bir dürbün istiyorum, ikisi de sökülüp takılabilecek türden olmalı.»

Belçikalı, bardağı boşalana kadar birasından ufak yudumlar alarak uzun süre düşündü. İngiliz sonunda sabırsızlandı.

«Evet, böyle bir silâh yapabilir misiniz?»

Goossens dalgınlığından sıyrılır gibi oldu. Yüzünde utangaç bir gülümseme belirdi.

«Bağışlayın. Çok karışık bir sipariş sözkonusu. Ama evet, yapabilirim. Şimdiye kadar benden her isteneni yapmayı başardım. Aslında bana tarif ettiğiniz özel bir av. Bu av sırasında, taşıdığınız malzeme şüphe uyandırmadan, birkaç kere aranabilirsiniz. Gereken silâhın nasıl olduğu hakkında oldukça belirgin bir fikir sahibiyim şimdi sanıyorum. Bunu Brüksel'den sağlamak mümkün olacak. Fiyatı çok yüksek, şaşmaz bir araç; çok çok iyi yapılmış, aynı zamanda da ince ve hafif. Bu silâhları dağ keçisi, alageyik, karaca avında çok kullanırlar; ama patlayan kurşunlarla, daha büyük bir hedef için de mükemmeldir. Söyler misiniz, hede-

finiz ağır ağır mı, hızlı mı hareket edecek? Yoksa hareketsiz mi duracak?»

«Hareketsiz duracak.»

«Mesele yok öyleyse. Üç parçalı dipçiğin ve tetiğin takılması basit bir mekanik ayar sorunu ortaya çıkarıyor. Susturucunun takılması için namlunun haddeden geçirilmesi ve kısaltılması işini kolayca üzerime alabilirim. Ama aslından kısa bir namluyla, hedefe isabet ettirme olanağı haliyle daha azalıyor. Yazık yazık. İyi nişancı mısınız?»

İngiliz başıyla evetledi.

«O zaman mümkündür... yüz otuz metre ötede hareketsiz duran bir adam ve tüfeğe takılan bir dürbünle. Susturucuya gelince, bunu kendi elimle yapacağım. Susturucu bulmak kolay değil, hele sizin ihtiyaç duyacağınız gibi çok uzun modelini. Sökülen tüfeğin parçalarını taşımak için gerekli, tüp gibi bir muhafazadan söz etmiştiniz bana. Ne gibi bir şey düşünüyordunuz?»

İngiliz yerinden kalktı, çalışma masasına yaklaştı. Uzun boyuyla ufak tefek Belçikalıya tepeden bakıyordu. Elini ceketinin iç cebine götürdü, silâhçının gözlerinde bir an ürkek bir parıltı belirdi. Kiralık katilin bakışını bulandıran ve her türlü anlamı yok eden bu grimsi perdeyi ilk kez farkediyordu. Ama İngiliz cebinden sadece gümüş bir tükenmez kalem çıkardı.

Goossens'in not defterini kendine doğru çevirip üzerine birkaç saniye süreyle bir şeyler karaladı.

«Bunun ne olduğunu anladınız mı?» diye sordu not defterini silâh kaçakçısına doğru uzatıp.

Ustaca çizilmiş krokiye bir göz atan Belçikalı:

«Tabii,» dedi.

«İyi. Mükemmel. Şimdi ayrıntılara girelim. İçiçe giren ya da vidalanan bir dizi tüp sözkonusu. Şu (ka-

lemin ucuyla resimdeki bir noktaya dokundu) dipçiğin parçalarından birini içine alacak. Şu diğerini. Dolayısıyla ikisi de içeri gizlenmiş olacak. Omuza yapıştırdığımız parça da, bütünüyle şurada, işte... Dolayısıyla bu, hiç değişiklik görmeden çifte rol oynayan tek parça... Şuraya (gözleri şaşkınlıkla yuvarlanan Belçikalıya, krokinin başka bir noktasını gösteriyordu), en kalın bölmeye tüfeğin mekanizmasıyla namlu yerleşecek; bütünü hiç bir çıkıntı yapmamalı. Dürbün olunca gez ve arpacığın gereği kalmıyor. Dolayısıyla, diğer parçalar söküldüğünde, bu parçanın bütünü muhafazasına kolayca giriyor. Şurada ve şuradaki son parçalar da dürbünle susturucuyu içine alıyor. Bir de, kurşunlar sorunu var. En iyisi bunları, alttaki şu küçük şişkinliğe doldurmak. Araç hazırlandığında, gören birinin içinde tüfek bulunduğunu anlamaması gerek. Yedi parça, kurşunlar, susturucu, dürbün, namlu ve dipçiği meydana getiren üç tüp, sökülüp yerlerine yerleştirildiğinde, kolayca çıkarılıp en kısa zamanda birbirine geçebilmeli.

Ufak tefek Belçikalı, krokiyi birkaç saniye süreyle inceledi. Sonra yavaşça yerinden kalkıp elini uzattı.

«Bayım,» dedi saygıyla, «dikkate değer bir iş bu. Anlaşılması imkânsız, oysa çok da basit. Bana güvenebilirsiniz, bu tüfeği yapacağım.»

İngiliz ne hoşnutluk belirtisi gösterdi, ne de hoşnutsuzluk.

«İyi,» dedi. «Sıra geliyor zamana. On beş gün içinde bu silâha ihtiyacım olacak. Mümkün mü?»

«Evet. Tüfeği üç gün içinde alabilirim. Değiştirmek için bir haftalık çalışma yeter. Dürbünün satın alınmasının da güçlüğü yok. En iyisini seçeceğimden emin olabilirsiniz. Ayarını bizzat yapmanızda çıkarınız

var. Susturucu hazırlamak, kurşunlarda değişiklik yapmak ve muhafazayı imal etmek... evet, aralıksız çalışırsam verdiğiniz süre içinde hepsi tamamlanabilir. Yine de, son dakikada üzerinde durulması gerekli ayrıntılar olabileceğinden, bir iki gün önce gelmeniz daha iyidir. On iki gün kadar sonra tekrar uğrayabilir misiniz?»

«Tamam, anlaştık. Ama on dört gün sınırdır. 4 ağustosta Londra'ya dönmüş olmalıyım.»

«Son bir görüşme için, 1 ağustosta buraya uğrarsanız 4 ağustos sabahı silâh tamamlanmış olur.»

«Güzel. Şimdi de masraflarınızı ve tüfeğin fiyatını konuşalım.»

Belçikalı bir an düşündü.

«Beraberinde getirdiği bütün meselelerle benim de ustalığım göz önüne alındığında, bu iş için sizden bin İngiliz lirası istemem gerek. Normalin çok üstünde bir fiyat bu, ama çok çok özel bir silâh sözkonusu. Bunun bir sanat eseri olması gerek. Düşünün ki bazı av tüfeklerinin fiyatı bundan yüksek... Ayrıca, Avrupa'da bu işi mükemmel yapabilecek tek kişi olduğumu sanıyorum. Sizin gibi, bayım, ben de kendi alanımın en iyisiyim. İyi işe çok para ödenir. Bu fiyata satın alınacak silâhın, mermilerin, ufak tefek parçaların ve kullanılacak malzemenin parasını katmak gerekir... diyelim ki, aşağı yukarı ikiyüz ingiliz karşılığı.»

İngiliz, silâh kaçakçısının gözlerinin içine baktı ve:

«Kabul,» dedi.

Yeniden elini iç cebine kaydırıp, yirmişer yirmişer desteler halinde beş ingilizlik bir tomar para çıkardı. Beş deste saydı.

«İyi niyetimin belirtisi olarak,» diye devam etti,

«size beşyüz ingilizi önceden vermeyi teklif ediyorum. Geri kalanını, on bir gün sonraki ziyaretimde getireceğim. İşinize geliyor mu?»

«Bayım,» dedi Belçikalı ustaca bir hareketle paraları cebe indirerek, «hem işinin ustası hem de kibar bir müşteriyle çalışmak zevk oluyor.»

Ziyaretçi, sanki sözü kesilmemiş gibi:

«Bir nokta daha var.» dedi. «Yeniden Louis'le bağlantı kurmayacak, ona ya da başka birine kim olduğumu ve gerçek kimliğimi sormayacaksınız. Kimin hesabına ve kime karşı çalıştığımı da öğrenmeye kalkmayacaksınız. Eğer aklınıza hakkımda soruşturma yapmak gelirse, duyarım. Böyle bir durumda, sizden gizlemiyorum, ölü sayılırsınız. Açıkça anlaşıldı mı?»

Goossens üzüldü. Koridorda ayakta durup gözlerini İngilize yöneltti ve bir korku ürpertisi barsaklarını burdu. Kendisinden özel, alışılmamış silahlar ya da kısa namlulu basit bir Colt tabanca istemeye gelen, Belçika'nın pek çok çete reisi ve sabıkalısıyla işi olmuştu. Bunlar insanın pek içini rahatlatmayan kişiler, çetin haydutlardı. Ama Manş Denizinin ötesinden gelen bu ziyaretçiden, insanı hareketsiz bırakan, kanını donduran amansız bir soğukluk izlenimi yayılıyordu.

Silâh kaçakçısı, bir an itiraz edip açıklama yapmayı düşündü, sonra vazgeçti.

«Bayım,» dedi sakin sakin, «hakkınızda hiç bir şey öğrenmek istemiyorum. Elinize geçecek tüfekte hiç bir seri numarası olmayacak. Hem benim için en önemli şeyin, bu silahtan yola çıkıp bana ulaşmamaları ve izimi bulmamaları olduğunu bilmeniz gerekir.

Sırf bu nedenle, hakkınızda en ufak bir bilgi edinmek gereğini duymuyorum... Hoşça kalın, bayım.»

Çakal, yakıcı güneşin altında uzaklaştı, iki sokak ötede boş bir taksi bulup şehrin merkezine ve Hotel Amigo'ya döndü.

Goossens'in, silâh almak isteyince bir kalpazana başvurduğunu biliyordu ama, kendisine gerektiğinde böyle birini bizzat bulmayı yeğlerdi. Bir kere daha Katanga'dan dönen Louis yardımına koştu. Ayrıca güç bir iş değildi bu. Brüksel uzun süredir, geleneksel olarak, sahte kimlik sanayiinin merkeziydi ve yabancılar bu alanda sağlanan kolaylıklardan çok memnundular. 1960'ların başında Brüksel, aynı zamanda, kiralık askerlerin de üslendiği merkez olmuştu. Katanga'nın düşmesiyle, eski Çombe rejiminin hizmetinde çalışıp işsiz kalan üç yüz kadar «askerî danışman» çoğunluk ceplerinde bir sürü sahte kimlikle, şehrin kötü mahallerindeki barlarda sürtüp duruyorlardı.

Çakal, Neuve sokağı yakınındaki bir barda, Louis'nin kendisi için randevu aldığı adamla buluştu. Birlikte bir bölmeye çekildiler. Çakal, üzerinde gerçek adının bulunduğu Londra'daki Conty Council tarafından kendisine iki yıl önce verilen, daha bir kaç ay geçerli olan şöför ehliyetini çıkardı.

«Bu,» dedi Belçikalıya, «şimdi ölü olan bir adama aitti. İngiltere'deki ehliyetimi aldıklarından, adıma çıkarılmış yepyeni bir birinci sayfaya ihtiyacım var.»

Duggan adına çıkarılmış pasaportu kalpazanın önüne koydu. Karşısında oturan adam pasaporta göz ucuyla baktı, yepyeni olduğunu gördü ve hesaplı bakışlarını İngilize çevirdi.

«Gerçekten öyle,» diye mırıldandı ve hemen ehliyeti açtı...

Bir kaç dakika sonra başını kaldırdı.

«Bundan kolay ne var bayım? İngiliz yetkilileri anlayış dolu kişiler. Resmî belgelerin tepeden tırnağa taklit edilebileceği akıllarına bile gelmediğinden, pek tedbir almıyorlar. Bu kâğıt... — üzerinde ehliyet sahibinin numara ve adı bulunan, birinci sayfaya yapıştırılmış küçük kâğıt parçasını gösteriyordu — çocukların oyun için kullandığı Matbaa malzemesiyle bile uydurulabilir. Filigranının da mesele çıkarması sözkonusu değil. Bütün istediğiniz bu muydu?»

«Hayır, bana iki belge daha gerekli.»

«Ya! Müsaadenizle, bu kadar basit bir iş için benimle bağlantı kurmanızı garip bulmuştum. Londra'da, böyle bir işi bir kaç saatte yapabilecek uzmanlarınız olmalı. Diğer belgeler nedir?»

Çakal, istediği şeyleri açık seçik anlattı. Belçikalı, bir an gözlerini kısıp düşündü. Cebinden bir paket Bastos sigarası çıkarıp İngilize uzattı adam başıyla istemediğini belirtince kendi sigarasını yaktı.

«Bu daha zor. Fransa için istediğiniz kimlik kâğıdı da olur diyelim. Üzerinde çalışabilmek için yeterince kimlik dolaşıyor ortalıkta. Ama diğeri... Hiç gördüğümü sanmıyorum. Alışılmamış bir istek bu.»

Çakal'ın geçen garsona ikinci bir içki ısmarladığı sürece sustu. Garson gittikten sonra devam etti.

«Sonra fotoğraf da kolay değil. Yaş, saçlarda renk ve uzunluk farkı olduğunu söylüyorsunuz. Genellikle sahte kimlik isteyenler, mümkün olduğu kadar kısa bir süre önce çekilmiş fotoğraflarını da getirirler... Sizin istediğiniz gibi bir değişiklik, çok daha başka ş...»

Gözlerini karşısında oturan İngilizden ayırmadan, bira bardağının yarısını boşalttı.

«Resim için, çözümü son derece güç bir makyaj meselesi var... Bu belgeyi kullanacağınız zaman yapmanız gereken bir makyaj...»

Çakal sabırsızlandığını gösteren bir hareket yaptı.

«Daha önce de makyaj yaptığım oldu,» dedi yine de sakin bir sesle.

«Tabii, tabii,» diye söylendi Belçikalı. «Ama işin mükemmel olması gerek, epey zamanımı alacak. Brüksel'de kalmayı düşünüyor musunuz?»

«Hayır. Kısa süre sonra hareket edecek, ama 1 ağustosta yine döneceğim. O zaman burada üç gün geçireceğim. Ayın dördünde yine Londra'da olmam gerek.»

Belçikalı gözlerini önünde duran pasaporttaki resme dikip bir süre daha düşündü. Sonunda pasaportu kapayıp bir kâğıt parçasının üzerine Alexander James Quentin Duggan adını yazdıktan sonra İngilize uzattı. Kâğıt parçasıyla şöför ehliyetini cebine attı.

«Ehliyet için, şu halinizle önden ve yandan resimleriniz gerek bana. Bu işi stüdyomda yaparız. İkinci kart için istediğiniz özel belgeyi sağlamak amacıyla bir meslekdaşımla işbirliği yapıp Fransa'da dümen çevirmem gerekecek... Bu da masrafları arttırır.»

«Kaç para?» diye sordu İngiliz.

«Diyelim ki... yirmibin Belçika frangı.»

Çakal bir an düşündü.

«Yani, aşağı yukarı yüzelli İngiliz lirası. Kabul. Size yüz İngilizi peşin, ellisini de malı teslim aldığımda ödeyeceğim.»

Belçikalı ayağa kalktı.

«Gidip hemen resimleri çekelim. Elimizi ne kadar çabuk tutarsak o kadar iyi olur.»

On dakikalık bir yoldan sonra, taksi onları cephesi dökülen tek katlı bir yapının önünde bıraktı. Bir kaç beton basamak, kaldırımın yanından gri boyası dökülmüş bir kapıya iniyordu. Kapının üzerindeki iğri tabelâda, buranın acele vesikalık resim çektiği belirtiliyordu. Kaldırımla aynı düzeydeki sinek pislikleriyle bezenmiş uzun camlı vitrinde, burada iş gören sanatçının hayatı boyunca çektiği şaheserlerden bir kaçı sıralanmıştı: İğrenç bir şekilde rötuşlanmış iki cilveli kız portresi, çok çirkin bir yeni evli çift ve yastıkların üzerine yüzükoyun uzanmış iki tombul bebek.

Belçikalı merdiveni indi, cebinden bir anahtar çıkardı, kapıyı açıp konuğunu içeri soktu. Kötü aydınlanan atelyenin pis ve sefil bir görünüşü vardı. Kirli bir çarşaf ekran niyetine, bölme boyunca sarkıyordu. Kara bezle örtülü iki karşılıklı fotoğraf makinesi vardı içerde. Dipteki küçük kapı karanlık odaya geçmeyi sağlıyordu herhalde. Bir girintide, üzerinde büyütücünün bulunduğu siyah boyalı masanın yanında yuvarlak kapaklı büyük bir sandık duruyordu. Belçikalı içeri girer girmez gidip sandığı açtı ve içine bakması için Çakal'ı yanına çağırdı. Bir bölme, profesyonel fotoğrafçıların kullandığı türden Alman ve Japon makineleri, flâşlar ve teleobjektiflerle doluydu. Bir başka bölmeye de sürüyle makyaj malzemesi yığılmıştı: Saç boyaları, perçemler, perukalar, değişik biçimde gözlükler ve eksiksiz bir yüz boyası takımı.

Çakal, biraz da sıkılarak, fotoğrafçıya gerekli makyajı yaptırdı. Bu iş yarım saatini aldı. Sonra, fotoğrafçı iki adım gerileyip hoşnutlukla eserini seyretti. Çakal iskemlesinin üzerinde, kıpırdamadan oturuyordu. Birden Belçikalı gidip elini sandığın içine daldırdı ve bir peruka çıkardı.

«Buna ne dersiniz?» diye sordu.

Dik saçlı ve fırça gibi kesilmiş, demir kırı bir perukaydı bu.

«Saçlarınızı kestirip uygun düşen bir boya sürdüğünüzde, bu saç biçimi işinizi görür mü?»

Çakal, perukayı alıp inceledi.

«Bir deneme yapıp resimde ne sonuç verdiğine bakabiliriz,» dedi.

Sonuç olumlu çıktı. Yarım saat kadar karanlık odaya kapanan Belçikalı, elinde bir sürü resimle dışarı çıktı. Resimleri birlikte incelediler. Fotoğraflar yaşlanmakta olan, yorgun, gözleri halkalarla çevrili, hayatın yıprattığı, teninin kül rengi olduğu sezilen bir adama aitti. En azından elli beşinde denebilirdi.

«İstediğinize uygun olmalı, ne dersiniz?» diye sordu Belçikalı.

Çakal evetlercesine, belli belirsiz bir homurtu koyverdi.

«Mesele,» dedi, «yüzümü boyamak için epey zaman harcamış olmanızda. Üstelik bir de peruka var. Tek başıma asla bu sonuca varamam. Burada, elektrik ışığındayız. Oysa, kâğıtları göstermem gerektiğinde herhalde gün ışığında olacağım.»

«Önemi yok,» diye karşılık verdi kalpazan. «Kimlik kâğıtlarını inceleyen bir adamın kafasının nasıl çalıştığını düşünün. Önce karşısındakinin yüzüne bakar, ancak sonra kimlikteki resmi inceler. Kafasına, denetlediği adamın resmini kazımıştır bile. Bu da onu yanıltır. Aradığı şeyler resimle karşısındaki yüzün benzer noktalarıdır, tersi değil. Sonra resmin boyutları çok ufak olacak. Bu gördüğünüz 18 X 24. Kartın üzerinde 3 X 4 e inecek. Ayrıca, büyük bir benzerlikten kaçınmak daha iyi. Fotoğrafla modeli arasında her zaman bir değişiklik olmalı. Bir kravat, bir atkı bağlayın, ya da dik yakalı bir kazak giyin. Makyaja gelince,

bu konuda bilginiz varsa mesele kalmaz. Önemli olan saç biçiminin mümkün olduğu kadar resimdekine benzemesi. Yaşlılığın iyice belirgin olması için iki, üç günlük sakal bırakın. Sonra yüzünüzü usturayla traş edip dikkatsiz davranın ve yaşlıların yaptığı gibi, iki üç yerinden kesin. Ten rengini de ihmal etmemek gerekir. Soluk, grimsi oldu mu sizi çok yaşlı gösterir. Bir kaç parça kordit edinebilir misiniz?»

Çakal, kalpazan fotoğrafçıyı dikkatle dinlemişti. O gün ikinci kere, işini iyi bilen bir profesyonelle karşı karşıyaydı. İşi başardıktan sonra, Louis'ye minnetini belirtmeyi unutmamalıydı.

«Olabilir,» karşılığını verdi ihtiyatla.

«İki, üç kordit parçası çiğneyip yutuldu mu, yarım saat sonra çok dertli ama katlanılabilir bir bulantıya yol açar. Özellikle de insanın rengi yeşile çalar ve terler. Revire yatmak için askerde sık sık başvurulan bir yoldur bu»

«Verdiğiniz bilgiye teşekkürler. Geri kalana gelince, belgeleri bana zamanında sağlayabileceğinizi umuyor musunuz?»

«Teknik yönden olur herhalde. Çözümü gerekli tek mesele, Fransa için istenen ikinci belgenin aslını bulmak. Bu işle hemen ilgileneceğim. Ağustosun ilk günlerinde buraya dönerseniz, sanırım her şey hazır olur. Bir de, masrafların bir bölümünü peşin ödeyeceğinizi söylemiştiniz galiba...»

İngiliz elini iç cebine kaydırdı ve yirmi tane beş İngiliz lirasının meydana getirdiği desteyi Belçikalıya uzattı.

«Sizinle nasıl bağlantı kuracağım?» diye sordu.

«Bu akşamki gibi, isterseniz.»

«Çok tehlikeli. Aracı adresinde bulunmayabilir, yolculuğa çıkmış olabilir. Böyle bir durumda sizi nasıl bulabilirim?»

Belçikalı bir an düşündü.

«Öyleyse sizi ağustosun ilk üç günü her akşam altıdan yediye kadar az önce gittiğimiz barda bekliyeceğim. Gelemezseniz, işin suya düştüğü sonucuna varacağım.»

İngiliz perukayı çıkarmış, ilâca batırılmış bir pamukla yüzündeki boyayı siliyordu. Çabucak kravatını bağladı ve ceketini sırtına geçirip Belçikalıya döndü.

«Şimdi söylemek istediğim birtakım şeyler var,» dedi bakışı kadar soğuk bir sesle. «İşiniz bittiğinde bana yeni ehliyetle elinizdekinden koparılan sayfayı geri vereceksiniz tabiî... Aldığınız bütün fotoğrafların negatifleri ve bastıklarınızla birlikte. Duggan adıyla ehliyetteki adı unutacaksınız. Yapacağınız, Fransa'da geçerli iki belge için gerekli iki adı kendiniz seçeceksiniz. Yalnız bu adın basit ve Fransa'da yaygın bir ad olmasına dikkat edin. Kâğıtları bana verdikten sonra, bu adı da unutacaksınız. Kimseye bu siparişten söz etmiyeceksiniz. Talimatımı çiğnemeniz halinde, kendinizi ölü bilin. İyice anlaşıldı mı?»

Belçikalı ziyaretçisini bir kaç saniye süzdü. Geçen üç saat içinde İngilizi, sadece İngiltere'de araba kullanmak isteyen ve kişisel nedenlerle Fransa'da orta yaşlı bir adam olarak görünmeyi arzulayan sıradan bir müşteri olarak görmüştü. Belki de, keyif verici madde ya da elmas kaçakçısı; ama bütünüyle kendi halinde, meselesi olmayan biri. Bir saniyede görüşü değişti.

«Anlaşıldı bayım.»

Bir kaç saniye sonra, İngiliz karanlıkta kaybolmuştu. Taksiye binip Hotel Amigo'ya dönmeden önce beş bina bloku geçti, tam gece yarısı da otele vardı. Odasına haşlanmış yarım tavukla bir şişe Moselle şarabı getirtti, son boya izlerini de yok etmek için yüzünü özenle yıkadı, duş yaptı ve yattı.

Ertesi sabah otelden ayrılıyor ve Paris'e hareket eden Brabant Ekspresine biniyordu. Günlerden 22 temmuzdu.

Aynı günün sabahı, S.D.E.C.E. ye bağlı Eylem Bölümü şefi, masasının başına oturmuş, önüne konan iki belgeyi inceliyordu. Her biri, diğer servislerde görevli ajanların yolladığı raporların kopyasıydı. Mavi pelür kâğıtlarının başında, raporların kopyalarını almaya yetkili servis şeflerinin adları kaydedilmişti. Kendi adının yanında bir işaret vardı. İki rapor da o sabah gelmişti; eğer olaylar normal bir akış izlerse, Albay Rolland bunlara şöyle bir göz atar, sonra da verilen bilgileri ürkütücü belleğine kaydedip dosyalarına kaldırırdı. Ama raporların ikisinde de tekrarlanan bir kelime vardı, kafasını kurcalayan bir kelime.

İlk rapor R 3 (Batı Avrupa) tarafından yollanmış bir muhtıraydı. Roma'daki devamlı bürodan alınan haberin özeti yer alıyordu muhtırada. Haberde Chazanet, Montclair ve Casson'un halâ bir otelin en üst katında kiraladıkları odalarda kaldıkları ve korunmalarının sekiz muhafız tarafından sağlandığı belirtiliyordu. 18 haziran gününden beri otelden dışarı çıkmamışlardı bile. Oteli yirmi dört saat göz altında tutmak için, R 3 Paris'ten Roma'ya takviye kuvveti yollamıştı. Paris'in talimatı değişmiyordu: Hiç bir bağlantı kurulmayacak, ama gözler iyice açılacaktı. Otelde kalanlar dış dünyayla ilişkilerini, üç haftadan beri izledikleri bir yoldan sürdürüyorlardı. (Bu konudaki bilgi R 3 ün Roma'dan yolladığı 30 haziran tarihli raporda yer alıyordu.) Haberleri getirip götüren Viktor Kowalski'ydi.

Albay Rolland, ağzına kadar sigara izmaritiyle do-

lup taşan 105 milimetrelik boş mermi kovanının yanına dosyayı bıraktı. R 3 ün 30 haziranda Roma'dan yolladığı raporu, ilgilendiği paragrafı bulana kadar tekrar okudu.

Her gün, deniyordu bu paragrafta, muhafızlardan biri otelden çıkıyor, yürüyerek Roma merkez postanesine gidiyor ve Poitiers adında birine ayrılmış post-restant bölmesine bakıyor. O.A.S. açılmasından korktuğu için, anahtarlı bir posta kutusu kiralamadı. O.A.S. yöneticilerine yollanan bütün mektuplar Poitiers adına geliyor ve post-restant bölümündeki memur tarafından muhafaza ediliyor. Bu memuru satın almak ve eline geçen mektupları R 3 ajanına göstermesini sağlamak çabası başarısızlığa uğradı. Adam olayı üstlerine bildirdi ve yerine daha yaşlı bir memur getirildi. Belki de Poitiers adresine yollanan mektuplar şimdi İtalyan güvenlik kuruluşları tarafından inceleniyor ama, R 3 İtalyanlarla işbirliği yapmama emrini almıştı. Dolayısıyla, memuru satın alma çabası başarısızlığa uğradı. Gece postaneye gelen mektuplar, her gün Viktor Kowalski olduğu, eskiden yabancılar lejyonunda onbaşılık yaptığı ve Çin Hindinde Chazanet'nin emrinde çalıştığı anlaşılan muhafıza veriliyordu. Yine anlaşıldığı kadarıyla, Viktor Kowalski'nin elinde Poitiers adına çıkarılmış bir sahte kimlik, ya da mektupları almasına imkân veren postane yönetmeliğine uygun bir vekâletname vardı. Kowalski'nin yollanacak mektubu olduğunda, binanın içindeki posta kutusunun yanında bekliyor, posta gönderilmeden beş dakika önce mektupları atıp gitmek için posta torbalarının yola çıkarılmasını bekliyordu. O.A.S. yöneticilerine gelen ya da onlar tarafından yollanan mektupların ele geçirilmesi şiddet hareketlerini gerektiriyordu ve Paris bu tür davranışları yasaklamıştı. Zaman zaman

Kowalski'nin telefonla başka bir ülkeyi aradığı da oluyordu ama, ne istediği numaraları elde etmek mümkün olabilmişti, ne de konuşmaları yakalamak.

Albay Rolland dosyayı kapadı; o sabah eline geçen raporların ikincisini aldı. Metz Emniyet Müdürlüğünden gelen raporda, bir bara yapılan baskın sırasında sorguya çekilen bir adamın çıkan kavgada iki polisi ağır yaraladığı belirtiliyordu. Daha sonra, merkezde alınan parmak izleri kimliğinin anlaşılmasını sağlamıştı. Macar asıllı olan ve 1956'da Budapeşte'den kaçan Sandor Kovacs adlı bu adam yabancılar lejyonuna girmiş, sonra da firar etmişti. Metz'den gelen raporun altına Paris'in eklediği notta, Kovasc'ın ünlü O.A.S. katillerinden olduğu ve 1961 yılında, Cezayir'in Böne ve Constantin yörelerinde hükümete sadık kişileri öldürmekten arandığı belirtiliyordu. O çağda, O.A.S. nin başka bir katiliyle, hâlâ ele geçmemiş olan yabancılar lejyonunun eski onbaşılarından Viktor Kowalski'yle birlikte çalışmıştı.

Rolland, bir saattir yaptığı gibi, bu iki kişi arasındaki ilişkileri düşünmeye koyuldu. Sonunda, önündeki dahilî telefonu açtı «Emredersiniz albayım» sesine karşılık:

«Bana Viktor Kowalski dosyasını hemen getirin,» dedi.

On dakika sonra dosyaya dalıp gitmişti. Bir paragraf özellikle dikkatini çekti; bu paragrafı birkaç kere okudu. Daha az bağlayıcı işler gören öteki Parisliler yemeğe koşarken, Albay Rolland özel sekreterini, arşiv bölümünde çalışan bir yazı uzmanıyla kendi özel muhafızlarından ikisini çağırdı.

«Baylar,» dedi, «burada bulunmayan ama bizim için çok gerekli olan birinin isteği dışında bir mektup hazırlayacak, yazacak ve postalayacağız.»

5

ÇAKAL öğlene doğru Kuzey garından çıktı. Bir taksiye atladı, Madeleine alanı yakınındaki Surène sokağında arabadan indi, küçük ama rahat bir otelde oda tuttu. Burası Kopenhag'daki İngiltere Oteli ya da Brüksel'deki Hotel Amigo gibi değildi. Paris'te kaldığı sürece, dikkati çekmeyen bir yer seçmekte Çakal'ın kendine göre düşündükleri vardı. Bir kere, Paris'te öteki iki başkentte kaldığından daha uzun kalacaktı ve masraflarını da kısmayı yeğliyordu. Sonra Paris'te Kopenhag ve Brüksel'e oranla çok daha fazla olan istemediği kişilere raslama olanağını iyice azaltmak dileğindeydi. Ayrıca da, sokağa çıktığında hep kara gözlük takmaya bakıyordu, temmuz ayının parlak güneşi gözlük takmasını doğrulayabilirdi nasılsa.

Dikkati çekecek şeyler yaptığı yoktu. Sakin bir hayat sürüyor, kahve, ay çöreği ve otelin kötü reçelinin yerine, karşıdaki bakkaldan almak zahmetine katlandığı reçeliyle kahvaltısını odasında yiyordu.

Otelde çalışanlara kibar davranıyor uzak duruyor, korkunç bir İngiliz ağzıyla bir kaç Fransızca kelimeden başkasını söylemiyor; kendisine bir şey söylendiğinde terbiyelice gülümsüyordu... Otelden memnun kalıp kalmadığını soran müdüriyete, her şeyin mükemmel olduğunu ve çok memnun kaldığını bildirdi.

«Mr. Duggan,» diyordu otel müdürü, «çok sevimli adam. Gerçek bir centilmen.»

Kimse tersini savunmayı düşünmedi asla.

Çakal günlerini otel dışında, gezinerek geçiriyordu. İlk gün bir Paris planı aldı; özellikle kendisini ilgilendiren bazı yerleri işaretledikten sonra, küçük bir deftere bunların listesini çıkardı. Sonra buraları teker teker dolaşmaya, az raslanır bir dikkatle incelemeğe, ya mimarî özellikleriyle, ya da tarihî yanlarıyla ilgilenmeye koyuldu.

Üç gün boyunca, Zafer Tâkının çevresinde gezindi, Champs Elysées'deki bir kahveye oturarak anıtı ve Etoile alanını çevreleyen büyük binaların damlarını uzun uzun inceledi. Hiç bir gözlemci, kahvesini yudumlarken başını kaldırmış bina cepheleriyle damları seyreden bu zarif İngiliz turistinin, hangi açılardan ateş edebileceğini, çeşitli damlarla Meçhul Asker anıtı arasındaki uzaklıkları, bir adamın yangın merdiveninden kaçıp dikkati çekmeden kalabalığa karışma olanaklarını düşündüğünü aklına bile getiremezdi.

Üç günün sonunda Etoile alanını bıraktı, Fransız Mukavemet şehitlerinin kemiklerinin konduğu Mont Valérien'i ziyaret etti. Elinde bir demet çiçekle oraya vardığında, İngilizin mukavemette işbirliği yaptığı arkadaşlarına karşı davranışından çok duygulanan rehber ona mezarlığı gezdirdi, anlattıklarını da övgü dolu bir yorumla noktaladı. Ziyaretçinin gözlerini mezarlı-

ğın girişinden ayırıp boyuna çevredeki binaların damlarıyla avlunun görülmesini engelleyen yüksek cezaevi duvarlarında dolaştığını farkedemezdi. İki saatin sonunda Çakal rehbere terbiyelice teşekkür edip cömert bir bahşiş bırakarak oradan ayrıldı.

Çakal Invalides alanını da ziyaret etti. Özellikle Fabert sokağının boydan boya izlediği gezinin batı yanıyla ilgilendi ve bütün sabahını Fabert sokağıyla üçgen biçimi küçük Santiago du Chili alanının birleştiği köşedeki kahvede geçirdi. Tepesinde, Grenelle sokağıyla Fabert sokağının bir dik açı yaparak birleştiği yerdeki 146 numaralı binanın yedinci ya da sekizinci katından Invalides alanını, ana avlunun girişini, alanın büyük bir bölümünü ve iki üç yolun ağzını içine alan bir görüş açısı sağlandığı sonucuna vardı. Yine de burası adam öldürmeye uygun düşen bir yer değildi. Bir kere, en tepedeki pencerelerle Invalides sarayına giden parke taşlı yolda arabaların iki tank arasında ve basamakların dibinde durdukları yerin arası iki yüz metreden fazla olmalıydı. Ayrıca 146 numaranın pencerelerinin görüşü, Santiago du Chili alanında biten ve güvercinlerin tepelerinden dışkılarını saygısızca Vauban'ın sabırlı heykeline yağdırdığı koca ıhlamur ağaçlarının en yüksek dallarıyla kısmen engellenebilirdi. Üzülerek, içtiği mentanın parasını ödeyip kahveden çıktı.

Bütün gününü Notrdam Katedralinin çevresinde geçirdi. Burada, Cité adasının dolambaçlı yollarında bir sürü servis merdiveni, dar sokaklar ve geçitler vardı ama, katedralin girişiyle merdiven dibinde duran arabaların uzaklığı ancak bir kaç metre, Paris Alanını çevreleyen damlar da çok uzaktı; buna karşılık, gerektiğinden yakın olan küçük Charlemagne par-

kını çevreleyen damlar, hiç kuşkusuz, güvenlik örgütüne bağlı adamlarla dolacaktı.

Son ziyareti, Rennes sokağının güney ucundaki alana yaptı. 28 temmuz günü buraya gèldi. Eskiden Rennes alanı diye adlandırılan bu yer, De Gaulle'cüler iktidara gelince 18 Haziran 1940 alanı olmuştu. Çakal'ın gözleri, binanın duvarına çakılı yepyeni tabelaya takıldı ve uzun süre ayrılmadı. Önceki ay okuduğu haberdeki ufak bir ayrıntı aklına geldi. 18 Haziran 1940 günü, Londra'ya sığınan gururlu ve yalnız adam mikrofonu alıp Fransızlara bir savaşı kaybettilerse harbi de kaybetmediklerini bildirmişti.

Bakışını ağır ağır, Montparnasse bulvarından inen ya da Odessa ve Rennes sokaklarından gelen araba dizilerinin doldurduğu geniş, taşla kaplı uzantıda gezdirdi. Sonra Rennes sokağının iki köşesini meydana getiren yüksek ve dar yapılara döndü. Acele etmeden alanı dolaştı; parmaklıkların arasından garın avlusuna bir göz attı. Sonra, sırtını parmaklıklara verip Rennes sokağına döndü. Önünde uzanan bu 18 Haziran alanına, Devlet Başkanı, belirtilen günde son olarak gelecekti. Bundan emindi. Kısa süre sonra da Montparnasse garı kaybolacak, nice olaya tanıklık eden sütunlar eriyecek, Berlin'in rezil olduğunu ve Paris'in kurtulduğunu gören girişteki avlu pek çokları gibi bir cam ve beton yığını halini alacaktı. Ama o güne kadar, hâki kepi iki altın yıldızla süslü adam, bir kere daha buraya gelecekti. Rennes sokağının batısındaki kaldırımın köşesinde bulunan evin en üst katıyla avlunun ortası aşağı yukarı birbirinden yüz otuz metre uzaklıktaydı.

Çakal, dekorun tümünü bir uzman gözüyle izliyordu. Rennes sokağının köşesindeki iki bina kafasını kurcalayan soruna açık bir çözüm getirmişti. Sonraki

üç yapının alana bakış açısı gitgide daralıyordu. Bu üç binadan sonra, açı iyice daralıyordu. Alandan Montparnasse bulvarına geçildiğinde, ilk üç binanın da durumu aynıydı. Daha ötede, nişan alma olanakları kalmıyordu, uzaklık çok fazlaydı. Gara gelince herhalde halka kapalı olacak, her yanJan en ufak girintisine kadar göz altında tutulacaktı.

Kendisini ilgilendiren binaları daha iyi incelemek için, alanın köşesini yapan Duchesse-Anne kahvesinin balkonuna yerleşti. İki saat çevresini gözleyip düşündü orada, sonra karşıdaki Alzas birahanesi Hansi'ye geçip hem yemek yedi, hem de bina cephelerini doğudan inceledi.

Öğleden sonra da aynı yerlerde dolaştı, alanın yakınındaki binaların girişleriyle sundurmalarına iyice baktı.

Ertesi gün de aynı yerdeydi. Yine ağır ağır yürüyerek alanı dolaştı ve bir sıraya oturmak için Rennes sokağından karşıya geçti. Sıraya oturup gazetesini açarak, bir kere daha tam karşısına gelen cepheleri inceledi. Sonunda seçimi yolun batı yanındaki iki binayla sınırlandı. Beş altı kat yüksekliğindeki bu binaların cepheleri, oluklar boyunca uzanan taş çıkıntılarla son buluyordu. Çıkıntıların da üstünde, neredeyse dikey inen arduvaz damlarla aşağı yukarı aynı düzeyde, tavanarası pencereleri sıralanıyordu.

O gün binaların damları herhalde gözetlenecekti. Belki tavanaraları da. Yine de, sondan bir önceki kat, alanı tepeden rahatça görmeyi sağlayan bir yükseklikte olmalıydı. Tetiğe basacağı an herhalde öğleden sonraya raslayacaktı, hedefine nişan alırken de pencerenin gölgede kalması çok önemliydi. Bir kere güneş ışınlarıyla rahatsız olmayı ya da gözlerinin kamaşmasını istemiyordu; ayrıca, tepeleri gözetleyen-

lerin alacakaranlığa gömülmüş bir odanın dibinde varlığını farketmeleri çok güçtü.

Ertesi gün, yeni bir denetim ziyareti yaptığında, zemin kattaki odasının açık penceresi önünde iki binadan birinin kapıcısını yün örerken gördü. Çok yakındaki bir sıraya oturdu, yine gazetesini okur gibi yaparak yan gözle pencereyi gözetlemeye koyuldu. Yakındaki kahvenin garsonu kapıcı kadınla konuşmak üzere pencereye yaklaştı. Kulak kabarttı.

«Günaydın Madam Berthe,» diyordu çocuk. «Kanaryalarınız iyi mi?»

Dokunaklı bir kenar mahalle sahnesi. Hava sıcaktı, güneş garın epey yukarısında parlıyor, ışınları binanın sundurmasının içini aydınlatıyordu.

Garsonu gülümseyerek karşılamasından, daha sonra da kiracılardan birine hitap ederken konuşmasından, kapıcının sevimli bir yaşlı kadın olduğu anlaşılıyordu.

Saat dörde gelmek üzereyken yününü dürdü, önlüğünün geniş ceplerinden birine soktu, penceresini kapadı, sundurmanın altına çıktı, terliklerini sürüyerek yolun biraz daha aşağısındaki fırına doğru yürüdü. Çakal da, sakin sakin yerinden kalkıp binaya girdi. Asansörün yanından merdiven başlıyordu. Ses çıkarmadan, çevik ve hızlı adımlarla basamakları tırmanmaya koyuldu. Binanın arka tarafında kalan her sahanlıkta, küçük bir kapı servis merdivenine açılıyordu. Tavanarasından önceki altıncı ve son kata vardığında servis kapısını açıp aşağı bir göz attı. Merdiven iki bitişik binanın ortaklaşa kullandığı avluya iniyordu. Avlunun öbür ucunda kuzeye doğru açılan dar bir geçit vardı.

Çakal gürültüsüzce kapıyı kapadı, sürgüyü sürdü ve tavanarasına çıkan son basamakları tırmandı.

Sahanlıktan başlayan koridorun iki yanında iki kapı vardı. Bir yandaki daire Rennes sokağına bakıyordu herhalde, diğeri de iç avluya.

Çakal sokağa bakan kapıya yaklaştı. Zilin hemen yanındaki kartta «Matmazel Béranger», yanındaki soluk bakır plâkada «Mr. ve Madam Charrier» adları vardı. Çakal bir süre kulak kabarttı. Dairelerin ikisinden de hiç ses gelmiyordu. Kilitleri inceledi; ikisi de sağlam görünüşlü tahta kapıya gömülü ve yeni sayılabilecek kilitlerdi. Anahtarlar işini güçleştirecekti, ama hemen içi rahatladı. Kapıcı Madam Berthe herhalde dairelerin yedek anahtarlarını bulunduruyordu.

Bir kaç saniye sonra, hafif adımlarla merdiveni iniyordu. Denetimi beş dakikadan fazla sürmemişti. Kapıcı dönmüştü yerine. Geçerken camlı kapıdaki küçük tül perdenin ardından karaltısını gördü, sundurmanın altına doğru yürüdü çabucak sokağa çıktı.

Rennes sokağından sola döndü, iki bina, sonra da küçük bir yol olan Littré sokağının köşesini meydana getiren postane duvarı boyunca ilerledi. Yine postane duvarını izleyerek sokağa girdi. Binanın öbür ucunda, yola açılan üstü kapalı dar bir geçit vardı. Çakal bir sigara yakmak için durdu ve bundan faydalanarak geçitin dibine bir göz attı. Postanede çalışanların kullandığı sokak kapısına kadar giden geçit, aynı zamanda da hâlâ güneş alan bir avluya açılıyordu. Avlunun dibinde, Çakal, yukardan baktığı dış servis merdiveninin son basamaklarını gördü. Sigarasından uzun bir nefes çekti ve yoluna devam etti. Şimdi gözünde, işini bitirdikten sonra kaçacağı yol sağlama alınmış ve seçimi kesinlikle yapılmıştı.

Littré sokağının sonuna vardığında yeniden sola, Vaugirard sokağına saptı. Montparnasse bulvarına varmıştı ve gözleriyle bir taksi arıyordu ki önüne mo-

tosikletli bir trafik polisi çıktı. Kavşağın ortasında durdu, motosikletin desteğini kaldırdı ve arabaların akışını durdurmaya koyuldu. Tiz düdük sesleriyle Vaugirard sokağından ve yandan gelip bulvarı izleyen bütün arabaların yolunu kesti. Duroc'tan gelenlerse, kesin hareketlerle yolun sağ kıyısına itiliyordu. Az sonra, Duroc yönünden canavar düdükleri duyuldu.

Montparnasse bulvarının köşesinde duran Çakal, Duroc kavşağına bir kafilenin hızla girdiğini ve kendi yönünde ilerlediğini gördü.

Siyah deri giysili, güneşte parlayan beyaz miğferli iki motosikletli, canavar düdüklerini öttürerek önde gidiyorlardı. Arkalarında birbiri ardından ilerleyen iki DS'nin köpek balığını andıran burunları göründü. Çakal'ın önünde duran motosikletli çakıldı, sol kolunu Maine caddesine uzatıp sağını göğsünde kıvırdı, elini aşağı indirip kafileye yol verdi.

Sağa dönen iki motosikletli, peşlerindeki arabalarla Maine caddesine saptılar. İlk arabanın arka koltuğunda, şöförle emir subayının ardında, belden yukarısı dimdik, dosdoğru ileri bakan koyu gri elbiseli upuzun bir karaltı oturuyordu. Çakal uzun bir boynun tepesindeki kafayı ve kendine özgü burnu bir an farketti, sonra kafile gözden kayboldu.

Bu yüzü bir kere daha gördüğümde, diye düşündü, çok yakınımda, bir tüfek dürbününün içinde olacak.

Bir taksi çevirdi ve oteline döndü.

Biraz daha ötede, Duroc metro istasyonunun çıkışında, başka biri Başkanın geçişini alışılmamış bir ilgiyle izlemişti. Yolu geçmeye çalıştığı sıra bir memur onu geriletmişti. Az sonra da kafile İnvalides bulvarından çıkıp Montparnasse bulvarına sapmıştı. İlk DS'nin arkasında çok rahat tanınan karaltıyı seçmiş, bakışla-

rında hırslı bir parıltı belirmişti. Arabalar gözden kaybolduğunda bile, gittikleri yöne doğru bakmaya devam etmişti. Sonra birden, memurlardan birinin merakla kendisini süzdüğünü farketmiş ve çabucak karşıya geçmişti.

Jacqueline Dumas o sıra yirmi altı yaşındaydı. Çok güzel bir kızdı, Champs-Elysées'ye yakın lüks bir güzellik enstitüsünde estetikçi olarak çalışıyordu. 20 temmuz akşamı, randevusuna hazırlanmak için Breteuil alanı yakınındaki dairesine bir an önce varma isteğindeydi. Birkaç saat sonra, nefret ettiği bir adamın kollarında olacağını biliyordu, ona güzel görünmek için elinden geleni yapacaktı.

Hava Bakanının telgrafı bir kaç yıl önce, 1959 yılının sonuna doğru bir gün, kahvaltıda gelmişti. Telgrafta Bakan M. ve Madam Armand Dumas'ya, Birinci Paraşütcü Sömürge Alayı erlerinden oğulları Jean-Claude'un ölümünden ötürü duyduğu üzüntüyü bildiriyordu. Eşyaları en kısa zamanda ailesine gönderilecekti.

Jacqueline için dünya sanki birden dağılmıştı. Artık hiç bir şeyin anlamı yoktu, ne Vésinet'deki evin güvenlik dolu sakin havasının, ne birbirine bağlı ve sevgi dolu annesiyle babasının şefkatinin, ne de Amerika'dan Avrupa'ya yeni gelen rock'n roll modasından ya da Yves Montand'ın yakışıklılığından söz eden güzellik enstitüsündeki kızların gevezeliğinin.

Bir tek şey durmadan kafasını kurcalıyordu: Çok sevdiği, o tatlı ve savunmasız, savaştan ve şiddetten nefret eden, yalnız kitaplarıyla başbaşa bırakılmayı dileyen ve Cezayir'in yitik bir köşesindeki çarpışma sırasında vurulan küçük kardeşi Jean-Claude'un ölümü. Nefreti öğrendi. Onun gözünde, bunun sorumlusu Araplardı, o acımasız yaratıklar, o kana susamış isyancılar.

Sonra François ortaya çıktı. Kışın. bir pazar günü, annesiyle babası akrabalarını ziyarete gittikleri sıra çıkageldi. Sokaklar karlıydı, bahçenin yolu yer yer buz tutmuştu. İnsanların çoğu solgun, yüz çizgileri gergindi. Ama François, yanık yüzüyle bomba gibiydi. Matmazel Jacqueline'le konuşmak istediğini söyledi. «Benim», cevabını verdi kız. Jean Claude Dumas öldürüldüğü sıra bölüğüne komuta ettiği ve kendisine bırakılacak bir mektubu olduğunu söyledl. Jacqueline onu içeri aldı.

Kardeşi ölümünden bir kaç hafta önce yazdığı bu mektubu yollama fırsatını bulamamıştı. Bir sabah, tanyeri ağarırken bir düşman taburuyla çatışmışlar, Jean-Claude ciğerine kurşun yemişti.

Jacqueline mektubu okudu, biraz ağladı. Kardeşi sadece günlük hayatından, Constantine'deki kışlanın havasından, talimlerden ve disiplinden söz ediyordu. Genç kız gerisini François'nın ağzından öğrendi: Altı kilometre boyunca bodur bitkilerle kaplı bir arazide geri çekilmelerini, birliklerini kuşatan düşmanın gitgide yaklaştığını, havadan yardım istemek için devamlı mesaj yollamalarını, saat sekizde bombardıman uçaklarının gürleyerek gelişini, attıkları roketlerin gökgürültüsünü andıran sesini... Ve seçkin askerlerden meydana gelen alaya gönüllü katılan kardeşinin, bir kaya dibinde, hiç yakınmadan ve bir onbaşının dizinde kan kusarak canverişini.

François ona karşı çok anlayışlı davranmış, her isteğine koşmuştu. Bu yakınlığına kayıtsız kalamayan Jacqueline de, Paris'te bir akşam yemeğine çıkma teklifini geri çevirememişti. Ayrıca François'nın açıklamalarının annesiyle babasını üzmesinden çekiniyordu. Neden hafiflemeye başlayan acılarını yeniden

canlandırsındı. Teğmene, onlara bir şey söylemeyeceğine yemin ettirdi.

Ama garip bir meraka kapılmıştı. Cezayir savaşı hakkında her şeyi öğrenmek istiyordu. Olaylara doğrudan tanık olan biri, savaşa yerinde katılmış bir adam onun gözünde en güvenilir kişiydi. Önceki ocak ayında, De Gaulle başkanlığa seçilmişti. Ona, hem savaşı sona erdirecek, hem de Cezayir'in Fransızlarda kalmasını sağlayacak adam gözüyle bakılıyordu. Babasının hayran olduğu bu adama ilk hain diyen François oldu.

François'nın iznini birlikte geçirdiler. Estetikçi diploması aldıktan sonra, çalışmaya başladığı güzellik enstitüsünden her çıkışında buluşuyorlardı. François ona Fransız ordusunun yetersiz yanlarından, Paris hükümetiyle hapiste bulunan Bin Bella arasındaki gizli pazarlıklardan, kısa süre sonra Fransızların Cezayir'i bırakmalarının kaçınılmaz olduğundan söz ediyordu. Ocak ayının ikinci yarısında savaşa dönmüş, ağustos ayında tekrar bir hafta izin aldığında bunu, Marsilya'da başbaşa geçirmişlerdi. François genç kızın hayatında gitgide büyüyen bir yer tutuyordu. 1960 sonbaharı ve kışı boyunca, masasında resmiyle beklemişti onu. Uykusuz geçirdiği bazı geceler, bu resmi madeni çerçevesinden çıkarıp çıplak tenine bastırıyordu.

1961 ilkbaharındaki son izni sırasında, François yine Paris'e gelmişti. Sırtında en güzel elbisesi, üniformalı François'nın kolunda gezerken, şehrin en güçlü, en geniş omuzlu, en yakışıklı erkeğinin sevgilisi olduğunu düşünürdü. Güzellik enstitüsünde çalışan kızlardan biri onları birlikte görmüştü, ertesi gün iş yerinde Jacky'nin yakışıklı paraşütçüsünden başka söz edilmiyordu. Ama Jacqueline orada değildi, konuşulanları duyamıyordu; François'yla birlikte geçirmek üzere yıllık iznini almıştı.

Sonra François büyük bir heyecana kapılmıştı. Ulusal Kurtuluş Cephesiyle (F.L.N.) yapılan görüşmeler artık herkesin ağzındaydı. Ordu, gerçek ordu bu duruma daha fazla katlanamazdı, François yemin ediyordu. Cezayir'in Fransızlarda kalması, savaşlarda pişmiş yirmi yedi yaşındaki subaya duyduğu hayranlıkla kendinden geçmiş, üstelik ondan bir de çocuk bekleyen yirmi üç yaşındaki genç kız için sarsılmaz bir inançtı.

François sevgilisinin karnında taşıdığı bu çocuğu göremedi. 1961 martında Cezayir'e döndü, 21 nisan günü Fransız ordusunun bir sürü birliği merkezi hükümete başkaldırıyordu. Birinci Paraşütçü Sömürge Alayı, aşağı yukarı bütünüyle başkaldıranların safında yer aldı. Sadece bir grup yedek kışlalardan kaçıp valinin odasında buluştu. Muvazzaflar, onların gitmesine göz yumdular. Bir hafta geçmeden, başkaldıranlarla hükümete sadık birlikler arasında çatışmalar oldu. Mayıs ayının başında da, bu çatışmaların birinde François öldürüldü...

Jacqueline haberi temmuzda aldı. Paris dışındaki yoksul bir mahallede ev kiralayıp havagazıyla kendini öldürmeye kalkıştı. Oda sıkı sıkı kapanmadığından bu işi başaramadı ama çocuğunu düşürdü. Annesiyle babası, ağustos ayında onu tatile götürdüler. Dönüşlerinde, kendini toplamış gibiydi. Aralık ayında da, O.A.S. nin faal üyesi oldu.

Genç kadını buna iten nedenler çok basitti: Jean-Claude ve ardından François. Ne yoldan ne pahasına olursa olsun, intikamları alınmalıydı. Bu saplantının dışında, yeryüzünde hiç bir beklediği yoktu. Tek üzüldüğü şey, habercilikle yetinmek zorunda oluşu, mesaj ya da kırk yılda bir yiyecek torbasında bir bomba taşımakla görevlendirilişiydi.

Petit-Clamart olayından sonra, Başkanı öldürmeye kalkışanlardan biri, üç gece Breteuil alanındaki evinde gizlenmişti. Jacqueline için büyük bir andı bu, ama sonra adam çıkıp gitmişti. Bir ay sonra da yakalandı, ama Jacqueline'in evinde kaldığını söylemedi. Belki unutmuştu bile. Gereksiz tehlikelere atılmaması için, bağlı bulunduğu hücrenin şefi, ortalık yatışına kadar bir kaç ay O.A.S. hesabına çalışmamasını emretti ona. 1963 ocağında yeniden habercilik görevine başladı.

Sonra temmuz ayında, bir adam gelip onu buldu. Yanında genç kadının hücre şefi vardı ve adama büyük saygı gösteriyordu. Adamın adı belli değildi. Jacqueline'e, örgüt adına özel bir görevi üzerine alıp almayacağını sordu. Genç kadın hemen kabul etti. Belki tehlikeli bir işti, güç olduğu da su götürmezdi. Buna da aldırmadığı cevabını verdi.

Üç gün sonra, duran bir arabanın içinden, bir binadan çıkan adamı ona gösterdiler. Kimliğini, görevini ve kendisinden bu işte ne beklediklerini anlattılar.

Temmuz ortasına doğru, sözde rastlantı sonucu, adamla tanıştı. Bir lokantada, adamın masasının yanındaki masada oturuyordu. Utana sıkıla gülümseyip tuzluğu istemişti. Adam da bundan faydalanıp konuşmaya başlamış, Jacqueline uzak durmuş, sade davranmıştı. Bu sadelik komşusunun çok hoşuna gitmişti. Konuşma kendiliğinden gelişti, daha bir yakınlaştı. On gün geçmeden adam Jacqueline'e aşıktı.

Bu adamı güçlük çekmeden idare edebilecek kadar şey biliyordu erkekler hakkında. Adam da tecrübeli, kolay elde edilen kadınlara alışkındı. Jacqueline utangaçlık numarası yaptı, adamın yakınlığına kayıtsız olmadığını ama çekindiğini belirtti. Yine de vücudunun birtakım ihtiyaçları vardı, erişilmez bir insan

da değildi. Durumun gelişiminde hiç bir şaşırtıcı yan yoktu. Kısa süre sonra adam, onu elde etmekten başka şey düşünmez oldu.

Temmuz ayının sonunda, genç kadının hücre şefi ilişkilerinin artık gelişmesi gerektiğini bildirdi; hattâ adamla birlikte yaşamanın da yolunu bulmalıydı.

Bütün sorun adamın karısı ve iki çocuğuydu, ama tatil ayının yakınlığı bunun da çözümünü sağladı. Adam işi dolayısıyla Paris'te kaldı, karısıyla çocukları 29 temmuz günü ailenin Loire vadisindeki yazlık evine yollandılar. Karısı Paris'ten ayrılır ayrılmaz güzellik enstitüsünü aradı ve Jacqueline'den ısrarla, o gece evine gelmesini, başbaşa yemek yemelerini istedi.

Eve döndüğünde, Jacqueline Dumas saatına bir göz attı. Hazırlanmak için üç saatı vardı, bu kadarı yeter de artardı bile. Soyunup yıkandı, sonra dolabının içindeki büyük boy aynasının karşısında kurulandı. Havlunun vücudunda dolaşmasını kayıtsızlıkla izliyor, gelişmiş göğüslerini dikleştirmek için kollarını havaya kaldırdığında, François'nın ellerinin kendisini kısa süre sonra tatlılıkla yoğuracağını bildiği günler içine önceden dolan zevki duymuyordu.

Asık bir suratla önündeki geceyi düşündü, bütün vücudu ürperdi sanki. Ama sonuna kadar gidecekti, and içti, sonuna kadar gidecekti. Üzerine aldığı yükümlülüklerden kaçmıyacaktı. Komodinin gözünden François'nın resmini çıkardı. Garın bir ucundan kendisine doğru atıldığını gördüğünde, yüzüne yayılan o alaycı ve sevgi dolu gülümseme dolaşıyordu dudaklarında. Yatağa uzandı ve François'nın resmini tepesinde tutarak, sevıştikleri zaman yaptıkları gibi, uzun uzun onunla bakıştı.

«François,» diye fısıldadı, «bana yardım et, yalvarırım yardım et bana.»

Ayın son günü, Çakal için çok yorucu bir gün oldu. Sabahı Bitpazarında geçirdi, elinde eski bir torbayla tezgâhların birinden öbürüne dolaştı durdu. Yağlı bir siyah bere, topukları aşınmış bir çift pabuç, gözle görülecek kadar kirli bir pantalon ve uzun araştırmalardan sonra eskiden orduda kullanılan uzun bir asker kaputu satın aldı. Kaputun daha ince kumaştan olmasını yeğlerdi, ama ordu bu giysilerin yazlıklarını hiç düşünmemişti. Hiç olmazsa uzun giysi dizinin altına kadar iniyordu, önemli olan da buydu.

Bitpazarından ayrılacağı sıra, çoğu zamanla matlaşmış askerî madalyalarla dolu vitrin dikkatin çekti. Bir sürü madalyayla birlikte, bunların hangi şartlarda verildiğini anlatan, içi renkli resimlerle dolu yırtık pırtık bir dergiyi de satın aldı.

Royale sokağındaki Queenie'de öğlen yemeğini yedikten sonra, köşeyi dönüp oteline vardı, hesabını ödedi ve bavullarını topladı. Yeni satın aldığı giysiler, iki pahalı bavuldan birinin dibine yerleşti. Elindeki madalyalarla dergide anlatılanlara bakarak, içerde sırasıyla Askerî Madalya, Mukavemet Madalyası ve 2. Dünya Savaşı boyunca Özgür Fransız Kuvvetlerinin katıldığı başlıca savaşlarda verilen bir Hakeim, Libya Tunus seferleri ve Normandiya çıkarmasıyla Leclerc Tümeni nişanlarının yer aldığı bir dizi hazırladı.

Malesherbes bulvarında, elektrik fenerlerine asılı çöp sepetlerine geri kalan madalyalarla dergiyi farkettirmeden attı. Otel kâtibi, Brüksel'e hareket eden çok iyi bir tren olduğunu söyledi. Kuzey Yıldızı, saat beşi çeyrek geçe Kuzey garından hareket ediyordu. Temmuz ayının son saatlarında Çakal Brüksel garına ayak bastı.

6

VİKTOR Kowalski'ye gönderilen mektup ertesi sabah Roma'ya vardı. Her günkü gibi, postahaneye uğrayıp mektupları alan dev yapılı adam otelin holünü geçerken hademe çocuklardan biri ona seslendi:

«Signor, Per Favore...» (*)

Her zamanki somurtuk yüzüyle döndü baktı. İtalyan'ı tanımıyordu, bunda şaşılacak bir yan da yoktu. Ağır adımlarla asansöre yürüdüğü sürece onun varlığını hiç farketmemişti. Genç çocuk, elinde bir mektupla Kowalski'nin yanına yaklaştı.

«E une lettera, signor. Per un signor Kowalski... Nocognosu Questo signor... E forse un francese...» (*)

Kowalski, bu italyanca sözlerden bir şey anlamadı, ama ne kadar kötü söylenirse söylensin, kendi adını tanıdı. Mektubu genç çocuğun elinden koparırcası-

(*) Bayım, lütfen...

(**) Bir mektup bayım. Bay Kowalski adına... Kendisini tanımıyoruz... Fransız olmalı

na alıp zarfın üzerindeki adı ve adresi inceledi. Otelde başka adla kalıyordu, hiç bir şey okumadığından bir Paris gazetesinin beş gün önce verdiği haberde, başta gelen üç O.A.S. sorumlusunun şimdi otelin en üst katında yaşadığını bildirdiğinden habersizdi.

Kendi görüşüne göre, bulunduğu yeri kimse bilemezdi. Yine de mektup merakını uyandırmıştı. Pek sık mektup almazdı, bütün basit insanlar gibi adına bir mektup gelmesi onun için önemli bir olaydı. Sanki yalnız Kowalski bu sorunu çözebilirmiş gibi, güven dolu bakışlarla kendisini süzüp konuşan İtalyan'ın sözlerinden, otelde çalışanların hiç birinin bu adda bir müşteri tanımadıkları ve çaresiz kaldıkları için kendisine başvurdukları sonucuna vardı.

Kowalski genç çocuğa baktı.

«Peki, sorarım,» dedi gurur dolu bir sesle:

İtalyan'ın alnı şaşkınlıkla kırışmaya devam ediyordu.

«Sormak, sormak,» diye tekrarladı Kowalski yukarıyı göstererek.

«Ah, si,» dedi İtalyan, içi rahatlıyarak. **«Progo, signor. Tante Grazie.» (*)**

Minnetini bir sürü el kol hareketiyle gösteren İtalyan'dan ayrılıp asansöre bindi. Yedinci katta dışarı çıktığında, elinde otomatik tabancasıyla küçük masasının ardında dikilen nöbetçi muhafızla burun buruna geldi. Bir saniye bakıştılar. Sonra muhafız emniyeti kapadı ve tabancasını cebine attı. Kowalski'nin asansörde yalnız olduğunu anlamıştı. Kapının üzerindeki kırmızı ışık asansörün yedinci kata çıktığını gösterdikçe, aynı şey tekrarlanırdı.

Bu ilk muhafızdan başka, koridorun öbür ucunda-

(*) Anladım, bayım. Çok teşekkürler.

ki yangın merdiveninin kapısı önünde bir ikinci, merdiven başında da bir üçüncü muhafız bulunurdu. Otel yönetiminin haberi olmadan, bu iki merdivende tuzaklar kurulmuştu. Tuzaklar ancak, asansörü denetlemekle görevli birinci muhafızın masasının altındaki düğmeye basmakla işlemez hale getiriliyordu.

Gündüz vardiyasında görevli olanların dördüncüsü, şeflerin yerleştiği dokuzuncu katın tepesindeki damda bekliyordu. Ama, bir saldırı anında, gece işini bitirdikten sonra odalarında uyuyan ve gerektiğinde birkaç saniye içinde harekete geçebilecek olan üç kişi daha vardı. Sekizinci katta, asansörün kapıları dışardan açılacak şekilde ayarlanmıştı. Ama ışığın, asansörün dokuzuncu kata çıktığını göstermesi herkesin harekete hazır hale gelmesine yetiyordu. Bu olay ancak bir kere başlarına gelmiş, elinde yiyecek tepsisi bulunan bir hademe yanlışlıkla dokuzuncu katın düğmesine basmıştı. Bir daha da bu tür yanlışlıkları tekrarlamaktan hemen vazgeçirilmişti.

Birinci nöbetçi, mektupların geldiğini telefonla üst kata bildirdi, sonra da Kowalski'ye yukarı çıkabileceğini işaret etti. Eski onbaşı adına gelen mektubu iç cebine indirmişti bile, şeflerinin mektupları sol bileğine zincirle bağlı madenî bir muhafazanın içindeydi. Zincirle madenî muhafazanın kilitlerini açan anahtar yalnız Chazanet'deydi. Az sonra, O.A.S. yetkilisi albay iki kilidi de açıyor ve Kowalski, akşama doğru asansör nöbetini devralmadan önce kestirmek üzere odasına çekiliyordu.

Odasına kapanır kapanmaz yatağın üzerine oturdu ve mektubu açtı. Gözü önce imzaya gitti. Şaşkınlıkla, Kovacs adını okudu. Kendisi okumakta ne kadar güçlük çekiyorsa yazmak için aynı ölçüde zorlanan,

bir yıldır görmediği Kovacs ne istiyebilirdi? Epey uğraşarak, mektubu okumaya koyuldu.

Kovacs önce, bir dostunun yüksek sesle okuduğu gazete haberinden, Chazanet, Montclair ve Cassonun Roma'daki otelde gizlendiklerini o gün öğrendiğini bildiriyordu. Eski dostu Kowalski'nin de yanlarında olduğunu tahmin edip bu mektubun eline varacağı umuduyla, rasgele yazıyordu.

Ardından, Fransa'daki durumu, polis denetiminn sıkılaştığını, özel işlerin (başka bir deyimle çeşitli soygunların) gerçekleştirilmesinde raslanan tehlikelerin gitgide arttığını belirten birkaç paragraf geliyordu.

Sonunda Kovacs birkaç hafta önce Michel'e rasladığını söylüyordu; Michel de Jojo'ya rasladığını, küçük Sylvie'nin hastalandığını ondan öğrendiğini bildirmişti. Sylvie'nin hastalığı kanla ilgili löse... bilmem neydi işte. Ama Kovacs kızın yakında iyileşeceğini umduğunu, Victor'un meraklanmaması gerektiğini belirtiyordu.

Oysa Kowalski meraklanmıştı. Hatta küçük Sylvie'nin hastalandığını öğrenmek çok meraklanmasına yol açmıştı. Şidddet dolu geçen otuz altı yıllık hayatı boyunca, pek az şey Victor Kowalski'nin yüreğine dokunabilmişti. Almanlar Polonya'yı işgal ettiklerinde on iki yaşındaydı, annesiyle babası bir kara vagona bindirilip götürüldüğünde de on üçündeydi. Katedralin ardındaki Almanlarla dolu otelde ablasının ne yaptığını daha o çağda bilyordu. Partizanlara katılacak yaşa gelmişti. İlk Almanı öldürdüğünde on beşindeydi. İki yıl sonra da Ruslar göründü; ama annesiyle babası Ruslardan her zaman korkmuş, nefret etmiş, Polonyalılara yaptıkları şeyler konusunda korkunç hikâyeler anlatmışlardı. O da hemen, sonraları komiserin emriyle

hayvan gibi, Çekoslovakya yönünde batıya doğru kaçmıştı.

Ardından Avusturya'ya, bir mülteci kampına düşmüştü. Polonya dilinden başka şey konuşmayan cılız yeni yetme, savaş sonrası Avrupa'sında çok görülen savunmasız ve bitik yaratıklardan biri haline geliyordu. Ama Amerikalıların verdiği yiyecekler sayesinde gücünü topladı. 1946 yılının bir ilkbahar gecesi kamptan kaçtı, oto-stopla İtalya'ya geçti, oradan da, kampta rasladığı ve Fransızca bilen bir başka Polonyalıyla Fransa'ya. Marsilya'da bir gece, bir mağazaya girdi; kendisini yakalayan mağaza sahibini öldürüp yeniden kaçmak zorunda kaldı. Arkadaşı, tek kurtuluş yolunun Yabancılar Lejyonu'na girmesi olduğunu söyledikten sonra yanından ayrıldı. Ertesi sabah istek fişini doldurup, polis daha Marsilya'da soruşturmaya başlamadan kendini Sidi-bel-Abbes'de buldu. Marsilya limanı o sıralar, Amerika'dan yollanan yiyeceklerin ulaştığı önemli bir transit merkeziydi. Bu yiyecekleri elde etmek için de cinayet işlenmesi olağandı. Sonraki birkaç gün içinde şüpheli kimse bulunamayınca dosya kapatıldı. Ama Kowalski bunu öğrendiğinde, Lejyona çoktan katılmıştı.

Yaşı on dokuzdu ve başlangıçta, eskiler, uzun boyuna rağmen ona «küçük adam» diyorlardı. Sonraları nasıl adam öldürebileceğini gösterdi onlara, kendisine Kowalski demeye başladılar.

Çin-Hindi'nde geçirdiği altı yıl, ondaki son ahlâk dengesini de yıkmıştı. Oradan da Cezayir'e gönderilecekti. Ama bu arada, Marsilya yakınındaki bir kampta, altı ay süren bir eğitim gördü. O sıra, doklar mahallesindeki barların birinde, pezevengiyle başı derde giren ufacık tefecik, ama dikkafalı orospu Julie'yle tanıştı.

Kowalski tek yumrukta herifi altı metrelik tezgâhın öbür ucuna yolladı, çene kemiği kırılan pezevenk on saat kendine gelemedi.

Dev yapılı Lejyon askeri Julie'nin hoşuna gitmişti; aylar boyu Kowalski, geceleri onun koruyuculuğunu yaptı, işinden sonra eski limandaki köhne evine kadar götürdü. Bir gün Julie gebe kaldığını farketti ve Kowalski'ye çocuğun kendisinden olduğunu söyledi.

Belki canı çektiğinden, Kowalski orospuya inandı. Julie ayrıca, çocuğu istemediğini ve başından atmanın yollarını bilen ihtiyar bir kadın tanıdığını da söyledi. Kowalski onu fena dövdü, çocuğu aldırırsa öldüreceğini söyleyip gözdağı verdi. Üç ay sonra Cezayir'e dönmesi gerekiyordu. Bu arada, kendisi gibi Polonyalı olan ve Polak Jojo diye bilinen, Çin-Hindi'nden Fransa'ya sakat döndüğünde tekerlekli arabasıyla garda yiyecek satan bir şen dulla işi pişirip yaşamaya başlayan, Lejyonun eskilerinden Jerzy Grzybowski adlı biriyle tanışmıştı. Akşam, çalışmadığı zamanlar, yakındaki kışlalarda yaşayan Lejyon askerlerinin doldurduğu barlara uğrar ve onlarla eski günlerden söz ederdi. Bunların çoğu genç, onun Çin-Hindi'nden, Tourane'dan ayrılmasından sonra Lejyona katılanlardı. Sonra bir gece, Kowalski'yle tanıştı.

Çocuk konusunda soru sormak için, Kowalski Jojo'ya dönmüştü. Jojo da kendisiyle aynı fikirdeydi. İkisi de bir zamanlar kiliseye devam etmişlerdi.

«Çocuğu aldırmak istiyor,» dedi Viktor.

«Kaltak,» karşılığını verdi Jojo.

«Tam bir kaltak,» diye onu destekledi Viktor.

Efkârlı bakışlarını barın ardındaki aynaya dikip, içmeye devam ettiler.

«Zavallı çocuğa böyle şey yapmak doğru değil,» dedi Viktor.

«Ne diyorsun,» diye onayladı Jojo.

Biraz düşünen Viktor ekledi:

«Hiç çocuğum olmadı.»

«Benim de,» karşılığını verdi Jojo.

Gün doğarken, zilzurna sarhoş, bir plan yaptılar ve aldıkları kararı sarhoşların tantanalı hareketleriyle ıslattılar. Ertesi sabah Jojo, verdiği sözü hatırladı, ama haberi karısına nasıl ileteceğini bir türlü kestiremiyordu. Bunu yapabilmesi için üç gün uğraşması gerekti. İki üç üstü kapalı imadan sonra, bir gece yatakta ona her şeyi anlattı. Karısının bu habere çok sevinmesi onu şaşırttı. Gerekli tedbirleri aldılar.

Eğitimi biten Viktor, bir üst rütbeye geçerek yeni savaşa başlayan Binbaşı Chazanet'ye katılmak üzere Cezayir'e döndü. Marsilya'da, Jojo ve karısı, gözdağıyla pohpohlamayı sürdürüp Julie'yi izlemeye koyuldular. Viktor yola çıktığında Julie dört aylık hamileydi ve çocuğu aldırması için artık çok geç olmuştu.

Julie, 1955 yılının sonlarında, mavi gözlü ve altın saçlı bir kız çocuğu doğurdu. Jojo ve karısı, Julie'nin yardımıyle, evlât edinme işlemlerini kanuna uygun olarak yaptılar. Julie eski hayatına döndü. Jojo ile karısı artık bir kız çocukları olduğunu Viktor'a yazdılar, kışlasındaki Kowalski bundan garip bir sevinç duydu. Ama kimseye sözünü etmedi. O güne kadar edinebildiği herşeyi elinden almışlardı.

Yine de, üç yıl sonra, Cezayir dağlarında bir temizlik hareketine girşmeden önce, birliğin papazı vasiyetname yapmak isteyip istemediğini sordu. Böyle bir şey aklına gelmemişti. Hiç bir şeyi olmayan, eline geçen parayı kırk yılda bir aldığı izinlerde uğradığı barlarla batakhanelerde harcayan Viktor, papazın üstelemesi ve yardımıyla vasiyetname düzenlemeye karar verdi. Vasiyetnamesinde de, bütün varını yoğunu Mar-

silya'da yaşıyan eski Lejyon askeri Josef Grzybowski'nin kızına bıraktığını belirtti. Bu vasiyetnamenin bir sureti, dosyanın geri kalan bölümüyle Paris'teki Millî Savunma Bakanlığı arşivlerine vardı sonunda. Güvenlik Örgütünde görevli ajanlar, Bone ve Constantine şehirlerinde hüküm süren cinayet dalgasıyla ilgili soruşturmaları sırasında Kowalski'nin adına rastladılar. Bu dosya da, bir çok benzeriyle birlikte çıkarıldı ve Eylem Bölümünün başındaki Albay Rolland'ın dikkatini çekti. Ziyaret edilen Grzybowskiler bütün hikâyeyi anlattılar. Kowalski bunu hiç öğrenemedi.

Kızını hayatı boyunca iki kere gördü. İlki 1957 yılında, baldırına bir kurşun yiyip nekahet dönemini Marsilya'da geçirdiği sıra, ikincisi de 1960'da, Savaş Divanında tanık olarak ifade vermek üzere Yarbay Chazanet'yle birlikte yine aynı şehre döndüğünde. İlkinde kızı iki yaşındaydı, ikincisinde de dört buçuk. Kowalski, kolları Jojo ile karısına aldığı armağanlar ve Sylvie'nin oyuncak paketleriyle dolu olarak geldi. Çocukla dev yapılı Viktor Amcası çok iyi anlaşıyorlardı. Ama çocuğun varlığından kimseye, Chazanet'ye bile söz etmedi...

Şimdi de löse... bilmem neye yakalanmıştı ve Kowalski içini buran bu gizli huzursuzluğa karşı bir şey yapamıyordu... Öğle yemeğinden sonra, dokuzuncu kata çıkıp mektupların konduğu madenî muhafazayı bileğine taktırdı. Chazanet Fransa'dan önceki ay Casson'a bağlı haydutların banka soygunları sonucu elde ettikleri paranın tutarıyla ilgili bilgi verecek önemli bir mektup bekliyor, Kowalski'nin öğleden sonra gelecek mektupları alması için postaneye dönmesini istiyordu.

«Löse... bilmem ne işte, nedir acaba?» diye sordu birden onbaşı.

Zinciri bileğine kilitlemekle meşgul bulunan Chazanet, şaşkınlıkla başını kaldırdı.

«Neden söz ediyorsun?» diye sordu.

«Bir kan hastalığıymış,» dedi Kowalski.

Odanın öbür ucunda, elindeki dergiyi okuyan Casson gülmeye koyuldu.

«Lösemi demek istiyorsun.»

«Her neyse, bu hastalık nedir acaba?»

«Bir çeşit kanser,» dedi Casson, «kan kanseri.»

Kowalski, önünde duran Chazanet'ye baktı. Sivillere güvenmezdi.

«Doktorlar bu hastalığı geçirebilirler mi albayım?»

«Hayır Kowalski, bu hastalığa yakalanan ölür. Tedavisi yoktur. Neden sordun?»

«Hiç,» diye mırıldandı Kowalski, «bir yerde okumuştum da.»

Ve çıktı gitti. Chazanet, günlük emirler dışında bir şey okumayan muhafızının bir kitapta bu söze raslamasına şaştıysa da şaşkınlığını göstermedi. Olay da, kısa sürede aklından çıktı. Çünkü, öğleden sonra gelen postada beklediği mektup vardı. Bu mektup, O.A.S. nin İsviçre'de açtırdığı çeşitli banka hesaplarında, 250.000 dolar kadar bir paranın toplandığını bildiriyordu.

Habere çok sevinen Chazanet, çeşitli banka müdürlerine mektup yazıp bu paranın kiralık katilin hesabına geçirilmesini bildirmek üzere masasının başına oturdu. Paranın geri kalan bölümü için de telâşlandığı yoktu. De Gaulle temizlendi mi, O.A.S'yi başlangıçta paraca destekleyen aşırı sağcı sanayici ve bankacılar, hemen paranın üstünü tamamlamak için koşarlardı.

Bankacılara yazdığı mektupları bitirince metni Casson'a gösterdi, o da hemen bir takım itirazlarda bulundu. Üçünün de İngiliz'e, Paris'te, Başkan'ın gittiği yerler ve çevresindeki güvenlik tedbirlerinin değiştirilmesi konusunda devamlı bilgi sağlayacak birini

bulmaya söz verdiklerini hatırlattı. Bu kaynak, katil için hayati bir önem taşıyabilirdi, herhalde taşıyacaktı da. Bu dönemde paranın İsviçre bankasına nakledildiğini ona bildirmekle, daha çabuk harekete geçme cesaretini vermiş olabilirlerdi. Darbeyi vuracağı anı kendi seçecek, ama işin bir kaç gün uzaması herhalde durumu değiştirmeyecekti. Buna karşılık, katile verilecek bilgilerde birtakım boşluklar olması, planının kesinlikle başarısızlığa uğramasına yol açabilecekti. Casson o sabah, Paris'teki başlıca adamının yolladığı mektuptan, De Gaulle'ün yakın çevresinden biriyle bir ajanı arasında bağlantı kurulmasının başarıldığını öğrenmişti. Ajanın işe yarar bilgiler edinebilmesi için bir kaç gün daha beklemek gerekiyordu. Dolayısıyla Casson katile, işin başarıya ulaşmasında büyük önemi olan bilgileri alabileceği bir telefon numarası bildireceği ana kadar bankacılara verilecek talimatı ertelemek uygun düşmez miydi?

Chazanet, uzun uzun düşündükten sonra, Casson'ün görüşlerini kabul etmek zorunda kaldı.

Ama, aslında bu tartışma, bu hiç bir şeyi raslantıya bırakmama tasası ve tedbirler gecikmişti. Artık hiç bir şey Çakal'ın programını değiştiremezdi. Harekete geçeceği günü seçmiş ve matematikçi düzenliliğiyle hazırlıklara girişmişti.

Boğucu Roma gecesinin karanlığında dama oturmuş, iri karaltısı havalandırmaya bağlı bacanın daha uzun olan gölgesine karışmış, eli 45 lik Colt tabancasının tetiğindeki Kowalski, Marsilya'da löse... bilmem ne adında bir kan hastalığından yatan küçük kız için üzülüp duruyordu. Güneşin doğmasına pek az kala aklına bir şey geldi. Jojo'yu son gördüğünde, eski Lejyon askerinin bir telefon almaktan sözettiğini hatırladı.

Kowalski'nin mektubu aldığı sabah, Çakal Brüksel'deki Hotel Amigo'dan ayrılıyordu. Bir taksi onu, Goossens'in oturduğu sokağın köşesinde bıraktı. Kahvaltı saatında silâhçıya telefon etmiş, saat on birde buluşmak üzere onunla sözleşmişti. Yolun iki yanına, tedbir olarak, bir göz attı, sonra gidip kapıyı çaldı.

Kapıyı bizzat Goossens açtı, dikkatle kapadı, güvenlik sürgüsünü sürdü ve ziyaretçisini küçük çalışma odasına götürdü.

«Hiç bir derdiniz yok ya?» diye sordu Çakal.

Silâhçı biraz tedirgin göründü. Katil soğuk bakışını üzerine dikti.

«Tüfeğin 4 ağustos gününe hazır olacağını bana söylediniz.»

«Doğru, inanın bana, mesele çıkaran da tüfek değil. Hatta, tüfeğin işi bitti bile, aramızda kalsın ama bunu şaheserlerimden biri sayıyorum. Kafamı kurcalayan, tepeden tırnağa imal etmek zorunda kaldığım öbür parça. Size göstereceğim.»

Tezgâhın üzerine, aşağı yukarı atmış santim boyunda, kırk beş santim eninde ve on santim kalınlığında bir çeşit yassı bavul konmuştu. Goossens bunu açtı, bavulun iki kanadı yana düştü ve her biri tüfeğin parçalarına uyan çeşitli bölmelerin meydana getirdiği bir kapak oluştu.

«Asıl muhafaza bu değil, anlıyorsunuz,» dedi Goossens. «Asıl muhafaza bu olsa çok daha uzun tutmak zorunda kalırdım. Bunu kendim için yaptım. Bütün parçalar yuvalara tıpatıp oturuyor.»

Açık duran kapağın kenarında, uzunluğu kırk beş santimi geçmeyen namlu duruyordu. Çakal bunu eline alıp inceledi. Çok hafifti ve daha çok bir makineli namlusunu andırıyordu. Ardında bir kol, kolun arkasında da yuvarlak bir çıkıntı bulunuyordu. Çakal sağ elinin

baş parmağıyla işaret parmağının arasına bunu sıkıştırıp sağa sola oynattı. Kol yuvasında hareket etti ve atım yatağının ağzı açılıp kurşunun yerleştirileceği yağdan pırıl pırıl yuva göründü. Kolun hemen altına ve yana, mekanizmanın üzerine ustaca lehimlenen bir küvet kolun rahatça hareket etmesini sağlıyordu. Bunun ardında da, başka bir parçanın vidalanabileceği ufak bir delik vardı.

«Kundak buraya oturuyor,» dedi Goossens.

Çakal tüfeği çevirip altını inceledi. Tetik korkuluğunu silâhın gövdesine bağlayan maden üzerinde ufak bir vida deliği vardı. Goossens, bir şey söylemeden Çakal'a virgülü andıran bir çelik parçası uzattı. bu parçanın ucu da iki, üç santim uzunluğunda bir vidaydı.

Baş parmağının çevik bir hareketiyle, Çakal bu maden virgülü yuvasına vidaladı. Böylece korkuluğun içine silâhın tetiği takılıyordu.

Yanında duran silâhçı, bir tepsiden ucu vidalı bir çelik parçası aldı.

«Dipçiğin ilk parçası,» dedi.

Çakal bunu, aşağı yukarı otuz derecelik bir açı meydana getirecek şekilde mekanizmanın arkasına taktı. Mekanizmanın bir kaç santim ötesinde açılan başka bir delik dipçiğin üst parçasının takılması içindi. Bu parça takılınca, Goossens dipçiğin omuza oturan parçasını da Çakal'a uzattı. On santim uzunluğunda, siyah deri kaplı, bol kıtıkla şişirilmiş eğik bir plâkaydı bu. İki ucunda, dipçiğin diğer parçalarına uyan iki delik açılmıştı.

«Bunları vidalamaya ihtiyaç yok,» dedi silâhçı. «Parça hafif bir itişle yuvasına oturuyor.»

Çakal omuzuna dayayacağı plâkayı yerine oturttu ve bir itişte dipçiğin diğer iki parçasıyla birleştirdi.

Bütünü şimdi normal bir tüfek görünüşündeydi. Usta bir hareketle, Çakal tüfeği omuzladı, parmağı tetikte, sol gözü kapalı, karşısındaki duvara nişan alıp tetiğe bastı. Mekanizmada hafif bir tıkırtı oldu. Aşağı yukarı yirmi beş santim uzunluğunda birer siyah tüpü elinde tutan Belçikalıya döndü.

«Susturucu,» dedi Çakal kendisine uzatılan tüpü alarak.

Çabucak, dikkatle susturucuyu namlunun ucuna taktı. Goossens'in elinde tuttuğu öbür tüp dürbündü. Namlunun üstünde madene bir dizi çifte yiv oyulmuştu. Dürbünün takılmasını ve namluya paralel gelmesini sağlıyordu bu yivler. Dürbünün sağında ve üstündeki başsız küçük vidalar ayarın yapılmasına yarıyordu.

Çakal, yeniden tüfeği omuzladı. Piccadilly'deki bir mağazada alacağı yeni tüfeği deneyen zarif bir centilmeni andırıyordu ilk bakışta. Ama, kısa süre önce sıradan bir av tüfeğinin parçaları sayılabilecek şey, şimdi bir kiralık katilin çok tehlikeli ve şaşmaz silâhıydı. Çakal tüfeği bıraktı, hoşnutlukla silâhçıya döndü.

«Güzel,» dedi. «Çok güzel. Sizi kutlarım. Çok iyi bir iş başarmışsınız.»

Goossens'in ağzı kulaklarına vardı.

«Yalnız, ayarın iyi yapılması ve denenmesi kalıyor.»

Çalışma masasının çekmecesinden yüz mermilik bir kutu çıkardı. Kutu açıktı ve ilk dizide altı kurşun eksikti.

«Bunlar deneme atışı için,» dedi. «Öteki altısını, patlayan mermiler haline getirmek üzere aldım.»

Çakal kurşunları avuçladı ve avucunun içinde inceledi. Hedef dikkate alınırsa, bu kurşunlar insana çok

ufak geliyordu; daha doğrusu, mermiye müthiş bir ilk hız sağlayan çok uzun kurşunlardı bunlar.

«Asıl kullanacağım kurşunlar nerede?» diye sordu İngiliz.

Goossens çalışma masasına dönüp ipekli kâğıda sarılı bir paket çıkardı.

«Tabiî, genellikle bunları emin bir yere saklarım,» diye açıkladı. «Ama geleceğinizi bildiğimden ortaya çıkardım.»

Kâğıdı açtı ve içindekileri beyaz kurutma kâğıdının üzerine döktü. İlk bakışta bu kurşunlar, Çakal'ın yeniden karton kutuya doldurduklarının eşi gibi geliyordu insana. Ama biraz daha dikkatli incelendiğinde, deneme atışlarında kullanacağı bakır-nikel karışımı mermilerin konik başlarının, kurşunu ortaya çıkarmak için eğelendiği görülebilirdi. Bu eğelenmiş başa minicik bir delik açılmış, Goossens bu deliğe bir damla cıva akıtıp sıvı kurşunla kapamıştı. Kurşun katılaştıktan sonra, yuvarlanıp düzlenerek eski haline getirilmişti.

Çakal bu kurşunları hiç görmemişti ama biliyordu. Cenevre Antlaşmasıyla yasaklanmıştı, adi dumdum kurşunundan çok daha öldürücüydü, hedefini bulduğunda el bombası gibi patlıyordu. Başlangıçta, cıva damlası merkezkaç kuvvetin etkisiyle boşluğunun dibine sıkışıyor, hedefe vardığında da öylesine büyük bir güçle ileri fırlıyordu ki mermideki kurşun yığını da aynı hızla itiyor ve birden açılan çiçeğin yaprakları gibi yayılıyordu kurşun parçaları. Böyle dağılıveren kurşun parçaları, bir çay fincanı büyüklüğündeki yerde etleri paralıyor, kemikleri un ufak ediyor, dokuları yırtıyordu. Kafatasını delen böyle bir mermi, anında onu tuzla buz ediyordu.

Çakal, kurşunu dikkatle ipekli kâğıdın üzerine

bıraktı. Ardındaki ufak tefek silâhçı, soran bakışlarla onu süzüyordu.

«Çok iyiye benziyor,» dedi Çakal. «Siz bir uzmansınız, kuşkum yok. Evet takıldığınız nokta nedir?»

«İstediğiniz tüpler, bayım. Bunların yapılması sandığımdan çok daha güç oldu. Bir kere, hatırlattığınız gibi alüminyum kullandım. Ama, silâhı satın alıp değiştirmekle işe başladığımı unutmamak gerek. Geri kalanla da ancak birkaç gündür uğraşıyorum. Bu tüpleri asgari inceliğe indirmek için çok ince maden satın aldım. Ama işlenince, sigara kâğıdı gibi oldu. Ufacık zorlamada katlanıveriyordu. Ölçüleri bozmamak için ben de, çok daha dayanıklı ama tabiî işlenmesi çok daha güç olan paslanmaz çelik aldım. Dün başladım...»

«Anlıyorum, anlıyorum. Şimdi bir tek soru kalıyor: Ne zaman?»

Silahçı omuz silkti.

«Kesin bir gün vermek güç. Gerekli her şey elimin altında; beklenmedik bir şey olmazsa... ki bu da beni şaşırtır, son teknik sorunların da çözüldüğü inancındayım. Beş, altı gün. Belki bir hafta...»

İngiliz sinirlendiğini hiç belli etmedi. Yüzünde kıl oynamadan, anlattıklarını tamamlayan Belçikalıyı dinliyordu. Goossens sustuğunda, İngiliz hâlâ düşünüyordu...

«Peki,» dedi sonunda. «Bu belki de yolculuk tasarılarımı değiştirmeme yol açacak. Ama son gelişimde düşündüğüm kadar önemli bir terslik değil belki. Bir bakıma yapacağım telefon konuşmasıyla da ilgili. Her neyse, silâha nasılsa alışmam gerek, oldu olacak bu işi Belçika'da yapalım. Ama tüfeğe, normal mermilere, ayrıca da değiştirilen mermilerden birine ihtiyacım olacak. Ayrıca da, çalışma yapabileceğim sakin

bir yer gerekli bana. Dikkati çekmediğinden emin olarak, insan bu ülkenin hangi köşesinde atış yapmaya gidebilir? Açık havada, yüz otuzla yüz elli metre arası bir uzaklıktan atış yapabileceğim neresi var?»

«Ardenne ormanı,» dedi Goossens. «Sabahtan akşama kadar kimsenin uğramadığı köşeleri kolayca bulabilirsiniz orada. Gidiş-dönüş en çok bir gününüzü alır. Bugün perşembe, hafta sonu yarın başlıyor. Böyle zamanlarda ormanda dolaşanlara raslamanız mümkün. Ayın beşinde, pazartesi günü gidin daha iyi. Ben de salı ya da çarşambaya kadar işimi bitirmiş olurum.»

İngiliz, aldığı cevaptan hoşnut kalarak başını salladı.

«Çok iyi. Sanırım, tüfekle mermileri hemen alacağım. Gelecek hafta, salı ya da çarşamba günü sizinle yine bağlantı kurarım.»

Silâhçı itiraz etmeye hazırlanıyordu, ama müşterisi ondan önce davrandı.

«Yanılmıyorsam, size daha yedi yüz ingiliz lirası kadar bir borcum var. Şu —kurutma kâğıdının üzerine bir deste para attı— beşyüz daha. Kalan ikiyüz ingilizi, malın geri kalan bölümünü almaya geldiğimde ödeyeceğim.»

«Teşekkür ederim bayım,» dedi silâhçı her birinde yirmi tane beşlik bulunan beş deste parayı kaparak.

Tüfeği parça parça söktü, her parçayı muhafazanın yumuşak keçe kaplı bölmelerine yerleştirdi. Patlayıcı kurşuna gelince, bunu bir kâğıda sarıp temizleme bezi ve fırçalarla birlikte muhafazanın bir köşesine soktu. İngiliz kurşunları cebine attı ve muhafazanın sapına yapıştı. Örneklerle dolu çantasını taşıyan

bir satış mümessilini andırıyordu. Goossens onu terbiyelice, kapıya kadar geçirdi.

Otele döndüğünde Çakal muhafazayı dolabın dibine yerleştirdi. Anahtarı kilitte iki kere çevirip cebine attı. Öğle yemeğini geç yedi, sonra merkez postanesine gidip Zürih'te bir telefon numarası istedi. Konuşabilmesi için yarım saat beklemesi gerekti, sonra karşısına Herr Maier çıktı. İngiliz önce numarasını, ardından da adını vererek kendini tanıttı.

Her Maier özür dileyerek telefonun başından ayrıldı ve iki dakika sonra döndü. Şimdi sesindeki temkinlilik gitmişti. Paralarını dolar ve İsviçre frangı olarak yatıran müşterilerin hesapları düzenli olarak kabardıkça, kendilerine kibarca davranılmaya hak kazanıyorlardı. Brüksel'den telefon eden adam bir soru sordu, İsviçreli bankacı yine özür diledi, ama bu kez yarım dakika geçmeden tekrar telefon başına geldi. Müşterisinin hesap özetini getirttiği ve incelemekte olduğu anlaşılıyordu.

«Hayır bayım,» diye cızırdadı telefondaki ses. «Hesabınıza yatacak paralar hakkında ekspres mektupla size bilgi vermenizi isteyen yazınız burada, ancak sözünü ettiğiniz dönemde hesabınıza yatan bir para yok.»

«Ben de bunu merak ediyordum Her Maier. Çünkü Londra'dan ayrılalı iki hafta oluyor, mektubunuz benim yokluğumda oraya gelebilirdi.»

«Hayır, hesabınıza yatan bir para yok. Böyle bir şey olur olmaz size hemen bilgi vereceğiz.»

Herr Maier'in saygılı dileklerini kısa kesen Çakal telefonu kapadı, borcunu ödeyip çıktı.

O akşam, saat altıdan biraz sonra, kalpazanı Neuve sokağındaki barda buldu. Adam tezgâha yaslanıp beklemeye başlamıştı, bile. İngiliz bir köşedeki boş

sırayı gözüne kestirdi, Belçikalıya da yanına gelmesi için işaret etti.

«İşinizi bitirdiniz mi?» diye sordu.

«Evet, bitirdim. İyi oldu, bunu size rahatlıkla söyleyebilirim.»

İngiliz elini uzattı.

«Gösterin.»

Belçikalı bir Bastos sigarası yaktı ve başını salladı.

«Rica ederim bayım, beni anlayın, burası gerçekten çok kalabalık. Üstelik kâğıtları, özellikle Fransız kimliklerini incelemek için çok iyi ışık gerekli. Bu ışık için stüdyom var.»

Çakal soğuk bakışıyla onu bir süre inceledi, sonra bir baş işaretiyle onayladı.

«Peki gidip görelim.»

Bir kaç dakika sonra bardan çıkıp bir taksi çevirdiler. Bu yaz günü, akşama doğru güneş hâlâ epey yüksekte parlıyordu, ama kimyasal kokularla küf kokusunun birbirine karıştığı bodrumdaki stüdyoda, eşyaları belli belirsiz seçmeyi ancak sağlayan bir alacakaranlık hüküm sürüyordu

Kalpazan kadife perdeyi itti, tepedeki lâmbalardan birini yaktı, cebinden bir zarf çıkarıp içindekileri maun sehpanın üzerine yaydı. Sonra sehpayı odanın ortasında, tam tepedeki lâmbanın altına çekti.

«Buyurun.»

Ağzı kulaklarında, masanın üzerindeki üç kartı işaret ediyordu. İngiliz bunlardan birini alıp ışıkta inceledi. İlk sayfasına bir kart yapıştırılmış olan ehliyetiydi bu. Kartta Mr. Alexander James Quentin Duggan'ın 1 a, 1 b, 2, 3, 11, 12, 13 numaralı gruplara giren motörlü araçları kullanma yetkisi bulunduğu ve ehliyetin 10 aralık 1960 gününden 9 aralık 1963 günü-

ne kadar geçerli olduğu belirtilmişti. Üzerinde uydurma bir numara ve «Londra Bölgesi Genel Meclisi» ve «1960 Trafik Yönetmeliği» yazıları vardı. Sonra da büyük harflerle EHLİYATNAME ve «Vergisi Ödenmiştir» yazılıydı. İlk bakışta bu mükemmel bir sahte ehliyetti, Çakal'ın yapmak istediği iş için de fazlasıyla yeterliydi.

İkinci belge basit bir Fransız kimliğiydi, buruşuk ve kenarları dönmüş bir çalışma kartı. Colmar'da doğan ve Paris'te yaşayan, elli üç yaşındaki André Martin adına çıkarılmıştı. Belgenin bir köşesindeki fotoğrafta, fırça gibi kesilmiş demir kırı saçlarıyla, yirmi yıl yaşlanmış yüzünde somurtuk bir bezginlik ifadesi okunuyordu.

Ama onu en çok ilgilendiren üçüncü belgeydi. Üzerine yapıştırılmış olan fotoğraf kimliktekinden hafifçe ayrılıyordu. Kalpazan iki belgenin veriliş tarihleri arasında bir kaç aylık aranın bulunmasına dikkat etmişti. Resimlerin sağında ve solundaki ustaca değişiklikler sayesinde, hayatının ayrı dönemlerinde çekilmiş ama aynı adama ait oldukları görülüyordu. Her ikisinde de kalpazan, büyük bir ustalık göstermişti. Çakal başını kaldırdı ve belgeleri cebe indirdi.

«Mükemmel,» dedi. «Tam istediğim gibi. Sizi kutlarım. Sanırım, daha elli ingiliz borcum var.»

«Doğru bayım, teşekkür ederim.»

İngiliz cebinden on tane beşliğin meydana getirdiği bir deste çıkarıp bekleyen kalpazana uzattı. Baş parmağıyla işaret parmağı arasında tuttuğu desteyi bırakmadan da ekledi:

«Sanırım bir eksik var.»

Belçikalı anlamazlıktan geldi.

«Affedersiniz?»

«Ehliyetin gerçek birinci sayfasını iade etmediniz. Onu da geri almak istediğimi söylemiştim.»

Kaşlarını kaldıran kalpazan şaşkınlık numarası yaptı, para destesini bırakıp ellerini ardında kavuşturarak döndü. Sonra topukları üzerinde çark etti ve tekrar Çakal'ın yanına geldi.

«Bu kâğıt parçası hakkında ufak bir konuşma yapabileceğimizi düşündüm bayım.»

«Ya, öyle mi?» dedi Çakal bir soru belirtisinin sezildiği anlamsız sesiyle.

«Mesele şu ki... bayım... istediğiniz kâğıt burada değil. Kâğıdı emin bir yere... bir bakanın kasasına yerleştirdim. Beni anlamalısınız, yaptığım işte bir takım tedbirler almak zorundayım... bir çeşit sigorta bu... daha doğrusu.»

«Ne istiyorsunuz?»

«Sayın bayım, bu belgeyi anlaştığımız yüz elli ingiliz lirasının biraz daha üstündeki bir fiyata geri almak isteyeceğinizi düşünüyordum.»

İngiliz, yeryüzünde yaşadığı hayatı gereksiz yere zorlaştırma saplantısındaki bazı benzerlerinin davranışıyla hayal kırıklığına uğramış gibi, hafiften içini çekti.

«Ne dersiniz?» diye sordu kalpazan imalı bir sesle.

«Daha önce de şantajcılarla karşılaştım.» dedi İngiliz.

Bir suçlama değildi bu, anlamsız sesle söylenmiş bir görüş ifadesiydi sadece. Belçikalı bu sözlerden alınmış gibi oldu.

«Rica ederim bayım! Bu sözü ağzınıza almayın. Size sadece bir... değiş tokuş teklifinde bulundum. Kasamda ehliyetinizin aslı, resimler ve çektiğim bütün fotoğrafların negatifleri, bir de maalesef... —ne

kadar üzüldüğünü belirtircesine ağzını büzdü— makyajsız olarak ışıkların altında durduğunuz sıra çabucak çekilmiş başka bir resminiz var. Bu belgeler, bir takım ellere geçtiğinde, sanırım başınıza bazı dertler getirebilir. Anladığım kadarıyla, başına dert gelmemesi için para ödemeye alışkın birisiniz...»

«Ne kadar?»

«Bin ingiliz.»

Çakal, hafif hafif başını sallayarak düşünür gibi yaptı.

«Belgelerin geri alınması bu fiyata gerçekten değer.» dedi.

Belçikalının yüzüne, zaferi kazandığını belirten bir gülümseme yayıldı.

«Bunu ağzınızdan duyduğuma çok sevindim bayım.»

«Ama ben reddediyorum,» diye devam etti İngiliz hep aynı sesle.

Belçikalının gözleri ufaldı.

«Bu... bunu anlayamadım,» dedi. «Niçin... reddediyorsunuz?»

«İki nedenle,» diye karşılık verdi beriki sakin sakin. «Elinizde başka resimlerle başka negatiflerin bulunmadığını ispatlayacak şeyim yok. Belgeleri, istendiğinde iade etmek için bin ingiliz daha isteyecek bir dostunuza verip vermediğinizi de bilmiyorum.»

Belçikalı rahatladı.

«Hayır, hayır, emin olun,» dedi. «Bu tür bir oyun bana çıkar sağlamaz. Belgeler benim kasamda ve kasayı ancak ben açabilirim. Öte yandan, sizden devamlı para isteyecek olsam çıkarınız bu belgeleri yok etmenizi ve başka bir kalpazana başvurup yeni kimlik kartları edinmenizi gerektirir.»

«Öyleyse, başka bir dizi kimlik kartına yüz elli

ingiliz verdikten sonra neden bu karara hemen varmıyayım?»

Belçikalı ellerini açtı.

«Sanırım, zamanınız kalmadı... André Martin adına çıkarılmış bu kimliklerle benim dilimi tutmama güveniyorsunuz. Ayrıca, yaptığım sahte kimlikler mükemmel. Başkalarının bu kadar iyisini yapıp yapamayacağını nereden biliyorsunuz? Dolayısıyla, hem bu kimlikler size gerekli, hem de benim dilimi tutmam bin ingiliz değerinde.»

«Peki. Kabul. Ama Belçika'da bin ingiliz lirasıyla dolaştığımı nereden çıkarıyorsunuz?»

Kalpazan, bütün cevapları önceden bilen, ama dostunun merakını gidermek için bunları açıklamakta sakınca görmeyen biri gibi, hoşgörüyle güldü.

«Bayım, siz bir İngiliz centilmenisiniz. Bu ilk bakışta anlaşılıyor. Her halde işiniz de kaçakçılık... kuşkusuz çok verimli bir kaçakçılık... Afyon... Elmas... Yiyecek... Bilmiyorum. Ama gördüğünüz iş çok para getiriyor. İngiliz lordları at yarışlarından yankesicilik yaparak zaman öldürmezler. Rica ederim bayım, kurnazlığı bir yana bırakalım, değil mi? Nasılsa dostlarınız, ortaklarınız aracılığıyla bu parayı bir bankaya nakletmek için bir telefon kâfidir.»

İngiliz, dalgın dalgın başını sallamaya koyuldu yeniden, sonra hafif bir gülümsemeyle gerildi dudakları. Kalpazan, ilk kez müşterisinin soğukkanlılığını yitirdiğini görüyordu, bundan bir çeşit rahatlama duydu. Zengin İngiliz epey zorlanmış, ama sonunda boyun eğmişti.

«Peki, kabul.» dedi Çakal. «Gerçekten de, yarın sabaha kadar bin ingiliz bulabilirim. Ama bir şartla.»

«Bir şart mı?» dedi yeniden duralayan Belçikalı.

«Burada buluşmayacağız.»

Kalpazan şaşırdı.

«Buranın nesi var? Sakin, ıssız...»

«Issız, evet, doğru.» dedi İngiliz.

Gülümsemesi biraz daha belirginleşmişti. Birden ayağa kalktı, bir adım attı, Belçikalının kollarına yapıştı, çelik gibi elleriyle adamı hareketsiz bırakıp dizini öne doğru çıkardı. Belçikalı hâlâ gülümsüyordu ki, bacak arasına koç başı yemiş gibi oldu.

Kafası öne doğru düştü, elleri bacak arasına gitti ve boğuk bir hırıltıyla soluğu kesildi. Yarı baygın, iki büklüm, dizlerinin üzerine düştü.

Çakal onun yere uzanmasını bekledi, iki büklüm gövdenin üzerinden aştı ve ata binercesine sırtına oturdu. Hemen sağ kolunu kalpazanın çenesinin altından geçirdi ve eliyle sol pazusuna yapıştı. Kalpazanın ensesini yakalayan sol eliyle de birden sarstı, başını arkaya çekip yana itti.

Boyun kemiği gürültülü sayılmayacak bir çatırtıyla kırıldı, ama bu çatırtı stüdyonun sessizliğinde tabanca gibi patladı. Kalpazanın gövdesi son bir kere sarsıldı, sonra hareketsiz yere uzandı. Çakal bir an daha onu tuttu, sonra ölüyü yüzükoyun yere bıraktı. Perdelerin iyice çekilip çekilmediğini anlamak için hemen pencereye koştu, sonra yeniden ölünün yanına döndü.

Sırtüstü çevirdi, üstünü aradı ve sonunda anahtarları pantolonunun cebinde buldu. Destedeki dördüncü anahtarla büyük sandığın kapağını açtı, on dakika kadar karıştırıp içinde ne varsa yere yaydı. Sandıktan çıkan eşyalar arasında bir sürü de eldiven vardı; içlerinden aşağı yukarı eline uyan çiftini seçti, özenle ellerine geçirdi, henüz ılık ve gevşek olan ölüyü koltuk altlarından tutup kaldırdı, sandığa doğru çekip içine devirdi. İki büklüm ölü sandığa rahatça sı-

ğıyordu. Bir kaç saate kadar katılaşacak ve sandığın dibindeki biçimde donup kalacaktı.

Sonra sandıktan çıkardığı her şeyi tekrardan yerleştirmeye koyuldu. Perukalar, kadın iç çamaşırları, takma saçları, esnek ve daracık bir yere sığdırabilecek her şey, ölünün kollarıyla bacaklarının bıraktığı boşluklara sıkıştırıldı. Üstüne, ince ve kalın fırçalarla krem tüplerinin ağız ağıza doldurduğu bir kaç küçük kutuyu yerleştirdi. Sonunda da, krem kavanozlarını, iki kadın geceliğini, kazak ve blucinleri, bir sabahlık ve bir kaç çift siyah çorabı tortop edip hepsinin üstüne tıktı. Sandık ağzına kadar dolmuştu şimdi, ölü de üstüne kat kat yığılan araç-gereç ve giysilerle tamamen örtülmüştü. Sandığı kapamak için kapağına abanması bile gerekti. Kilitledikten sonra mendilini çıkardı, kilidi ve sandığın her köşesini özenle sildi. Hâlâ sehpanın üzerinde duran beş İngilizlik desteyi cebine attı, sildikten sonra sehpayı da yerine koydu. Sonunda lâmbayı söndürdü ve bir iskemleye oturup havanın kararmasını beklemeye koyuldu.

Herhalde sonunda kalpazanın kaybolduğunu farkedeceklerdi, ama bu tür işler gören bir adam ara sıra, belirli bir dönem için gizlenmek ya da yolculuk ederek vakit geçirmek gereğini duyabilirdi. Dostlarından biri aniden kaybolduğunu farkederse, kuşkusuz bu sonuçlara varacaktı. Stüdyonun varlığını bilerek içeri girmeye kalkacak olanların da, her yanı iyice araştırmaları, sandığın kilidini zorlamaları ve ölüyü bulmak için üstündekilerin hepsini boşaltmaları gerekecekti.

Ayrıca, dalavereli işlere bulaşmış biri cinayet işlendiğini anlarsa, kalpazanın bir çete reisi tarafından temizlendiğini sanıp haber vermekten kaçınırdı. Polis durumu anlasa da, gazetelerde ölenin resmi yayınlansa da, barmenin kalpazanı kareli elbiseli, sarışın, uzun

boylu, siyah güneş gözlükleri takan biriyle gördüğünü hatırlaması ve tarif etmesi gerekirdi.

En kötü şekliyle bile, polis bu işin açığa çıkması için pek gayretkeşlik göstermez, soruşturma raslantı sonucu onları Alexander Duggan'a götürse de Çakal'ı bulmak için aşılması gereken yol çok uzun olurdu. Kısacası, en az bir aylık zamanı bulunacaktı, bu da ona fazlasıyla yeterdi.

Çakal yerinden kalktı, gerindi, cama sıralanmış resimlerin ardından dışarıya göz attı. Saat dokuz buçuktu, daracık sokakta karanlık hüküm sürüyordu. Gürültü etmeden dışarı çıktı, kapıyı ardından kapadı. Hızlı adımlarla aşağı doğru yürürken karşısına kimse çıkmadı. Beş yüz metre ötede anahtarları bir lağımın ağzından içeri fırlatıyordu.

Bir çeyrek sonra da otelinde, ıssız sayılabilecek bir yemek salonunda ve gecikmiş bir akşam yemeğinin başındaydı.

Ertesi gün cumaydı, gidip Brüksel'in işçi mahallelerinden birinde alış-veriş yaptı. Spor araç-gereçleri satan bir mağazadan bir çift basketbol pabucu, yün çoraplar, bir blucin, kareli bir yün gömlek ve bir sırt çantası satın aldı. Aldığı öteki şeyler arasında bir kaç tabaka ince kauçuk köpüğü, bir naylon file, bir yumak ip, bir av bıçağı, ince bir fırça ve küçük bir kutu beyaz vernik vardı.

Otele döndüğünde, pasaportundaki gibi, Alexander Duggan adına çıkarılmış ehliyetinden faydalanarak ertesi sabah için kiralık bir araba istedi. Ayrıca da resepsiyon şefinden, hafta sonu için, kıyı boyundaki kaplıcalardan birinde banyolu bir oda ayırtmasını rica etti. Ağustos ayında tatile çıkanların çokluğuna rağmen, adam şirin balıkçı limanı Zeebrugge'ye bakan küçük bir otelde ona oda bulmayı başardı ve deniz kıyısında iyi bir hafta sonu geçirmesini diledi.

ÇAKAL, Brüksel'de sağa sola uğrarken; Viktor Kowalski, Roma Merkez Postanesi danışma bölümünden yabancı ülkedeki bir telefon numarasını istemenin beraberinde getirdiği içinden çıkılmaz terslikler arasında debeleniyordu.

İtalyanca bilmediğinden memurlardan yardım istemiş ve içlerinden biri sonunda biraz Fransızca konuştuğunu söylemişti. Kowalski güç belâ, Fransa'nın Marsilya şehrinde bulunan bir dosta telefon etmek istediğini, ancak numarasını bilmediğini söyledi.

Evet, dostunun adıyla adresini biliyordu. Adı Grzybowski'ydi. Şaşıran İtalyan Kowalski'den bu adı yazmasını rica etti. Kowalski, epey zorlanarak bu isteği de yerine getirdi ama, bir adın GRZ harfleriyle başlıyacağını kabul edemeyen ve az gelişmişliği gözle görülen bu devin imlâ hatası yaptığına inanan memur, santrala ilk üç harfi GRİ olarak verdi. Telefon başında bekleyen İtalyan'a, santral, rehberde Gribowski

adına raslanmadığını bildirdi. Memur da Kowalski'ye döndü ve aldığı bilgiyi ona aktardı.

Yine de işine bağlı ve bir yabancıya yardım etme isteğinde olan memur, istediği adı tekrarladı.

«Böyle bir ad yok mu? Bir daha bakar mısınız G...R...İ...»

«Hayır, G,R,Z,» diye homurdandı Kowalski.

Memur şaşırdı.

«Özür dilerim bayım, G,R,Z... mi?»

«Evet,» diye üsteledi Kowalski, «G.R.Z.Y.B.O.W. S.K.İ.»

Memur omuz silkti ve yeniden santralı aradı.

«Bana uluslaraası danışmayı bağlayın lütfen.»

O andan sonra, General de Gaulle, mucize denebilecek bir takım raslantıların zincirleme birbirini izlemesi sonucu, hayatta kaldı.

On dakika sonra, Kowalski Jojo'nun telefon numarasını elde ediyordu. Yarım saat sonra da dostuyla konuşabildi. Telefonun öbür ucunda, eski lejyon askerinin sesi parazitler arasında boğuluyordu. Kovacs'ın mektubundaki kötü haberleri doğrulamaktan çekiniyor gibiydi. Evet, Kowalski'nin aradığına sevinmişti, üç aydır izini bulmaya çalışıyordu.

Ne yazık ki evet, küçük Sylvie hastaydı. Durmadan güçten düşüp zayıflamış, sonunda doktorun biri hastalığa teşhis koyduğunda yatağa mıhlanmıştı bile. Jojo'nun dairesinde, telefonun bitişiğindeki odada yatıyordu. Hayır aynı daire değildi, daha büyük ve daha yeni olan başka bir daireye taşınmışlardı. Ne? Adresi mi? Jojo adresi ağır ağır arkadaşına okudu, Kowalski de dilini çıkararak, aynı ağırlıkta bu adresi not etti.

«Bu rezil herifler ne kadar daha yaşar diyorlar?» diye haykırdı.

Ancak dördüncü tekrarlayışında Jojo sorusunu anladı. Uzun bir sessizlik oldu.

«Alo? Alo?» diye haykırdı Kowalski cevap alamayınca.

Telefonun öbür ucunda, Jojo'nun sesi yeniden duyuldu.

«Bir hafta, belki iki ya da üç.»

Kowalski elinde tuttuğu ahizeye inanmazca baktı. Başka şey söylemeden telefonu kapadı, sallanarak kulübeden çıktı. Borcunu ödedikten sonra gidip mektupları aldı, bileğine bağlı olan madenî muhafazayı kapadı ve otele döndü. Yıllardan beri ilk kez beyni kaynaşma halindeydi, sorunu şiddet yoluyla çözmesine yardım edecek emirler alacağı biri de yoktu.

Marsilya'daki hiç değiştirmediği dairesinde. Kowalski'nin telefonu kapadığını anlayan Jojo ahizeyi yerine bıraktı. Döndü ve Eylem Bölümünde görevli iki ajanı aynı yerde, ellerinde 45 lik özel Colt tabancalarıyla buldu. Tabancalardan biri Jojo'ya çevrilmişti, öbürü sapsarı bir yüzle sedirin kıyısına ilişmiş bulunan karısına.

«Alçaklar,» dedi Jojo ağulu bir sesle. «Reziller!»

«Geliyor mu?» diye sordu adamların biri.

«Bir şey söylemedi. Telefonu yüzüme kapadı.»

Korsikalı Jojo'yu kapkara ve buz gibi gözleriyle süzdü.

«Gelmesi gerekiyor. Aldığımız emir böyle.»

«Duydunuz işte. Bütün istediklerinizi söyledim. Şok geçirmiş olmalı. Sadece telefonu kapadı. Buna engel olamazdım ya.»

«Gelmesi senin için daha iyi olur, Jojo,» diye tekrarladı Korsikalı.

«Gelecek,» dedi Jojo kaderine boyun eğmiş gibi. «Gelebilirse gelecek. Küçük kız için.»

«İyi. Öyleyse rolünü oynadın.»

«Haydi defolun buradan!» diye haykırdı Jojo. «Bizi rahat bırakın!»

Korsikalı, elinde tabancasıyla ayağa kalktı. Diğeri oturmuş, kadını süzüyordu.

«Gidiyoruz,» dedi Korsikalı, «ama ikiniz de bizimle geliyorsunuz. Senin sağda solda gevezelik etmene. ya da Roma'yı telefonla aramana fırsat veremeyiz. değil mi Jojo?»

«Bizi nereye götüreceksiniz?»

«Dağda, güzel bir otele. Tatil yapabilmeniz için. Güneş ve temiz hava sana çok iyi gelecek Jojo.»

«Ne kadar kalacağız?» diye sordu Polonyalı ölgün bir sesle.

«Ne kadar gerekiyorsa.»

Polonyalı pencereden, içiçe geçmiş daracık sokaklara ve Eski Liman'ın ardındaki balıkçı tablalarına bir göz attı.

«Turist mevsiminin göbeğindeyiz. Şu sıra trenler ağız ağıza dolu. Ağustos ayında, bütün yıl kazandığımızdan fazla para kazanırız. Uzun bir süre belimizi doğrultamayacak şekilde yıkıyorsunuz bizi.»

Korsikalı çok eğlenmiş gibi, gülmeye başladı.

«Bunu kayıp değil, kazanç say Jojo,» dedi. «Eninde sonunda, seni bağrına basan Fransa için yapıyorsun bu işi.»

Polonyalı olduğu yerde döndü.

«Politika bana vız gelir! İktidarda kimin olduğundan ya da hangi partinin iş başına gelmek istediğinden bana ne? Ama sizin gibi herifleri iyi tanırım. Hayatım boyunca sizin gibilere rasladım. Sizin gibiler, kim gelirse ona hizmet ederler: Hitler'e, Mussolini'ye, O.A.S.ye... Rejimler değişebilir, ama sizin gibi namussuzlar asla değişmez...»

Şimdi avaz avaz bağırıyor ve üzerine doğrulttuğu tabancası bir milimetre oynamayan adama doğru, ayağını sürüyerek ilerliyordu.

«Jojo!» diye haykırdı divanda oturan kadın, «yalvarırım bırak onu!»

Polonyalı durdu, varlığını unutmuş gibi karısına dik dik baktı. Sonra bakışını çepeçevre odada ve içindekilerde gezdirdi. Karısı yalvararak, gizli serviste görevli iki çetin ceviz kayıtsızca ona bakıyorlardı. Küfür işitmeye alışkındılar. Şef olanı bir baş işaretiyle yatak odasını gösterdi.

«Git bavullarını hazırla. Önce sen, sonra karın.»

«Ya Sylvie? Okuldan saat dörtte dönecek. Ona kim bakar?» diye sordu kadın.

Korsikalı hâlâ Jojo'yu süzüyordu.

«Geçerken uğrayıp okul çıkışı onu alırız. Programda bu da var. Büyükannesinin ölüm halinde olduğu ve bütün ailenin başına koştuğu öğretmenine bildirildi. Ağzımızı tutmayı biliriz. Hadi yürü.»

Jojo omuz silkti, son bir kere karısına baktı ve ardında Korsikalıyla yatak odasına girdi. Karısı mendilini elleri arasında burmaya devam ediyordu. Bir süre sonra başını kaldırıp, divanın öbür ucunda oturan öteki ajana baktı. Korsikalıdan daha genç bir Gaskonyalıydı bu.

«Ona... ne yapacaklar?»

«Kowalski'ye mi?»

«Evet, Viktor'a.»

«Kendisiyle konuşmak isteyenler var, o kadar.»

Bir saat sonra bütün aile bir Citroen arabanın arkasında, iki ajan da önde, Vercors dağlarındaki sakin bir otele doğru yol alıyorlardı.

Çakal cumartesi gününü Zeebrugge kıyılarında güneş banyosu yaparak, buz gibi Kuzey Denizinde yüzerek, küçük limanda ve Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz askerleriyle denizcilerinin amansızca çarpıştıkları rıhtımda gezinerek geçirdi. Rıhtım boyunca oturmuş, oltalarıyla levrek avlayan posbıyıklı ihtiyarlara sorsa kırk altı yıl geriye giden anılarını anlattırabilirdi, ama bunu düşünmedi bile. Kumsalda, kendilerini güneşten çok rüzgârdan koruyan şemsiyeler altında oturan bir kaç Belçikalı ve İngiliz aile, dalgalar arasında oynayan ya da kumdan kaleler yapan çocuklarını gözlüyorlardı.

Giderek, bu görüntüden, çocukların haykırışlarından ve şiddetli rüzgârdan bezen Çakal oteline döndü.

Pazar sabahı, bavullarını topladı ve acele etmeden yola koyuldu. Arada durup Gand ve Bruges şehirlerinin dar sokaklarında gezindi. Damm'daki Siphon Lokantasında mola verip ızgara et yedi ve öğleden sonra Brüksel'in yolunu tuttu. Yatmak üzere odasına çıkmadan önce, ertesi sabah erkenden uyandırılmasını ve kahvaltısının yanı sıra kendisine bir de piknik yemeği hazırlanmasını istedi. Ardenneslere, Bastogne savaşı sırasında şehit düşen ağabeyinin mezarına uğramak istediğini de söyledi. Kâtip, saygıyla, dilediği saatta uyandırılacağına söz verdi.

Roma'da, Viktor Kowalski'nin hafta sonu, çok daha gergin bir hava içinde geçti. Sırası geldikçe ya sekizinci kat koridorunda, ya da gece dam üstünde nöbet tuttu. Dinlenme sürelerinde, sekizinci kattaki yatağına uzanıp hiç uyumadı, dörder litrelik damacanalarla verilen ve nöbetçi sekiz eski lejyon askerinin başlıca içkisi olan buruk kırmızı şarabı içti, düşündü durdu. Üstlerinin birinden emir almadıkça, Kowalski ge-

nellikle kararsızlık ve kuşku arasında bocalardı. Ama pazartesi sabahı olduğunda, kararını vermişti.

Yokluğu uzun sürmeyecekti, uçak saatlarına göre belki bir gün, belki de iki. Dönüşünde patronuna durumu açıklardı. Patron öfkelense bile, kuşkusuz anlayış gösterecekti. Meselesini albaya açmak ve kırk sekiz saat izin istemek aklına geldi. Ama albay, adamlarına çok iyi davranan bir şef olduğu halde onu bırakmaya yanaşmayacaktı, önceden belliydi bu. Sylvie'nin durumunu anlayamayacaktı, Kowalski de onu ikna edemeyeceğini biliyordu. Derdini anlatmak için sözcüklerden faydalanmayı asla beceememişti. Derinden iç çekip nöbeti devralmak üzere yatağından kalktı. Hayatında ilk kez, izinsiz görev başından ayrılacağı için üzgündü.

Çakal aynı saatte kalktı ve özenle hazırlandı. Yıkandı, traş oldu, nefis bir kahvaltıdan sonra içinde tüfeğin bulunduğu muhafazayı dolaptan çıkardı, her parçayı kauçuk köpüğünden ince bir tabakaya sarıp iple bağladı ve paketleri sırt çantasının dibine yerleştirdi. Üstüne boya kavanozuyla fırçayı, blucini ve kareli gömleği, çoraplarla basketbol pabuçlarını doldurdu. Ardından naylon fileyi çantanın dış gözlerinden birine, mermi kutusunu da öbürüne tıktı.

Her zaman giydiği çizgili gömleklerinden birini, soluk gri hafif elbisesini sırtına, Gucci'den aldığı ince, siyah deri mokasenlerini ayağına geçirdi. Elde örülmüş siyah bir kravat giyimini tamamladı. Sırt çantasını eline alıp, otelin oto-parkında bulunan arabasına bindi. Çantayı arkaya yerleştirdikten sonra otele döndü, hazırlanmış bir kutu soğuk yemek verdiler kendisine, iyi yolculuklar dileyen kâtibi bir baş işaretiyle selâmlayıp çıktı. Saat dokuzda E. 40 yolunu izleyerek Brüksel'den çıkıyor ve Namur yönünde yol alı-

yordu. Dümdüz ülkeyi aydınlatan sıcak güneş boğucu bir günün habercisiydi. Yol haritasına bakmak için bir an durdu ve Bastogne'dan aşağı yukarı yüz kırk kilometre uzaklıkta bulunduğunu anladı. Oraya öğleye doğru kolayca varacağını düşündü, ovadan geçen dümdüz yolda kiralık Aronde arabasını sürdü.

Güneş doruğa varmadan Namur ve Marche'ı geçmişti. Kısa süre sonra Bastogne'a vardı. 1944 kışında Hasso von Manteuffel'in Kaplan tanklarının ezdiği küçük şehri geçtikten sonra, güneye doğru tepelere tırmanan yola girdi. Döne döne yükselen yolda orman gitgide sıklaşıyor, güneş ışınları sık yaprak örtüsünü ancak uzaktan uzağa delebiliyordu.

Bastogne'un yedi kilometre ötesinde, Çakal, ormana dalan dar bir toprak yol gördü. Bu yola saptı ve bin beş yüz metre kadar ötede, arabanın güçlükle ilerlediği başka bir patikaya girdi. Kırk elli metre ilerde de arabayı sık bir çalılığın ardında durdurdu. Ormanın serin alacakaranlığında, sigara içip soğuyan motor blokunun tıkırtılarını, ağaçların tepelerinde rüzgârın mırıltısını, uzaktan uzağa bir yabani güvercinin gurultusunu dinledi.

Telâşsızca indi, bagaj kapağını açtı, sırt çantasını çıkarıp arabanın üzerine koydu. Tepeden tırnağa soyunup giysilerini değiştirdi; iyi dikilmiş soluk gri elbisesini katlayıp arabanın arkasına yerleştirdikten sonra blucinini giydi. Poplin gömleğini kareli spor gömlek, zarif mokasenlerini de mavi beyaz basketbol pabuçlarıyla değiştirdi.

Teker teker tüfeğin parçalarını çıkardı, bunları dikkatle birbirine ekledi, sonra susturucuyu pantolonunun bir cebine, dürbünü öbürüne yerleştirdi. Mermi kutusundan aldığı yirmi kurşunu gömleğinin göğüs

ceplerinden birine, ipekli kâğıda sarılı patlayıcı kurşunu da öbürüne attı.

Tüfeği özenle arabanın üstüne koydu, önceki akşam otele dönmeden, Brüksel çarşısından aldığı ve bütün gece arabanın arkasında duran şeyi çıkarmak üzere geri döndü. Bu bir karpuzdu. Bagajı kapadı, karpuzu boya kutusu, fırça, av bıçağıyla birlikte sırt çantasına koydu, arabanın kapılarını kilitledi ve ormana daldı. Bir çeyrek sonra, dar uzun bir açıklığa çıkıyordu. Tüfeğini bir ağaca dayayıp teker teker sayarak yüz seksen geniş adım attı; tüfeği bıraktığı yeri açıkça görebildiği bir ağaca yaklaştı. Sırt çantasını devirip içindekileri yere boşalttı, küçük boya kutusunu açtı, karpuzu iki dizinin arasına kıstırdı ve elinde fırça, işe koyuldu. Bir kaç dakika sonra; karpuzun koyu yeşili üzerinde beyaz renkteki alın çizgisi, iki göz, bir burun ve geniş bir ağız açıkça seçiliyordu.

Parmaklarına boya bulaşmaması için bıçağı karpuzun tepesine saplayan Çakal, beyaz boyayla çizilen kabaca yüz hatlarının geniş delikleri arasından rahatça seçildiği fileye meyvayı dikkatle yerleştirdi.

Sonunda bıçağı, yerden iki metre kadar yükseklikte ağacın gövdesine iyice sapladı ve fileyi, tutulacak yerinden bıçağın sapına astı.

Koca meyva, gövdeden yoksun gülen kelle ağır ağır sallanırken, Çakal eserini seyretmek için üç adım geriledi. Yüz elli metre uzaklıktan, karpuz tam bir insanı andıracaktı. Boya kutusunu kapadı, bütün gücüyle açıklığın kıyısındaki çalıların arasına fırlattı, kutu yitti gitti. Fırçaya gelince, bunu da yere sapladı ve izi kaybolana kadar topuğuyla tepesine vurdu. Sonra sırt çantasını aldı, tüfeğin yanına döndü.

Ustaca hareketlerle susturucuyu ve dürbünü taktı. Namlunun ardındaki kolu itti ve atım yatağına

bir kurşun yerleştirdi. Sonra tüfeği omuzladı. Açıklığın öbür ucundaki hedef çok yakın olarak dürbünde belirdi, görüntü o kadar iyiydi ki güçlük çekmeden taze boya taşmalarını, karpuzun koyu renk ve parlak kabuğu üzerinde birbirine geçen filenin deliklerini seçebiliyordu.

Hafifçe duruşunu değiştirip, hareketlerini sağlamlaştırmak için ağacın gövdesine yaslanarak hedefe nişan aldı. Merceğin içinde dikey olarak birbirini kesen çizgiler ona hafifçe kaymış gibi geldi. Parmaklarının ucuyla minik vidaları döndürüp, yavaş yavaş ayarı yaptı. Sonra, hoşnutlukla yeniden silâhı omuzlayıp hemen tetiğe bastı.

Silâhın geri tepmesi umduğundan çok daha hafifti, susturucudan gelen boğuk ses de sakin bir yolun karşı kaldırımdan güç işitilirdi. Tüfek koltuğunun altında, karpuzu incelemek üzere açıklığın öbür ucuna yürüdü. Kurşun, meyvanın kabuğunu tepeden ve soldan delip filenin iplerinden birini koparark ağaç gövdesine saplanmıştı. Geri döndü, dürbünün ayarını değiştirmeden ikinci kere ateş etti.

Sonuç, bir santim kadar farkla aynıydı. Aynı durumda, doğru nişan aldığından ama tüfeğin hafifçe sola ve yukarı çektiğinden emin olana kadar, dört el daha ateş etti. Bunun üzerine dürbünü yeniden ayarladı.

Bu kez tüfek aşağıya ve sola doğru çeker gibiydi. İçinin rahat etmesi için, yine açıklığın öbür ucuna yürüdü ve hedefi inceledi. Kurşun ağızın sol alt köşesine saplanmıştı. Üç deney daha yaptı ve üç kurşun da aynı yere saplandı. Dürbünün ayarını pek hafif değiştirdi bir daha.

Dokuzuncu kurşun tam nişan aldığı yerden alnın ortasından hedefi buldu. Üçüncü bir kere açıklığın

öbür ucuna yürüdü, cebinden bir tebeşir çıkarıp kurşunların üç yerden deldiği bölgeyi bir daireyle çevirdi.

Sırasıyla her göze, burun çizgisine, ağıza ve çeneye birer kurşun gömdü.

Silâhın ayarından hoşnuttu, bu ayarın değişmiyeceğinden emin olmak için cebinden çok çabuk kuruyan ufak bir tüp sentetik yapıştırıcı çıkardı. İki minik vidanın başına yapışkan sıvıdan birer damla damlattı. Bir çeyrek sonra yapıştırıcı kurumuştu. Tüfek, Çakal'ın istediği şartlarda, azamî etkililikle ateşe hazırdı.

Kiralık katil son bir kere atım yatağını açtı, gömlek cebinden patlayıcı kurşunu çıkardı, kâğıdını yırttı, atım yatağına yerleştirdi. Sonra, özel bir dikkatle karpuzun ortasına nişan alarak ateş etti.

Susturucudan çıkan son mavi duman bulutu da dağıldığında, Çakal tüfeği bir ağaç gövdesine dayadı ve açıklığın öbür ucuna yöneldi. File, aşağı yukarı bomboş delik deşik olan ağaç gövdesinin önünde sallanıyordu, deliklerine meyvanın pembemsi etinin parçaları takılmıştı. On beş kadar kurşun yiyip parçalanmayan karpuz birden dağılıvermişti. İçi otların üzerine yayılmıştı, delik deşik gövdeden karpuzun suyu ve çekirdekleri yere akıyordu. Çakal gövdeye saplı bıçağı, fileyi otların arasına attı. Sonra gidip tüfeği aldı ve telâşsızca arabaya yürüdü.

Tüfeği söktükten sonra, her parçasını özenle kauçuk köpüğü tabakalarına sardı, basketbol pabuçları, çorapları, gömleği ve bluciniyle birlikte sırt çantasına yerleştirdi. Elbisesini giydikten sonra çantayı arabanın arkasına yerleştirdi ve otelin mutfağında hazırlanan sandviçleri ağır ağır çiğnemeye koyuldu.

Az sonra ana yola varıyor ve Bastogne'a doğru

yol alıyordu. Saat altıyı biraz geçe, otele dönmüştü. Önce sırt çantasını odasına çıkardı, aşağı inip kiraladığı arabanın parasını otel kasasına ödedi, tekrar odasına döndü, tüfeğin her parçasını özenle silip mekanizmayı yağladı, tekrar muhafazaya yerleştirip dolaba koydu. Akşam geç vakit, büyük bir çöp tenekesine sırt çantasını, ip yumağını ve bir kaç tabaka kauçuk köpüğünü attı, sonra da kullandığı on beş kurşunun kovanını kanala fırlattı.

Aynı 5 ağustos gününün pazartesi sabahı, Victor Kowalski merkez postanesine dönmüş, iyi niyetli tercümanı arıyordu. Bu kez memurdan Alitalia uçak şirketine telefon edip Roma-Marsilya seferinin gidiş-dönüş saatları hakkında bilgi edinmesini rica etti. Seferler aktarmalıydı. Acaba sinyor bu seferlerle ilgilenir miydi? Hayır mı? Öyleyse çarşamba günkü sefere ne derdi? Tabiî, hareket saat on biri çeyrek geçe, Marignane hava alanına iniş on ikiyi bir kaç dakika geçeydi. Ertesi günkü uçakla dönmek de mümkündü. Tek kişilik mi? Yalnız gidiş mi, yoksa gidiş-dönüş mü? Peki, kimin adına? Kowalski cebindeki kimlik kâğıtlarında belirtilen adı söyledi. Ortak Pazar ülkeleri arasında pasaport taşımak zorunlu değildi artık, basit bir kimlikle yolculuk edilebilirdi.

Çarşamba günü, hareketten bir saat önce Ciampino hava alanında bulunması rica edildi. Memur telefonu kapadığında, Kowalski o gün gelen mektupları toparlayıp otele döndü.

Ertesi sabah, Çakal son defa Goossens'le buluşuyordu. Saat dokuza doğru adamı telefonla aramış, si-

lâhçı her şeyin hazır olduğu cevabını vermişti. Mr. Duggan acaba on birde kendisine uğrayabilir miydi? Son bir inceleme için de gerekli araç-gereci getirebilir miydi acaba?

Çakal, elinde bir saat önce aldığı ve içine tüfeğin sert muhafazasını yerleştirdiği bavulla, buluşma saatına bir çeyrek kala geldi.

Sokağı ve silâhçının evinin çevresini dikkatle inceledikten sonra sokak kapısının zilini çaldı. Kapıyı Goossens açtı, kapıyı ardından sürgüledi ve çalışma odasına Çakal'ın ardından girdi.

«Başka bir aksilik çıkmadı ya?» diye sordu İngiliz.

«Hayır, bu kez sanırım her şey tamam.»

Belçikalı, çalışma masasının ardından bir kaç çadır bezi tomarı çıkarıp masanın üzerine koydu. Sonra bunları teker teker açıp, alüminyum denebilecek kadar mükemmel parlatılmış bir dizi çelik tüp çıkardı. Çakal ona muhafazayı verdi, silâhçı gözünün önünde açtı. Tüfeğin parçaları tüplerin içine tıpatıp uyuyordu.

«Tüfekle yaptığınız deneyler iyi sonuç verdi mi?» diye sordu Goossens başını kaldırmadan.

«Çok iyi.»

En sona kalan dürbünü aldığında, Silâhçı, ayar vidaları üzerindeki yapıştırıcı izlerini gördü.

«Fazla zorluk çekmediniz ya?» diye sordu. «Çok küçük vidalar seçmek zorunda kaldım. Yoksa, eski haliyle dürbün asla tüpün içine sığmazdı.»

Bütün parçalar tüp muhafazalara yerleştiğinde, Goossens çelik bir virgülü andıran tetiği ve geri kalan beş patlayıcı kurşunu aldı.

«Gördüğünüz gibi,» dedi, «bunları başka bir yere sokmak zorunda kaldım.»

Tüfeğin dipçiğini aldı, siyah deri kaplamanın için-

de usturayla açtığı belli belirsiz yarığı müşterisine gösterdi, tetiği buraya soktu ve yarığın üzerini elektrikçilerin kullandığı siyah plâstik şeritle kapadı. Gizleme yeri farkedilecek gibi değildi. Masasının bir gözünden, aşağı yukarı dört santim çapında ve altı santim uzunluğunda, bir çeşit siyah kauçuk tıpa çıkardı. Tıpanın bir ucunda ince çelik halka görülüyordu.

«Bu da son tüpün ucuna oturuyor,» diye açıkladı Goossens.

Çelik halkanın çevresinde, kauçuğa beş delik açılmıştı. Silâhçı, beş kurşunu, birbiri ardından bu deliklere soktu. Kurşunlar yuvalarına iyice oturtulduğunda, sadece bakır kapsülleri seçiliyordu.

«Buna ne dersiniz?» diye sordu Goossens sesinde bir kuşku belirtisiyle. «Dikkati çekmemek için kaçınılmaz olduğunu düşündüm.»

İngiliz, ses çıkarmadan tüpleri aldı, inceledi, salladı. İçlerinden ne bir gürültü ne de bir tıkırtı geldi. Goossens, hem çarpmayı, hem de titreşimi önlemek için tüplerin içini ince keçeyle kaplamayı ihmal etmemişti.

Çakal, çelik tüpler içindeki tüfeğin parçalarını, yanyana, çalışma masasının üzerine yerleştirdi.

«Mükemmel oldu,» dedi «Tam istediğim gibi.»

Goossens hafifçe kızardı yüzüne geniş bir hoşnutluk gülümsemesi yayıldı. Bir uzmanın başka bir uzmana söylediği bu övgü dolu sözler gururunu tatlı tatlı okşuyordu.

Çakal tüpleri topladı, bezlere sardı ve bavulun içine yerleştirdi. Sonra da silâhçıya kutusunu uzattı.

«Bunu alır mısınız? Artık ihtiyacım yok. Tüfek ben kullanma fırsatını bulana kadar bavulun içinde duracak.»

İç cebinden Belçikalıya borçlu olduğu iki yüz ingiliz lirasını çıkarıp masanın üzerine koydu.

«Sanırım, alışverişimiz sona erdi Mr. Goossens,» dedi.

Belçikalı parayı cebine indirdi.

«Benden başka bir istediğiniz yoksa, öyle efendim.»

«Bir tek isteğim var,» karşılığını verdi İngiliz. «Dilinizi tutmanız konusunda yaptığım uyarıları unutmazsanız beni sevindirirsiniz.»

«Unutmadım ve unutmayacağım efendim,» cevabını verdi silâhçı sakin olmaya çalışarak.

Ama hafifçe gerilen yüz çizgileri, elinde olmadan kuşkusunu ortaya koyuyordu. İstediğini yerine getirmek için büyük çaba harcadığı bu tatlı sesli katil, onu hemen susturmaya mı kalkacaktı acaba?

Çakal düşüncelerini okudu sanki.

«Kuşkulanmanızın gereği yok,» dedi hafif bir gülümsemeyle. «Size bir kötülük etmek niyetinde değilim. Hem, sizin gibi zeki insanın müşterilerinden biri tarafından öldürülmemek için bazı tedbirler aldığını sanırım. Belki de bir saat sonra buraya edilecek bir telefon? Telefon açılmazsa buraya gelip ölüyü bulacak bir dost belki de? Bir avukata bırakılan ve öldürülürseniz açılması söylenen mektup. Benim için, sizi temizlemek bir sürü derde yol açar.»

Goossens hafifçe sarsıldı. Gerçekten bir mektubu, ölümü halinde açılmak üzere devamlı avukatında dururdu. Mektupta polisin, bahçenin dibindeki bir taşın altına bakması isteniyordu. Bu taşın altındaki kutuda, şimdiye kadar iş gördüğü müşterilerin listesi vardı. Yeni bir müşteri geldi mi, bunu hemen listeye geçirmeyi unutmazdı. Listedeki son adam, sarışın, sporcu görünüşlü ve zengin olduğu anlaşılan, adının

da Duggan olduğunu söyleyen bir İngilizdi.

«Gerçekten düşündüğüm gibi demek,» diye devam etti Çakal sakin sakin. «Ama yine tekrarlıyorum, eğer ziyaretimden birine söz etme ihtiyatsızlığını gösterirseniz, geri döneceğime yemin ederim...»

«İnanın, sözlerinizi çok iyi anladım. Sizinle yaptığım bu anlaşmayı bütün öteki müşterilerimle de yaparım. Hem, şunu unutmayın ki, onlardan da ben aynı sıkı ağızlılığı beklerim. Bu nedenle tüfeğinizin seri numarası asitle namlunun üzerinden silinmiştir. Aynı zamanda kendimi korumayı da düşünmek zorundayım.»

İngiliz yeniden gülümsedi.

«Öyleyse birbirimizi çok iyi anlıyoruz demektir. Elveda, Mr. Goossens.»

Bir an sonra kapı ardından kapanıyor ve Çakal, geri dönüp bakmadan, düzgün adımlarla daracık sokakta uzaklaşıyordu. On dakika sonra daha büyük bir caddede bir taksi çevirip kendisini gara götürmesini söyledi şoföre. Bavulu gara bıraktı, sonra işinin hazırlık döneminin tamamlanmasını kutlamak için Cygne lokantasında kendine bir ziyafet çekti. Yemeği bitirince de, bavullarını toplayıp hesabını ödemek için Hotel Amigo'ya döndü. Geldiği gibi, sırtında çok iyi dikilmiş bir kareli elbise, gözlerinde kalın çerçeveli kara gözlükler, ardında da iki pahalı bavulunu taşıyan bir hamalla otelden ayrıldı. Aynı zamanda binaltıyüz ingiliz lirası daha sökülmüştü ama tüfeğini sağlama almıştı, iç cebinde de çok iyi düzenlenmiş sahte kimlikler vardı...

Londra'ya kalkan uçak dördü biraz geçe havalandı, bavullarından biri Londra hava alanında karıştırıldığı halde şüpheyi çekebilecek en ufak şey bulunmadı. Saat yedide, West End'de akşam yemeğini yemek üzere çıkmadan önce, evinde yıkanıyordu.

8

NE YAZIK Kİ, Kowalski'nin çarşamba sabahı telefon edeceği bir yer yoktu, mektuplar da bölmede M. Poitiers'yi bekliyordu. Beş zarfı aldı, zincirinin ucundaki madenî mahfazaya yerleştirdi ve acele otele döndü. Saat dokuz buçukta Albay Chazanet tarafından madenî mahfazadan kurtarılıp, uyumak için odasına dönmekte özgürdü. Damdaki nöbeti, akşam saat yedide başlayacaktı.

45 lik Colt tabancasını alacak kadar kısa bir süre odasında kaldı (Chazanet asla tabancayı sokakta taşımasına izin vermezdi) ve tabancayı omuzundaki kılıfına yerleştirdi. Ancak usta bir göz, silâh ve kılıfının biçimsiz giysisinde meydana getirdiği şişkinliği farkedebilirdi. Önceki gün satın aldığı bere ve plâsteri ceplerinden birine yerleştirdi, bir başka cebine de son altı ayda biriktirdiği frank ve liret destesini soktu.

Onun yaklaştığını işiten koridordaki nöbetçi başını kaldırdı.

«Gidip bir telefon etmemi istiyorlar,» dedi Kowalski baş parmağıyla dokuzuncu katı göstererek.

Nöbetçi, ses çıkarmadan yukarı çıkan asansörün gelişini izledi. Birkaç saniye sonra da Kowalski sokaktaydı.

Karşıdaki kahvede, OGGİ dergisine dalıp gitmiş gibi görünen adam dergisini hafifçe indirdi, gözlerini gizleyen gözlük camlarının ardından taksi arayan Kowalski'yi izledi. Taksi bulamayan Kowalski, kavşağa doğru yürüdü. Dergi okuyan adam, kahveden çıkıp kaldırımın kıyısına yaklaştı. Yolun biraz daha yukarısında duran Fiat, araba dizisinin arasından çıkıp tam karşısında durdu. Adam arabaya bindi ve ağır ağır ilerleyen Fiat Kowalski'yi izlemeye koyuldu.

Yolun köşesinde, Polonyalı boş geçen bir taksiyi yakaladı ve seslendi.

«**Fiumicino** havaalanına,» dedi şoföre.

Hava alanında S.D.E.C.E. ajanı farkettirmeden onu Alitalia hava yollarının tezgâhına kadar izledi. Kowalski biletinin parasını ödedi, memureye el çantası olmadığını söyledi. On bir on beşte Marsilya'ya hareket eden uçağın yolcularının bir saat sonra çağrılacağı kendisine bildirildi.

Oyalanmak için, eski Lejyon askeri kafeteryaya oturdu ve büyük camların ardından kalkıp konan uçakları seyrederek bir kahve ismarladı. İşleyişlerini anlamadığı havaalanlarına bayılırdı. Hayatı boyunca, motor homurtusu onun gözünde Alman Messerschmitt'leri, Rus Stormovik'leri ya da Amerikan uçankaleleri anlamına gelmişti. Daha sonra bunlar yerlerini Vietnam'da, B. 26 ya da Skyraider'lere, Cezayir dağlarında da Mystère'lerle Fouga'ların hava desteğine bırakmıştı. Ama bir sivil havaalanında, motorları susmuş, görünmeyen iplerle sanki havada asılı duran uçak-

ların gümüş kuşlar gibi inişini seyretmekten hoşlanırdı. Yalnızlığı sevdiği halde, kalabalığın bir havaalanında devamlı gidip gelişini izlemeye de bayılırdı. Eğer hayatı başka bir yön almış olsaydı, bir havaalanında çalışmayı isterdi. Ama yolu çoktan çizilmişti ve geriye dönüşler imkânsızdı.

Düşünceleri Sylvie'ye yöneldi ve yüzü asıldı. Paris'teki bütün bu alçaklar yaşamaya devam ederken onun ölmesi haksızlıktı. Albay Chazanet Paris'tekilerden ona söz etmiş, Fransa'ya ve orduya nasıl ihanet ettiklerini, Yabancılar Lejyonunu nasıl kaldırdıklarını, Çin Hindi'ni nasıl terkettiklerini anlatmıştı. Albay Chazanet asla yanılmazdı.

Uçağın kalkmak üzere olduğu bildirildi. Kowalski de camlı kapıları geçip kendisini uçaktan ayıran yüz metre uzunluğundaki kızgın beton üzerinde ilerledi. Havaalanı binasının terasından Albay Rolland'a bağlı iki ajan, onun merdiveni çıkmasını seyrettiler. Şimdi kara beresini kafasına geçirmişti, yanağında da çapraz yapıştırılmış kocaman iki plâster şeriti vardı. Ajanlardan biri ötekine döndü ve şaşkınlıkla tek kaşını kaldırdı. Uçak havalanınca terastan ayrıldılar, girişe yönelip bir telefon kulübesine girdiler, içlerinden biri Roma'yı aradı. Karşısına çıkana soyadını verdikten sonra, devam etti:

«Yola çıktı,» dedi telefonda. «Alitalia 451. On ikiyi on geçe Marignane havaalanına varıyor. **Ciao**» (*)

On dakika sonra mesaj Paris'e geçildi, on dakika daha geçtiğinde de Marsilya'ya ulaştı.

Alitalia Hava Yollarının Viscount uçağı, mavi suları güneşte pırıl pırıl parlayan körfezin üzerinden uçup Marignane havaalanına inmeden son bir dönüşe

(*) Hoşça kal.

geçti. Romalı güzel ve güler yüzlü hostes, ortadaki geçit boyunca bütün yolcuların kemerlerini taktıklarına güven getirdikten sonra, arkadaki koltuğa geçti ve kendi kemerini de bağladı. Önünde oturan yolcunun, ilk kez görüyormuş gibi altlarındaki Rhone deltasına devamlı baktığını farketti.

Tek kelime İtalyanca bilmeyen ve slav şivesiyle Fransızca konuşan dev yapılı bir adamdı bu. Başında siyah bir bere, sırtında yakası tozlu ve koyu renk biçimsiz bir elbise olan adam kara gözlüklerini hiç çıkarmamıştı. Geniş bir plâster yanağını boydan boya kesiyordu. Herhalde traş olurken kesmişti. Eğer kan çıbanı değilse.

Uçak tam saatında alana indi, yolcular gümrüğe doğru ilerlediler. Tek sıra olup camlı kapılardan içeri girerlerken, pasaportları denetlemekle görevli polis memurlarından birinin ardındaki çıplak başlı ve ufak tefek adam, memuru dirseğiyle hafiften dürttü.

«Siyah bereli ve yanağı plâsterli iri yarı herif,» diye mırıldandı dişlerinin arasından, sonra üç metre ötedeki kapıyı tutan öbür polisin yanına gitti ve aynı cümleyi tekrarladı.

İkileşen yolcu dizisi, elde pasaport ve varış kartlarıyla, iki denetim noktasına doğru ağır ağır akmaya başladı. Sıra Kowalski'ye geldiğinde, kapının ardındaki mavi ceketli adam ona şöyle bir göz attı. Varış kartına mühür bastı, kimliğe kısaca göz gezdirdi, başını sallayıp dev yapılı Kowalski'ye geçmesini işaret etti.

Rahatlayan Kowalski gümrük tezgâhlarına doğru yürüdü, yavaşlamadan tezgâhlar boyunca ilerledi.

Gümrükçülerin şeflerinden biri seslendi:

«Bayım, bavullarınız!»

Bir işaretle dışarda, güneşin altındaki beyaz bir kamyonetten indirilen bavulların yürüyen halı üzerinde

görünmesini bekleyen diğer yolcuları gösterdi. Kowalski, ağır yürüyüşüyle gümrükçünün yanına yaklaştı.

«Bavulum yok,» dedi.

Adam kaşlarını kaldırdı.

«Bavulunuz yok mu? Gümrüğe bildirmek istediğiniz bir şey de yok mu?»

«Hayır, hiç bir şey yok,» cevabını verdi Kowalski.

Adam, belirgin Marsilyalı şivesine uygun, şirin bir gülümseyişle:

«Peki, geçin bayım,» dedi işaretle çıkış kapısını göstererek.

Kowalski başını salladı, taksi dizisinin karşısına ve güneşin altına çıktı. Parasını bol keseden harcamaya pek alışkın olmadığından sağa sola bakındı, sonunda havaalanı otobüsünü gözüne kestirip bindi.

Otobüsün içinde kaybolurken, öteki gümrükçüler gelip şeflerinin başına toplandılar.

«Ondan ne isteyebilirler?» dedi biri.

«Pek geveze bir herife benzemiyor,» diyordu bir başkası.

«Bu namussuzlar onunla işlerini bitirdiklerinde geveze oluverir,» dedi bir üçüncü başıyla arkalarındaki odaları gösterip.

«Hadi, iş başına,» diyerek araya girdi en yaşlıları. «Biz bu günlük, Fransa için yapmamız gereken görevi yaptık.»

«Koca Charles için demek istiyorsun,» diye söylendi yeniden ilk gümrükçü, sonra ötekilerin dağılmasından yararlanarak alçak sesle ekledi: «Gebersin bu herif!»

Otobüs, şehrin göbeğindeki Air France binası önünde durduğunda öğle olmuştu, güneşten cayır cayır yanan Marsilya uyukluyordu.

Şehrin can damarı olan Cannebiére caddesi bile, bir yarı uyuşukluğa gömülmüş gibiydi. Taksiler bulunmaz olmuştu. Bütün şöförler, kestirmek ya da bir kadeh buzlu içki atmak için gölgeye sığınmış gibiydiler. Sonunda Kowalski bir taksi yakalayabildi. Jojo'nun kendisine verdiği adres Cassis yolu üzerindeki dış mahallelerdeydi. Yolun geri kalan bölümünde yürümek için, şoförden kendisini Libération caddesinde bırakmasını istedi.

Elinin altında araba varken cehennem sıcağında yürümeyi yeğleyen bu avanağa acıdığını gizlemeden, tatlı bir sesle:

«Nasıl isterseniz,» dedi şöför.

Kowalski yürümek için, arabanın dönüp şehre doğru yol almasını bekledi. Bir kahvenin garsonu, adını bir kâğıt parçasına not ettiği yolu nasıl bulacağını gösterdi. Bina yeni yapılmış gibiydi. Jojo'yla karısı arabalarını sürerek epey para kazanmış olmalılar, diye düşündü Kowalski. Belki de, yıllardan beri göz koydukları tütüncü dükkânını da almışlardı. Sylvie için, doklarda yaşamaktansa bu mahallede büyümek çok daha iyiydi... Birden Jojo'nun telefonda söyledikleri aklına geldi. Kowalski medivenin dibinde durdu. Ne demişti telefonda? Bir hafta mı? Belki de iki hafta? Hayır. Bu mümkün değildi. Adalet diye bir şey yoktu gerçekten...

Koşarak merdiveni çıktı ve girişteki iki mektup kutusu dizisinin önünde durdu. Grzybowski 23 numara yazılıydı kutuların birinde.

23 numaralı dairenin kapısı da diğerlerinin eşiydi. Zilin yanında, üzerine daktiloyla Grzybowski adının yazılmış olduğu bir kart vardı. Kapı koridorun dibinde, 22 ve 24 numaraların arasındaydı. Zile bastı. Kapı açıldı ve koca bir tokmak alnına iniverdi.

Kowalski'nin iki yanındaki 22 ve 24 numaralı kapılar açıldı, bir sürü adam dışarı fırladı. Her şey bir saniyeden daha kısa sürede olup bitivermişti Ama bu kadarı Kowalski'nin coşması için yeterliydi. Pek çok alanda Polonyalının tepkileri yavaş olsa bile, hiç olmazsa bir tek şeyi, döğüş tekniğini çok iyi biliyordu.

Daracık koridorda boyu ve ağırlığının ona bir faydası yoktu. Ama uzun boylu olduğundan, alnına yediği tokmak yeterince etki göstermemişti. Gözlerine akan kanların arasından, önündeki kapının eşiğinde iki adamın, iki yanındaki kapılarda da ikişer adamın durduğunu gördü. Hareket edebilmesi için yer gerekliydi ona, dolayısıyla ileri fırladı.

Kowalski'nin saldırısıyla, tam karşısındaki adam arkaya devrildi; ardındakiler, yakasıyla ceketine yapışmak için ellerini uzatıp üzerine çullandılar. Odaya girer girmez, Colt tabancasını kılıfından çıkardı, olduğu yerde döndü ve kapıya doğru ateş etti. Aynı anda da başka bir tokmak bileğine indi, mermiyi yere doğru yöneltti.

Tabanca kurşunu saldırganlardan birinin dizkapağını parçaladı, adam tiz bir çığlık koyvererek yere devrildi. İkinci bir tokmak vuruşu kolunu uyuşturdu ve tabanca elinden fırladı. Bir saniye sonra da beş adam üzerine çullanıyordu. Boğuşma üç dakika sürdü. Daha sonra bir doktor Polonyalının, bayılmadan önce başına yirmi tokmak yediğini belirtti. Bir kulağı neredeyse kopmuş, burnu kırılmıştı, yüzü şiş ve kan içinde kalmıştı, bir maskeydi sanki.

Sonunda yüzükoyun yere devrildiğinde, saldırganlardan sadece üçü ayakta kalmıştı.

Yerde yatan dev gibi gövde hareketsizdi; sadece yarık başından sızan kan hâlâ yaşamakta olduğunu gösteriyordu. Ayakta kalan üç kişi, soluyarak geriledi-

ler. Dizkapağına kurşunu yiyen adam kapının yanındaki duvarın dibinde iki büklüm olmuş, yüzü sapsarı kesilmiş, kandan pırıl pırıl elleri yaralı dizinde kenetlenmişti. Dizüstü çöken bir başkası, elleriyle bacak arasını tutmuş. Ağlama Duvarı önünde yakaran Yahudiler gibi ağır ağır bir öne bir arkaya gidip geliyordu. Sonuncusu, Polonyalıdan biraz ötede yüzükoyun yere uzanmıştı ve Kowalski'nin koca yumruğunun indiği sol şakağında geniş bir morartı vardı.

Grubun şefi Kowalski'yi sırtüstü çevirdi ve kapalı gözkapaklarından birini araladı. Sonra pencerenin hemen yanında duran telefona yöneldi, bir numara çevirip bekledi.

Hâlâ soluk soluğaydı. Karşısına biri çıktığında açıkladı:

«Ele geçirdik. Direndi mi diyorsunuz? Tabii direndi. Bir el ateş etmeyi bile başardı. Gueri'nin bir dizkapağı tuzla buz. Capettia apış arasına tekmeyi yedi, Vissart da baygın... Ne? Evet, Polonyalı yaşıyor, emir öyle değil miydi? Yoksa bu kadar zarar veremezdi... Evet, doğrusu durumu pek parlak sayılmaz... Bilmem, baygın yatıyor. Dinle, bize gerekli olan cezaevi arabası değil iki cankurtaran. Hem de çabuk.»

Telefonu çarptı. Odanın içindeki eşya parçaları kavganın şiddetini ortaya koyuyordu. Polonyalının hemen dışarda yere devrileceğine inandıklarından, kavga sırasında hareketlerini çok engelleyen eşyaları çekmeyi düşünmemişlerdi. Kendisi de, Kowalski'nin tek elle savurduğu bir koltuğu göğsüne yemişti.

Bir çeyrek sonra iki cankurtaran, binanın önünde duruyordu. Doktor yukarı çıktı ve beş dakika süreyle Kowalski'yi inceledi. Sonunda baygın adamın kolunu sıvayıp damardan iğne yaptı. Ağırlığıyla sarsılan iki hastabakıcı Polonyalı'yı sedye içinde götürürken,

doktor, duvar boyunca uzanan kan gölünün içinde oturmuş somurtuk bir yüzle kendisini seyreden yaralıya döndü.

Hâlâ dizini tutan yaralının ellerini çekti, yaraya göz attı ve bir ıslık koyverdi.

«Peki. Morfin ve hastane. Sizi uyutacak dozda veririm morfini. Burada, elimden gelen başka şey yok. Yine de yavrum, bu mesleğe devam etme olanağınız tehlikeye girmiş gibi.»

İğne derisine gömülürken, Guerini ona ağız dolusu küfürle karşılık verdi.

Yerden kalkmayan Vissart, aptallaşmış, iki eliyle başını tutuyordu. Capetti ayağa kalkmıştı, duvara yaslanmış hıçkırıyordu. Meslekdaşlarından ikisi koluna girip, topallayarak koridora çıkmasına yardım ettiler. İkinci cankurtarandaki hastabakıcılar Guerini'nin hareketsiz gövdesini taşırken, şef Vissart'ın yerinden kalkmasına yardım eti.

Koridorda, alt üst olan odaya son bir kere bakmak isteyen şef, geri döndü.

«Ortalık epey karıştı ha?» diye sordu doktor.

«Temizlerler,» cevabını verdi diğeri. «Öyle ya, burası onlara ait.»

Kapıyı ardından kapadı.

«Hiç komşu yok mu?» diye sordu doktor.

«Komşu momşu yok,» cevabını verdi Korsikalı. «Bütün katı biz işgal ediyorduk.»

Önünde doktor, hâlâ sersemlikten sıyrılamayan Vissart'ın aşağı inip otomobillere kadar yürümesine yardımcı oldu.

On iki saat sonra, Fransa büyük bir hızla boydan boya geçilmiş, Kowalski de Paris yakınlarında bulunan bir kışlanın bodrum katındaki hücrelerden birindeki dar yatağa yatırılmıştı. Oda, bütün cezaevi hücreleri

gibi, kireç badanalı ve sağına soluna açık saçık sözler ya da dualar kazılmış bir yerdi. İçerdeki boğucu ve rutubetli havaya asit karbonik, ter ve sidik kokuları karışıyordu. Madenî karyolanın ayakları beton zemine mıhlanmıştı.

Ensesinin altına dürülüp konan bir yorganla sırtüstü yatırılan Kowalski, hâlâ kendinde değildi ve düzensiz olarak, güçlükle soluk alıyordu.

İki kalın kayış ayak bileklerinden; ikisi bacaklarıyla kollarından; bir başkası da göğsünden onu yatağa bağlıyordu.

Yüzünü kaplayan kan temizlenmiş, kulağı ve saçlarıyla birlikte yüzülen derisi dikilmişti. Bir plâster kırık burnunu kaplıyor hırıltılı bir soluğun çıktığı aralık ağzından kırık iki köpek dişinin kalıntıları seçiliyordu.

Beyaz gömlekli adam incelemesini bitirdi, doğruldu ve stetoskopunu çantasına soktu. Döndü ve ardındaki adama bir baş işareti yaptı. Adam da kapıyı vurdu. Kanat açıldı, iki adam dışarı çıktı. Kapı bu kez kapandı ve zindancı koca iki kol demirini yerine yerleştirdi.

Doktor koridorda yürürken:

«Üstünden silindirle mi geçtiniz?» diye sordu.

«Hakkından gelmek için altı kişi gerekti» cevabını verdi Albay Rolland.

«Eh, oldukça iyi iş görmüşler. Az kaldı adamı öldürüyorlarmış. Boğa gibi güçlü olmasa bunu başaracaklarmış.»

«Başka çare yoktu,» dedi albay. «Adamlarımdan üçünü yere serdi.»

«Zorlu bir kavga oldu herhalde.»

«Sanırım. Şimdi söyleyin bakalım: Durum nedir?»

«Anlayabileceğiniz bir dille konuşmak gerekirse, sağ bilek kırık sanıyorum. Ama unutmayın ki, filmini almadım. Ayrıca sol kulak kopmuş, saçın altındaki deri yüzülmüş, burun kırılmış. Çeşitli sıyrık ve morartılar var, ağırlaşırsa yaralıyı öldürebilecek olan hafif de bir iç kanama sözkonusu. Çok sağlam bir bünyesi var, daha doğrusu varmış, Beni düşündüren başı. Bir beyin sarsıntısı geçirdiği su götürmez, ama hafif olup olmadığını kestirmek güç. Kafasında kırık yok gibi, yalnız bunu adamlarınıza borçlu değiliz. Herifin kafatası fildişi kadar sağlam. Yalnız şimdi ona yüklenmemek ve soluk almasına fırsat vermek gerekir.

Yanan sigarasının ucunu seyreden albay:

«Ona bir takım sorular sormam gerekiyor,» dedi.

Durdular. Doktor, Eylem Bölümü şefini kınayan bir bakışla süzdü.

«Burası cezaevi,» dedi sakin bir sesle. «Kabul, Devlet Güvenliğine saldıranlar atılıyor buraya. Yine de ben cezaevi doktoruyum. Bu sıfatla, tutukluların sağlığını ilgilendiren konularda tek karar almaya yetkili kişiyim. Bu koridor — bir baş işaretiyle geldikleri yönü gösterdi — sizin alanınıza girer. Burada olup bitenlerin beni ilgilendirmediği ve görevinize karışma yetkim bulunmadığı açıkça anlatıldı. Yine de şunu söyleyeceğim: Bu adamı, iyileşmeden her zamanki yöntemlerle sorguya çekmeye kalkışırsanız, ya elinizde kalır, ya da zırdeli olur çıkar.»

Albay Rolland, doktorun iç karartıcı kehanetlerini göz kırpmadan dinledi.

«Ne kadar zaman beklememiz gerekiyor?»

«Şimdiden kestirmek imkânsız» cevabını verdi doktor omuz silkerek. «Yarın da kendine gelebilir, günlerce sonra da. Kendine gelse bile, en az on beş gün beklemeden sorguya çekilmesi, tıp yönünden

imkânsızdır. Hem de, geçirdiği beyin sarsıntısının çok ağır olmadığını kabul edersek.»

«Bazı ilâçlar olmalı,» diye mırıldandı albay.

«Evet, öyle. Ama bu ilâçları salık vermek niyetlisi değilim. Kuşkusuz, aynı ilâçları siz de sağlayabilirsiniz. Ama benden değil. Nasılsa, şu sıra size söyleyebileceklerinin hiç birinin anlamı olamaz. Pentothal ya da aynı türden bir ilâç onu sadece budala yapar, sonra ne sizin işinize yarıyabilir ne de başkasının. Altı, yedi gün geçmeden gözünü açarsa şaşarım. Biraz sabredin, yapacağınız en iyi şeydir bu.»

Sonra, arkasını dönüp yürüdü ve görevinin başına gitti.

Ama doktor yanılıyordu. Kowalski üç gün sonra, 10 ağustos'ta gözlerini açtı, aynı gün de ilk ve tek sorgusu yapıldı.

Brüksel'den dönüşünden sonra, Çakal, Fransa'da kendisini bekleyen görevin gerektirdiği hazırlıkların son ayrıntılarını da tamamlamak için üç gün geçirdi. Alexander James Quentin Duggan adına çıkarılmış yeni ehliyetiyle Otomobil Kulübünün merkezi olan Fanum House'a uğradı, aynı ada çıkarılmış uluslararası bir ehliyet aldı.

Sırf yolculuk eşyası satan bir dükkândan da, üç deri bavul satın almıştı. Eve döndüğünde, bunlardan birini masanın üzerine koydu. Usturayla astarını yarıp bavulun yanlarını destekleyen iki deri tabakası arasına, çaldığı iki yabancı pasaportu yerleştirdi. Sonra bu iki kişinin, Kopenhag'lı papaz Per Jensen'le Amerikalı öğrenci Marty Schulberg'in kimliğine bürünmesini sağlayan giysileri de aynı bavula doldurdu.

Hepsinin üstüne, Danimarka'dan aldığı Fransız ka-

tedralleriyle ilgili kitabı, iki gözlüğü (papazınkiyle öğrencininki) ipekli kâğıda sarılı iki takım göze takılan camı ve saç boyalarını koydu.

İkinci bavula, Paris'teki bitpazarından aldığı pabuçları, çorapları, gömleği, pantalonu ve uzun asker kaputuyla siyah bereyi yerleştirdi. Yine usturayla açtığı yarığa, orta yaşlı Fransız André Martin'in sahte kimlik kâğıtlarını soktu. Bir tüfeğin bütün parçalarını içine alan çelik tüplerle kurşunlar bavulun yükünü tamamlıyordu.

Biraz daha küçük olan bavul, Alexander Duggan'ın eşyalarına ayrılmıştı. Bunda da gömlekler, kravatlar ve üç zarif elbise bulunuyordu. Bu bavulda açtığı yarığa da, Brüksel dönüşü bankasından çektiği parayı onar sterlinlik yüzlük desteler halinde yerleştirdi.

Temizleyiciden gelen soluk gri elbisesini özenle dolaba astı. Bu elbisenin ceplerinde pasaportu, ehliyeti, uluslararası ehliyeti ve içinde yüz ingiliz bulunan bir zarf vardı.

Tuvalet eşyasını, pijamasını ve son aldığı incecik delikli bir çeşit esnek damlalığı, yarım düzine kadar plâsteri, üç paket pamuğu, bir torba alçıyı, birkaç paket gazlı bezle uçları yuvarlak sağlam bir makası zarif bir seyahat torbasının içine doldurdu. Bu seyahat torbasını, bütün gittiği yerlerde, yanında taşıyacaktı. Havaalanlarındaki deneylerinden, gümrükçülerin küçük el çantalarına pek seyrek baktıklarını biliyordu.

Hazırlıklarının son dönemi bitmiş sayılabilirdi. Artık kendisine yeşil ışık yakacak iki mektubu beklemekten başka işi kalmıyordu. Bunlardan birinde, Başkanın muhtemel yer değiştirmeleri ve çevresindeki güvenlik mekanizmasıyla ilgili gereken bütün bilgileri alacağı telefon numarası olacaktı. Zürih'teki Herr Maier'den gelecek olan diğeri de, 250.000 doların hesabına

yatırıldığını bildirecekti. Bu bekleme dönemini, topallama idmanı yapmakla geçirmeye karar verdi. İki gün boyunca, birkaç saatını topallamak, aynada kendine bakıp yaptığı yanlışları düzeltmekle geçirdi. İdmanlardan sonra öylesine gerçekçi bir şekilde topallıyordu ki, kimse bacağının ya da ayak bileğinin yeni alçıdan çıktığından şüphe etmezdi.

İlk mektup, 9 ağustos sabahı geldi. Roma'dan postalanmıştı, içinde de şu kısacık mesaj vardı. «Dostunuzu Molitor 59 01 den arayabilirsiniz. Ben Çakal, diyerek kendinizi tanıtın. Size: Ben Valmy, karşılığını verecek. Talihiniz açık olsun.»

Zürih'ten postalanan mektup, ancak ayın 11. günü eline geçti. Her şeyin, en ufak bir aksaklıkla karşılaşmadan yürüdüğünü, hayatının sonuna kadar da zengin olarak kalacağının doğrulandığını görünce ağzı kulaklarına vardı. Hele görevini başarıyla sonuçlandırırsa, serveti daha da artacaktı. Ayrıca, başarıya ulaşacağından da emindi. Hiç bir şeyi raslantıya bırakmamıştı.

Sabahın geri kalan bölümünü telefon edip uçakta yer ayırtmakla geçirdi, 12 ağustos günü, yani ertesi sabah yola çıkmaya karar verdi.

Mahzende, masanın ardında oturan beş polis memurunun zaptedilmeye çalışılan soluklarıyla, kalın kayışlarla madenî ayaklarından yere mıhlanmış ağır meşe koltuklara sıkı sıkı bağlı adamın hırıltılı soluğundan başka şey duyulmuyordu.

Masaya takılmış bir döner lâmba, odadaki tek aydınlatma aracıydı. Göz kamaştırıcı ışık bir reflektörle tutuklunun üzerine yönelmişti.

Çıplak masanın bir köşesinde, pirinçle çevrili dar

bir yarık vardı. Bu yarığın bir kıyısında, üzeri bakalit kaplı bir bakır kolun hareketlerine uyan numaralar sıralanmıştı. Öbür tarafta da, elektrik akımını kesmeyi sağlayacak bir düğme vardı. Masanın bir ucunda oturan adamın sağ eli denetim kolunun yanında duruyordu. Biri elektrik düğmesinden, öteki reostadan çıkan iki tel, masanın altında, tutuklunun ayaklarına yakın yerleştirilmiş olan transformatöre bağlanıyordu. Transformatörden çıkan, siyah kauçuk kaplı bir kablo, polislerin ardındaki duvarda bulunan geniş bir prize sokulmuştu.

Mahzenin bir köşesinde, beş adamdan uzakta, altıncı bir adam tam duvara karşı küçük bir tahta masanın başına oturmuştu. Önündeki şeritleri hareketsiz ses alma aracında minik bir yeşil ışık parlıyordu.

Soluklar dışında, odadaki sesizlik neredeyse elle tutulur gibiydi. Bütün adamlar ceketlerini çıkarmış, kollarını dirseklerinin üstüne kadar sıvamışlardı, hepsi de ter içindeydi. Boğucu bir koku vardı içerde, terden, ısıtılmış madenden, tütün dumanı ve kusmuktan oluşan bir koku vardı: Korku ve acının kokusu.

Masanın ortasında oturan adam sonunda, konuşmaya başladı. Kibar, tatlı, okşayıcı bir sesi vardı.

«Dinle, Viktor. Konuşacaksın. Hemen değil belki, ama sonunda konuşacaksın. Yürekli bir çocuksun. Biliyoruz. Cesaretine de saygımız var. Ama sen bile daha uzun süre dayanamazsın. Öyleyse neden konuşmayasın? Albay Chazanet burada olsa konuşmanı yasaklar mıydı sanıyorsun? Konuşmanı emrederdi. Bu tür durumları bilir. Durumunu daha fazla uzatmamak için, kendisi konuşurdu. Biliyorsun, sonunda herkes konuşur. Öyle değil mi Viktor? Konuştuklarını gördün, değil mi? Kimse sınırsız bir dayanıklılık gösteremez.

Öyleyse neden şimdi konuşmayasın, ha? Sonra yatağına uzanabilecek ve uyuyacak, uyuyacak, uyuyacaksın... Kimse gelip seni rahatsız etmeyecek...»

Koltuğunda hareketsiz oturan adam, terden parlayan şiş yüzünü ışığa doğru çevirdi. Ya Marsilya'da yediği tekmelerden, ya da ışıktan korunmak için, bilinmez, gözleri kapalıydı. Kör yüzü sanki masaya ve çevresindeki karanlığa doğru uzanıyordu; sonra konuşabilme çabasıyla ağzı aralandı. Dudaklarının arasından fışkıran kusmuk kıllı göğsüne akıp dizlerinin üstündeki birikintiye katıldı. Karmakarışık saçlarla kaplı baş, cevap yerine hafiften sağa sola salanarak göğsüne düştü. Masanın ardından, ses yine yükseldi:

«Viktor, beni dinle. Çetin cevizsin. Bunu biliyoruz. Kabul ediyoruz. Bütün dayanıklılık rekorlarını çoktan kırdın. Sen bile buna devam edemezsin Ama biz, Viktor, devam edebiliriz. Gerekirse seni günler ve haftalar boyu hayatta, bilinçli tutabiliriz. Eskisi gibi, kendilerinden geçme olanaklarına sahip değil insanlar. Birtakım ilâçlar var, biliyorsun. Bitti artık üçüncü derece. Öyleyse niçin konuşmamalı? «Söyleyecek misin bize, Viktor? Roma'daki otelde ne yapıyorlar? Ne bekliyorlar?»

Yeniden, öne doğru büzülen ve çenesi göğsüne düşen tutuklu, başıyla olumsuz bir işaret yaptı. Bunun üzerine şef, elektrik düğmesinin başındaki adama başıyla hafif bir işaret verdi ve akımı geçirmesini belirtti...

Viktor Kowalski, öğleden sonra dördü on geçe pes etti ve ses alma aracı dönmeye başladı.

Konuşmaya, daha doğrusu iniltiler ve hırıltılarla kesilen tutarsız sözler kekelemeye başlamıştı ki, masanın ardındaki adamın sakin, açık ve keskin sesi,

anlattıklarının dolambaçlı yollarında ona yol göstermek için araya girdi.

«Neden oradalar, Viktor... o otelde... Chazanet, Montclair ve Casson... Neden korkuyorlar... daha önce neredeydiler... kiminle görüştüler... neden şimdi kimseyi kabul etmiyorlar, Viktor... söyle... niçin Roma... Roma'dan önce... niçin Viyana... Viyana'da nerede... hangi otelde... ne yapıyorlardı orada, Viktor...»

Kowalski, elli dakikanın sonunda sustu. Sessizliğe gömüldüğünde kendisini sorguya çeken ses bir kaç defa devam etmeye zorladı onu, ama başka bir cevap alınamıyacağı açıkça belli olduğunda, şef astlarına bir emir verdi. Sorgu sona ermişti.

Konuşmanın kaydedildiği şerit ses alma aracından çıkarıldı, bir kaç saniye sonra da hızlı bir araba bunu şehrin merkezine doğru götürüyordu.

Altın sarısı bir alacakaranlık güneşli öğleden sonranın yerini almıştı. Saat dokuzdu, Paris sokaklarının lâmbaları yandı. Yaz geceleri hep görüldüğü gibi, alacakaranlıkla, aşkla ve gençlikleriyle başları dönen çiftler rıhtımlar boyunca elele geziyorlardı. Kahvelerin balkonları tıklım tıklımdı.

Ama Lilas kapısının yakınındaki küçük bir calışma odasında, havanın hiç de kayıtsızlıkla ilgisi yoktu. Üç adam ağır ağır dönen ses alma aracının çevresine oturmuştu. Bütün öğleden sonrayla akşamı çalışmakla geçirmişlerdi. Aracı işleten kişi, bir başkasının isteğiyle bazı bölümleri yeniden dinletmek üzere durduruyordu ses alma makinesini. Kulaklıklarını takmış olan dinleyici, harcadığı çabayla alnı kırışmış, kulaklıkların aktardığı anlaşılması güç sesler arasından belirli bir sözcük seçmeye çalışıyordu. Alt dudağına yapışık sigaradan yükselen mavimsi dumanlarla gözleri

kızarmış, bir bölümü yeniden dinlemek istediğinde aracı işleten adama işaret ediyordu. Dikkatinden kaçan heceleri anladığında, adama durması için işaret ediyor ve anladığı şeyi yazdırıyordu.

Diğer ikisinden daha genç ve sarışın olan üçüncü adam, bir yazı makinesinin başına oturmuş, bir konuşma gibi, soruların başına büyük harfle S, satırbaşına geçerek devam ettiği cevapların başına da büyük C harfi koyarak metni yazıyordu. Hiç anlaşılmayan bölümler bir dizi noktayla geçiştiriliyordu.

İşlerini bitirdiklerinde, neredeyse gece yarısı olmuştu. Açık pencereye rağmen, içerisi dumandan masmavi kesilmişti. Bitik ve her yanları tutulmuş, yerlerinden kalkıp uyuşan kaslarını açmak için gerindiler. İçlerinden biri telefonu açtı, hat istedi ve bir numara çevirdi. Kulaklıklı adam miğferi andıran başlığını çıkardı, ses şeridini sardı. Yazı makinesindeki son yaprakları da çekti, aradaki kopya kâğıtlarını sıyırdı ve Kowalski'nin kâğıda aktarılmış itiraflarını üç deste haline getirmeye koyuldu. Bu destelerden ilki Albay Rolland'a, ikincisi arşive gidecek, gerekli görürse Albay Rolland'ın çeşitli bölümlerin şeflerine dağıtması için üçüncüsünün fotokopileri alınacaktı.

Telefon, dostlarıyla yemek yediği lokantada Albay Rolland'ı yakaladı. Yakışıklı bekâr, her zamanki gibi şakalar yapmış, masada bulunan kadınlara yağdırdığı iltifatlar kocaları tarafından değilse bile kendileri tarafından pek beğenilmişti. Garson onu telefona çağırdığında, dostlarından özür diledi ve masadan kalktı. Telefon tezgâhın üzerindeydi. Albay sadece «Rolland» dedi ve karşısındakinin kimliğini açıklamasını bekledi.

Sonra, önceden kararlaştırılan parolayı söyledi. Biri konuşulanları dinlese, sadece onarılmakta olan

albayın arabasının hazır olduğunu ve albayın dilediği zaman gelip alabileceğini öğrenirdi. Albay karşısındakine teşekkür etti, masasına döndü. Beş dakika sonra, dostlarından kibarca özür diliyor, zorlu bir iş gününün kendisini beklediğini ve uyku eksiğini daha da arttırmamak için eve dönmesi gerektiğini söylüyordu.

Hâlâ yoğun olan trafikte karşılaşabileceği tehlikeleri büyük bir dikkatle hesaplayıp, son hızla Lilas kapısının yolunu tuttu. Çalışma odasına girdiğinde, saat neredeyse sabahın biriydi. İyi dikilmiş siyah ceketini çıkardı, kahve istedi ve zile basıp yardımcısını çağırdı.

Kowalski'nin ifadesi, kahveyle birlikte önüne geldi. Yirmi altı sayfayı önce çok çabuk okudu ve yarı deli eski Lejyon askerinin ara sıra tutarsızlaşan sözlerinin anlamını kestirmeye çalıştı. Ortalara doğru, bir ayrıntı dikkatini çekti: Kaşlarını çattı, ama okumaya devam etti. Son sayfaya geldiğinde, metni yeniden, daha ağır ve her paragraf üzerinde durarak okumaya başladı. Üçüncü okuyuşunda keçe uçlu bir kalem alıp löse... bilmem ne, Sylvie, Çin Hindi, Cezayir, Jojo Kovacs, Korsikalılar, alçaklar, Lejyon gibi konularla ilgili cümlelerin altını çizerek daha da büyük bir dikkat harcadı. Bunların hepsini anlıyor ve ilgilenmiyordu hiç biriyle.

Saçmalıkların çoğu Sylvie, bazıları da Julie adında biriyle ilgiliydi ve albayın gözünde hiç bir anlam taşımıyordu. Bu bölümleri attıktan sonra, metin aşağı yukarı altı sayfaya inmişti. Kalanların anlamını açık seçik kavramaya çalıştı. Roma vardı bir kere. Üç O.A. S. Şefi Roma'daydı. Eh, bunu nasılsa biliyordu. Ama neden? Bu soru sekiz kere sorulmuştu. Bütünüyle cevap, her keresinde aynıydı. Şubat ayında Argoud'nun başına geldiği gibi, kaçırılmak istemiyorlardı. Çok tabiî bir şey, diye düşündü Rolland. Bu Kowalski harekâ-

tıyla zamanını boşa mı geçirmişti acaba? Eski Lejyon askerinin iki kere söylediği daha doğrusu birbirinin eşi olan sekiz soruya cevap olarak mırıldandığı bir şey vardı. «Gizli» sözü. Sıfat olarak mı kullanılmıştı bu? Roma'da bulunmalarının hiç bir gizli yanı yoktu oysa. Başka bir anlamda kullanılmışsa, gizli olan neydi?

Rolland elindeki kâğıtları onuncu kere sonuna kadar okudu, sonra baştan başladı. Üç O.A.S. şefi Roma'daydı. Kaçırılmak istemedikleri için oradaydılar. Gizli tutulan bir şey, bir sır bildikleri için kaçırılmak istemiyorlardı.

Rolland'ın yüzünde alaycı bir gülümseme belirdi. General Guilbaud'nun tersine, Chazanet'yi gizlenmeye iten şeyin korku olmadığını iyi biliyordu.

Demek, bildikleri bir sır vardı? Neydi bu sır? Her şey Viyana'da geçen bir olayla başlıyor gibiydi. Viyana adı üç kere tekrarlanıyordu, ama Rolland önce Lyon'un otuz kilometre güneyindeki Viyana şehrinin sözkonusu olduğunu sanmıştı. Belki de, gerçekten Avusturya başkenti sözkonusuydu.

Viyana'da bir toplantı yapmışlardı. Sonra, kaçırılıp bildikleri sırrı bir sorgu sonucu açıklamamak için Roma'ya sığınmışlardı. Demek ki sırrın kaynağı Viyana'da olmalıydı.

Saatlar geçtikçe içilen kahvelerin sayısı artıyor, küllük haline getirilen boş mermi kovanındaki izmaritler çoğaldıkça çoğalıyordu. Mortier bulvarının doğusuna raslayan bu kasvetli sanayi bölgesi üzerine sabahın ilk ışıkları düşmeye başladığında, Albay Rolland anlamak üzere olduğunu farketti.

Önündeki meselenin en önemli bölümleri eksikti. Gerçekten ve kesinlikle mi eksikti? Ya da çektiği acılar sonucu aklını kaçırmak üzere bulunan dev yapılı adamın, son gücünü de yitirmeden söylediği tutarsız

sözlerin bir köşesinde mi gizliydi? Sabahın üçünde gelen bir telefon, Kowalski'nin artık hiç bir soruya cevap veremiyeceğini Rolland'a bildirmişti.

Rolland, asıl metinle ilgisiz gibi görünen bir takım ayrıntıları not etmekle işe başladı... Kleist, Kleist diye biri... Ya da bir yer adı mıydı bu? Santralı aradı ve Viyana telefon rehberinde araştırma yapılmasını istedi. Kleist adında biri ya da bir yer var mıydı? Cevabı on dakika sonra aldı. Viyana telefon rehberinde Kleist adı iki sütun tutuyordu, ayrıca da bu adı taşıyan iki yer vardı: Ewald Kleist İlkokulu ve Brucknerallee'de Kleist pansiyonu. Rolland ikisini de not etti, ama Kleist pansiyonunun altını çizdi. Sonra okumaya devam etti.

Arada bir yabancıdan söz ediliyor. Kowalski bu konuda ara sıra «bon» (*), ara sıra da «lueur» (**) sözcüklerini kullanıyordu. Sabahın beşini giraz geçe, Albay Rolland bir ses alma aracıyla konuşmanın kaydedildiği şeriti getirtti ve sonraki saatı dinlemekle geçirdi. Aracı söndürdüğünde, alçak sesle sunturlu bir küfür savurdu. Bir dolmakalem alıp daktiloyla yazılan metinde bazı değişiklikler yaptı.

Kowalski «bon» değil «Blond» (***) demişti yabancı adam konusunda. Şiş dudaklarının arasından çıkan ve «lueur» olarak kâğıda geçen sözcük de aslında «tueur» (****) dü.

Bundan sonra, Kowalski'nin tutarsız sözlerine bir anlam vermek çok daha kolaylaşıyordu. Kowalski'nin kendisine işkence eden adamlar hakkında söylediği ve

(*) İyi
(**) Işık
(***) Sarışın
(****) Katil

her raslayışında altını çizdiği «çakal» sözcüğü de bambaşka bir anlama bürünüyordu. Üç O.A.S. şefinin Roma'daki kalelerine sığınmadan önce Viyana'nın Kleist pansiyonunda buluştukları, sarı saçlı ve yabancı uyruklu katilin şifreli adı oluyordu.

Şimdi Rolland, önceki iki ay boyunca tüm Fransa'yı kaplayan banka ve kuyumcu soygunlarının nedenini anlıyordu. Sarışın adam, her kimse, O.A.S.'nin kendisinden istediği işi yapmak için büyük para talebinde bulunmuştu. Yeryüzünde ancak bir tek iş, böyle bir paranın istenmesini doğrulayabilirdi albaya göre. Bu Çakal, düşman çeteler arasındaki çekişmeyi halletmek üzere görevlendirilmemişti herhalde.

Sabahın yedisinde, Rolland haberleşme bölümünü aradı. Viyana'daki S.D.E.C.E. şubesine acele bir mesaj yollanmasını söyledi görevliye. Kowalski'nin ifadesinin bütün kopyalarını getirterek kasasına kilitledi. Sonunda önüne bir deste kâğıt çekti, bir kişinin okuyacağı ve başına «Çok Özel» sözleri bulunan bir rapor hazırladı.

Kowalski'yi yakalamak için tek başına düzenlediği harekâtın bütün ayrıntılarını kısaca ve özenle sıraladı: Telefonla kurulan tuzağı, eski Lejyon askerinin Marsilya'ya gelişini, Eylem Bölümünde görevli memurlar tarafından oldukça güç ele geçirilişini. Fazla üzerinde durmadan, serviste görevli ajanların yaptığı sorguyu da belirtiyordu. Raporuna, yakalanmamak için direnirken, eski Lejyon askerinin iki ajanı ağır yaraladığını, ama daha sonra da intihar etmeye kalkışıp hareketsiz bırakılınca hastaneye götürüldüğünü de ekledi. İfadesi hastane yatağında alınmıştı.

Raporun geri kalan ve en önemli bölümü, düzenli bir araştırma sonucu bu ifadenin yorumu üzerindeydi. Bir ara düşünmek için yazıyı kesti ve kısa süredir do-

ğan güneşle altın sarısı parıltılara bürünen damlarda gezdirdi bakışını. Rolland hiç bir durumu abartmamakla ün yapmıştı. Son paragrafını özenle hazırladı.

«Bu komplonun varlığını doğrulamak için, şu sıra soruşturmaya geçilmiştir. Eğer soruşturma, yukarda belirtilen noktaları doğrularsa, bence sözkonusu komplo Başkan'ın hayatına yöneltilenlerin en büyüğü en ağırıdır. Eğer komplo anlatıldığı biçimde varsa, ve sadece Çakal diye bilinen yabancı uyruklu katil Başkan'ı öldürmekle görevlendirilmişse, görüşüme göre yaratılan durumun ağırlığı dikkate alınarak ülke çapında büyük tedbirler alınması gerektiğini size bildirmek ödevimdir.»

Alışılanin tersine, Albay Rolland raporu makinede bizzat yazdı, zarfa koydu ve gizli servislerin en önemli belgelerinde kullanılan mühürü üzerine bastı. Sonra müsveddeyi yaktı, külleri çalışma odasına bitişik olan daracık bölmedeki lâvaboya attı ve musluğu sonuna kadar açıp yok etti.

İşini bitirdiğinde, elleriyle yüzünü yıkadı. Sonra, kurulanırken, lâvabonun üzerindeki aynada yansıyan suratına baktı. Çizgileri çoğalan bu yüzün çekiciliğinden çok şey yitirdiğini hüzünle düşündü. Bir çok sarsıcı deney, hayatta kalmak için benzeriyle boğuştuğunda insanoğlunun ne tür yabanıllık uçurumlarına düşebileceği konusundaki çok geniş bilgisi Eylem Bölümü şefini erken çökertmişti.

«Yılın sonunda,» diye düşündü, «gerçekten emekliliğimi istemeliyim.» Aynada, gergin, çökük yüz çizgilerini sorguya çekiyordu. Bu çizgiler tam olarak ne belirtiyorlardı? İnanmazlık mı, yoksa sadece boyun eğme mi? Ama Rolland, bu kadar uzun bir sürenin sonunda insanın işinden vazgeçmesinin imkânsız olduğunu biliyordu. İnsan neyse hayatının sonuna kadar

da öyle kalırdı. Mukavemetten güvenlik polisine, oradan S.D.E.C.E.'ye, sonunda da Eylem Bölümüne geçmişti. Bütün bu yıllar boyunca kaç insan feda edilmiş, ne kadar kan akıtılmıştı? Bunların hepsi de Fransa adına yapılmıştı. Ama Fransa, kendisi için yapılanların farkında mıydı?

Albay Rolland, motosikletli bir memurun hemen çalışma odasına gönderilmesini istedi. Ayrıca yağda yumurta, ufak ekmekler ve tereyağ, koca bir fincan da sütlü kahve sipariş etti. Mühürlü zarfı motosikletliye uzatıp talimatını verdi. Yumurtalarıyla ekmekleri bittiğinde, sütlü kahvesini içmek için gidip pencerenin kenarına ilişti. Uzakta Notrdam Kilisesinin kulelerini seçiyor, şimdiden Sen nehrinden yükselen sıcak sisin ötesinde, Eyfel kulesinin ince çizgilerini görüyordu. 11 ağustos sabahı saat dokuzu geçmiş ve şehir, siyah deri giysisi içinde, gürleyen motosikletiyle sekizinci bölge yönünde dalga dalga ilerleyen arabalar arasında kendine yol açmaya çalışan motosikletliyi belki de lânetleyerek işe koyulmuştu.

Şimdiden emekliliğini isteyerek ayrılabileceği görevinde kalıp kalmaması, raporunda belirttiği tehlikenin savuşturulup savuşturulamamasına bağlıydı.

9

ÖĞLEYE doğru, masasının başında oturan İçişleri Bakanı, tam altında güneşte yanan yuvarlak avluyu ters bakışlarla süzüyordu. Cumhuriyetin armasıyla süslü görkemli demir kapının kapadığı avlunun ötesinde Beauvau alanı vardı. Alanın tam ortasına dikilmiş bir trafik memurunun çevresinde de, arabalar döne döne, dalgalar halinde akıyordu. Memur, Paris'in ürkütücü trafiğinin bu beş ayrı akımına üstünlüğünü, tıpkı kendininkini boğaya kabul ettiren bir boğa güreşçisi gibi, soğukkanlılık kadar kendine güven ve ağırbaşlılıkla kabul ettiriyordu sanki. İçişleri Bakanı da yaptığı işin düzenli basitliğine ve bu işi yapmakta gösterdiği eksiksiz güvene gıpta ediyordu.

Bakanlığın kapılarında duran iki başka görevli de, alanın ortasındaki meslektaşlarının ustaca numaralarını izliyorlardı.

Omuzlarında makinelileriyle çift kanatlı demir kapının pamaklıkları ardından, bu dünyanın felâketlerin-

den korunmuş, alacakları aylıktan meslekte ilerlemekten, yakıcı ağustos güneşindeki yerlerinden emin, dış dünyayı seyrediyorlardı. Bakan, yaşantılarının ve ihtiraslarının dolambaçsız basitliğinden ötürü onlara da gıpta ediyordu.

Ardında bir kâğıt hışırtısı işitti, döner koltuğunu çevirerek yeniden masasının başına geçmiş oldu. Masanın öbür yanında bulunan adam elindeki dosyayı kapadı ve saygıyla bakanın önüne bıraktı. Bakıştılar; sessizlik bir an kapının karşısına raslayan şöminenin üzerindeki yaldızlı saatın tik-takları ve Beauvau alanından gelen trafiğin boğuk uğultusuyla kesildi sadece.

«Ne diyorsunuz bakalım?»

Başkan De Gaulle'ün kişisel güvenliğini sağlamakla görevli bölümün şefi Komiser Jean Ducret, güvenlik konusunda Fransa'nın en ünlü uzmanlarından biriydi ve özellikle önemli kişilerin öldürülmesiyle ilgili bütün sorunlarda uzmandı. Bulunduğu göreve getirilmesinin nedeni de buydu; yine aynı nedenle Devlet Başkanını öldürmeyi amaçlayan altı komplo, ya uygulama sırasında önlenmiş, ya da hazırlık dönemindeyken kabuğunda boğulmuştu o güne kadar.

«Rolland haklı» dedi sonunda.

Tekdüze, hiç bir şey sezdirmeyen, kararlı bir sesle konuşmuştu. Sanki bir futbol maçının sonucu üzerindeki görüşünü belirtiyordu.

«Söyledikleri doğruysa, bu komplo olağanüstü bir tehlike gösteriyor demektir. Fransa'nın bütün gizli servis arşivlerinin tümü, şu sıra O.A.S. saflarında görevlendirilen ajan şebekesinin bütünü, beklenmeyen biri, dostu ve ilişki kurduğu kişi bulunmayan, tek başına iş gören bir yabancı karşısında aciz kalıyor. Üstelik adamın mesleği bu. Rolland'ın da belirttiği gibi,

(parmağının ucuyla Eylem Bölümü şefinin raporunun son sayfasını çevirdi ve yüksek sesle okudu) 'düşünülebilecek yalnız harekât kavramının en tehlikelisi.'»

İçişleri Bakanı elini, demir kırı ve kısa kesilmiş saçlarında gezdirdi, yeniden koltuğunu pencereye çevirdi. Kolay sarsılan bir adam değildi ama, 11 ağustos sabahı iyiden iyiye kuşkuluydu. Charles de Gaulle'ün dâvasına hizmetle geçirdiği uzun yıllar boyunca, kendisini bakanlık katına yükselten zekâ ve kibarlığın ardında özellikle çetin ceviz biri olarak ün yapmıştı. Sırasıyla sıcacık bir çekicilik ya da buz gibi bir soğukluk yansıtan parlak mavi gözleri, geniş göğsüyle omuzlarından yayılan erkeklik, yüzünün uyumlu ve küçümseyici çizgileri onda, seçim kampanyası için yaratılmış bir dış görünüş değildi.

De Gaulle'cülerin, ayakta kalmak için Amerikalıların düşmanlığı, İngilizlerin kayıtsızlığı, General Giraud'nun hırsı ve komünistlerin amansızlığına karşı mücadele etmek zorunda kaldıkları kahramanlık çağlarında, sürdürülecek savaşın çok güç olan öğrenimini görmüştü. Sonunda üstün gelmişler ve izledikleri adam, Fransa'nın başına geçmek üzere gözden düşmesi sonucu çekildiği yerden on sekiz yıl içinde iki kere çıkmıştı. Son iki yılda da savaş yeniden başlamıştı, hem de bu kez General'e iki kere iktidarı sunan adamlara, Ordu'ya karşı. Kısa süre önce de bakan son çatışmaların geçmişte kaldığını bir kere daha kolu kanadı kırılan düşmanın boş yere öfkelenip yenilgisi üzerine düşünmek zorunda kaldığını sanıyordu yine.

Şimdi, mücadelenin daha sona ermediğini biliyordu; Roma'da, zayıf ve gözü dönük bir albay, tek kişinin ortadan kaldırılmasıyla koca bir binanın yıkılmasına yol açabilecek planın hazırlıklarını yapmıştı.

Bazı ülkeler, bir başkanın ölümüne ya da bir kralın

tahttan çekilmesine dayanacak kadar yerine oturmuş müesseselere sahipti. İngiltere bunu yirmi sekiz yıl önce ispatlamıştı. Birleşik Amerika da içinde bulundukları yıl sona ermeden ispatlayacaktı. Ama bakan, hayale kapılmayacak kadar açıkça bilincindeydi Fransa'daki müesseselerin durumunun: Başkan'ın ölümü, bir hükümet darbesi ya da iç savaşın başlangıcından başka şeye yol açamazdı.

«Öyleyse,» dedi sonunda, hep güneşli avludan yana bakarak «kendisini uyarmak gerekir.»

Polis memuru cevap vermedi. Bir teknisyen olmanın üstünlüğü de buydu işte; verilen görev yerine getirildi mi, önemli kararların alınması bu sıfatla para alan kişlere bırakılırdı. Habercilik görevini gönüllü üzerine almak gibi bir niyeti ise hiç yoktu.

Bakan dönüp yüzüne baktı.

«Peki. Teşekkür ederim komiser. General'e haber vermek için, bugün öğleden sonra kendisiyle görüşmek istiyeceğim.»

Kuru, enerjik bir sesle konuşmuştu. Beklemeden harekete geçmek şarttı.

«Durumu General'e anlatacağım, kendisi ne yapılmak gerektiğine karar verene kadar, bu olayla ilgili kimseye bir şey söylememenizi sizden istemek gereksizdir sanırım.»

Komiser Ducret yerinden kalktı, dışarı çıktı, alanı geçti ve yüz metre ötedeki Elysée sarayının kapılarına doğru yürüdü.

Yalnız kalan İçişleri Bakanı, önünde duran dosyayı alıp acele etmeden, yeniden incelemeye koyuldu. Kuşkusuz, Rolland'ın açıklamaları doğruydu ve bunların Ducret tarafından doğrulanması kendisine çok sınırlı bir manevra imkânı sağlıyordu. Tehlike ortadaydı,

ciddi, kaçınılmaz bir tehlike ve Başkan'ın uyarılması gerekliydi.

İstemiyerek, önündeki dahilî telefonun düğmesine bastı, hemen aracın işlediğini belirten uğultunun yükseldiği küçük plâstik telle kaplı mikrofona eğildi.

«Bana Elysée sarayından genel sekreteri arayın lütfen.»

Az sonra iç telefonun yanındaki kırmızı telefon çalıyordu. Bakan telefonu açtı ve bir an dinledi.

«M. Foccart'ı istiyorum, lütfen.»

Bir sessizlik daha oldu, Fransa'nın en güçlü adamlarından birinin çok yanıltıcı iniş çıkışlarla dolu sesi telefonun öbür ucunda işitildi.

Bakan istediği şeyi ve nedenlerini kısaca anlattı.

«Mümkün olduğu kadar çabuk, Jacques... Evet, bir kere sormak zorunda olduğunuzu biliyorum. Bekliyeceğim. Ama rica ederim, fırsat bulur bulmaz, beni arayın.»

Bir saat geçmeden saraydan arandı. Öğleden sonra dörtte, Başkan uykudan kalkar kalkmaz kendisini kabul edecekti. Bakan bir an, gözlerinin önünde duran dosyanın önem yönünden bütün ikindi uykularını geçtiğini söyleyip itiraz edecek oldu, ama son anda kendini tuttu. Başkan'ın bütün çevresindekiler gibi, her an De Gaulle'le konuşma olanağına sahip, erişilmez bir sırla çevrili oldukları başka kişisel bilgilerle dolu bir arşivi de elinin altında bulunduran tatlı sesli görevliye karşı çıkmanın ne denli yersiz olabileceğini biliyordu.

O gün saat dörde yirmi kala, Çakal, deniz ürünleri alanında uzmanlaşmış Londra lokantalarının sunabileceği en nefis ve en pahalı yemeklerden birini yedikten sonra Curzon Street'teki Cunningham'dan çıktı. South Audley Street'e saparken bunun Londra'da yediği son

yemek olduğunu, uzun süre başkentten uzak kalacağını ve böyle bir olaya gereken önemi vermekle yerinde davrandığını düşünüyordu.

Aynı anda da, siyah bir DS 19 İçişleri Bakanlığından çıkıyordu. Parmaklıklı kapının önündeki meslekdaşları tarafından uyarılan Beauvau alanının ortasındaki görevli trafik memuru, yan sokaklardan gelen bütün arabaları durduruyor ve elini kasketine götürüp selâm vermek üzere hazrola-geçiyordu.

Yüz metre ötede, Citroen araba, Elysée sarayına girmeyi sağlayan kurşunî taştan sundurmaya doğru dönüyordu. Orada da, önceden uyarılan görevliler arabanın dönemeci alıp dar kemerin altındaki geçite girebilmesini sağlamak için trafiği durdurmuşlardı. Ana kapının iki yanındaki külübelerinin önünde nöbet tutan iki muhafız, beyaz eldivenli elleri tüfeklerinin şarjörü hizasında, esas duruşa geçtiler ve Bakan sarayın avlusuna girdi.

Kemerin öbür ucunda boydan boya gerilmiş alçak zincir, arabanın durmasına yol açtı. Görevli polis müfettişi (Ducret'nin adamlarından biri) arabanın içine göz attı. Bakan başıyla selâmladı, o da karşılık verdi. Müfettişin bir işaretiyle zincir gevşetildi ve Citroen halkaların üzerinden geçti. Otuz metre kadar uzunlukta ve kahverengi çakıl taşlarıyla kaplı bir açıklığın ötesinde sarayın cephesi uzanıyordu.

Arabanın şöförü Robert, Citroen'i sağa yöneltip patronunu giriş kapısına çıkan altı granit basamağın dibine bırakmak için sola doğru bir dönüş yaptı.

Gümüş zincirlerle süslü siyah giysili iki hademeden biri gelip kapıyı açtı. Bakan çabucak basamakları çıktı ve camlı kapılardan birinin eşiğinde baş hademe tarafından karşılandı. Karşılıklı iki çift lâf edildikten sonra, Bakan hademenin peşinden içeri girdi. Baş ha-

deme kapının solundaki mermer masanın üzerinden telefon ettiği sürece, altın zincirlerinin ucunda çok yüksek kubbeli tavandan sarkan dev avizenin altında bir süre beklemeleri gerekti. Sonra, telefonu kapayan hademe Bakana döndü, hafifçe gülümsedi ve her zamanki görkemli yürüyüşle soldaki basamakları halıyla kaplı granit merdiveni telâşsızca tırmanmaya koyuldu.

Birinci katta, aşağıdaki girişe hâkim geniş sahanlığı geçtiler ve hademe soldaki kapıyı belli belirsiz vurduğunda durdular. İçerden boğuk bir «giriniz» sesi geldi; baş hademe kapıyı hafifçe açtı ve Bakanın, Emirnameler Salonuna girmesi için kenara çekildi. Kapı gürültüsüzce kapandı ve baş hademe, aynı görkemli adımlarla merdiveni inip giriştеki yerine döndü.

Salonun öbür ucundaki güneye bakan geniş pencerelerden, güneş dalga dalga içeri doluyor ve sıcacık ışığıyla halıyı aydınlatıyordu. Yüksek balkon kapılarından biri açıktı, sarayın bahçesindeki ağaçların arasından bir güvercin gurultusu oraya kadar ulaşıyordu. Champs - Elysées'den beş yüz metre kadar ötede, yazın göbeğinde iyice gelişen yapraklarıyla kayınağaçlarının ve ıhlamurların tamamen gizledikleri trafik, güvercin gurultusunun bile üstüne çıktığı belli belirsiz bir uğultuya dönüşüyordu. Elysées Sarayının güneye dönük odalarına her girdiğinde, iliklerine kadar şehirli olan Bakan kendini doğanın göbeğinde yitip gitmiş bir şatoda sanırdı. Binanın öbür yanındaki Faubourg Saint - Honoré boyunca akan arabaların gürültüsü bir anıdan başka şey değildi. Başkanın kırlara bayıldığını iyi biliyordu.

O gün nöbetçi subay Albay Tesseire'di. Ayağa kalktı.

«Sayın Bakan...»

«Albayım, (Bakan, odanın soluna düşen çift kanatlı ve yaldızlı tokmakları gaga biçimindeki kapıyı başıyla işaret etti) Başkan tarafından bekleniyorum.»

«Tabii Sayın Bakan.»

Tesseire yürüdü, iki kere hafifçe vurdu, kapıyı açtı ve eşikte dikildi.

«İçişleri Bakanı, Sayın Başkanım.»

Odanın öbür ucundan belli belirsiz bir onaylama geldi. Tesseire bir adım geriledi, Bakana gülümsedi. Roger Frey onun önünden geçip Charles de Gaulle'ün özel çalışma odasına girdi. İçerde, odanın döşenişiyle konulacak eşyalara karar verenin kişiliğini açıklayacak hiç bir şey bulunmadığını düşünmüştü hep. Sağda, Emirnameler Salonundaki gibi bahçeye açılan üç yüksek ve zarif pencere vardı. Çalışma odasının da pencerelerinden biri açıktı, iki oda arasındaki kapıdan girerken bir an duyulmaz olan güvercin gurultusu, yeniden işitilmeye başlamıştı.

Ihlamurlarla kayınağaçlarının altlarında, otomatik silahlarıyla yirmi adımdan bir maça asını delebilen adamlar gizliydi. Ama birinci kattaki pencereden görülen oldu mu vay haline. Büyük bir bağnazlıkla savunmaya hazır oldukları adamın, böyle bir durum karşısındaki öfkesinden sarayın tüm görevlileri korkardı. Korunması için alınan tedbirleri öğrenir, ya da bu tedbirler özel hayatına yansırsa, öfkesi patlak verirdi. Ducret'nin sırtına binen yüklerin en ağırlarından biriydi bu, her türlü korunma biçimini katlanılmaz bir küçüklük sayan adamın hayatına gözkulak olmak da kimsenin kıskanmadığı bir işti.

Solda, camlı bir kitaplığın bulunduğu girintinin önünde bir XV. Louis masa, masanın üzerinde de bir XIV. Louis saat duruyordu. 1615 yılında Chaillot'daki kraliyet fabrikasında dokunan bir Şavonnerie halı ye-

ri kaplıyordu. Başkanın bir gün kendisine anlattığı gibi, bu fabrikada halıdan önce sabun yapılırdı. Dolayısıyla fabrikada üretilen halıların da aynı adla anılmasına devam edilmişti.

Bu odada sadelikten, soyluluktan, ağırbaşlılık ya da zevkten yoksun, her şeyin üstünde de Fransa'nın büyüklüğüne tanıklık etmeyen hiç bir şey yok gibiydi. Çalışma masasının ardında oturan ve kendisini karşılamak için her zamanki kibarlığıyla ayağa kalkan adamı da, Başkanın gözünde, aynı yeteneklerle dolu saymak gerekliydi.

Bakan, Charles de Gaulle'ün kişisel dostu olan tek Çağdaşı, Paris'teki İngiliz gazetecilerinin en yaşlısı Harold King'in bir gün kendisine, bütün davranışları ve yaşayışıyla, Başkan'ın XX. yüzyılın değil de XVII. yüzyılın adamı olduğunu belirttiğini hatırladı. O günden sonra Bakan en büyük üstüyle her karşılaşışında, bu uzun boylu adamı ipekli ve brokar giysiler içinde, kendisini aynı görkemli kibarlık gösterileriyle karşıladığını boş yere düşünmeye çalışmıştı. Bu bağlantıyı hemen kurabiliyor, ama görüntüyü bir türlü canlandıramıyordu.

Yine, bu büyük ihtiyarın, hoşuna gitmeyen bir ayrıntı yüzünden kendinden geçip yakası açılmadık küfürler savurarak çevresiyle Bakanlar Kurulu üyelerini hayretler içinde bıraktığı özel koşulları da unutamıyordu.

Roger Frey iyi biliyordu. General'de böyle bir tepki uyandırabilecek şey, Başkan'ın en üst noktasında canlandırdığı Fransa'nın temel müesseselerinin güvenliğini korumakla görevli İçişleri Bakanının almayı kaçınılmaz gördüğü tedbirlerdi. Bu soruna hiç bir zaman aynı gözle bakmamışlar, Bakan'ın bu konudaki bütün girişimleri el altından ve gizlice olmuştu.

Çantasında bulunan dosyanın içindekilerle yapmak zorunda bulunduğu girişimi düşündükçe titriyordu neredeyse.

Bu gri elbisesinin içinde, upuzun boyuyla dikilen General, genellikle ardında oturduğu geniş masanın çevresinde dolanmış, hoş geldiniz dercesine Bakana elini uzatıyordu.

«Saygılarımı sunarım, Başkanım.»

Hiç olmazsa, İhtiyarın keyfi yerindeydi. Birinci İmparatorluk döneminden kalma Beauvais'nin bir halısıyla kaplı, dik arkalıklı yüksek koltuklardan birine oturmasını işaret etti. Ev sahipliği görevini tamamlayan Charles de Gaulle, dönüp sırtını duvara vererek oturdu. Arkaya doğru kaykıldı ve parmaklarının ucunu masaya dayadı.

«Çok önemli ve acele bir iş için beni görmek istemişsiniz. Sizi dinliyorum.»

Bakan derin bir soluk aldı, bütün kararlığıyla konuya girdi. Kısaca, gelişinin nedenlerini açıkladı. Ancak halka verilmesi şartıyla kendi söylevlerinin dışında, De Gaulle'ün uzun konuşmalardan nefret ettiğini biliyordu. Geveze astlarından çoğunun deneme sonucu öğrendikleri gibi, özel konuşmaların kısa kesilmesinden hoşlanırdı.

Bakan, konuşurken karşısındakinin gözle görülecek kadar dikildiğini farketti. O güne değin çok güvenilir sayılan bir hizmetkâr tarafından çalışma odasına tiksindirici bir madde sokulmuş gibi, gitgide arkaya doğru kaykılıp sanki aynı zamanda yavaş yavaş büyüyor ve Bakanı koca burnunun gerisinden seyrediyordu. Yine de Bakan, söylevlerini okuduğu anlar dışında gözlük takmayan ve insan içine çıktığında miyopluğunu gizleyen Başkan için, beş metre uzaklıktaki yüzünün belirsiz bir leke olduğundan haberliydi. İçişleri

Bakanı, Rolland ve Ducret'nin de yorumlarını katarak bir dakikayı ancak geçen açıklamasını bitirdi, şu sözlerle sonuca bağladı:

«Rolland'ın raporu çantamın içinde.»

Tek söz söylemeden, Başkan'ın eli çalışma masası üzerinden uzandı. Bakan raporu çantasından çıkarıp Generale verdi.

Charles de Gaulle, ceketinin iç cebinden gözlüğünü aldı, taktı, dosyayı önüne açarak okumaya koyuldu. Sanki uygun görmüş gibi güvercin de gurultuyu kesmişti.

Bakan parktaki ağaçlara bir göz attı, sonra çalışma masası üzerindeki kurutma kâğıdının yanında duran bronz lâmbaya dikti bakışını. Yeni krallık döneminin özellikJerini taşıyan işlemeli, koyu kırmızı ve nefis bir kandildi bu. Elektrik lâmbasına çevrilmiş, beş yıllık başkanlık süresince, yanında durduğu kurutma kâğıdının üzerine birbiri ardından sıralanan Resmî belgelerin aydınlatılmasına binlerce saatını vermişti. General de Gaulle çok çabuk okurdu. Üç dakika sonra, Rolland'ın raporunu bitirmişti. Önündeki dosyayı özenle kapadıktan sonra ellerini üzerinde kavuşturdu ve sordu :

«Eh, dostum, benden ne bekliyorsunuz?»

Bakan, ikinci kere derin bir soluk aldı ve almayı dilediği tedbirlerin çabucak sıralanmasına girişti. İki kere, «Bence, Sayın Başkanım, bu tehlikeyi uzaklaştırmak istiyorsak gerekli olan...» cümlesini kullandı. Konuşmasının otuz üçüncü saniyesinde «Fransa'nın çıkarı...» sözlerini söyledi.

Daha öteye gidemedi Bakan Fransa sözcüğüne, o güne kadar ve o günden sonra hiç bir Fransızın veremediği tanrısal bir anlam katarak, gür sesiyle o an sözünü kesti.

«Fransa'nın çıkarı, dostum, Devlet Başkanının sefil ve... (bilinmeyen saldırgana duyduğu nefret odada gitgide ağırlaşırken sustu) yabancı bir kiralık katil tehlikesi karşısında geri çekildiğinin asla görülmemesindedir.»

Bakan, dâvayı kaybettiğini o anda anladı. General, korktuğu gibi, öfkeyle patlamamıştı. Açık seçik bir sesle beslediği niyetler konusunda en ufak kuşkuya yer vermek istemiyen bir adam gibi konuşmaya başladı. Konuşmasına devam ederken ağzından çıkan bazı cümleler Albay Tesseire'in penceresine ulaştı, o da bölük pörçük bir takım sözler duyabildi.

«... Fransa... ağırbaşlılık ve büyüklüğün, bir Çakal'ın sefil tehditlerine teslim olduğunu... kabul edemez...»

İki dakika sonra, Bakan, Başkan'ın odasından çıkıyordu. Albay Tesseire'i hafif bir baş işaretiyle selâmladı, Emirnameler Salonunun kapısından çıkıp yeniden aşağı indi.

Baş hademe DS'nin beklediği taş basamakların dibine kadar onu götürür ve arabanın uzaklaşmasını izlerken, eh diyordu kendi kendine, işte başı epey derde girmiş bir adam ya da ben bu işten bir şey anlamıyorum. İhtiyar ona ne söylemiş olabilir? Ancak, bir baş hademe olarak yüz çizgileri yirmi yıldan beri içinde çalıştığı sarayın cephesine eş sakin bir hareketsizliği korudu.

«Hayır, böyle iş görmek imkânsız. Başkan bu noktada kesin konuştu.»

Bakan çalışma odasının penceresine dönük olan başını çevirdi ve bu sözleri söylediği adamı süzdü. Elysée Sarayından dönüşünden bir kaç dakika sonra, özel kalem müdürünü çağırtmıştı. Alexandre Sanguinetti Korsikalı ve başka bir bağnaz de Gaulle'cüydü. Son

iki yıl içinde, İçişleri Bakanının kendisine bıraktığı Ulusal Güvenlik Kuvvetlerinin yönetimiyle ilgili görevlerin çoğunda, Sanguinetti gözlemcilerinin siyasal eğilimlerine ve yurttaşlık hakları konusundaki görüşlerine göre yüzde yüz değişen bir ün yapmıştı. İster sağdan gelsin ister soldan, sokak gösterileri karşısında toplum polisi taburlarıyla sayıları kırk beş bini bulan ve askerî bir örgütü andıran güvenlik kuvvetlerinin benimsediği amansız vazgeçirme yöntemlerini göz kırpmadan harekete getirmesi, aşırı solda nefret ve korku uyandırmıştı.

Kamu düzenini korumayı hedef alan bazı yöntemleri bir parça Demir Perde gerisi yöntemlerini andırdığı için olacak, komünistler onu faşistlikle suçluyorlardı. Komünistler tarafından yine faşist olarak nitelenen aşırı sağcılar da, demokrasiyle yurttaşlık haklarının çiğnendiği gerekçesiyle ve daha çok başvurduğu amansız yöntemler kamu düzeninin kesinlikle bozulmasına engel olup yine bu kamu düzenini kurmak amacıyla aşırı sağın hazırladığı hükümet darbesini başarısızlığa uğrattığı için, ona karşı aynı ölçüde bir nefret besliyorlardı.

Halk çoğunluğu onu sevmiyordu, çünkü kendi örgütlerinden gelen emirler sonucu yollarda kurulan barikatlar, büyük kavşakların çoğundaki kimlik denetimi, önemli yolların hepsinde adam çevirme ve toplum polisi tarafından kovalanıp coplanan genç nümayişçilerin fotoğraflarının geniş ölçüde dağıtılması bütünüyle Sanguinetti'nin eseriydi.

Basın da, kendi hesabına onu «Bay O.A.S. Düşmanı» olarak nitelemiş, bir avuç De Gaulle'cü gazeteci dışında, hiç çekinmeden sövüp sayıyordu. Fransa'nın en çok eleştirilen adamı olmanın utancını taşısa bile, bir şey belli etmiyordu. Kişisel kilisesine şeref veren tanrı Elysée sarayının bir odasına kapanmışsa, bu ki-

lisenin bünyesinde Alexandre Sanguinetti de bölüm şefiydi. Öfkeden parlayan bir gözle önünde duran, içinde Rolland raporunun bulunduğu klâsörü süzdü.

«İmkânsız bu. İmkânsız!.. İmkânsız. Onu mutlaka korumamız gerek, ama söz dinlemiyor. O adamı, Çakal denen herifi ele geçirebilirim. Ama karşı-tedbirler almaya yetkili olmadığımızı söylüyorsunuz. Öyleyse ne yapacağız? Sadece herakete geçmesini mi bekliyeceğiz? Kollarımızı kavuşturup beklemekle mi yetineceğiz?»

Bakan soluğunu koyverdi. Özel kalem müdüründen beklediği de buydu ama işini hiç kolaylaştırmıyordu. Çalışma masasının ardına oturdu yeniden.

«Alexandre, dinleyin. Bir kere, Rolland'ın raporunun doğruluğundan henüz kesinlikle emin olmadığımızı hesaba katın. Şimdi ölmüş bulunan Kowalski'nin gidiş gelişleri sonucunda varılmış birtakım kişisel görüşler var raporda. Belki Rolland yanılıyor. Viyana'da hâlâ soruşturmaya devam ediyoruz. Guilbaud'yla bağlantı kurdum, bu akşam bir cevap alacağını umuyor. Ama iş bu noktaya geldi mi, ancak şifreli adını bildiğimiz bir yabancı için ülke çapında adam avına girişmemiz pek gerçekçi sayılmayacak bir şey olur.»

«Burada Başkan'ın görüşünü paylaştığımı söylemeliyim.»

«Öte yandan, işte talimatı... ya da hayır... Çok kesin olan emirleri. Herkesin iyice kafasına yerleştirmesi için bunları tekrarlıyorum. İçinde bulunduğumuz dar çevreden başka herhangi birine en ufak imada bulunmak, her türlü araştırmaya kalkışmak, reklama yeltenmek sözkonusu değildir. Başkan, sır ortadan kalkarsa basının veryansın edeceği, diğer ülkelerin bizi matrağa alacağı, fazladan her güvenlik tedbirinin burada ve Fransa dışında, kendini yalnız bir adamdan ve üste-

lik bir yabancıdan korumak isteyen bir Devlet Başkanı'nın gerilemesi olarak yorumlanacağı görüşünde... Tekrar ediyorum, buna katlanamaz. Dolayısıyla —Bakan açıklamasının altını karşısındakine uzattığı işaret parmağıyla çizdi— soruşturmamız sırasında en ufak bir sızma oldu mu, birtakım kişilerin yürüyeceğini bana açıkça hissettirdi. İnanın, dostum, onu hiç bu kadar uzlaşmaz halde görmemiştim.

«İyi ama» diye itiraz etti Sanguinetti, «resmî programın kesinlikle değiştirilmesi gerekiyor. Bu herif yakalanana kadar, Başkan'ın halk arasına girmesini önlemek zorundayız. Kuşkusuz...»

«Hiç bir şeyden vazgeçmiyecektir. Hiç bir program, değil bir saat, bir dakika bile değiştirilmiyecektir. Bütün çalışmaların mutlak bir gizlilik içinde yapılması gerekiyor.»

Şubat ayında, Askerî Okuldaki komplonun ortaya çıkarılmasından bu yana ilk kez, Alexandre Sanguinetti başlangıç noktasına döndüğü izlenimine kapılıyordu. Dalga dalga gelen banka soygunları ve silâhlı saldırıları önlemekle geçen iki ay sonunda işin en güç yanının atlatıldığını sanmakta haklı çıktığını düşünmüştü. Eylem Bölümünün içten, emniyetle toplum polisinin dıştan giriştiği ortak saldırı sonucu O.A.S. mekanizması yıkılırken, sayısı gitgide artan soygunlarda, sürgünde rahat yaşayabilmek için yeterince para toplamaya çalışan Gizli Ordu'nun son bir avuç haydudunun cançekişmesini görmüştü.

Ama Rolland raporunun son sayfasına göre bir tek şey açıktı: Rolland'ın en büyük O.A.S. yetkilileri arasına sızdırmayı başardığı düzinelerle ikili ajanın, Roma'nın bir otelinde erişilmesi imkânsızlaşan üç adam dışında, kimliğini kimsenin bilmediği kiralık katile karşı aciz kaldıkları. Kendisi de, uzaktan ya da yakından

O.A.S. ile bağlantısı bulunan bir İçişleri Bakanlığı için değerli bir bilgi kaynağı olan kişilerle ilgili dosya dolu dev arşivin bir tek nedenle, Çakal yabancı olduğundan, her türlü faydayı yitirdiğini görüyordu.

«Dilediğimiz gibi hareket edemezsek, ne yapabiliriz?»

«Dilediğimiz gibi hareket edemiyeceğimizi söylemedim,» dedi Bakan. «Kamuoyunun duyacağı bir eyleme girişme yetkimiz olmadığını söyledim. Hiç bir bilgi sızmamalıdır. Bu da tek çıkış yolu bırakıyor. Gizli bir soruşturma katilin kimliğini bize açıklamalıdır; her ne pahasına olursa olsun, Fransa'da ya da yabancı bir ülkede ele geçmeli, hiç düşünülmeden ortadan kaldırılmalıdır...»

... Ve hiç düşünmeden ortadan kaldırılmalıdır. İşte baylar, önümüzde açık bulunan tek hareket alanı.»

İçişleri Bakanı, bakanlık binasının toplantı salonundaki masanın çevresinde oturanlara, açıklamasını iyice sindirme fırsatı bırakmak için sustu ve hepsini süzdü.

Kendisi de sayılırsa, salonda on dört kişiydiler. Bakan masanın bir ucunda oturuyordu. Hemen sağında Özel Kalem müdürü, solunda Emniyet Müdürü vardı. Sanguinetti'nin sağına da, sırayla, S.D.E.C.E. şefi General Guilbaud, Eylem Bölümü Şefi ve bir kopyası hazır bulunanların önünde duran raporun sahibi Albay Rolland sıralanmıştı. Rolland'ın ardından Başkanlık Güvenlik Örgütü Şefi Komiser Ducret, bağnaz bir De Gaulle'cü ve Başkanın çevresinde söylentilere bakılırsa aynı ölçüde bağnaz bir ihtiras sahibi, Elysée sarayı genelkurmayına bağlı hava subayı Albay Saint-Clair de Villauban geliyordu. Polis Müdürü Maurice

Papon'un solunda da, Ulusal Güvenlik Örgütü Genel Müdürü Maurice Grimaud ve yine aynı örgütün çeşitli bölümlerinin beş müdürü oturuyordu.

Polis romanı yazarlarının başlıca konusu olan Ulusal Güvenlik Örgütü, aslında kulandığı görevli sayısı sınırlı, beş ana suç dalını içine alan ve sadece uygulamayla yükümlü, basit bir kuruluştu aslında. Yine aynı ölçüde hatalı açıklamalara konu olan İnterpol gibi, Güvenlik Örgütünün rolü de sadece idarîydi ve bünyesinde bir tek polis memuru bulunmuyordu.

Maurice Grimaud'nun yanında, Cinayet Masası Müdürü Max Fernet vardı. İçişleri Bakanlığının hemen yanında, 11 rue des Saussaies adresindeki Güvenlik Örgütü binasından çok daha geniş Arfèvres rıhtımındaki genel merkeziyle, Cinayet Masası, Fransa'nın 17 kazaî bölgesini içine alan 17 taşra merkezini denetliyordu. Alt kademede de, mahalli polis yer alıyordu. Tümü 453 bölümden meydana gelen mahalli polis, 74 merkez, 253 mahalle komiserliği ve 126 polis noktasından oluşmuştu. Bu şebekenin tümü, Fransa'nın 2000 il ve ilçesini kaplıyordu. Fransız polis örgütü buydu işte.

Köylük bölgelerle ana yollarda düzen, Ulusal Jandarma Örgütü ve devamlı devriye gezen trafik jandarmaları tarafından sağlanıyordu. Pek çok bölgede, etkililiği sağlamak amacıyla, jandarmalar ve polis memurları aynı binalarla aynı araç-gereçlerden yararlanırlardı.

1963 yılında, Cinayet Masası Müdürü Max Fernet'nin emrindeki adamların toplamı ancak yirmi bini geçiyordu.

Fernet'nin solunda sırasıyla, (B.S.P.) Güvenlik Örgütüne bağlı dört servisin şefi vardı: Kamu Güven-

liği, Genel Haberalma, Ülke Topraklarının Denetimi (D.S.T.) ve Toplum Polisi (C.R.S.) şefleri.

Bunların ilki, özellikle bina, ulaştırma şebekesi, yol şebekesi ve bütün diğer kamu mallarını sabotaj ve zarardan korumakla yükümlüydü. Bir başka adı Merkez Arşiv Bölümü olan ikincisi öteki dört bölümün belleğiydi. Panthéon'daki genel merkezinde toplanmış bulunan 4.500.000 dosya, kuruluşundan bu yana bu örgütlerin dikkatini çeken kişilerle ilgiliydi. Dosyalar alfabe sırasına göre ve dosya sahiplerinin mahkûmiyet sebeplerine ya da sadece kendilerinden niçin şüphe edildiğine göre ayrılıp uzunluğu aşağı yukarı sekiz kilometre tutan raflara sıralanmıştı, mahkemede tanıklık yapanların ve beraat edenlerin adları da bu listelerde yer alıyordu. Servis henüz elektronik beyine sahip değildi ama, arşiv görevlileri, on yıl önce küçük bir köyde kasıtlı olarak çıkarılan bir yangının ayrıntılarını ya da gazete sayfalarına bile geçmek şerefine ulaşamayan önemsiz bir dâvada söz almış tanıkların adlarını bir kaç dakika içinde çıkarabilmekle öğünürlerdi. Bunlara, pek çoğunun kimliklerinin bile tespit edilemediği, Fransa'dan geçmiş kişilerin parmak izlerinin bulunduğu yer ya da «piyano» ekleniyordu. Ayrıca, Fransa sınırını geçmiş turistlerle Paris dışındaki bütün otellerde kalanlar tarafından doldurulmuş, onmilyon beşyüzbin fiş de aynı yerde bulunuyordu.

Basit bir yer sorunundan ötürü, her yıl akın akın yağan yenilerin konması için bu fişlerin oldukça yakın aralıklarla elenmesi gerekliydi. Bütün Fransa'da hazırlanan ve Genel Haberalma arşivlerine geçmeyen fişler Paris'teki otellerle ilgili olanlardı. Bunlar, Palais bulvarında bulunan Polis Müdürlüğüne gönderildi.

Müdürünün Fernet'den üç yer ötede oturduğu Ulusal Toprakların Denetimi ya da Fransız karşı-casusluk

örgütünün (D.S.T.) görevleri arasında, hava alanlarının, köprülerin ve sınırların devamlı denetimi yer alıyordu. Fransaya gelenlerin doldurdukları fişler, arşive gönderilmeden önce sınır kapılarında karşı-casusluk örgütüne bağlı subaylar tarafından incelenir ve istenmeyen kişilerin tanınıp mimlenmesi sağlanırdı.

Sıranın sonundaki adam, son iki yıl içinde Alexandre Sanguinetti'nin öne sürerek kendi sevimsizliğine eş bir ün kazanmasına yol açtığı Toplum Polisi (C.R.S.) Müdürüydü.

Masanın bir ucunda ve Bakanın karşısında oturan Toplum Polisi Müdürüyle Albay Saint-Clair de Villauban arasında, son bir boş koltuk kalıyordu. Bu koltukta, piposundan çektiği nefeslerle solundaki seçkin albayı rahatsız ettiği açıkça belli olan, sağlam ve uzun boylu adam yer almıştı. Bakan, kendisinin de toplantıya getirilmesini Max Fernet'den özellikle rica etmişti. Cinayet Masası şeflerinden komiser Marcel Bouvier'ydi bu adam.

«İşte durum bu merkezde baylar» dedi Bakan. Hepiniz önünüzde bulunan Albay Rolland'ın raporunu okudunuz. Başkan'ın, Fransa'nın çıkarlarını düşünüp kendisine yöneltilen tehlikeyi karşılamak için giriştiğimiz çabalarda bize koymayı gerekli bulduğu büyük kısıtlamaları hepinize açıkladım. Bir kere daha belirteyim: Soruşturma ya da almak zorunda kalabileceğimiz tedbirlerin uygulanması sırasında, en ufak bir şeyin sızdırılmaması gereklidir. Bunu söylemenin gereği yok ama; hepiniz bu konuda en ufak şey sızdırmamaya ve odadakilerin, ya da sırra ortak başkalarının dışında kimseye en ufak şey söylemiyeceğinize şerefiniz üzerine söz veriyorsunuz tabii... Hepinizi burada topladım, çünkü bana kalırsa, ne yaparsak yapalım, burada temsil edilen bütün örgütlerin imkânlarını er ya da

geç birleştirmek gerekecektir. Ayrıca bütün bölüm şeflerinin dikkatlerini bu işe mutlak öncelik tanımaları zorunluluğuna çekiyorum. Şartlar ne olursa olsun, bütün çabalar tartışmasız bu yolda harcanacaktır. Gerçek nedenleri pek anlaşılmayan görevler dışında, yetkilerin astlara devredilmesi yasaktır.»

Bakan yeniden sustu, masanın iki yanındakilerde belli belirsiz baş sallamalar görüldü. Bazıları da bakışlarını Bakandan ya da önlerinde duran dosyadan ayırmadılar. Masanın öbür ucundaki Komiser Bouvier, işaret veren bir kızılderili gibi, piposundan kısa kısa duman bulutları koyverip tavana bakıyordu; yanındaki hava albayı her duman koyverişinde irkilmekteydi.

«Şimdi,» dedi Bakan, «bu sorunla ilgili görüşlerinizi isteyebileceğimi sanıyorum. Albay Rolland Viyana'da yaptığınız soruşturma bir sonuç verdi mi?»

Eylem Bölümü Şefi başını önündeki rapordan kaldırdı, S.D.E.C.E. nin başındaki generale yan yan baktı ama, generalden ne bir teşvik ne de bir kınama işareti geldi.

Sabah Rolland'ın kişisel soruşturmalar yapmak için Viyana bürosunu kullanma kararı üzerine, günün yarısını R3 bölümü şefini yatıştırmakla geçirdiğini hatırlayan General Guilbaud dosdoğru önüne bakıyordu.

«Evet,» dedi albay. «Bu sabah ve öğleden sonra, Bruckner allee'de küçük bir otel olan Kleist pansiyonunda ajanlarımız tarafından soruşturma yapıldı. Ellerinde Marc Chazanet, René Montclair ve André Casson'un fotoğrafları vardı. Viyana'daki arşivde bulunmayan Viktor Kowalski'nin resmini onlara ulaştırma fırsatını bulamadık... Otel kâtibi, bu adamlardan en az ikisini tanıdığını belirtti. Ama kesin bir şey söyleyemiyordu. 12 ile 18 haziran tarihleri arasında —18 haziran üç O.A.S. sefinin Roma'ya yerleştikleri gündür —

deftere göz atması rica edildi ve kendisine rüşvet verildi... Sonunda, 15 haziran günü Schultze adıyla odayı kiralayan Chazanet'nin yüzünü hatırladığını belirtti. Kâtibe bakılırsa, Chazanet aynı gün akşam üstü bir toplantı düzenlemiş ve geceyi odasında geçirdikten sonra ertesi gün pansiyondan ayrılmış. Ayrıca kâtip, Schultze'nin yanında çok iri ve güçlü, kaba saba bir adam bulunduğunu da hatırladı; zaten özellikle bu adam sayesinde Schultze'yi hatırlamıştı. Schultze o günün sabahı iki adamı kabul edip kendileriyle görüşmüş. Bu iki ziyaretçi Casson ve Montclair olabilirler. Kesin konuşamıyordu ama içlerinden en az birini daha önce görmüş olabileceğini düşünüyordu.

«Ama, acaba beşinci bir adam onlarla görüşmeye gelmiş mi?» diye sordu Alexandre Sanguinetti sabırsızlıkla.

Rolland, cevap vermeden, hiç değişmeyen sesiyle açıklamasını sürdürdü :

«Akşama doğru başka bir adam gelip onlara katıldı, aşağı yukarı yarım saat görüştüler. Kâtip, adamın otele dalıp çabucak merdivenleri tırmanması yüzünden suratını görmediği için hatırladığını söylüyor. Bunun, anahtarını yanına alan bir müşteri olduğunu sanmış. Sadece, merdivenini çıkmakta olan yabancının ceketini arkadan görmüş. Az sonra adam tekrar aşağı inmiş. Kâtip, ceketin kumaşını gördüğü için onun aynı kişi olduğundan emin... Bu adam kâtibin telefonundan 64 numaralı Schultze'nin odasını aramış. Fransızca iki cümle söyledikten sonra telefonu kapayıp tekrar yukarı çıkmış. Yukarda yarım saat kadar kalmış ve bir şey söylemeden çıkıp gitmiş. Aşağı yukarı bir saat geçince, Schultze'yi görmeye gelen diğer iki kişi de ayrı ayrı dışarı çıkmışlar. Schultze ile dev yapılı adam geceyi otelde geçirmiş, ertesi sabah kahvaltıdan sonra ay-

rılmışlar... Kâtibin akşam üstü gelen ziyaretçiyle ilgili olarak verdiği bütün bilgi şu: Uzun boylu, yaşı belirsiz, düzenli yüz çizgileri olan, ama yanları kapalı siyah gözlükler takan Fransızcayı çok iyi konuşan, uzun ve arkaya taranmış sarı saçlı biri.»

«Otel kâtibinin, sarışın adamın hayalî bir resminin yapılmasında yardımcı olması sağlanabilir mi?» diye sordu Polis Müdürü.

Rolland başını salladı.

«Hayır. Adamlarımız kendilerini Avusturyalı sivil polisler olarak tanıttılar. Neyse ki içlerinden biri, Viyana ağzıyla çok iyi konuşuyordu. Ama bu numarayı uzun süre devam ettiremeyiz. Adamı otelin tezgâhında sorguya çekmemiz gerekti.»

«Bize daha belirgin bir tarif gerek,» diye itiraz etti arşiv bölümü şefi. «Hiç söylenen bir ad var mı?»

«Hayır,» cevabını verdi Rolland. «Bu işittikleriniz, kâtibin üç saat süren sorgusunun sonucudur. Her ayrıntılı nokta ayrı ayrı ele alındı. Başka bir şey hatırlamıyor. Hayalî bir resim yokluğunda, bize yapabileceği tarifin bundan iyisi can sağlığı.»

«Kendisini Argoud gibi kaçıramaz mıyız? Böylece katilin bir portresini bize burada, Paris'te yapması mümkün olur.» dedi Albay Saint-Clair de Villauban.

Bakan araya girdi.

«Artık bu yola başvurmak sözkonusu değil. Argoud yüzünden Alman Dışişleri Bakanlığıyla hâlâ kanlı bıçaklıyız. Bu tür yollara bir kere başvurulabilir belki, ama iki kere asla.»

«Böylesine önemli bir durumda, bir otel kâtibinin kaçırılmasının Argoud'nun kaçırılmasından çok daha farkettirilmeden yapılması gerekmez mi?» dedi D.S.T. şefi.

Max Fernet sakin bir sesle araya girdi:

«Yine de, iki yanı kapalı siyah gözlükler takan bir adamın hayali resminin bize büyük faydalar sağlayabileceği şüpheli. Bir kaç saniye süren ve iki ay öncesine giden basit bir olay sonucu yapılacak hayalî resmin, ele geçirecek olsa da kiralık katile benzeme ihtimali pek uzaktır. Bu tür resimlerin çoğu yüzbin kişininkine benzeyebilir ve bazıları insanı kesinlikle yanlış izlere sürükler.»

«Demek ki, ölmüş bulunan ve bütün bildiğini söylemiş olan — aslında pek az şey — Kowalski dışında, yeryüzünde Çakal'ın kimliğini bilen dört kişi kalıyor, dedi Komiser Ducret. Biri adamın kendisi. Diğer üçüne gelince, bunlar da Roma'nın bir otelinde bulunuyorlar. Neden içlerinden birini buraya getirmenin yollarını aramamalı?»

Bakan, yeniden başını salladı.

«Bu konuda talimatım kesin. Adam kaçırmak sözkonusu değil. Via Condotti'nin iki adım ötesinde böyle bir şey olursa, İtalyan hükümeti kudurur. Hem, işin başarılabileceği de şüpheli. General?»

General Guilbaud başını kaldırıp salonda bulunanlara baktı.

«Kendilerini devamlı göz altında tutan ajanlarımın raporlarına göre, Chazanet'yle iki adamının çevrelerine gerdikleri perdenin koruyuculuğu ve etkiliği, bu çözüm yolunu imkânsızlaştırıyor,» dedi. «Eski Lejyon askeri ve usta nişancı olan sekiz, ya da Kowalski'nin yerine kimseyi koyamadılarsa yedi özel muhafızları var. Bütün asansörler, merdivenler, yangın merdivenleri ve çatıya çıkışlar korunuyor. İçlerinden birini canlı yakalamak için, gerçek bir savaşa yol açıp göz yaşartıcı bombalarla makineliler kullanmak gerekir. Bu durumda bile, bu bir tek adamı binadan çıkarıp, durumu öğrenen İtalyanların arasından geçirerek beş-

yüz kilometre kuzeydeki Fransa'ya götürme ihtimali pek zayıftır. Bu tür işlerde dünyanın en iyi uzmanları arasında sayılacak adamlarımız var ve askerî komandoları andıran bir müfrezeyi üstlerine salmadıkça en ufak bir başarıya ulaşma olanağı kalmıyor.»

Odaya yeni bir sessizlik çöktü.

«Eh baylar,» dedi Bakan, «başka tekliflerıniz yok mu?»

«Çakal'ı bulmak gerek hiç olmazsa bu nokta çok açık,» diye atıldı Albay Saint-Clair de Villauban.

Odada bulunanlardan bir çoğu işkilli işkilli bakıştılar, bir kaçı kaşlarını kaldırdı.

«Bu çok açık, evet,» diye mırıldandı bakan masanın ucundan. «Yapmak istediğimiz, bu harekâtı bize kabul ettirilen sınırlar içinde gerçekleştirmenin yolunu bulmak. Bu noktadan hareket edersek, burada temsil edilen bölümlerden hangisinin sözkonusu harekâtı gerçekleştirme yeteneğine sahip bulunduğunu daha açık anlıyabiliriz belki.»

Albay Saint-Clair de Villauban tumturaklı bir sesle:

«Devlet Başkanının korunması,» dedi, «bütün çareler boşa giderse, özel güvenlik örgütüyle kişisel genelkurmayına bağlı bulunmalıdır. Sizi temin ederim, sayın bakan, görevimizi yapacağız.»

Orada hazır bulunan çekirdekten yetişme polislerin bazıları numarayla ilgisi bulunmayan bir bezginlik içinde gözlerini yumdular. Komiser Ducret bakışlarıyla Saint-Clair de Villauban'ı kurşuna dizdi neredeyse.

«İhtiyar'ın bir şey dinlemediğinden hiç haberi yokmuş gibi» diye mırıldandı Guilbaud Rolland'ın kulağına.

İçişleri Bakanı başını kaldırdı, bakışı Elysée sarayının dalkavuğunun bakışıyla çatıştı.

«Albay Saint-Clair de Villauban yerden göğe kadar haklı,» dedi dokunaklı bir sesle. «Tabii, hepimiz üzerimize düşen görevi yapacağız. Bu komployu boşa çıkarma görevini yüklenecek ve başarısızlığa uğrayacak ya da Başkan'ın dileklerinin tersine, olay çevresinde söylentiler doğmasına yol açan yöntemlere başvuracak bir servisin şefi, çok ağır şekilde kınanacaktır. Sayın albayın bunu farkettiğine eminim.»

Bu gözdağı Bouvier'nin piposundan yükselen dumanlardan çok daha elle tutulur bir biçimde, masanın tepesine asılı kaldı. Saint-Clair de Villauban'ın ince ve soluk yüzü gözle görülür bir biçimde buruştu ve bakışında kuşkulu bir parıltı dolaştı.

«Hepimiz, Başkanlık Özel Güvenlik Örgütünün çalışma alanını daraltan sınırların bilincindeyiz,» dedi Komiser Ducret tekdüze bir sesle. «Bütün zamanımızı Başkan'ın çok yakınında geçiriyoruz. Kuşkusuz bu soruşturmanın yol açacağı girişimlerin uzantısı o kadar büyük ki, astlarımdan hiç biri başlıca görevlerini önemli şekilde savsaklamadan bunlarla baş edebilmeyi düşünemez.»

Kimse ona karşı çıkmadı. Çeşitli bölümlerin sorumlularının her biri, meslekdaşının doğru söylediğini biliyordu. Ama hiç biri de, bakanın kendisini seçmesini istemiyordu. İçişleri Bakanı masanın çevresinde toplanan adamları birbiri ardından inceledi ve bakışı, tam karşılarına raslayan duman bulutuyla kaplı Bouvier'nin iri gövdesine takıldı.

«Ya siz ne düşünüyorsunuz Bouvier? Henüz bir şey söylemediniz?»

Komiser piposunu ağzından çıkardı, kendisine bakan Saint-Clair de Villauban'ın yüzüne kokulu duman-

larından son bir kaç tane daha üflemeye bakıp sakin bir sesle konuşmaya başladı:

«Sayın bakanım, bana kalırsa S.D.E.C.E. örgütü, O.A.S. nin içine sızan ajanları aracılığıyla bu adamı bulamaz. Çünkü adamı O.A.S. bile tanımıyor. Eylem Bölümü onu ortadan kaldıramaz, çünkü kimi ortadan kaldıracağını bilemiyor. Karşı-casusluk sınırdan çeviremez, çünkü kimi çevireceğini bilmiyor. Arşiv de bize bu adam hakkında bilgi vermez, çünkü hangi belgeleri arayacağından haberli değil. Ortada tutuklanacak kimse bulunmadığından polis onu tutuklayamaz, toplum polisi kimi izleyeceğini bilmediğinden peşine düşemez. Elde bir ad bulunmayınca, ülkenin bütün güvenlik kuvvetleri aciz kalıyor. Dolayısıyla, bütün diğer öneriler anlamını yitireceğinden yapılacak ilk işin bu adamın adını koymak olduğu kanısındayım. Bir adla bir surat elde edilir, bir suratla bir pasaport bulunur, pasaportla da tutuklama sağlanır. Ama bu adı bulmak, hem de gizlice soruşturma yaparak bulmak bir polis görevlisinin işidir.»

Komiser sustu ve piposunu yeniden dişleri arasına sıkıştırdı. Odada bulunanlar, uzun açıklamayı ağır ağır sindirdiler. Kimse, bu sözlere karşı diyecek şey bulamıyordu. Bakanının yanında oturan Sanguinetti, düşünceli düşünceli başını salladı.

«Komiser sizce Fransa'nın en iyi polisi kimdir?» diye sordu bakan ağır ağır.

Bouvier, piposunu ağzından çıkarmadan önce birkaç saniye düşündü.

«Fransa'nın en iyi polisi, baylar, benim yardımcım olan Komiser Claude Lebel'dir.»

«Çağırın kendisini,» dedi İçişleri Bakanı.

İKİNCİ BÖLÜM

10 bir insan avının anatomisi

BİR SAAT sonra, Claude Lebel, şaşkın ve sersemlemiş bir halde toplantı salonundan çıkıyordu. Elli dakika süreyle İçişleri Bakanının, üzerine düşen görev hakkında kendisine verdiği bilgileri dinlemişti.

Salona girdiğinde, masanın bir ucunda Toplum Polis şefiyle kendi patronu Bouvier'nin arasına oturması söylenmişti.

Salondaki on dört kişi çıt çıkarmadan otururken, bütün bakışların hedefi olduğunun bilincindeydi. Rolland raporunu okumuştu. Dosyayı masaya bırakır bırakmaz içinde ilk kuşku sırıklarını hissetti. Kendisini neden çağırmışlardı? Tam o sıra Bakan söze başladı.

Ne bir danışma ne de bir rica, ardından ayrıntılı bilgilerin verildiği kesin bir emir sözkonusuydu. Çalışma yerini kendi düzenleyecekti; en ufak bir kısıtlamaya uğramadan, gerekli bütün bilgileri alacaktı; masanın çevresinde oturan adamların sorumluluğu altındaki örgütlerin tüm kaynakları emrine verilecekti. Sınırsız masraflara girişebilirdi.

Bir kaç kere, bu konuda en ufak şey sızdırılmaması gerektiği kendisine hatırlatılmıştı: Talimat, Devlet Başkanının kendisinden geliyordu. Söylenenleri dinlerken, midesinin burulduğunu hissetti. Ondan imkânsız olanı yapması isteniyordu. Elinde en ufak bir çıkış noktası yoktu. Şimdilik, işlenmiş bir suç da bulunmuyordu. En belirgin olan, ipuçlarının eksikliğiydi. Başvurmıyacağı üç kişinin dışında tanık da yoktu ortada. Bir ad, o kadar. Bir ad, ve araştırma alanı olarak da bütün dünya; meselesi buydu işte.

Claude Lebel iyi bir polis olduğunu biliyordu. Telâşsız, düzenli, metodlu çalışan ve yorgunluk nedir bilmeyen iyi bir polis olmuştu hep. Olağanüstü polislere özgü sezgileri, esin dolu anları ara sıra görülürdü sadece. Ama şu temel veriyi asla gözden uzak tutmazdı; Polislik mesleğinde harcanan çabanın yüzde doksanı birbirine benzeyen işlerden, çoğu kere bezdirici araştırmalardan, alınan bilgilerin doğrulanmasına ve doğrulananın tekrar gözden geçirilmesine yönelen araştırmalardan, caniyi gazetelerin bir kahramanı değil de cezadan kurtulamayacak bir suçlu haline getirmek için bir ağ örme amacı güden yığınla ipucunun izlenmesinden ibaretti. Lebel, Cinayet Masasında, yorulmak bilmez adının duyulmasından nefret eden ve ünü nü, yaptığı basın toplantılarına borçlu bazı meslekdaşlarının izinde gitmeyen bir adam olarak bilinirdi. Yine de, meslekî başarılarla dolu iş hayatında çeşitli ka-

demeleri düzenli olarak aşmıştı. Üç yıl önce de, Cinayet Masasında bir seflik açıldığında, aynı göreve göz diken meslekdaşları bile bu işin Claude Lebel'in hakkı olduğunu kabul etmişlerdi.

Yeni görevinde parlak çalışma hayatını doğrulayan işler görmüş, üç yıllık süre içinde bir tek suçluyu elden kaçırmamış, yakaladıklarından sadece biri delil yetersizliğinden beraat etmişti.

Yeni görevinin başındayken de en eski polislerden olan üstü Maurice Bouvier'nin sık sık dikkatini çekmişti. Yardımcı Dupuy bir kaç hafta önce birden ölünce, yerine Lebel'in getirilmesini bizzat Bouvier istemişti. Cinayet Masasında görevli bazı polisler, idarî işlere fazlaça boğulan Bouvier'nin, kendi halinde ses çıkarmadan gazetelerin birinci sayfasına geçecek büyük olayları aydınlatabilen bir astın varlığını takdirle karşılamaktan çok ayağının altına karpuz kabuğu koymadan edemiyeceğini söylüyorlardı.

Ama belki bu kişiler, iyilik denen duygudan yoksundular.

Toplantı sona erdiğinde, Rolland raporunun kopyaları, Bakanın kasasına kilitlenmek üzere toplandı. Sadece Lebel, Bouvier'nin elindeki kopyayı elinde tutmaya yetkili kılındı. Komiser'in bir tek isteği olmuştu: Özel olarak, kayıtlarında Çakal'a benzeyen bir kiralık katilin kaydını bulundurabilecek büyük yabancı ülkeler polis örgütleriyle bağlantı kurmak. Lebel'in belirttiğine göre, bu teknik yardımdan da yoksun kalırsa ilk araştırmalara bile girişmesi imkânsızlaşırdı.

Sanguinetti, sözkonusu sorumluların dillerini tutacaklarından emin olup olmadığını sormuştu. Lebel, görüşmek istediklerini yakından tanıdığı, soruşturmanın resmî bir yanı olmadığı ve batı dünyasında önemli

polis şefleri arasındaki kişisel ilişkiler düzeyinde kalacağı karşılığını vermişti.

Şimdi çeşitli servis şeflerinin önünden geçip gidişlerine bakıyor ve koridorda Bouvier'yi bekliyordu. Bazıları ona bir baş hareketi yaparak selâm vermekle yetiniyor, bazıları da iyi akşamlar dileyerek gülümsüyorlardı. İçerde Bouvier Max Fernet'yle sakin sakin konuşurken, son çıkanlar arasında Elysée sarayı genelkurmayından soylu görünüşlü albay da vardı. Masa çevresinde herkes birbirine tanıştırılırken, Lebel albayın adının Saint-Clair de Villauban olduğunu duyar gibi olmuştu. Albay ufak tefek, tombulca komiserin önünde durdu ve güç gizlediği bir küçümsemeyle onu süzdü.

«Komiser, umarım araştırmalarınız çabucak sonuçlanır,» dedi. «Biz, Elysée Sarayından, soruşturmanızın gelişimini adım adım izleyeceğiz. Eğer bu haydudu ele geçiremezseniz kuşkusuz... yankısı büyük olacaktır.»

Bu sözlerden sonra, albay topukları üzerinde çark etti ve dimdik, aşağı indi. Lebel hiç bir şey söylemedi, sadece kirpiklerini kırpıştırdı.

IV. Cumhuriyet döneminde Normandiya'da polis saflarına katılmasından beri Lebel'in bütün soruşturmaları başarıyla sonuçlanmışsa, her şeyden önce çok önemli bir yeteneği sayesindeydi bu. Bu yetenek, insanlarda güven uyandırmak ve bu güvenden yola çıkıp açıklama yapmalarını sağlamaktı. Geleneksel kanun adamı Bouvier'nin gösterişli dış görünüşü onda yoktu; genç polis memurlarına özgü çabuk konuşma ve soruşturma sırasında bir tanık ya da şüpheliyi allak bullak etme yeteneğinden de yoksundu. Ama bu eksikliklerin onu sınırladığı söylenemezdi.

Her toplumda suç işleyen ya da tanıklık edenle-

rin çoğunluk küçük insanlara, dükkâncı, satıcı, banka memuru ya da postacı olduğunu çok iyi biliyordu. Bütün bu insanları konuşturma sanatı da Lebel'de vardı ve komiser bu yanını çok iyi tanıyordu. Bu sanat nereden geliyordu: Bir kere boydan. Lebel kısa boyluydu, karikatürcülerin bayıldığı ve karıları tarafından hırpalanırken gösterdiği klâsik koca görünüşüne sahipti. Çalışma arkadaşlarından hiç biri bilmezdi ama, Lebel'in durumu gerçekten böyleydi. Giyimine aldırmaz, hep sırtında pardesü ve buruşuk bir elbiseyle gezerdi. Çekingen, neredeyse silik hareketleri vardı, bir tanığı sorguya çektiğinde adam onu rasladığı polislerden öylesine farklı bulurdu ki, astlarına karşı koyabilmek için hemen bu anlayışlı memura sığınma eğilimi duyardı.

Ama üstün yanları bu kadarla kalmıyordu.

Avrupa'nın en güçlü polis örgütünün en önemli bölümlerinden birini yönetmişti. Cinayet Masasında on yıl müfettişlik yapmıştı. Görünürdeki yumuşaklığı ve basitliği, aslında büyük bir incelik, görevini yaparken kimse tarafından etkilenmemek ve yolundan şaşmamakta büyük bir kararlılık gizliyordu.

Fransa'nın en büyük gansterleri ona tekrar tekrar gözdağı vermiş, uyarıları karşısında Lebel'in gözlerini kırpıştırdığını görünce hedefe vardıklarını sanmışlardı. Ancak çok sonra, bir hücrede, o tatlı bakışlı elâ gözleri ve zararsız görünüşlü ufak bıyığı yeterince değerlendirmediklerini anlayacak bol bol zamanları olmuştu. İki kere, zengin ve etkili kişiler onu ürkütme çabası göstermişlerdi: İlkinde, muhasebe defterlerine göz attığı için bir memurunu dolandırıcılık suçundan içeri attırmak isteyen bir sanayici sözkonusuydu; ikincisi de, keyif verici madde kullanma sonucu ölen genç

bir artistle ilgili soruşturmanın durdurulmasını isteye yüksek sosyetenin önde gelen bir kişisiydi.

İlk olayda, sanayicinin defterlerinin iyice incelen mesi, genç muhasebecinin hiç de suçlu olmadığı önem li hataları ortaya koymuş, sanayici zamanında İsviçre ye sığınmadığı için büyük pismanlık duymuştu herhal- de.

İkincisinde büyük Paris salonlarının konuğu, uzun ca süre kalmak üzere bir Devlet müessesesine konul muş ve burada, Victor Hugo caddesindeki iki katlı dai- resine gizliden gizliye keyif verici madde düşkünlerini doldurmanın tehlikeleri üzerinde bol bol düşünecek zamanı bulmuştu.

Son adam da toplantı salonundan çıkarken, Mau- rice Bouvier Lebel'in yanına geldi. Max Fernet ona ba- şarılar diledi, elini sıktı ve aşağı indi. Bouvier, küreği andıran koca elini Lebel'in omuzuna indirdi.

«Eh, Claude'cuğum. Bu kez, tamam. Kabul, işe Cinayet masasının el koyması gerektiğini ben söyle- dım. Yapılacak tek şey buydu. Diğerleri, devamlı ge- vezelik ederek zamanlarını boşuna harcayacaklardı. Haydi gelin, arabada tartışırız,» diyerek basamakları inmeye koyuldu. Az sonra, avluda bekleyen Citroen'in arkasına yerleşiyorlardı.

Saat gecenin dokuzunu geçmişti. Günün son ışık- larından arta kalan, Neuilly'nin üzerinde gökyüzünü boydan boya kesen koyu eflâtun bir şeritti. Bouvier'nin arabası Marigny caddesine saptı ve Clemenceau ala- nına vardı. Lebel, taşradan başkente geleli on yıl ol- duğu halde dev görünüşüyle kendisinde hep saygı uyandıran ve pırıl pırıl bir nehri andıran sağındaki Champs Elysées'ye göz attı. Bouvier, sonunda ko- nuştu.

«Üzerinde çalıştığınız bütün işleri bırakmanız

gerekecek. Hepsini. Sıfırdan başlayacaksınız. Elinizdeki en önemli soruşturmaları Favier ile Malcoste'a devredeceğim. Bu iş için yeni bir çalışma odası istiyormusunuz?»

«Hayır, şimdiki odamdan ayrılmak niyetlisi değilim.»

«Mükemmel. Ama odanız, bugünden sonra Çakal Harekâtının genel karargâhı oluyor. O kadar. Tamam mı? Bir yardımcı ister misiniz?»

Lebel, birlikte çalıştığı genç müfettişlerden olan ve bir süre de yardımcılığını yapan meslekdaşının adını verdi:

«Evet, Caron'u istiyorum.»

«Tamam, oldu. Başka?»

«Hayır, teşekkür ederim. Ama Caron'a her şeyi anlatmalıyız.»

Bouvier bir an düşündü.

«Mümkün olmalı. Eninde sonunda da bizden mucize bekleyemezler ya. Size bir yardımcı gerektiği açık. Ama bir, iki saat için ona açıklama yapmayın. Odamdan bakanı arıyacak ve usulen iznini isteyeceğim. Ancak, başka kimsenin olayı öğrenmemesi gerekli. Eğer duyulursa, iki gün içinde her şey gazetelere geçiverir.»

«Caron'un dışında kimse bir şey öğrenemez,» dedi Lebel.

«Peki. Bir nokta daha var. Gitmeden önce, Sanguinetti, bu akşam toplantıda bulunanların düzenli aralıklarla, durumdaki gelişmelerden haberdar edilmelerini istedi. İçişleri Bakanı da kabul etti. Fernet ve ben vazgeçirmeye çalıştık, ama sonuç alamadık. Bugünden sonra, her akşam, bakanlığa raporunuzu vereceksiniz. Saat tam onda.»

«Olamaz bu,» diye inledi şaşıran Lebel.

«Canım usulen,» diye devam eti Bouvier kabaca bir alaycılıkla, «hepimiz size yardımda bulunmaya hazırız. Üzülmeyin, Claude. Fernet ile, kurtların ulumaya başlayabileceğini düşünerek, bütün toplantılara katılacağız.»

«Yeni bir emre kadar, bu iş böyle mi sürüp gidecek?» diye sordu Lebel.

«Korkarım. İşin kötüsü, Çakal Harekâtının saatle sınırlı olmayışı. Yapacağınız bütün iş, büyük Charles'in yanına varmadan katili ele geçirmek olacak. Herifin bir program yapıp yapmadığını da bilmiyoruz... Belki yarın sabah, belki bir ay sonra harekete geçecektir. Tutuklanana, ya da kimliği anlaşılıp gizlendiği yer bulunana kadar karanlıkta el yordamıyla ilerleyeceğinizi kafanıza koyun. Yerini buldunuz mu, sanırım Eylem Bölümü görevi devralabilir.»

«Haydut çetesi,» diye mırıldandı Lebel.

«Kabul,» dedi Bouvier sakin bir sesle, «ama onların da faydalı olduğu yerler var. Korkunç bir dönem geçiriyoruz, sevgili Claude. Normal suçların artması dışında, bir de siyasî cinayetler var. Ara sıra, eyleme geçmek gerekiyor. O zaman da Eylem Bölümündekilere düşüyor iş. Her neyse, herifi bulacağınıza inanıyor ve size güveniyorum.»

Araba Orfèvres rıhtımına dönüp kapıdan içeri girdi. On dakika sonra, Claude Lebel odasındaydı. Pencereye yürüdü, açtı ve tam karşısında, sol kıyıdaki Grand Augustins rıhtımının hayli aşağısında kalan Sen nehrine bakmak için pencereden sarktı.

Nehrin Cité adası boyunca uzanan koluyla ayrıldığı halde, kaldırım boyundaki lokantalarda akşam yemeği yiyenleri seçiyor, ama sıra da kahkahalarla kadeh şangırtılarını duyar gibi oluyordu.

Başka türde bir adam olsa, bir saat önce kendisi-

ne verilen olağanüstü yetkilerle, bir süre için Avrupa nın en güçlü polis memuru olduğunu, Başkan ya da İçişleri Bakanı dışında kimsenin kendisinden yardımlarını esirgemiyeceklerini, sırrın saklı tutulması şartıyla orduyu bile harekete geçirecek yetenekte olduğunu düşünürdü. Başarı kazanırsa her türlü şerefin doruğuna çıkacağı, ama başarısızlık halinde, Saint-Clair de Villauban'ın da belirttiği gibi meslek hayatının yıkılabileceği aklına gelebilirdi. Ama Lebel öyle bir adamdı ki, bunların hiç biri aklına gelmedi. Sadece, yeni bir emre kadar eve dönemiyeceğini karısı Amélie'ye nasıl anlatacağını düşünüyordu... Kapısı vuruldu.

Bir kaç saat önce bakanlığa çağırılana kadar, Lebel'in üzerinde çalıştığı dört işin dosyasını toparlamaya gelen Malcoste ve Favier'ydi bunlar.

Yarım saat içinde Lebel, yerine geçen iki kişiye, üstlerine aldıkları yeni işlerle ilgili bütün bilgileri vermiş bulunuyordu. Yalnız kaldığında, derin bir soluk aldı.

Yeniden, hafifçe kapı vuruldu. Bu kez gelen Lucien Caron'du.

«Komiser Bouvier beni çağırdı,» dedi. «Gelip emrinize girmemi söyledi.»

«Tamam. Çok özel bir işle görevlendirildim ve bütün öteki işler üzerimden alındı. Siz de bana yardımcı olarak atandınız.»

Genç müfettişi isteyerek seçtiğini açıklayıp onu şımartmak istemiyordu pek.

Çalışma masasının üzerindeki telefon çaldı. Lebel açtı, bir süre dinledi ve kapadı.

«İşte,» dedi. «Bouvier aradı ve olayla ilgili her şeyi size söyleyebileceğimi bildirdi. Önce, şunu bir okuyun.»

Caron, Rolland dosyasını incelerken, Lebel de oda-

yı dolduran son dosyalarla not defterlerini toparlayıp arkasındaki tozlu raflara yığdı. Bu oda insanda, hiç de, Fransa'nın en büyük insan avının genel karargâhı izlenimini uyandırmıyordu. Polis görevlilerinin odalarının gösterişli olduğu pek seyrek görülmüştür. Lebel'inki de bunların dışında kalmıyordu.

En fazla dörde beş boyutlarındaki odada, Lebel'in masası pencerenin önüne yerleştirilmiş, ve sağına sekreter masası konmuştu. Geri kalan eşya, bir iskemle, kapının yanındaki bir koltuk, duvarlardan birinin önüne dizilmiş, üzeri kanunlar ve resmî belgelerle dolu altı büyük madenî dolap, pencerelerin arasına konmuş dosya ve defter dolu bir dizi raftan ibaretti.

Bu kasvetli görüntüde tek hayat belirtisi, Lebel'in masasının üzerindeki aile fotoğrafıydı. Resimde oldukça iri gövdeli kararlı yüzlü Madam Lebel ve iki çocuğu, saçları örülmüş gözlüklü bir kız ve babası gibi tatlı, utangaç bir erkek görülüyordu.

Caron okumayı bitirdi ve başını kaldırdı.

«Amma da bok iş,» dedi.

«Söylediğiniz gibi, bok iş,» karşılığını verdi pek seyrek ağzını bozan Lebel.

Cinayet masasında görevli polislerin çoğu, kendileriyle çalışanlarca «Patron» ya da «İhtiyar» diye adlandırılırlardı. Ama Claude Lebel, belki bir kadehten fazla içmediği ya da sigara kullanmayıp küfretmediği için, bütün bölümlerdeki görevlilerce «Profesör» diye tanınırdı. Çok etkileyici bir av listesi bulunmasa, gençler onu herhalde çok matrağa alırlardı.

«Her neyse,» dedi Lebel, «size olayla ilgili ayrıntıları vereyim. Buna bir daha zamanım da olmayacak.»

Yarım saat süreyle, İçişleri Bakanıyla Başkan'ın görüşmesinden çalışma odasının Çakal Harekâtı Ge-

nel Karargâhı haline getirilmesine kadar, akşam üstü olup biten herşeyi Caron'a anlattı.

Caron, hiç ses çıkarmadan onu dinlemişti.

«Eh,» dedi Lebel sözünü bitirdiğinde. «Amma da iş yıkmışlar sırtınıza!»

Bir an düşündü, sonra kuşkulu bakışlarını üstüne yöneltti.

«Komiser, kimse istemediği için bu işle sizi görevlendirdiklerini biliyorsunuz değil mi? Herifi tam zamanında ele geçirmezseniz sizi neyin beklediğinden de haberiniz var sanırım?»

Lebel, hüzünlü denebilecek bir yüzle yardımcısını onayladı.

«Evet Lucien, biliyorum. Elimden bir şey gelmez. İş bana verildi. Artık bunu başarıya ulaştırmak sözkonusu.»

«İyi ama, nereden yola çıkacağız be yahu?»

«Fransa'daki polislere verilen en geniş yetkilere sahip bulunduğumuz noktasından yola çıkacağız,» dedi Lebel keyifle. «Bu yetkileri de kullanmak sözkonusu... Önce, şu masaya yerleşin. Bir not defteri alın ve yazın. Bir kere sekreterimin başka bir yere atanmasını ya da izne çıkmasını sağlayın. Bizim dışımızda kimsenin durumu öğrenmemesi gerekiyor. Hem yardımcım, hem de sekreterim olacaksınız. Depodan bir yatak, yastık, battaniye isteyin; temizlenip traş olmanızı sağlayacak şeyleri de edinin, bir de kahvelik bulunsun elinizin altında; kantin size süt ve şekeri sağlar. Çok kahve içeceğimiz kuşkusuz. Dışarıya bağlı on hattın ve devamlı bir memurun emrimize verilmesini sağlamak için, telefon santralıyla da bağlantı kurun. Mırın kırın ederlerse Bouvier'ye başvurmalarını söyleyin. Her işte bize öncelik tanındığını unutmayın... Tek yardımcım olduğunuzu belirten bir muhtıra ha-

zırlayın, birer kopyasını bu akşamki toplantıda hazır bulunan servis şeflerine iletin. Gerektiğinde yardımlarını isteme yetkisini veriyorum size. Anlaşıldı mı?»

Caron söylenenleri not etti ve başını kaldırdı.

«Anlaşıldı patron. Bu işleri sabaha kadar bitireceğimi sanıyorum. Öncelik hangisine tanınmalı?»

«Telefona. Elimizin altında, işinin ehli biri bulunsun istiyorum. Çalışanların en iyisi. Servis şefini evinden arayın ve yine, Bouvier'nin verdiği yetkiye dayanarak konuştuğunuzu söyleyin.»

«Kabul. Onlardan ilk istiyeceğimiz ne olacak?»

«En kısa sürede, yedi yabancı ülkenin cinayet masası müdürleriyle doğrudan bağlantı kurmak istiyorum. Neyse ki, İnterpol toplantıları sayesinde hepsini yakından tanıyorum. Bazı durumlarda, yardımcılarına da işim düştü. Müdürü bulamazsanız, yardımcısını da isteyebilirsiniz... İşte sözkonusu ülkelerin listesi: Birleşik Amerika, yani F.B.İ.'ye bağlı Vaşington' daki Cinayet Masası; İngiltere'de, Scotland Yard'da görevli yardımcı başkomiser; sonra Belçika, Hollanda, İtalya, Batı Almanya, Güney Afrika. Onlarla ya iş yerlerinde, ya da evlerinde bağlantı kurun. Hepsini bulduğunuzda da, İnterpol'ün ulaştırma merkezi aracılığıyla onlarla benim aramda, sabahın yedisinden onuna kadar yirmişer dakikada bir bağlantı kurun. Bu telefon konuşmaları doğrudan ve çok kısa dalgalarla, arada dinleyen bulunmadan yapılmalı. İlgililere gerek kendi ülkelerinin ve gerekse bizim ülkemizin çıkarı gereğince, hem mutlak bir öncelik sağlanmasını, hem de en ufak bir bilgi sızdırılmamasını anlatın. Sabahın altısına kadar da, sırasıyla bu yedi konuşmanın listesini yapın bana... Bu arada ben merkeze kadar uzanıp, bir kiralık katilin yakalanmadan Fransa'da iş görüp görmediğini anlayayım. Doğrusu, bu konuda en ufak

fikrim yok ama, Chazanet'nin böyle bir tedbirsizlik yapmıyacak kadar ihtiyatlı olduğunu sanıyorum... Programı kafanızda toparlayabildiniz mi?»

Üst üste gelen olaylarla şakına dönen Caron, birkaç sayfaya yazdığı notlardan başını kaldırdı.

«Evet patron, tamam. Şimdi işe girişiyorum.»

Elini telefona doğru uzattı.

Claude Lebel çalışma odasından çıktı ve merdivene yöneldi. Elini trabzana koyarken, Notr dam'ın saatında gece yarısını bildiren on iki vuruşun ilki duyuldu. 12 ağustos günü başlamıştı.

11

ALBAY Raoul Saint-Clair de Villauban gece yarısına doğru evine döndü. Önceki üç saatı, İçişleri Bakanlığında yapılan toplantıyla ilgili ayrıntılı bir raporu daktilo makinesinde yazmakla geçirmişti; bu belge sabah, Elysée Sarayı Genel Sekreterinin masası üzerinde bulunacaktı.

Bu raporu hazırlamak için büyük bir özen göstermiş, kesin şeklini bulana kadar iki müsvedde yırtmıştı. Daktiloyla yazmak tatsız, alışkın olmadığı ve astlarına yaptırabileceği bir işti ama sırın saklanması gerekiyordu. Üstelik rapor, Genel Sekreterin incelemesinden en geç bir saat sonra Başkan'ın önüne getirilebilirdi. Bu çabukluğun kendisine olumlu bir not kazandırması da gerekiyordu.

Raporunun hazırlanmasına büyük özen göstermişti; albay, kendisine göre, «kuşkusuz başarılı hizmetleri görülen» ama daha çok önemsiz haydutlarla baş etmeğe alışkın basit bir polis komiserinin seçimini

açıkça eleştirmemekle birlikte, bu seçimin isabeti hakkında kötümserliğini belli etmeden yapamıyordu. Lebel'in çalışmasıyla davranışlarını denetlemenin en iyi yolunu düşünürken, Sanguinetti'den gelen bir telefon, soruşturmanın gelişimini günü gününe izleyebilmek için bakanın her gece ondaki toplantılara başkanlık etmeye karar verdiğini açıkladı. Bu haber Saint-Clair'in hoşuna gitti. Böylece sorun çözümlenmiş oluyordu. Meseleyi akşama kadar enine boyuna incelemekle, akşamları polislere yerinde sorular sorabilir ve diğerleriyle birlikte Başkanlık Genel Sekreterliğine de, durumun ciddiliğinin bir an bile gözden uzak tutulmadığını ispatlayabilirdi.

Saint-Clair, şahsen, bir cinayet teşebbüsünün başarıyla ulaşacağına inanmıyordu.

Üzerine düşen sorumluluklar arasında, Başkan'ın nerelerde halkın arasına gireceğinin ve izleyeceği yolun kararlaştırılması geliyordu. Ayrıca, bütünüyle Başkan'ın güvenlik örgütü yeryüzündeki benzerlerinin en iyilerindendi.

Tam sokak kapısını kapatmıştı ki, yatak odasından kulağına bir kadın sesi geldi:

«Sen misin, hayatım?»

«Evet Jacqueline, evet sevgilim, tabiî benim. Çok mu beklettim?»

Yeni metresi, koşarak ona doğru geldi. Siyah kısacık ve saydam, kenarları dantelli bir gecelik vücudunun başdöndürücü hatlarını ortaya koyuyordu.

Genç kadın kollarını boynuna doladı ve uzun uzun dudaklarından öptü. Evrak çantasıyla akşam gazetesini bırakmadan, Saint-Vlair de elinden geldiğince ona karşılık verdi.

«Sen git yat,» dedi ayrılırlarken. «Hemen yanına geliyorum.»

Genç kadın çabucak yatak odasına döndü, ellerini ensesinde kavuşturup yatağa enine uzandı.

Az sonra Saint-Clair, evrak çantasını içerde bırakıp odaya giriyor ve Jacqueline'i hoşnutlukla seyrediyordu. Genç kadın ona, şehvet dolu bir gülümseme yöneltti. Onbeş günden beri birlikte yaşadığı, mevki hırsından başka gerçek ihtirası olmayan bu adamda istek uyandıracak tek şeyin, bayağı cilvelerle birleşen en adisinden bir şehvet görüntüsü sergilemek olduğunu öğrenmişti.

«Çabuk ol,» dedi, «seni istiyorum.»

Saint-Clair de Villauban, dudaklarında bir gülümsemeyle pabuçlarını çıkardı ve yanyana elbise askısının dibine koydu. Sonra sıra, özenle ceplerini bir komodinin üzerine boşalttığı ceketine geldi. Ardından pantolonunu çıkarıp askıya geçirdi ve gömleğinin etekleri altından cılız ve kıllı kibrit çöpleri gibi çıkan ince, uzun bacaklarıyla göründü.

«Neden bu kadar geç kaldın?» diye sordu Jacqueline. «Saatlardan beri seni bekliyorum.»

Saint-Clair de Villauban, ciddi ciddi başını salladı.

«Seni uzaktan yakından ilgilendirecek bir şey değil, yavrum.»

«Öf, gerçekten çok tatsızsın, biliyor musun...»

Genç kadın, numaradan somurtup dizlerini karnına çekerek, yatağın üzerinde döndü ve sırtını çevirdi.

Saint-Clair, odanın öbür ucundan Jacqueline'in omuzlarına dökülen kestane rengi saçlarıyla çıplak kalçasının yuvarlaklığını seyrederken, parmakları kravatını çözme çabasındaydı. Beş dakika sonra, yatağa girmeye hazır, adıyla soyadının baş harflerini taşıyan ipekli pijamasını ilikliyordu.

Yatağa uzandı ve belinin girintisinden kalçasının

başdöndürücü çıkıntısına doğru genç kadını okşamaya koyuldu.

«Ne oluyor sana böyle?»

«Hiç.»

«Sevişmek istediğini sanmıştım...»

«Bana hiç bir şey anlatmıyorsun. İş yerine telefon edemiyorum. Burada oturarak başına bir şey gelip gelmediğini düşünüyor, saatlar boyu kendi kendimi yiyorum. Geç kalacağın zamanlar bana hep telefon ederdin.»

Sırtüstü dönüp ona baktı. Dirseğine dayanan Saint-Clair, boşta kalan elini incecik geceliğin altına sokup Jacqueline'in göğsünü okşamaya koyuldu.

«Dinle hayatım, işim başımdan aşkındı. Önemli bir mesele vardı karşımızda. Bunu halletmeden çıkmak sözkonusu değildi. Sana telefon edebilirdim ama içeri girip çıkanların sonu gelmiyordu. Ayrıca pek çok kişi de karımın burada bulunmadığını biliyor. Santraldan evimi aramamı garip bulabilirlerdi.»

Genç kadın elini Saint-Clair'in pijama pantalonuna soktu ve cansız âletine yapıştı. Parmaklarının altındaki, belli belirsiz ürpertiyle sarsıldı.

«Her neyse, işin önemli bile olsa bana haber verebilirdin. Bütün gece kendi kendimi yedim durdum.»

«Artık merak edecek bir şeyin kalmadı işte.»

Jacqueline ona iyice sokulup pijama pantalonunun kuşağını çözdü. Raoul de Saint-Clair karnına yayılan gür saçlara bir göz attı, sonra rahatça iç çekerek sırtüstü uzandı.

«İşittiğimize göre O.A.S. yine Başkan'ı öldürmek istiyormuş,» dedi. «Komplo bugün öğleden sonra ortaya çıkarıldı. Bir takım tedbirler almak gerekti. Bu yüzden geciktim.»

Genç kadın başını birkaç santim uzaklaştırdı.

«Ne aptalsın sevgilim. O.A.S.'ciler çoktan temizlendi.»

Sonra yeniden uğraşmaya koyuldu.

«Yok canım, nerde,» dedi Saint-Clair. «Bu kez, Başkan'ı temizlemek için bir yabancı tutmuşlar.»

Yarım saat sonra, Albay Raoul Saint-Clair de Villauban başını yastığa gömmüş, hafiften horlayarak uyuyordu.

Yanında yatan metresi, karanlıkta gözünü yukarı dikmiş, sokaktan gelip perdenin aralığından süzülerek tavanda oynayan belli belirsiz ışığı seyrediyordu.

Öğrendiği şey onu kuşkulandırmıştı. Komplodan hiç haberi olmadığı halde, Kowalski'nin itirafının önemini farketmişti yine de. Ses çıkarmadan, başucu masasındaki saatın ışıklı kadranı sabahın ikisini gösterene kadar hareketsiz bekledi.

Sonra yataktan dışarı süzüldü, odadaki telefon fişini çekti. Kapıya yönelmeden önce, albayın sevgilileriyle sarmaş dolaş uyumayı sevenler türünden olmadığı için kendi kendini kutlayarak üzerine eğildi. Horultusunda hiç değişiklik olmamıştı.

Odadan çıkıp gürültüsüzce kapıyı kapadı. Bir sehpanın üzerinde duran telefonu açıp numarayı çevirdi. Biraz bekledikten sonra, uykulu bir ses kendisine karşılık verdi. İki dakika süreyle konuştu, sonra telefonu kapadı. Az sonra, yeniden Saint-Clair de Villauban'ın yanına uzanmış, uyumaya çalışıyordu.

Bütün gece, Avrupa, Amerika ve Güney Afrika'nın beş ülkesinin Cinayet Masalarından on dört bölüm şefi, Paris'ten telefonla aranmışlardı. Çoğu uykuda olduğundan, telefonlara sinirli cevap verdi.

Batı Avrupa'da, Paris'te olduğu gibi, sabahın ilk

saatlarıydı. Telefon acele Vaşington'a bağlandığında saat gecenin dokuzuydu ve F.B.İ. Cinayet Masası şefi büyük bir şölene davetliydi. Caron, ancak üçüncü denemede onu yakalayabildi. Konuşmaların uğultusu ve şölenin verildiği yandaki salondan gelen kadeh şakırtıları konuşmayı güçleştirdi. Yine de Amerikalı polis verilen bilgiyi not etti. Vaşington saatıyla ikide F.B.İ. merkezinin haberleşme bölümünde olacağını ve Paris saatıyla sekizde İnterpol bürosundan gelecek Komiser Lebel'in telefonunu bekleyeceğini söyledi.

Belçika, İtalya, Batı Almanya ve Hollanda'nın sorumlu polis görevlileri, anlaşılan, evlerine düşkün iyi aile babalarıydı. Hepsi de evlerinde uykudan uyandırılmış, Caron'u bir kaç dakika dinledikten sonra çok önemli bir işle ilgili olarak şahsen kendilerini arayacak Komiser Lebel'i, belirtilen saatta telefon santralında bekleyeceklerine söz vermişlerdi.

Güney Afrika bağlandığında, şehirde bulunmayan Van Ruys'un, belirtilen saatta odasında olmasının sağlanamıyacağı bildirildi. Caron da, yardımcısı Anderson'a haber saldı. Bu davranışından ötürü Lebel tarafından kutlandı, çünkü komiser Güney Afrikalı meslekdaşı Van Ruys'la hiç ilişki kurmamış, buna karşılık Anderson'la dostluk etmişti. Ayrıca da, Van Ruys'un siyasî yollardan işbaşına geldiği, buna karşılık Anderson'un kendisi gibi bütün kademeleri teker teker aştığı söyleniyordu.

Scotland Yard'a bağlı Cinayet Masası yardımcı komiseri Anthony Mallinson, sabaha karşı saat dörtte Bexley'deki evinde bulundu.

Başucundaki telefonun ısrarla çalan ziline bir süre homurdandı durdu, sonra telefonu açıp söylendi:

«Alo, buyurun Mallinson.»

«Mr. Anthony Mallinson mu?» diye üsteledi karşısındaki.

«Evet, benim.»

Bir omuz hareketiyle yorganı itti ve saatına göz attı.

«Kendimi tanıtayım: Fransa Emniyetinden Müfettiş Lucien Caron. Komiser Claude Lebel adına telefon ediyorum.»

Mallinson kaşlarını çattı. Şu şarapçı Fransızlar da adamı daha uygun bir saatta arayamazlar mıydı sanki?

«Evet. Sizi dinliyorum.»

«Sanırım, Komiser Lebel'i tanırsınız Mr. Mallinson?»

Mallinson bir an düşündü. Lebel mi? Ha, şu Cinayet Masasından ufak tefek adam. Silik görünüşlü, ama çok başarılı bir polis. İki yıl önce öldürülen İngiliz turisti olayının soruşturmasında büyük faydaları görülmüştü. Katil çok kısa bir sürede ele geçmese basın hayatlarını zehir edebilirdi.

«Evet, Komiser Lebel'i tanırım,» dedi telefonda. «Nedir mesele?»

Yanında yatan ve telefon konuşmasından rahatsız olan karısı Lily, uykusunda mırıldandı.

«Olağanüstü ve çok acele bir iş sözkonusu; ben bu işte Komiser Lebel'in yardımcısıyım. Bu sabah saat dokuzda, sizi Scotland Yard'dan arayıp görüşmek istiyor. O saatta kendisiyle konuşmak için orada bulunabilir misiniz?»

Bir süre düşünen Mallinson:

«Söz konusu, ülkelerimiz polisleri arasındaki işbirliği çerçevesine giren bir soruşturma mı? Böyle bir durumda neden normal İnterpol şebekesinden aramıyor? Dokuz, Scotland Yard'daki çalışmaların en yoğun olduğu bir saattır.»

«Hayır Mr. Mallinson. Komiser, çok özel olarak sizden yardımınızı istiyecek. Bu işin Scotland Yard'la en ufak bir ilgisinin bulunmaması da mümkün. Dolayısıyla, her türlü resmî istekten kaçınmak en iyisi.»

Mallinson yaradılıştan temkinli bir adamdı. Bir yabancı ülke polisinin sürdürdüğü gizli soruşturmaya karıştırılma tehlikesini göze almak istemiyordu hiç. Bir cinayet işlenmiş ya da bir katil İngiltere'ye sığınmaya kalkışmışsa, durum değişirdi. Ama, bu durumda gizliliğin ne gereği vardı?

Sonra yıllarca öncesi, genç ve yakışıklı bir kadın avcısıyla kaçan bir bakanlık memurunun kızını geri getirmekle görevlendirildiği günleri hatırladı. Genç kız reşit değildi, kaçıran adam onu babasının elinden almakla suçlanabilirdi. Önemsiz denebilecek bir işti ama bakan, basının hiç bir şey duymaması gerektiğinde diretmişti. Kumrular Verona'da, Romeo ve Jülyet'i oynarken ele geçirildiklerinden, İtalyan polisi büyük ustalık göstermişti. İyi, iyi. Demek Lebel'in yardıma ihtiyacı vardı. Scotland Yard'ın elinden geldikten sonra bu yardımı niçin ondan esirgemeli...

«Kabul, saat dokuzda. Telefonla görüşmek üzere hazır bulunacağım.»

«Çok teşekkür ederim, Mr. Mallinson.»

«İyi geceler.»

Mallinson telefonu kapadı, çalar saatı yedi yerine altı buçuğa ayarladı ve yeniden uyudu.

Sabahın ilk ışıklarında Paris hâlâ uyurken, küçük ve tozlu bir garsonyerde orta yaşlı bir öğretmen bıkıp usanmadan daracık odayı arşınlıyordu. Çevresinde büyük bir kargaşalık hüküm sürmekteydi: Kitaplar, gazeteler, dergiler müsveddeler masanın, koltukların, di-

vanın, hatta odanın dibindeki girintide bulunan yatağın üzerine yayılmıştı. Başka bir girintideki lâvabo, kirli tabaklarla dolup taşıyordı.

Gidip gelirken adamın kafasını kurcalayan, odasının pisliği değildi. Cezayir'deki Sidi-bel-Abbas Lisesi müdürlüğünden alınalı ve iki uşağın çalıştığı güzel evini yitireli beri, bunun gibi sefil yerlerde yaşamayı öğrenmişti. Kafasını kurcalayan sorun bambaşkaydı.

Paris'in doğusuna düşen dış mahallelerde güneş doğarken, bir yere oturdu ve gazetelerden birini aldı. «Dış Haberler» bölümünde, «O.A.S. Şefleri Roma'daki Bir Otelde Kalıyor» başlıklı haberi bir kere daha okudu.

Bitirdikten sonra kararını verdi, sabahın serinliğinden korunmak için sırtına, hafif bir pardesü geçirdi ve dışarı çıktı. En yakın caddede, boş geçen bir taksiyi durdurup Kuzey Garına gitmesini söyledi. Taksi kendisini girişteki büyük avlu boyunca uzanan kaldırıma bırakıp hareket ettiğinde, gardan uzaklaştı, karşıya geçti ve bütün gece açık kalan kahvelerden birine girdi. Bir expresso (*) ısmarladı, telefon jetonu istedi, sonra kahvesini tezgâhın üzerinde bırakıp salonun öbür ucuna yürüdü. Telefon kulübesinde danışmanın numarasını çevirdi, sonra kendisini uluslararasına bağladılar. Roma'daki bir otelin numarasını istedi, bir dakika içinde öğrenerek telefonu kapadı ve kahveden çıktı.

Yüz metre ötede, yol üzerindeki başka bir kahveye girdi, yeniden telefon kulübesine kapanıp danışmaya, yabancı ülkelere telefon edebileceği en yakın nöbetçi postanenin adresini sordu. Düşündüğü gibi,

(*) Bir çeşit kahve.

garın dış hatlar kesiminin köşesinden biraz ötede nöbetçi bir postane bulunduğu bildirildi.

Postaneye vardığında, daha önce öğrendiği Roma'daki numarayı istedi ama otelin adını vermedi. Yirmi dakika kadar, heyecanla bağlantının sağlanmasını bekledi.

«Signor Poitiers ile konuşmak istiyorum,» dedi karşısına çıkan İtalyan'a.

«Signor Che?» diye sordu karşısındaki ses.

«I Signor Francese. Poitiers, Poitiers.»

«Che?» diye tekrarladı ses.

«Francese, Francese...» diye üsteledi.

«Ah Si, İl Signor Francese, Momento, Per Favore...» (*)

Birtakım tıkırtılar oldu, sonra bezgin bir ses Fransızca cevap verdi.

«Alo, evet...»

«Bakın,» dedi Paris'teki adam telâşla. «Bir kalem alıp söyleyeceklerimi not edin. Başlıyorum: Valmy'den Poitiers'ye: Çakal keşfedildi. Tekrarlıyorum. Çakal keşfedildi. Kowalski yakalandı. Ölmeden önce konuştu. Bu kadar. Anladınız mı?»

«Evet,» dedi ses «Mesajınızı ileteceğim.»

Valmy telefonu kapadı, çabucak ödedi ve telâşla binadan çıktı. Bir dakika sonra koca garı dolduran kalabalıkta kayboluyordu.

Ufuktaki damların tepesinde yükselen güneş, havayı ısıtmaya başlamıştı. Bir saat geçmeden, sabah serinliği, ay çörekleri ve kahvenin kokusu yerini arabaların koyverdiği gazlara, ter ve soğumuş tütün kokularına bırakacaktı.

(*) - Sinyor kim?..- Fransız...- kim?..- Fransız, Fransız...- Ha, evet bir dakika lûtfen.

Valmy postaneden çıkalı iki dakika olmuştu ki, bir araba postanenin önünde durdu. İki adam dışarı fırlayıp postaneye daldı. Telefon santralındaki görevli, telefon eden adamı tarif etti onlara. Bu tarif aşağı yukarı herkese uyabilirdi.

Roma'da, alt katta gece nöbeti tutan muhafız gelip saat yedi elli beşte omuzuna yapışarak sarstığında uyandı Marc Chazanet. Anında toparlandı, yarı doğrulmuş haldeyken elini yastığın altına sokup otomatik tabancasını aradı. Üzerine eğilen eski Lejyon askerinin yüzünü tanıyınca homurdanarak rahatladı. Başucu masasına göz attığında çok uzun bir süre uyuduğunu farketti. Tropiklerde yıllar boyu yaşadığı için, çok daha erken uyanmaya alışmıştı. Oysa ağustos ayının Roma güneşi gökyüzünde iyice yükselmişti.

Ama haftalar boyu hareketsiz yaşama, Montclair ve Casson'la piket oynayarak, kötü şarap içerek geçirilen bitmek tükenmek bilmez geceler, hiç bir beden hareketi yapmamak gevşemesine, tembelleşmesine yardımcı olmuştu.

«Bir mesaj var albayım. Acelesi olan biri, az önce telefon etti.»

Lejyon askeri, üzerinde Valmy'nin yazdırdığı cümlelerin bulunduğu defterden koparılmış kâğıdı uzattı.

Chazanet kâğıdı hemen okudu ve yatağından fırladı. Doğuda edindiği çok eski bir alışkanlıkla, hemen sabahlığına sarıldı.

«Tamam. Gidebilirsiniz.»

Eski Lejyon askeri odadan çıkıp aşağı indi.

Chazanet, kâğıt parçasını avucunun içinde tortop ederek bir kaç saniye süreyle sessizce sövdü saydı. Hay Allahın belâsı Kowalski.

Kowalski'nin kayboluşunu izleyen ilk iki gün, sadece görevi bırakıp kaçtığını sanmıştı. Kısa süre önce,

birlikte çalıştıkları bir çok kişinin aynı şekilde davrandığı görülmüştü. Bu kaçışlar O.A.S. saflarında yaygınlaşan, De Gaulle'ü öldürüp iş başındaki yönetimi devirme çabalarında örgütün her zaman başarısızlığa uğrayacağı yolundaki düşünceyle ilgiliydi. Ama Kowalski'nin sadık kalacağına inanmıştı hep.

Anlaşılmaz bir nedenle Kowalski'nin Fransa'ya döndüğü, ya da İtalya'da ele geçirilip kaçırıldığı delilleriyle ortadaydı. Konuştuğu da açıkça belliydi, tabiî zorlanarak.

Chazanet, yardımcısının ölümüne içten üzülüyordu. Savaşçı ve komutan olarak yaptığı ün, büyük ölçüde adamlarına gösterdiği yakın ilgiden ötürüydü. Askerî kuramcıların hiç akıllarına gelmezdi ama, askerler bu tür yakınlığa karşı büyük bir duyarlılık gösterirlerdi.

Şimdi Kowalski ölmüştü, Chazanet nasıl öldüğü konusunda hiç hayale kapılmıyordu. Yine de en önemli şey, Kowalski'nin neler söylemiş olabileceğini gözden geçirmekti: Viyana'daki toplantıyı, otelin adını. Toplantıya katılan üç adamın adıyla bunları da söylemişti herhalde. Ama bu bilgiler S.D.E.C.E. ye fazla bir şey öğretmiyecekti Yalnız, Çakal konusunda ne biliyordu acaba? Kapıdan içeriyi dinlememişti, Chazanet emindi bundan. Dolayısıyla da, üç kişiyi görmeye gelen, uzun boylu ve sarışın yabancıdan söz etmiş olabilirdi. Aslında, bu sözlerin de bir anlamı yoktu. Bir silâh kaçakcısı kadar örgüte yardım eden bir para babası da sözkonusu olabilirdi. Bir tek ad bile verilmemişti ya.

Yalnız, Valmy'nin mesajı şifreli Çakal adını bildiriyordu. Nasıl? Kowalski bu adı onlara nasıl vermiş olabilirdi?

Birden Chazanet tedirginlikle, ayrıldıkları anı ha-

tırladı. İngilizle kapının eşiğinde duruyordu. Viktor da, İngiliz'in girintide kendisini keşfetmesine hâlâ öfkelenerek, başka bir profesyonel tarafından alt edildiğine içerleyip hır arayarak, hatta sabırsızlıkla bunu dileyerek koridorda, bir kaç metre ötelerinde bekliyordu.

Ne demişti kendisi: «İyi geceler Mr. Çakal.» Öyle ya tabiî, tüh Allah belâsını versin.

Bir kere daha olayı düşündüğünde, Chazanet Kowalski'nin katilin gerçek adını asla duymadığı sonucuna vardı. Bunu yalnız Valmy, Montclair, Casson ve kendisi biliyordu. Yine de, Valmy'nin hakkı vardı. Kowalski'nin itirafları S.D.E.C.E.'nin eline geçtiğinden, harekât başlatılmayacak kadar tehlikedeydi. Toplantıdan haberleri vardı, oteli biliyorlardı, herhalde kâtiple de konuşmuşlardı. Aradıkları adamın oldukça doğru bir tarifini yaptırmışlardı, şifreli adını da biliyorlardı. Hiç kuşkusuz, Kowalski'nin anladığını onlar da anlayacak, sarışın adamın kiralık bir katil olduğuna karar vereceklerdi. O andan sonra, De Gaulle'ün çevresindeki denetim şebekesi iyice daralacaktı; bu şebeke, hiç bir katile Başkan'a yaklaşma fırsatını vermeyecekti.

Her şeyden önce Çakal'ı uyarmak, harekâtı hemen durdurmasını kendisine söylemek, yaptığı masrafları ve akla yakın bir tazminatı kestikten sonra parayı geri vermesini sağlamak zorunluydu.

Kowalski'nin kaçışından bu yana, gidip postayı getirmekle, gerektiğinde de telefon etmekle görevlendirdiği özel muhafızını çağırttı ve kendisine ayrıntılı talimat verdi.

Saat dokuzda, muhafız postaneden, Londra'daki bir telefon numarasını istiyordu. Bağlantı, ancak yirmi dakika bekledikten sonra sağlandı. Santral memuresi kendininkini bırakırken, kulübeye kapanan muhafız

ahizeyi kulağına götürdü. Hemen öbür uçta, İngiltere' de çalan telefonun sesini duydu: Zırrr, zırrr... bir ara... zırrr, zırrr... bir ara...

Çakal, o sabah erken kalktı, çok işi vardı. Önceki akşam, özenle bavullarını hazırlamıştı. Bütün yapacağı küçük el çantasına tuvalet eşyasıyla usturasını yerleştirmek oluyordu. Her zamanki gibi iki fincan kahve içti, yıkandı ve traş oldu. Kalan eşyasını da toparladıktan sonra dört bavulunu kapının yanına bıraktı. Sonra dairesinin küçük mutfağına geçti ve kendine, yağda yumurta, portakal suyu ve yine bir koyu kahveden meydana gelen kahvaltı hazırlayıp havagazı ocağının yanındaki masada yedi.

Temiz ve düzenli bir adam olduğundan, geri kalan sütü musluğun altına boşalttı, kalan iki yumurtayı da kırıp aynı yere döktü. Portakal suyunun dibindeki birkaç damlayı içti, boş teneke kutuyu çöp tenekesine attı, bir parça ekmek, yumurta kabukları ve kahvenin telvesini çöp boşluğuna fırlattı. Böylece yokluğunda hiç bir şeyin çürüme olanağı kalmıyordu. Sonunda sırtına ipekli ve ince bir spor gömlek ve açık gri elbisesini giydi, ayaklarına koyu gri çoraplarla siyah mokasenler geçirdi. Ceplerine yerleştirdiği Duggan adına çıkarılmış belgelere, yüz İngiliz lirası ekledi. Giyimini tamamlamak için de, vazgeçilmez kara gözlüklerini taktı.

Saat dokuzu çeyrek geçe bavullarını ikişer ikişer eline alıyor, dairenin kapısını sürgülüyor ve merdiveni iniyordu. Yürüyerek South Audley Street'e çabucak vardı. Yolun köşesinden de bir taksiye bindi.

«Londra havaalanı, 2 no'lu bina,» dedi şöföre.

Taksi hareket ederken, dairesindeki telefon çalmaya başladı.

Eski Lejyon askeri Via Condotti'deki otele döndüğünde saat ondu. Yarım saat süreyle Londra'daki telefon numarasından karşılık almaya çalıştığını, ama çabalarının sonuç vermediğini Chzanet'ye anlattı.

Adamın Chazanet'ye hesap verdiğini işiten ve nöbetine dönmek için dışarı çıktığını gören Casson:

«Ne oluyor?» diye sordu.

Üç O.A.S. şefi, kiraladıkları dairenin salonunda oturuyorlardı. Chazanet iç cebinden bir kâğıt parçası çıkarıp Casson'a uzattı. Casson, bunu okuduktan sonra Montclair'e verdi. Sonunda, iki adam şeflerine dönerek bakışlarıyla onu sorguya çektiler. Düşüncelere dalan Chazanet, ses çıkarmadan, pencereden güneşte kavrulan Roma'nın damlarına bakmaya devam etti.

«Ne zaman oldu bu iş?» diye sordu Casson.

«Bu sabah,» dedi Chazanet kısaca.

«Onu durdurmak gerek,» diye itiraz etti Montclair. «Fransa'nın yarısını peşine takacaklar.»

«Fransa'nın yarısını, uzun boylu ve sarışın bir yabancının peşine takacaklar,» diye düzeltti Chazanet telâşsızca. «Ağustos ayında, Fransa'da aşağı yukarı bir milyon yabancı var. Bir yanlışlık yapılmadıkça, arayacakları adı, suratı ve pasaportu bilmiyorlar. Profesyonel olarak, bu adam herhalde sahte bir pasaport kullanır. Onu ele geçirmekten şimdilik çok uzaklar. Valmy'yi ararsa uyarılma fırsatı doğar ve paçayı kurtarabilir.»

«Valmy'yi ararsa, kuşkusuz her şeyden vazgeçme emri alacaktır,» dedi Montclair. «Valmy bu görevi üstüne alır.»

Chazanet başını salladı.

«Valmy böyle bir emir vermeye yetkili değildir. Görevi, kızdan haberleri almak ve kendisine telefon

edildiğinde bunları Çakal'a aktarmaktır. Yapacağı budur, başka şey değil.»

«Ama Çakal, fırsatın kaçırıldığını bizzat farkedebilmelidir,» diye itiraz etti Montclair. «Valmy kendisini uyarır uyarmaz, hemen Fransa'dan ayrılması gerekli.»

«Aslında öyle,» dedi Chazanet düşünceli düşünceli. «Böyle davranırsa aldığı parayı geri vermek zorundadır O dahil, hepimiz için bu işin bedeli çok yüksek. Herşey, yaptığı planlara duyabileceği güvene bağlı.»

«Bütün olup bitenlerden sonra, hâlâ bu işi başarmak için elinde bir fırsat bulunduğuna inanıyor musun?»

«Açık konuşmak gerekirse hayır,» dedi Chazanet. «Ama Çakal bir profesyoneldir. Benim gibi, benim türümde. Bu, bir ruh halidir. İnsan tek başına hazırladığı bir harekâttan vazgeçmeyi sevmez.»

«Öyleyse onu geriye çağır yahu,» diye üsteledi Casson.

«İmkânsız. Elimden gelse yapardım, ama yapamam. Harekete geçti. Şu sıra yolda. İzlenecek yol konusunda da, açık seçik görüşlere sahip bulunduğu yeri de, ne yapacağını da hiç bilmiyoruz. Bütün işi tek başına görüyor. Valmy'yi arayıp Çakal'a bu işten vazgeçmeyi emretmesini bile söyleyemem. Bu, Valmy'yi ele verme tehlikesini göze almak olur. Çakal'ı artık kimse durduramaz. Çok geç oldu.»

12

KOMİSER Lebel sabahın altısına doğru çalışma odasına döndüğünde, yüz çizgileri gerilmiş, yorgun görünüşlü ve gömleğinin kolları sıvanmış Müfettiş Caron'u masası başında buldu.

Önüne, notlarla kaplı bir sürü kâğıt yayılmıştı. Odanın bütünü içinde, bazı ayrıntılar değişmişti. Madenî klâsörlerden birinin üzerinde küçük elektrikli kahve ibriği kaynamaya başlıyor ve nefis bir taze kahve kokusu ortalığa yayılıyordu. İbriğin yanına, bir kutu süt ve bir torba toz şekerle karton bardaklar yığılıydı. Bütün bunlar, gece kantinden alınıp odaya getirilmişti.

Köşeye, iki masanın arasına açılır kapanır ufak bir yatak konmuş, üzerine kahverengi bir örtü atılmıştı. Kâğıt sepeti boşaltılmış ve kapının yanındaki koltuğun dibine konmuştu. Pencere hâlâ açıktı, oysa Caron'un birbiri ardına sigara içtiğine tanıklık eden belli belirsiz bir mavimsi duman dalgalanıyordu içerde.

Tanyerinin ilk ışıklarının yükseldiği ufukta Saint Sulpice kilisesinin külâhı seçilmeye başlamıştı.

Lebel yürüdü ve kendini koltuğuna bıraktı. Aşağı yukarı yirmi dört saattır uyumamıştı ve o da yorgun görünüyordu.

«Sıfıra sıfır, elde var sıfır,» dedi. «Son on yıl dosyalarını elden geçirdim. Burada iş gören tek yabancı kiralık katil Degueldre, o da ölü. Üstelik O.A.S. nin adamıydı ve böyle fişlenmişti. Chazanet'nin O.A.S. ile hiç ilgisi bulunmayan bir herifi seçmesi çok mümkün. On yıldır Fransa'da izine raslanan üç kiralık katil var, üçü de elimizde. Dördüncüsü, Afrika'nın bir köşesinde müebbet hapis cezasını çekiyor. Bütün bu heriflerin birer haydut ve Devlet Başkanına göz dikecek yetenekte kişiler olmadığı da cabası... Merkez Arşiv Bölümünde görevli Bargeron'la konuştum, iyiden iyiye inceleyecekler ama fişlerinde bu herifin izine raslanmıyacağına bahse girerim.»

Caron bir Gaulloise sigarası daha yaktı, dumanı koyverdi ve içini çekti.

«Demek, başlangıçtan 'yabancı' ya oynayacağız?

«Kesinlikle. Böyle bir herif eğitimden geçmiş, bir yerlerde tecrübe edinmiş olmalı. Eğer işinin büyük ustasıysa ardında başarılmış birtakım işler bulunmalı. İlle de bir Devlet Başkanının öldürülmesi değil ama, sadece adi gansterler de değil, birtakım önemli kişileri temizlemiş olmalı. Başka bir deyimle, şimdiye kadar dikkati üzerine çekmesi gerekiyor. Siz ne yaptınız?»

Caron kâğıtlardan birini aldı ve solundaki sütuna saatların yazılı bulunduğu ad listesini gösterdi.

«İşte, yedisi de ayarlandı. Saat 7.10 da F.B.İ. temsilcisiyle başlıyorsunuz, yani Vaşhington saatıyla

1.10 da. Sonra 7.30 da Brüksel, 7.45 de Amsterdam ve 8.10 da Bonn, Johannesburg'la bağlantı 8.30, Scotland Yard'la 9 da kurulacak sanırım. En son 9.30 da Roma var.»

«Bütün konuşmaları da bölüm şefleriyle mi yapacağım?» diye sordu Lebel.

«Ya da, en azından yerlerine bakan adamlarla. Scotland Yard'da görüşeceğiniz kişi, Cinayet Masası yardımcı komiserlerinden Anthony Mallinson. Güney Afrika'da da Van Ruys'u yakalayamadım, yardımcısı Anderson'la konuşacaksınız.»

Lebel bir an düşündü.

«Mükemmel,» dedi, «Anderson'u yeğ tutarım. Bir keresinde birlikte çalışmıştık. Şimdi dil sorunu kalıyor. İçlerinden üçü İngilizce biliyor. Sanırım, yalnız Belçikalı Fransızca konuşuyor.»

«Alman Dietrich de,» dedi Caron.

«İyi. Ama bu ikisinin dışında, diğer beşi için bana tercümanlık yapmanız gerekecek. Hadi bakalım, işbaşına.»

İki polisi taşıyan araba, o sıra İnterpol Genel Karargâhının bulunduğu küçük Paul - Valéry sokağındaki, ne olduğu anlaşılmayan yeşil kapının önünde durduğunda saat yediye vardı.

Sonraki üç saat, binanın bodrum katındaki haberleşme bölümüne postu seren Lebel ve Caron, telefon başından ayrılmadılar ve yeryüzünün en önemli polis görevlileriyle konuştular.

Binanın tepesindeki içinden çıkılması imkânsız anten yığını arasından fışkıran kısacık dalgalar, üç kıtaya yayılıyor, stratosferi aşıp fırlayıp iyonize edilmiş tabakada yansıyarak binlerce kilometre ötedeki başka damların tepelerinde dikilen öteki alüminyum direklere kapılmak üzere yeniden yeryüzüne dönüyor-

du. Dalga uzunluklarıyla frekansı yakalamak imkânsızdı. Bütün dünyada herkes sabah kahvesini ya da son kadehini yudumlarken, polisten polise, kimsenin tanık olmadığı bir konuşma geçiyordu.

Her telefon görüşmesinde, Lebel'in açıklamaları birbirinin aynıydı.

«Hayır, komiser, henüz uluslararası işbirliği gerekçesiyle size başvuramam... evet, evet, tabii resmen başvuruyorum size... ama, sadece hazırlanmakta olan cinayete ne zaman kalkışılacağı konusunda hiç bir bilgimiz yok... Şimdilik, bilgi edinmek sözkonusu... Hakkında hiç bir şey bilmediğimiz birini arıyoruz, ya... adı bile yok elimizde, sadece belirsiz bir tarif...»

Her keresinde de karşısındakine, elinde bulunan birkaç önemsiz ipucunu tekrarlıyordu. Ancak konuşmanın sonunda, yabancı meslekdaşları neden yardımlarını istediğini sorduklarında durumu açıklıyordu.

«Mesele şu: Adam kim olursa olsun, çok tecrübeli ve ardında etkileyici bir siyasî cinayet listesi bulunan kiralık bir katil olmalı. Ülkenizde hiç iş görmemiş olsa bile, dosyalarınızda böyle birine rastlanıp rastlanmadığını, ya da bu konuda bize ufak da olsa bir uyarıda bulunup bulunamıyacağınızı öğrenmek istiyoruz.»

Kaçınılmaz bir şekilde, karşı taraf uzun süre susuyor, sonra sesi daha temkinli, daha kuşkulu bir havaya bürünüyordu.

Lebel'in hayale kapıldığı yoktu. Adını koymasa bile, Batı Avrupa'nın Cinayet Masası şefleri, üstü kapalı söylediği şeyi anlamışlar ya da anlayacaklardı kuşkusuz. Fransa'da, uluslararası bir kiralık katili ilgilendirebilecek tek hedef vardı.

Cevaplar da, birbirinin aynıydı hep: Evet, tabii,

fişlerimize bakacağız. Akşama kadar sizi aramaya çalışırım. Başarılar, Lebel.

Son konuşmanın ardından ahizeyi bıraktığında, ilgili yedi ülke Dışişleri Bakanlarının, hatta Başbakanlarının olayı ne kadar zamanda öğreneceklerini düşündü Lebel. Herhalde bu süre kısa olacaktı. Bir polis bile siyasî üstlerine böylesine önemli bir işten söz etmek zorundaydı. Ancak, bakanların susacaklarını düşünmek mantıklı olurdu. Öyle ya, bütün siyasî görüş ayrılıklarının ötesinde, yeryüzündeki tüm ülkelerde iktidara gelen kişiler arasında sağlam bağlar vardı. Hepsi aynı kulübün üyeleriydi: Yeryüzündeki büyükler kulübünün. Ortak düşmanlarına karşı cephe kuruyorlardı, bir siyasî katilden daha tehlikeli ne olabilirdi.

Yine de bu, basın girişimlerini öğrenirse olayın müthiş yankı uyandıracağını, kendisinin de hapı yutacağını düşünmesini engellemiyordu.

Lebel'in tek kafasını kurcalayan İngilizlerdi. Olay polisler arasında kalsa Mallinson'a güvenebilirdi ama, akşam olmadan çok daha önemli yerlerdeki kişilerin durumu öğreneceklerini biliyordu. De Gaulle'ün Ortak Pazar'ın kapılarını İngiltere'nin suratına kapatmasının üzerinden yedi ay geçmişti daha. General'in 14 temmuzdaki basın toplantısının ardından, İngiliz Dışişleri Bakanlığının siyasî muhabirler aracılığıyla Fransız Devlet Başkanına karşı yürüttükleri kampanya da lirik eğilimler göstermişti. İhtiyar'dan öç almak için bu fırsattan yararlanmıyacaklar mıydı acaba?

Lebel bir an, önündeki sessiz muhabere tablosunu süzdü. Caron sakin sakin onu seyrediyordu.

«Hadi,» dedi komiser sonunda yerinden kalkıp kapıya doğru yürüyerek, «iki lokma bir şey yiyip uyumaya çalışalım. Şimdilik, daha fazla şey yapmamız mümkün değil.»

Yardımcı Komiser Anthony Mallinson, çatık kaşla telefonu kapadı ve sabah nöbetini devralmak için giren genç polis memurunu farketmez görünüp muhabere salonundan çıktı. Taymis nehrine hakim geniş ve kasvetli çalışma odasına çıkarken alnı hâlâ kırışıktı.

Lebel'in giriştiği soruşturmanın hedefi konusunda, Fransız meslektaşının da düşündüğü gibi, inancı aşağı yukarı kesinleşmişti. 1963 ağustosunda, Fransa'da, bu tür bir katilin canının çektiği tek hedef vardı. Eski bir polis memurunun sezgisiyle, Lebel'i bekleyebilecek olan bütün aksilikleri düşündü.

Embankment'a doğru ağır ağır nehrin çamurlu dalgalarını aşan bir dizi mavnayı seyrederken:

«Zavallı dostum,» diye söylendi yüksek sesle.

Ceviz masanın üzerine sabah gelen mektupları bırakmak üzere peşinden yürüyen sekreteri sordu:

«Efendim?»

«Hiç,» dedi Mallinson başını çevirmeden.

Tabiî, Lebel'e yardım etmekten başka düşüncesi yoktu ama üstlerine de hesap vermesi gerekiyordu. Yarım saat sonra, onda, bölüm şeflerinin toplantısı yapılacaktı. Meseleyi hemen açmalı mıydı acaba? Düşündükten sonra, açmamaya karar verdi. Komiser'in kendisine, Lebel'in isteğinin niteliğini belirten bir not yazmak yeterliydi. Meseleyi kesinlikle gizli tutma zorunluluğu, gerekirse ilerde, sorunu açmayışının nedeni olarak öne sürebilirdi. Bu arada, en iyisi, gerekçe göstermeden kişisel bir soruşturma yapmasıydı.

Yeniden masasına döndü ve dahilî telefonun düğmesine bastı.

«Buyurun efendim,» dedi yan odadaki sekreterinin sesi.

«Bir dakika gelir misin John?»

Genç müfettiş, sırtında koyu gri elbiseli, elinde not defteriyle içeri girdi.

«John, Merkez Arşiv Bölümüne gitmenizi istiyorum. Bizzat Başmüfettiş Markham'a başvurun. Sizi benim yolladığımı söyleyin. Ülkemizde tanınan bütün kiralık katillerin bir listesini isteyin kendisinden...»

«Kiralık katillerin mi, efendim?»

Sekreterin yüzüne bakılırsa, kendisinden kayda geçmiş bütün Merihlilerin listesinin istendiği sanılabilirdi.

«Evet, kiralık katillerin. Bununla da, John, sadece siyasî katilleri sözkonusu ediyorum, gansterleri değil. Para için, iyi korunsa bile, bir politikacı ya da devlet adamını vurabilecek olanları.»

«Bence bu, daha çok gizli servisleri ilgilendirir efendim.»

«Evet, biliyorum. İşi onlara aktarmak niyetindeyim; ama önce bir inceleme yapalım da. Mümkünse cevabı öğleye doğru istiyorum. Tamam mı?»

«Peki efendim, hemen gidiyorum.»

Bir çeyrek sonra, yardımcı komiser Mallinson, sabah toplantısındaki yerini alıyordu.

Çalışma odasına döndüğünde, mektupları dalgın dalgın gözden geçirdi, masanın kenarına itti ve sekreterinden yazı makinesini istedi. Sonra, Mahallî Polis Müdürü için makinede kısa bir rapor yazdı.

Raporun altını boş bıraktı ve günlük çalışmasına başlamadan önce de çekmecelerinden birine kilitledi.

Öğleye doğru, sekreteri kapıyı vuruyor ve içeri giriyordu.

«Başmüfettiş Markham bütün fişleri gözden geçirdi. Görünürde, aranan kişiye benzer biri yok. On yedi kiralık katilin kaydına raslandı; onu içerde, yedisi dışarda. Ama hepsi de, Londra'da, ya da büyük şehir-

lerde iş gören önemli çeteler hesabına çalışıyor. Başmüfettiş de, gizli servislere başvurulması gerektiği görüşünde.»

«Peki John, teşekkür ederim.»

Sekreteri çıkınca, Mallinson çekmeceden yarım kalmış raporu aldı, yeniden makineye taktı ve kâğıdın altındaki boşluğa şunları yazdı:

«... Merkez Arviş Bölümünde yapılan araştırmalara bakılırsa, Komiser Lebel'in aradığı gibi bir kiralık katilin bulunmadığı sonucuna varılıyor. Dolayısıyla soruşturma, gizli servislerde görevli yardımcı komisere aktarılmıştır.»

Raporun altını imzaladı ve ilk üç kopyasını kendine sakladı. Geri kalanlar, daha sonra yok edilmek üzere kâğıt sepetine kondu.

Üç kopyadan birini, üzerinde komiserin adresinin bulunduğu zarfa koydu, ikincisini «gizli haberleşme» dosyasına kaldırdı ve duvardaki gömme kasaya kilitledi. Üçüncüye gelince, katladıktan sonra bunu da iç cebine yerleştirdi.

Sonra not defterine mesaj karaladı.

İLGİLİ OLAN : Komiser Claude Lebel, Cinayet Masası müdür yardımcısı, Paris.

GÖNDEREN : Yardımcı Komiser Anthony Mallinson, Scotland Yard, Londra.

MESAJ : Dosyalarımızda araştırma yapmamız yolundaki isteğinizi --sonuç olumsuz— tamamlayıcı bilgiler edinmek amacıyla gizli servislere aktardık. Stop. Faydalı her bilgi en kısa zamanda adresinize gönderilecektir. Stop. Mallinson.

Gönderme tarihi: 12/8/1963

Şimdi saat yarımı biraz geçiyordu. Mallinson tele-

fonu açtı ve santraldan, gizli servis şefi yardımcısı Komiser Dixon'u istedi.

«Alo, Alec sen misin? Ben Tony Mallinson. Bana bir dakikanı ayırabilir misin... Çok isterdim ama, nerede? Bir sandviçle öğle yemeğini geçiştireceğim... Neyse, önümüzdeki günlerin birinde kabulüm, memnunlukla... Hayır, dışarı çıkmadan önce seni birkaç dakika görmek istiyorum, sadece... Peki, oldu. Geliyorum.»

Odasından çıktı, komisere gönderilecek mektubu sekreterinin masasına bıraktı.

«Ben Dixon'a uğrayacağım, »dedi. «Şunu komiserin odasına bırakır mısınız John? Bizzat kendisine verilecek. Mesajı da gösterilen adrese postalayın. Uygun düşen dille, makinede kendiniz yazın.»

«Peki, efendim.»

Müfettiş mesajı çabucak okurken, masanın yanında ayakta bekledi. Sonuna vardığında genç adamın gözleri yuvalarından uğradı.

«John?»

«Evet, efendim...»

«Bu konuda kimseye tek söz söylemek yok...»

«Peki, efendim.»

«Dilinizi tutacaksınız, John.»

«Olur efendim, tutacağım.»

Mallinson ona gülümseyip odadan çıktı. Sekreter mesajı bir kere daha okudu, sabah Arşiv'de yaptığı araştırmaları düşündü. Kafasında bir şey yerli yerine oturdu ve mırıldandı: «Vay canına!»

Malinson Dixon'un yanında yirmi dakika geçirdi, raporun üçüncü kopyasını ona verdi, dışarı çıkmak üzereyken, eli kapının tokmağında:

«Kusura bakma Alec,» dedi, «ama bu iş seninle

çok daha ilgili. Yine de, araştırmalarımızın olumlu bir sonuç vereceğine inanıyorum. Hiç olmazsa teleksle Lebel'i arayıp kendisi için bir şey yapamıyacağımızı bildirme imkânı sağlar. Doğrusu, onun yerinde olmak istemezdim.»

Dixon, düşünceli düşünceli, meslekdaşını ona ladı ve koltuğuna döndü.

Raporu okuyup bitirdikten sonra, sekreterini çağırdı.

«Başmüfettiş Thomas'a haber verin, kendisiyle tam —saatına göz attı ve ayaküstü bir öğle yemeği için gereken zamanı hesapladı— ikide burada görüşmek istiyorum.»

Çakal, on ikiyi biraz geçe Brüksel havaalanına indi. Taşıması oldukça güç gelen üç bavulu otomatik dolaplardan birine kilitledi, yanına sadece içinde özel eşyasının, alçının, pamuğun ve gazlı bezlerin bulunduğu çantayı aldı. Gara vardığında taksiden indi ve emanet bürosuna yollandı. İçinde tüfeğin bulunduğu bavul, hâlâ memurun bir hafta önce koyduğu rafın üzerindeydi. Elindeki fişi uzattı, karşılığında kendisine bavulu verdiler. Garın yakınında, yeryüzünün bütün büyük garlarının çevresinde bulunduğu bilinen, insana fazla soru sorulmayan ve bütün yalanların kabul edildiği, sefil görünüşlü küçük bir otel buldu.

Geceyi geçirmek için bir oda istedi, havaalanında parasını bozdurup edindiği Belçika franklarıyla odanın parasını peşin ödedi ve bavulunu kendi taşıyarak odaya çıktı. Kapıyı kilitledikten sonra lâvaboya su doldurdu, alçıyla gazlı bezleri yatağın üzerine koydu ve işe girişti. Alçının kuruması iki saat sürdü. Bu iki saatı, uyuşan ayağıyla bacağını aralıksız bir iskemleye da-

yayıp, penceresinden görülen birbirine geçmiş kasvetli damları seyrederek ve filtreli sigaralarını tüttürerek geçirdi. Zaman zaman baş parmağıyla alçıyı yokluyor, her keresinde de harekete geçmeden önce bir daha katılaşmasını beklemeye karar veriyordu.

İçinde tüfeğin bulunduğu bavul şimdi boştu.

Çakal, tekrar gerekebileceğini düşünerek kalan gazlı bezlerle alçıyı çantanın dibine yerleştirdi. Hazır olduğuna karar verince bavulu yatağın altına itti, odada hiç bir ipucu bırakmadığına güven getirdi, tablayı pencereden boşalttı ve çıkmaya hazırlandı. Alçıya aldığı bacağıyla, çok gerçekçi bir biçimde topallamasının gerekli olduğunu hemen farketti. Merdivenin dibine vardığında, kir pas içinde ve uyuklayan kâtibin, geldiği sıra oturduğu tezgâhın gerisindeki küçük odada bulunduğunu rahatlıyarak farketti. Yemek saatıydı ve kâtip masa başına geçmişti bile. Sadece, kendisini tezgâhtan ayıran buzlu cam kaplı kapıyı aralık bırakmıştı. Görünürde kimse bulunup bulunmadığını anlamak için giriş kapısına bir göz atan Çakal, çantasını çenesiyle göğsünün arasına kıstırarak çömeldi, ses çıkarmadan emekledi ve çini kaplı geçidi aştı. Yaz sıcağından ötürü otelin kapısı açıktı. Çakal kâtibin görüş alanı dışındaki merdivenin tepesinde rahatlıkla doğrulup üç basamağı iniverdi.

Ana caddenin köşesine kadar, güç belâ ve topallıyarak ilerledi. Otuz saniye geçmeden yanında bir taksi durdu, kendini havaalanı yolunda buluverdi.

Elinde pasaportla, gidip Alitalia tezgâhına başvurdu. Oradaki genç kız kendisine gülümsedi.

«İki gün önce, Milâno'ya kalkacak uçakta Duggan adına ayırtılmış bir bilet olacak,» dedi Çakal.

Genç kız öğleden sonraki sefer için ayırtılan yerle-

re bir göz attı. Uçak en geç bir buçuk saat sonra kalkıyordu.

«Evet,» dedi pırıl pırıl bir gülümsemeyle. «Mr. Duggan. Yer ayırtılmış ama bilet parası ödenmemiş. Lütfen öder misiniz?»

Çakal, bilet bedelini yine nakit parayla ödedi ve bileti cebine attı. Bir saat sonra çağrılacağı söylendi. Geçici sakatlığı karşısında içi acıma duygularıyla dolan bir hamalın yardımıyla, dolaptaki üç bavulunu aldı ve şirketin tezgâhına bıraktı. Oradan gümrüğe geçti, gümrük memurları bu transit yolcunun pasaportuna bakmakla yetindiler. Kalan bir saatını, bekleme salonunun bitiğindeki lokantada seçkin bir yemek yemekle geçirdi.

Sakat oluşu, bütün memurların yardımıyla özenini sağladı ona. Uçağa götüren araca binmesine yardım edildi, uçağa binmesine yardım edildi, sevimli İtalyan hostes ona fazladan bir «hoş geldiniz» gülücüğü yollayıp koltukların karşılıklı olduğu ortadaki yerlerden birine oturtulmasına dikkat etti. Oturduğu yerde, sakat bacağını rahatça uzatmasını sağlayacak kadar yer bulunduğunu da söyledi. Diğer yolcular da koltuklarına geçerken bu alçılı bacağa çarpmamak için dikkati iyice arttırdılar, bu arada koltuğunda arkaya doğru uzanmış bulunan Çakal, dudaklarından yürekli bir gülümsemeyi eksik etmiyordu.

Müfettiş Bryn Thomas saat üçte, sinirleri oldukça bozuk bir halde yardımcı komiserin odasından çıktı.

Nezlesi, hayatı boyunca başına gelenlerin en beter ve inatçılarından biri olmakla kalmıyor, bir de sırtına yüklenmiş bulunan yeni görev gücünü ciddi bir şekilde tehlikeye düşürmüş bulunuyordu.

Pazartesi sabahını, büyük bir rahatlıkla berbat olmuş sayabilirdi. Önce, adamlarından birini izlemekle görevli bulunduğu Sovyet ticaret ateşesi tarafından ekildiğini öğrenmiş, bir kaç saat sonra da M.İ. 5 den gelen kibar bir not Sovyet delegasyonuyla uğraşmamalarını bildirmişti. Bu da, meselenin sadece M.İ. 5 in yetki alanına girdiği anlamına geliyordu.

Pazartesi günü öğleden sonra, durum büsbütün beter bir hal alır gibiydi. Gizli serviste görevli olsun olmasın, kiralık bir katilin görünümü kadar polisin nefretini uyandıran az şey vardır. Ayrıca, üstünün sırtına yüklediği görevde, ipucu olabilecek bir ad bile bulunmuyordu.

«Ad yok, ama elden geçirilecek yığınla belge var» demişti Dixon. «Yarına kadar bu işi aydınlatmaya bakın.»

«Elden geçirilecek yığınla belge,» diye homurdanıyordu Thomas çalışma odasına dönerken. «Kürek dolusu hem...» Bilinen şüpheliler listesi belki de kısaydı, yine de iş saatlarca sürecek bir araştırmayı, dosyaların elden geçirilmesini, en basit şüphelilerin bile izlenmesini gerektiriyordu.

Yine de Dixon'un verdiği bilgiler arasından bir ışın sızıyordu hiç olmazsa: Aranan adam bir profesyonel katildi, herhangi bir yabancı devlet başkanının ziyaretinden önce gizli servis görevlilerinin hayatını zehir eden sayısız heriflerden değil.

Thomas, çabuk sonuçlandırılması gereken soruşturmalarla görevli müfettişlerinden ikisini çağırdı, nedenini açıklamadan yapacakları işin ana hatlarını kısaca anlattı. Gizli servis arşiv ve dosyalarında girişilen araştırmalar, General de Gaulle'ün öldürülmesi ihtimaline karşı Fransız polisini ayakta tutan şüphelerden bağımsız olarak da sürdürülebilirdi.

Çakal'ın uçağı, altıyı biraz geçe Milâno'nun Linate havaalanına indi. Onu devamlı gözeten hostes, merdivenden inene kadar yardımcı oldu, bir yer hostesi de Çakal'ı havaalanı binalarına kadar götürdü. Tüfeğinin çeşitli parçalarını dikkati çekmeden taşımak için harcadığı büyük çaba gümrükte faydasını gösterdi. Pasaportun incelenmesi basit bir işlemdi, ama bavulların gözden geçirilmesi çok daha büyük tehlikeler atıyordu ortaya. Bavullar uçağın ambarından yürüyen şerite getirildiğinde, Çakal, hamalın birine işaret etti ve adam üç bavulu tezgâhın üzerine sıraladı. Sonra da bunların ardına yol çantasını koydu.

Onun topallayarak ilerlediğini gören gümrükçülerden biri hemen yanına geldi.

«Sinyor? Bütün bavullarınız bu kadar mı?»

«Şey, evet... şu üç bavulla çanta.»

«Gümrüğe bildirilmesi gereken bir şey taşıyor musunuz?»

«Hayır, hiç bir şey.»

«İş için mi yolculuk ediyorsunuz, sinyor?»

«Hayır, tatildeyim. Daha doğrusu, hava değiştirme ve dinlenme tatili. Göller bölgesini gezmek niyetindeyim.»

Gümrükçü hiç de etkilenmişe benzemiyordu.

«Pasaportunuzu görebilir miyim, sinyor?».

Çakal istediğini adama uzattı. İtalyan, pasaportu inceledi ve sesini çıkarmadan geri verdi.

«Şunu açar mısınız?»

Eliyle bavullardan birini işaret ediyordu.

Çakal anahtar destesini cebinden çıkardı. Hamal, işini kolaylaştırmak için, bavulu tezgâhın üzerine yatırmıştı. Çakal, ağır hareketlerle bavulu açtı.

Sahte Danimarkalı papazla uydurma Amerikalı öğ-

rencinin giysilerini karıştırırken, gümrükçü, siyah elbiseye, beyaz gömleğe, mokasenlere ya da göğüslüğe hiç dikkat etmedi. Danimarka baskılı kitaba da kayıtsız kaldı. Kitabın kapağı Chartres katedralinden bir görünüşü ortaya koyuyordu, başlığı Danimarka dilinde olduğu halde, İngilizceyle önemsiz görünmesini sağlayacak kadar bir benzerliği vardı.

Gümrükçü, ne özenle yapıştırılan astardaki yırtığı keşfetti, ne de sahte kimlikleri. Eninde sonunda, tekrarı günlerini dolduran, günlük ve baştan savma bir incelemeyle yetiniyordu. Çok iyi bir tüfeğin parçaları kendisinden bir metre ötede, tezgâhın öbür ucundaydı, ama adamda en ufak bir kuşku kırıntısı görülmedi. Bavulun kapağını kapadı ve Çakal'a kilitlemesini işaret etti. Sonra dört bavula sırayla, tebeşirle acele birer artı işareti yaptı. İşini bitirince, ağzını kulaklarına yayan bir gülümsemeyle:

«**Grazie,** (*) sinyor. İyi tatiller,» dedi.

Hamal, bir taksi durdurup yüklü bir bahşiş kopardı. Çakal, kısa süre sonra, en kalabalık saatlarda her zaman görülen alışılmış korna sesleri arasında, merkez gara doğru Milâno içinde yol almaya koyuldu.

Merkez garda, Çakal, bir hamalın ardından emanete kadar topallayarak yürüdü. Taksideyken, makası çantasından pantolonunun cebine aktarmıştı. Emanete yol çantasıyla iki bavulu bıraktı, yanına sadece, uzun Fransız asker kaputunun bulunduğu ve yarıdan fazlası boş olanı aldı.

Hamalı savdıktan sonra, tuvaletin erkekler bölümüne girdi, çiş edilen yerlerin soluna düşen bir tek musluğun başında adam bulunduğunu gördü. Bavulunu yere bıraktı, komşusu işini bitirene kadar uzun

(*) Teşekkür ederim.

uzun ellerini sabunlarmış gibi yaptı. İçerisi boşalır boşalmaz da, hemen gidip bölmelerden birine kapandı.

Ayağı tuvaletin üzerinde, gürültü etmeden, on dakikasını alçıyı kesmek ve klâsik bir bilek kırığı izlenimi uyandırmak için doldurduğu pamukları ortaya çıkarmakta harcadı. Ayağı boş kalınca ipekli çorabını ve alçının içinde baldırına yapıştırdığı hafif mokasenini giydi. Alçı ve pamuk kalıntılarını, tuvaleti tıkamamak için, birkaç kerede deliğe atıp suyu çekti. Bavulu oturacak yerin üzerine koyup, içinde tüfeğin çeşitli parçalarının bulunduğu madenî tüpleri kaputun kalın kıvrımları arasına yanyana dizdi. Yükün boşta kalıp tıngırdamasını engellemek için de bavulun iç kayışlarını sıkı sıkı bağladı, kapağını kapadı. Sonra dışarı göz attı. Musluklara eğilmiş iki kişiyle ayakta çişini yapan iki kişi daha vardı. Bölmeden çıktı, hemen kapıya döndü ve kimsenin dikkatini çekmeden garın ana girişine çıkan merdivenleri tırmandı.

Emanetten topal ayrılıp iki ayak üzerinde dönmek sözkonusu değildi; bir hamal çağırdı, çok acelesi olduğunu söyledi bin liretle birlikte makbuzu verdi ve para bozdururken emanetten bavullarını almasını rica etti.

Hamal isteğini hoşnutlukla kabul etti ve emanete yöneldi.

Çakal, elinde kalan son yirmi İngiliz lirasını İtalyan parasına çevirdi ve tam hamal üç bavuluyla döndüğü sıra tezgâhın başından ayrıldı. İki dakika sonra, taksiyle Piazza Duca d'Aosta'yı izleyerek Continentale Oteline doğru gidiyordu.

Lüks girişe daldı ve tezgâha yöneldi.

«Duggan adına bir odam olacak sanıyorum,» dedi. «İki gün önce, Londra'dan telefonla ayırtıldı.»

Saat sekizden biraz önce, Çakal uzun süren bir

duşun keyfini çıkarıyor ve traş oluyordu. Bavullarından ikisi dolaba kilitlenmişti. İçinde kendi giysilerinin bulunduğu üçüncü bavul, yatağın üzerine açılmıştı. Gece için, yün ve moher karışımı bir kumaştan, deniz mavisi hafif bir yazlık elbise hazırlamıştı. Soluk gri elbise de, temizlenip ütülenmek üzere kat hademesine bırakılmıştı.

Bir, iki kokteylle esaslı bir yemekten sonra erken yatacaktı. Çünkü ertesi gün 13 ağustostu ve kendisini özellikle yüklü bir gün bekliyordu.

13

«HİÇ bir şey.»

Bryn Thomas'ın odasında bulunan iki genç müfettişten biri getirttiği dosyaların sonuncusunu da kapadı ve üstüne baktı. Meslekdaşı da aynı sonuca varmıştı. Thomas'ın kendisi, beş dakika önce işini bitirmişti; pencerenin önünde durmuş, elleri ardında, arabaların Horseferry Road'da akıp gidişini izliyordu. Geçmek bilmeyen nezlesine rağmen, birbiri ardına sigara içmekten kendini alamamıştı ve boğazı yanıyordu. Dosyaları karıştırmak, fişleri incelemek, sadece olumsuz cevaplar almasından başka işe yaramıyan telefon konuşmalarını sıralamak müthiş bir başağrısına yol açmıştı.

«Tamam işte,» dedi topukları üzerinde çarkederek. «Elimizden geleni yaptık. Bize verilen ipuçlarına uygun kimse yok.»

«Bu tür işler gören bir İngiliz bulunabilir,» dedi müfettişlerden biri, «ama kaydı yoktur.»

«Hepsi kayıtlıdır,» diye homurdandı Thomas.

Böylesine tehlikeli bir kiralık katilin izinin bulunamıyacağı görüşünü kabul etmiyordu.

«Hey neyse,» dedi. «Dosyaları toplayın. Hepsini arşive götürün. Olumsuz bir cevap vereceğim. Başka çözüm yolu yok.»

«Bu soruşturmayı kimin için yaptık komserim?» diye sordu müfettişlerin biri.

«Kafanı yorma, yavrum. Büyük dertleri olan biri varsa, biz değiliz.»

İki genç polis, bütün belgeleri topladıktan sonra, kapıya doğru yürüyorlardı ki içlerinden biri kaşlarını çatarak döndü.

«Komiser, çalışırken bir şey düşündüm. Böyle biri varsa ve bu adam İngiliz uyrukluysa, ülkemizde iş görmesi ihtimali pek yoktur. Demek istediğim, burada sadece bir üssü, bir sığınağı bulunmalı. Durum dediğim gibi çıkarsa, kendini çevresine saygıdeğer biri olarak tanıtmış olması çok akla yakındır.»

«Bir çeşit Dr. Jekyll ve Mr. Hyde mı düşünüyorsunuz?»

«Doğrusu evet. Biraz böyle. Bulunmakta çok güçlük çekiliyorsa, işinde büyük usta olmalı. Herhalde adam öldürmeye yeni başlamış değildir.»

«Sonra!» dedi onu dikkatle dinleyen Thomas.

«Adam, ülkemiz gizli servislerinin dikkatini çekme tehlikesini göze almamak için, yabancı ülkelerde iş görmeye bakıyor herhalde... Belki bir gün, gizli servis onun varlığını haber almış...»

Thomas bir an düşündü ve başını salladı.

«Neyse, bırak yavrum, artık dön evine. Özellikle, bu yaptığımız araştırmaları da unut.»

Ama müfettiş çıkınca, Thomas'ın kafasına serptiği tohum orada köklendi.

Artık raporunu hazırlayabilirdi. Baştan aşağı bir

sıfır. Ama, ya Fransızların isteğinin ardında bir şey varsa? Ya Fransızlar, Thomas'ın düşündüğü gibi, sadece birtakım ürkütücü söylentilere kulak verip telâşlanmadılarsa? Söyledikleri kadar az şey biliyorlarsa, aranan adamın İngiliz olduğunu belirten hiç bir ipucu yoksa, onlar da bütün dünyada aynı araştırmaları yapıyorlar demekti.

Thomas, Scotland Yard'ın ve özellikle gizli servisin aldığı sonuçlardan kıvanç duyuyordu.

Hiç böyle bir aksilikle karşılaşmamışlardı. Hiç bir zaman, ülkelerini ziyarete gelen bir yabancı devlet adamının burnu kanamamıştı. K.G.B. şefi İvan Serov denen ufak tefek herif bizzat Kruşçev'in ziyaretini hazırlamak üzere geldiğinde, onunla kendisi ilgilenmişti. Üstelik de İngiltere'de, Serov'un canını almak isteyen Baltık ülkeleriyle Polonya'dan gelmiş düzünelerle insan vardı. Bir tek silâh patlamamıştı, oysa Serov'un özel muhafızları her yana yayılmıştı, hepsi tepeden tırnağa silâhlı ve gerektiğinde ateşe hazırdı.

İki yıl sonra, Komiser Bryn Thomas'ın emekliye ayrılması, Meg'le birlikte satın aldıkları, Bristol'un yeşilliğiyle kanala bakan küçük eve yerleşmeleri gerekiyordu. Her türlü tedbiri almak, en ufak ayrıntıyı gözden kaçırmamak en iyisiydi. Gençliğinde Thomas cok iyi bir rugbi oyuncusuydu. Gal asıllı olduğundan, işinden kaçabildiği günler, Richmond'un Old Deer Parkında London Welsh takımının maçlarını hiç kaçırmazdı.

Bütün oyuncuları tanır, karşılaşmalardan sonra her zaman dostlukla karşılandığı soyunma odalarında onlarla konuşmaya inerdi.

Takımda oynayanların hepsi, oyunculardan birinin Dışişleri Bakanlığı görevlisi olduğunu bilirdi. Thomas'ın bu konuda daha fazla bilgisi vardı. Dışişleri Bakanlığı-

na bağlı olmadığı halde yine de bakanlıkla birlikte çalışan ve Barrie Lloyd'un görevli olduğu bölüm, bazan sadece Servis diye adlandırılan ve çoğu kere, halk arasında yanlışlıkla M.İ. 6 diye bilinen S.İ.S. (*) di.

Thomas masasının üzerindeki telefonu açtı ve bir numara istedi...

İki adam, sekizle dokuz arası Taymis yakınındaki bir barda iki kadeh atmak üzere buluştular. Bir süre rugbiden söz ettiler, ama Lloyd gizli servis görevlisinin kafasında başka şeyler bulunmasından kuşkulanıyordu. Kadehlerini tokuşturduktan sonra Thomas öne doğru eğildi ve sesini biraz alçaltarak:

«Başımda ufak bir dert var dostum,» dedi. «Sanırım, bu dertten kurtulmam için bana yardımın dokunabilir.»

«Eğer imkân bulabilirsem neden olmasın,» dedi Lloyd. Thomas ona çabucak sorunun ana hatlarını açıkladı ve şu sözlerle sonuçladı:

«Eğer aranan bu herif İngiliz uyrukluysa, bence kendi ülkesinde ellerini kirletmekten sakınıyor ve işini yabancı ülkelerde sürdürüyordur. Başka bir deyimle, eğer bir yerlerde iz bırakmışsa, belki Servisin dikkatini üzerine çekmiştir.»

«Servisin mi?» diye sordu Lloyd ağır ağır.

«Hadi, hadi Barrie. Zaman zaman bir sürü şeyin öğrenilmesi gerekli oluyor.»

Thomas'ın sesi biraz daha alçalmıştı. Arkadan bakıldığında, nehrin sol kıyısındaki ışıkların yayıldığı alacakaranlığın seyrine dalmış, Borsa'da o günün dalgalanmalarını tartışan iki iş adamı sanılabilirlerdi.

«Blake'le ilgili soruşturma sırasında, dosyalar elden geçirildi. Dışişleri Bakanlığından bir sürü herifin

(*) Secret İntelligence Service

işine burun sokuldu. Bu arada seninkilere de. Kendisinden şüphe edildiği sıra onun emrindeydin. Dolayısıyla, seninle ilgili görüşleri biliyorum.»

«Anladım,» dedi Lloyd.

Bir an duraladıktan sonra devam etti:

«Benden, resmî olarak mı bilgi istiyorsun?»

«Hayır, şimdilik böyle bir şey sözkonusu değil. Lebel'in Mallinson'a başvurması da resmî değildi. Bütün bunların mümkün olduğu kadar dikkati çekmeden yapılması gerekir. Çok nazik bir iş. Sanırım burada, İngiltere'de, Lebel'e ilginç gelecek bir şey bulunmayacak. Yine de hiç bir şeyi raslantıya bırakmak istemiyorum, sen de eldeki son kozsun.»

«Bu herif, sözde De Gaulle'ü mü öldürecek?»

«Anlaşıldığı kadarıyla, öyle.»

«Eğer Fransızlar sadece bu işin dillenmesinden çekiniyorlarsa, neden doğrudan bize başvurmuyorlar?»

«Lebel'in isteği Mallinson'a iletildi. Belki Fransa'daki gizli servisler senin bölümünle doğrudan bağlantı kurmuyorlar.»

Lloyd, S.D.E.C.E. ile S.İ.S. arasında çok iyi bilinen kötü ilişkilerin ima edildiğini anlasa bile, hiç renk vermedi.

«Garip,» dedi bakışını nehre doğru gezdirerek. «Philby olayını hatırlıyor musun?»

«Tabiî.»

«Bu olay sonucu açılan yara bazı yerlerde hâlâ kapanmadı. Philby 1961 ocağında Beyrut'ta yola çıkmıştı Olay hemen duyulmadı ama Servis'in altı üstüne geldi. Bir sürü kişinin yerini değiştirmek gerekti. Aşağı yukarı, Arap ülkelerine bakan bütün bölümü ve beraberinde başka bölümleri de duman etti. Peşine hemen adam takmak zorunda kaldıklarımızdan biri de, Karayipler bölgesindeki görevlimizdi. Altı ay önce,

Philby ile birlikte Beyrut'ta bulunuyordu. Aynı ocak ayı içinde, Dominik Cumhuriyeti Diktatörü Trujillo, başkent Ciudad Trujillo yakınlarındaki ıssız bir yolda öldürüldü. Raporlara bakılırsa, partizanlar tarafından öldürülmüştü... Adamımız o günlerde Londra'ya döndü ve yeni bir göreve verilene kadar, bir süre kendisiyle aynı odayı paylaştık. Bazı söylentilere göre, arabanın tuzağa düşürülüp yüz metreden tek kurşunda şöförü vuran bir usta nişancı tarafından durdurulduğunu açıkladı. Üstelik araba zırhlıydı da. Şöför kurşunu boğazına yedi. Kurşun, ön camın tepesindeki siperi delip geçmişti. Ancak ondan sonra partizanlar sindikleri yerden arabaya doğru saldırmışlardı. O sıra ısrarla, bu usta nişancının İngiliz olduğu söylenmişti.»

Uzun bir sessizlik oldu. Boş bira bardakları iki adamın parmaklarının ucunda sallanıp duruyordu. İkisinin de bakışları dışarı, Taymis'in karanlık sularına dalıp gitmiş, kurak görünümlü bir uzak adayı, saatte yüz kilometre kadar hızla giderken birden yoldan çıkıp kayalara çarparak duruveren arabayı, aşağı yukarı otuz yıl ülkesini acımasız bir boyunduruk altında tuttuktan sonra yamru yumru otomobilinden çıkarılıp tozlar içinde köpek gibi öldürülen işlemeli ipekli gömlekli yaşlı adamı anımsıyorlardı.

«Bu... bu sözünü ettikleri adamın adı biliniyor mu?»

«Bilmiyorum. Hatırlamıyorum. Odada şöyle bir sözü edilmişti. O sıra çok işimiz vardı. Güney Amerika'nın küçük bir ülkesinin diktatörüne aldırmıyorduk bile.»

«Olaydan sana söz eden meslekdaşın, bu konuda bir rapor hazırladı mı?»

«Kuşkusuz. Kural böyleydi. Ama sözkonusu olan bir söylentiydi, yanlış anlaşılmasın, basit bir dedikо-

duydu. Bizi ilgilendiren belirgin, elle tutulabilen olaylardır.»

«İyi ama, bu raporun bir yere konmuş olması gerekir, değil mi?»

«Mümkündür,» dedi Lloyd.

«Dosyalara bir göz atmayı deneyemez misin ha? Bak bakalım, şu esrarlı usta nişancının bir adı var mı?»

Lloyd iki eliyle masaya dayandı.

«Evine dön,» dedi komisere. «Sana yardımı dokunabilecek herhangi bir şey bulursam, hemen telefon ederim.»

Barın büyük salonuna döndüler, bira bardaklarını tezgâhın üzerine bıraktılar ve kapıya yöneldiler.

«Bana büyük bir yardımda bulunmuş olursun,» dedi Thomas kaldırımda el sıkışırlarken. «Bir ipucu yakalama olanağımız belki binde bir. Ama, talihimiz yaver giderse, bu binde biri yakalıyabilirsin.»

Lloyd ve Thomas Taymis'i seyrederek tartışır, Çakal da Milano'daki bir lokantanın terasında, bir duvarı boydan boya kaplayan camın önünde «Zabaglione»sinin son damlalarını boşaltırken, Komiser Lebel Paris'teki İçişleri Bakanlığı toplantı salonunda günlük toplantıların ilkinde hazır bulunuyordu. Toplantıya katılanlar bir gün önceki kişilerdi. Bakan, bölüm şefleriyle çevrili masanın bir ucunda toplantıya başkanlık ediyor, Lebel masanın öbür ucunda ve onun tam karşısında oturuyordu.

Önceki gün boyunca, ülke sınırlarındaki bütün gümrük kapıları, Fransa'ya giren uzun boylu ve sarışın yabancıların tümünün bavullarını iyice arama emri almışlardı. Özellikle pasaportlar bir D.S.T. temsilcisi ta-

rafından (bölüm şefi olumlu anlamda başını salladı) çok dikkatli bir incelemeden geçirilecekti. Turistlerle iş adamları belki sınırlarda denetimin sıkılaştığını farkedeceklerdi ama, üstleri iyice aranan yolcuların özellikle uzun boylu ve sarışın kişilerin hedef alındığını farketmeleri pek mümkün değildi. Eğer çok meraklı ve burnunu her yere sokan bir gazeteci meraklı sorular sormaya kalkarsa, yollarda yapılan her zamanki aramaların sözkonusu olduğu cevabı verilecekti yalnızca.

Altının çizilmesi gereken başka bir nokta daha vardı. Roma'daki üç O.A.S. şefinden birinin kaçırılmasını hedef alan bir teklif yapılmıştı Diplomatik nedenlerle Dışişleri Bakanlığı bu tasarıya kesinlikle karşıydı (Çakal'ın hazırladığı komploya tek sözle bile değinilmemişti), Devlet Başkanı (onun durumdan haberi vardı) da bu tasarıyı dinlemek bile istememişti. Sorunu bu yoldan giderek kısmen çözmek, kesinlikle sözkonusu değildi demek.

General Guilbaud, S.D.E.C.E'nin dosyalarında yapılan dikkatli incelemelerin olumsuz sonuçlandığını açıkladı O.A.S. saflarından ya da bu örgüte yakınlık duyanların arasından başka yerde profesyonel bir siyasî katilin izine raslanmamıştı.

Genel Haberleşme Müdürü, Fransız Emniyetinin sabıka kayıtlarında yapılan araştırmaların da sonuçsuz kaldığını açıkladı.

Bunun üzerine, D.S.T. şefi raporunu verdi.

O sabah saat yedi buçukta, Kuzey Garının çok yakınındaki bir postaneden Roma'da üç OA.S. şefinin kaldığı otelin arandığı tespit edilmişti.

İki ay önce bu otelde kaldıkları öğrenileli beri, uluslararası telefon santralında çalışan bütün memurlar. Roma'daki otelin numarası arandığında konuşma-

yı bildirme emri almışlardı. O sabah nöbetçi olan memur zamanında harekete geçememişti ama. Aranan numaranın listesinde bulunduğunu farkedene kadar Roma'yla bağlantı sağlanmıştı. D.S.T. ye, ancak iki numara arasındaki bağlantı kurulduktan sonra haber vermişti. Yine de, konuşmayı dinleme açıkgözlüğünü gösterebilmişti; mesajda şöyle deniyordu: «Valmy'den Poiters'ye. Çakal keşfedildi. Tekrarlıyorum. Çakal keşfedildi. Kowalski yakalandı. Ölmeden önce konuştu. Bu kadar. Anladınız mı?»

Büyük salonda uzun süren bir sessizlik oldu.

«Haberi nereden almış?» diye sordu Lebel sakin bir sesle, masanın öbür ucundan.

Düşüncelere dalıp gitmiş ve sanki karşısındaki duvara bakan Albay Rolland'ın dışında, tüm salonda hazır bulunanların başları ona çevrildi.

«Vay canına,» dedi albay, hâlâ önüne bakarak.

Herkesin dikkati yeniden Eylem Bölümü şefiyle döndü.

Albay birden dalgınlığından sıyrılıverdi.

«Marsilya,» dedi kısaca. «Kowalski'nin Roma'dan ayrılmasını sağlamak için kendisine tuzak kurduk. Jojo Grzbowski adında eski bir dostu var. Bu adamın da karısı ve bir kızı, Kowalski'yi ele geçirene kadar, hepsini göz altında tuttuk. Sonra onları bıraktık. Kowalski'den bütün istediğim şefleriyle ilgili bilgiler vermesiydi. «O sıra Çakal olayını akla bile getirmenin nedeni yoktu. Dolayısıyla da, Kowalski'nin yakalanmasını gizlememiz gereksizdi. Tabiî, daha sonra, her şey değişti. Kuşkusuz, o Polonyalı, Jojo, durumu Valmy'ye bildirdi. Üzgünüm.»

«D.S.T. Valmy'yi postanede yakaladı mı?» diye sordu Lebel.

«Hayır.. Santral memurunun aptallığı yüzünden,

iki dakika farkla onu kaçırdık,» cevabını verdi D.S.T. temsilcisi.

«Etkisizliğin mükemmel bir örneği,» dedi Albay Saint-Clair de Villauban kuru bir sesle.

Dostluktan yoksun birkaç bakış ona yöneldi.

«Yolumuzu el yordamıyla arıyoruz,» karşılığını verdi General Guilbaud, «aşağı yukarı zindan karanlığında ve bilinmeyen bir düşmana karşı. Eğer albay harekâtı yönetmek için gönüllü olarak ortaya çıkıp gereken bütün sorumlulukları üzerine alıyorsa...»

Elysée Sarayında görevli albay, sanki S.D.E.C.E. şefinin üstü kapalı gözdağından çok daha büyük bir önem taşıyormuş gibi, dikkatle önündeki dosyaları inceledi. Ama büyük bir gaf yaptığını çok iyi anlamıştı.

«Bir bakıma,» dedi Bakan düşünceli düşünceli, «durumu öğrenmeleri belki o kadar da kötü değil. Bu onları, harekâttan vazgeçmek zorunda bırakabilir.»

«Öyle ya,» dedi Saint-Clair de Villauban tehlikeye düşen bir dengeyi yeniden sağlamak için, «Sayın Bakanımız haklılar. Artık bu işte inat etmeleri çılgınlık olur. Tuttukları adamı geri çağıracaklar, o kadar.»

«Ama adamın kimliği hâlâ bilinmiyor,» dedi Lebel ağır ağır. (Onun varlığını neredeyse unutmuşlardı.) «Adını bir türlü öğrenemedik. Bu aksilik, sadece daha dikkatli davranmaya itebilir onu. Sahte kimlik kullanmak, kılık değiştirmek, v.b. gibi.»

Bakanın sözlerinin yarattığı iyimserlik çabucak dağılmıştı. İçişleri Bakanı, ufak tefek adamı ilgiyle süzdü.

«Komiser Lebel'in raporunu dinlemekle daha iyi edeceğimizi sanıyorum baylar,» dedi. «Öyle ya, soruşturmayı yöneten kendisi. Biz burada bütün imkânlarımızla ona yardımcı olmak üzere bulunuyoruz.»

Böylece söz almaya davet edilen Lebel, başvur-

duğu çeşitli girişimleri, yaptığı uluslararası telefon konuşmalarının sonuçlarını açıkladı.

«Bütün cevaplar bugün bana ulaştı,» dedi. «Hollanda'dan hiç bir şey çıkmadı. İtalya'dan, bilinen bir sürü kiralık katil bulunduğu, ama hepsinin de Mafia hizmetinde çalıştığı bildirildi. İtalyan Jandarma Örgütüyle Roma'daki Mafia şefi arasında gizlice yürütülen görüşmeler şu sonucu verdi: Emir almadan Mafia'nın hiç bir katili siyasî cinayet işlemez, Mafia için de bir yabancı devlet adamının öldürülmesini istemek sözkonusu değildir.»

Lebel başını kaldırdı.

«Ben, bunun gerçek olduğuna inanıyorum. İngiltere'den de alınan bir sonuç yok. Yalnız isteğimiz, ek araştırma yapılması için gizli servise aktarıldı.»

«Hep böyle ağır iş görürler,» diye homurdandı. Saint-Clair de Villauban.

Lebel bu sözleri duydu ve yeniden başını kaldırdı:

«Ama çok dikkatli çalışır İngiliz dostlarımız,» dedi. «Scotland Yard'ı küçümsememek gerek.»

Yeniden raporunu okumaya devam etti:

«Amerika'da iki olanak var: Önce karargâhı Miami'de olan büyük bir silâh kaçakçısının sağ kolu. Bu adam, önce A.B.D. Deniz Kuvvetlerinde görev almış, sonra C.I.A ya girip Karayipler bölgesinde çalışmış. Domuzlar Körfezi çıkarmasından hemen önce, bir kavga sırasında, Castro düşmanı bir Kübalıyı öldürdüğü gerekçesiyle C.İ.A. dan atılmış. Sonra C.İ.A. nın kullandığı adamlardan olan bir silâh kaçakçısı tarafından işe alınmış ve Küba'ya çıkarma yapacak müfrezeye silâh sağlamakta çalıştırılmış. Silâh kaçakçılığında patronunun rakibi olan kişilerin kurban gittiği, nedeni anlaşılmamış iki kazadan o sorumlu tutuluyor. Görüldüğü gibi, silâh kaçakçılığı çok tehlikeli bir iş. Adamın

adı Charles 'Chuck' Arnold. F.B.İ. onun hakkında soruşturma yapıyor. F.B.İ. nin bize bildirdiği ikinci adamın adı, New York'lu çete reislerinden Albert Anastasia'nın eski muhafızlarından Marco Vitellino adlı biri. Anastasia 1957 ekiminde berber koltuğunda otururken öldürüldü, Vitellino da canını kurtarmak için Amerika'dan kaçmak zorunda kaldı. Venezuella başkenti Caracas'a yerleşip bazı dalavereli işlere girmeye çalıştı, ama bir sonuç alamadı. Venezuellalı haydutlar onu hemen kımıldayamaz hale getirdiler. F.B.İ. ye göre, eğer buralardaysa, yeterli para karşılığı yabancı bir örgüt hesabına adam öldürmeyi kabul edecek türde bir adam bu Vitellino.»

Salonda derin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Hazır bulunan on dört kişi çıt çıkarmadan Lebel'i dinlemişlerdi.

«Belçika'da da bir ihtimal var: Psikopat bir katil, Çombe'nin Katanga'da kullandığı adamlardan. 1962'de yakalanıp Birleşmiş Milletler tarafından Katanga'dan atılmış. Belçika'da iki cinayet suçundan arandığı için, oraya girememiş. Adı Jules Bérenger. Sanıldığı kadarıyla, Orta Amerika'ya göçmüş. Belçika polisi, çalışmalarıyla ilgili araştırmasını sürdürüyor... Almanya'da şüpheli bir kişi var: İki ülkece savaş cinayetleri işleme suçundan aranan eski SS binbaşısı Hans-Dieter Kassel. Savaştan sonra sahte bir adla Batı Almanya'da yaşadı, eski SS'lerin bir yeraltı örgütü olan Odessa'nın baş katiliydi. Savaştan sonra, savaş sırasında işlenen cinayet sorumlularının araştırılmasının yoğunlaşmasının isteyen iki sosyalisti öldürmüş olmasından şüphe ediliyor. Daha sonra Kassel olduğu anlaşıldı ama görevinden alınan bir polis şefinin verdiği bilgi sayesinde İspanya'ya kaçabildi. Madrid'de yaşadığı sanılıyor...»

Lebel, önündeki kâğıtlardan başını kaldırdı.

«Yalnız, adam elli yedi yaşında; bu yaşta böyle bir işin üstesinden gelmesi çok güç. Bir de Güney Afrika var: Orada da, kiralık asker olan şüpheli bir kişi bulunuyor. Adı Piet Schuyper, o da Çombe'nin muhafızlarından biri. Güney Afrika'da işlediği bir suç yok, ama istenmeyen adam ilân edilmiş. Usta nişancı. Son olarak, yılın ilk günlerinde Katanga'daki direnişin yıkılmasından sonra Kongo'dan atıldığı sıra görüldü. Hâlâ Batı Afrika'da olduğu sanılıyor. Afrika gizli servisleri bu konudaki soruşturmayı sürdürüyorlar...»

Lebel sustu ve salondakileri süzdü. Masa başındakiler, kımıldamadan ona bakıyorlardı.

«Tabii,» diye devam etti Lebel, «korkarım bütün bu bilgiler kesinlikten uzak. Bir kere, araştırmaların mantıklı olarak, bir sonuç verme ihtimalinin bulunduğu yedi ülkeye başvurdum. Ayrıca, bu yedi ülkeden üçü olumsuz cevap verdi. Belki de yanıldılar. Hiç bir kesinlik yok, tabiî. General Guilbaud'nun da belirttiği gibi, aslında el yordamıyla yol alıyoruz.»

«Basit umutlar bizi fazla ileri götürmez,» diye atıldı Saint-Clair küstah bir sesle.

«Belki albayın bize yapabileceği bir teklif vardır» dedi Lebel terbiyelice.

Saint-Clair buz gibi bir sesle karşılık verdi:

«Ben... bu kiralık katilin harekete geçmekten alakonulduğuna eminim. . Planı meydana çıkarılınca, Başkan'ın yanına nasıl yaklaşabilir? Chazanet ve yardakçılarının Çakal'a vereceklerini söyledikleri para ne olursa olsun, bunu geri isteyip harekâtı durduracaklar.»

«Siz eminsiniz,» diyerek araya girdi Lebel tatlı bir sesle, «ama umut ve emin olma arasında pek fazla fark yok. Ben, kendi yönümden araştırmalarımı sürdürmeyi yeğ tutarım.»

«Bu araştırmalar ne âlemde, Komiser?» diye sordu Bakan.

«Yabancı ülke polisleri, teleksle dosyaları bana göndermeye başladılar Sayın Bakanım. Ayrıca resim de bekliyorum.»

«Hepsinin dillerini tutacaklarına inanıyor musun?» diye sordu Sanguinetti.

«Konuşmaları için hiç bir neden yok,» cevabını verdi Lebel. «İnterpol'e bağlı bölümlerin önde gelen kişileri her yıl, bunun gibi yüzlerce gizli soruşturma yaparlar. Soruşturmaların bir çoğu da resmî değildir. Bir suçlunun aranması sözkonusuysa, uluslararası işbirliği siyasî görüş ayrılıklarının çok az etkisindedir.»

«Siyasî bir cinayet için de mi?» diye sordu Bakan.

«Polisler için, Sayın Bakanım, cinayet her yerde aynıdır. Bu nedenle diplomatlar yerine, yabancı meslekdaşlarımla bağlantı kurmayı yeğledim. Tabiî, başvurduğum ülkeler Dışişleri Bakanlıkları da durumu haber alacaklar ama çalışmalarımızı engellemeleri için hiç bir neden yok. Siyasî katil herkesin gözünde kanundışıdır.»

«Yine de haber alınca, gerekli sonuçları rahatça çıkaracak ve durumu alaya alabilecekler,» dedi Saint-Clair buz gibi bir sesle.

«Neden bu tutumu benimsesinler, anlamıyorum. Günün birinde sıra onlara da gelebilir.»

«Devlet Başkanımızın ölüm tehlikesinde olduğunu öğrendiğinde sevinecek pek çok insan bulunduğunu farketmiyorsanız, pek zayıf, siyasî görüşlere sahipmişsiniz,» karşılığını verdi Saint-Clair. «Gizli kalması gereken bu olayın üzücü bir şekilde yayılması, Başkan'ın da ne pahasına olursa olsun önlemek istediği şeydi.»

«Yayılsa bile çok dar bir çevreye yayılacak,» diye düzeltti bu sözleri Lebel, «açıklanması ülkelerindeki politikacıların yarısını devirecek sırları bilen bir avuç adama yayılacak. Bu adamların sıkı ağızlığı işgal ettikleri yerlerin garantisidir zaten.»

«Birkaç kişinin, Devlet Başkanının cenazesine dâvetiye alacak yerde bir kiralık katil aradığımızı öğrenmesi çok daha iyi,» diye homurdandı Bouvier. «İki yıl süreyle O.A.S. ye karşı savaştık. Başkan, hep, bu mücadelenin basında ön plâna geçmemesini istedi.»

«Baylar, baylar,» diyerek Bakan araya girdi. «Bu kadarı yeter. Yabancı ülkelerde el altından soruşturma yapma yetkisini —Saint Clair'e yan gözle baktı—... Başkan'la görüştükten sonra veren benim.»

Albayın bozulmasının salondakilerde uyandırdığı neşeyi gizlemeye kalkan olmadı.

«Başka bir şey var mı?»

Rolland bir el hareketi yaptı.

«İspanya'ya sığınan O.A.S. ye bağlı pek çok mülteci var. Dolayısıyla orada devamlı bir şube bulunduruyoruz. Belki de Batı Almanya'yı rahatsız etmeden eski nazi subayı Kassel'in icabına bakabiliriz Yanılmıyorsam, Bonn Dışişleri Bakanlığıyla ilişkilerimiz pek parlak değil.»

Şubat ayında Argoud'nun kaçırılışını ve olayın Bonn'da uyandırdığı öfkeyi ima etmesi hazır bulunanlardan bazılarının gülümsemelerine yol açtı. Kaşlarını çatan Bakan, Lebel'e döndü.

«Çok teşekkür ederim,» dedi komiser. «Kassel'i ele geçirebilirseniz, kuşkusuz bize büyük faydası dokunacaktır. Bundan başka, bütün ilgili servislerin son yirmi dört saat içinde yaptıkları gibi benden yardımlarını esirgememeleri dileği dışında, söyleyecek özel bir şeyim yok.»

«Öyleyse yarın görüşmek üzere baylar,» dedi Bakan, kâğıtlarını toplayarak ayağa kalktı.

Dışarda, merdivenin başında, Lebel ılık havayı iyice içine çekti. Karanlık gökyüzünün sağında solunda, gece yarısını bildiren çan sesleri duyuluyordu.

Aşağı yukarı aynı saatta, Barrie Lloyd, Komiser Thomas'ı Chiswick'deki evinden arıyordu. S.İ.S. ajanının kendisine ertesi sabah telefon edeceğini düşünen Thomas, başucu lâmbasını söndürmek üzereydi.

«Raporun, sözünü ettiğimiz zayıf noktasını buldum,» dedi Lloyd. «Bir bakıma, haklıymışım. O çağda, adada dolaşan söylentiyle ilgili sıradan bir rapor sözkonusuymuş. 'Alınacak özel bir tedbir yok' kaydıyla dosyasına kaldırılmış. Tekrar ediyorum, o sıra yapılacak çok daha önemli işlerimiz vardı.»

Uyuyan karısını uyandırmamak için, Thomas alçak sesle:

«Raporda hiç bir ad verilmiyor mu?» diye sordu.

«Bir ad var. Tam o sıra kaybolan bir İngiliz iş adamının adı. Belki bu olayla ilgisi yoktu ama, dolaşan söylentilerde sözkonusu edilen oydu. Adı da Charles Calthrop.»

«Teşekkür ederim Barrie. Bu işle yarın sabahtan tezi yok uğraşacağım.»

Telefonu kapadı ve kısa süre sonra derin bir uykuya daldı.

Çok düzenli bir genç olan Lloyd, bilgi için kendisine başvurulduğunu ve cevabını kısa bir raporla belirterek arşiv bölümüne ulaştırdı.

Birkaç saat sonra, gece çalışan nöbetçi memur raporu bir an merakla inceledi, sonra Paris'le ilgili olduğundan, sabah, Dışişleri Bakanlığında Fransa Masası Müdürünün önüne bırakılacak dosyanın içine koydu.

14

ÇAKAL, her zamanki gibi yedi buçukta kalktı, başucu masasında duran çayı içti, yüzünü yıkadı, duş yaptı, traş oldu. Giyindiğinde, binlikleri bavulunun astarının altından çıkardı, kalın bir deste halinde iç cebine yerleştirip kahvaltı etmek üzere aşağı indi. Saat dokuzda, otelden çıkmış, banka arıyarak Via Manzoni'yi izliyordu. İki saat süreyle, elindeki İngiliz liralarını değiştirmek için birinden öbürüne mekik dokudu, ikiyüzünü de Fransız frangına çevirdi.

Bu ilk iş sona erdiğinde, bir kahvede mola verip expresso içti. Sonra programının ikinci bölümünü gerçekleştirmeye koyuldu.

Uzun bir süre yürüdükten sonra, aradığı şeyin bulunduğu Porta Garibaldi ardındaki kalabalıkça mahallenin dar sokaklarından birine vardı. Aradığı, arabaların yerleştirildiği bir dizi bölmeydi. Sahibi, yolun başındaki garajı işletiyordu. Çakal, iki gün için onbin liret gibi akıl almaz bir para karşılığı, bölmelerden birini tuttu.

Sonra bir nalbura uğradı, oradan bir tulum, bir kesici kerpeten, bir kangal çelik tel, bir lehimci lâmbası ve bir buçuk lehim aldı. Hepsini aynı dükkândan aldığı bir torbaya doldurup kiraladığı garaja bıraktı. Bölmenin kapısını kilitledikten sonra, şehrin merkezindeki kaldırımlar boyunca raslanan lüks lokantalardan birine girdi.

Öğleden sonra, telefonla randevu alıp bir taksiye atladı ve otomobil kiralayan yerlerden birine gitti. Orada, 1962 model, spor bir Alfa Romeo Giuletta seçti. On beş günlük tatilden yararlanıp İtalya'yı gezmek istediğini, bu sürenin sonunda arabayı geri getireceğini anlattı.

Pasaportu, gerek İngiliz ve gerekse uluslararası ehliyetleri düzgündü. Bir saat içinde, otomobil kiralayan mağazanın bütün müşterilerini yolladığı komşu yazıhanede bir de sigorta poliçesi düzenlendi. Yatırılacak para çok büyük, aşağı yukarı yüz İngiliz lirası karşılığıydı. Ama akşam üstüne doğru araba emrinde, kontak anahtarı da üzerindeydi. Mağaza sahibi de kendisine iyi yolculuklar diliyordu.

Daha önce Londra'daki Otomobil Kulübüne uğramış, Fransa'yla İtalya Ortak Pazar üyesi olduklarından kâğıtları düzgün birinin Fransa'da İtalyan plâkalı araba kullanmasının karışık işlemler gerektirmediğini anlamıştı.

Corso Venezia uzerindeki İtalyan Otomobil Kulübünde, yabancı ülkeler için sigorta yapan bir şirketin adresi verildi kendisine. Orada da, Fransa'da kalacağı süre boyunca geçerli ve her türlü tehlikeyi içine alan bir poliçe bedelini peşin ödedi.

Sonra, yeni arabasıyla Continentale Oteline döndü, odasına çıktı, içinde tüfeğinin parçalarının bulunduğu bavulu aldı. Saat beşe doğru, Porta Garibaldi yakınında kiraladığı bölmeye varmıştı.

Kapıyı içerden kilitledi, lehimci lâmbasının telini prize taktı, arabanın altını aydınlatmak için yere koca bir el feneri koyarak işe girişti.

İki saat süreyle, içinde tüfek parçalarının bulunduğu ince çelik tüpleri arabanın şasisinin içine lehimledi. Özellikle bir Alfa Romeo araba seçmişti, çünkü incelediği otomobil dergilerinde çeşitli İtalyan arabaları içinde Alfa'nın güçlü bir çelik şasisi olduğunu, ana kirişlerin içe doğru geniş bir dik açı meydana getirecek şekilde kıvrıldığını görmüştü.

İnce bir çuval bezine sarılı tüpler çelik telle sıkıca bağlanmış telin şasi boyunca birkaç yerden lehimlenmesi de tüplerin iyice oturmasını sağlamıştı. İşini bitirdiğinde, tulumu is içinde kalmış, parmakları da çelik telin uçlarını gerip kıvırmaktan acımaya başlamıştı. Ama iyi iş görmüştü. Tüpler arabanın altında görülmüyordu, kısa süre sonra da bir çamur ve toz tabakasıyla kaplanacaktı.

Tulum, lehimci lâmbası ve telin geri kalanını torbaya sokan Çakal, bunları garajın dibindeki bir yığın eski paçavranın altına gizledi. Keskin ağızlı kerpetene gelince, bunu da arabanın torpido gözüne soktu. Bavulu arabanın arkasına kilitleyip sokağa çıktığında, alacakaranlık şehrin üzerine yayılıyordu.

Milano'ya varışından yirmi dört saat sonra, otel odasına dönmüş, akşam yemeği için giyinmeden uzun süren bir duşun tadını çıkarıyordu.

Aşağı indiğinde resepsiyona yöneldi, yemekten sonra hesabının hazır edilmesi, bir fincan çayla birlikte sabah beş buçukta kaldırılmasını söyledi ve bara yürüyüp her zamanki gibi campari-soda ısmarladı.

Önceki kadar seçkin bir yemeğin ardından, elinde kalan liretlerle hesabı ödedi, on biri birkaç dakika geçe derin bir uykuya dalıp gitmişti.

Sir Jasper Quigley, sırtını çalışma masasına çevirmiş, elleri arkasında, Dışişleri Bakanlığının penceresinden yemyeşil çimleri ve daha ötede siyah atlarının üzerinde dimdik Buckingham Palace yönünde yol alan muhafızları seyrediyordu.

Uzun süren yağmurlu bir dönemden sonra, bulutlar arasından görünen yaz güneşi zırhlarla miğferleri ışıldatıyor, dimdik kılıçlara parıltılar konduruyordu.

Uzun süreden beri alışkın olmasına rağmen, Sir Jasper, yine de bu görüntünün geleneksel düzenini sever ve oyalayıcı bir ara sayardı. Ancak o sabah aynı görünüşte değildi.

O sabah, bakışı pek keyifsizdi, dudakları da öylesine sıkılmıştı ki beyazımsı bir ince çizgi halini almıştı neredeyse, çalışma odasında yalnız olan Sir Quigley, öfkesini zaptetmekte büyük güçlük çekiyordu.

Manş Denizinin öbür yakasında bulunan, karşılıklı olarak dostluk bağlarından pek çok söz edildiği halde hayatı boyunca pek az yakınlık duyduğu ülkeyle ilgili bir bölümün Fransa Masasının başındaydı. Bu bölümün Dışişlerindeki kahredici görevi o ülkede olup bitenleri, çekişmeleri, komploları incelemek ve bunlar hakkında önce Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreterliğine, ardından da Dışişleri Bakanına rapor vermekti.

Aranan bütün niteliklere sahipti, aksi halde bu göreve getirilemezdi. Dışişleri Bakanlığında uzun ve mükemmel bir hizmet sicili vardı, sık sık yanılmış olmasına rağmen, o sıra, siyasî görüşleri üstlerininkilerle çok iyi uyuşuyordu. Gerçekten temiz, öğünülecek bir sicili vardı. Ne açık seçik yanıldığı olmuş, ne de üstlerini rahatsız edecek ölçüde haklı çıkmıştı. Ne modası geçen görüşleri savunurdu, ne de Dışişlerinin üst kademelerine hakim olan görüşler dışında fikir beyan ederdi.

Daha sonra Devlet Bakanlığına da getirilen Berlin'deki büyükelçilik müsteşarının, gerçekten evlenilmeyecek kızıyla hayatını birleştirmesi de ona zarar vermemişti. Ancak 1937 yılında Berlin'den yolladığı talihsiz bir raporla, Almanya'nın silâhlanmasının Batı Avrupa'nın geleceğini siyasî yönden önemli ölçüde etkilemiyeceğini bildirmesi kötü olmuştu doğrusu.

Savaş sırasında Londrada, bir süre Balkanlar Masasında bulunmuş, Yugoslav partizanı Mihailoviç ve taraftarlarının İngilizlerce desteklenmesini öğütlemişti. Zamanın başbakanı anlaşılmayan bir nedenle, paraşütle oraya inen ve Tito diye önemsiz bir komünistin desteklenmesini bildiren Fitzroy Maclean adlı tanınmamış bir yüzbaşının öğüdünü tutmuş, genç Quigley de bu olay üzerine Fransa Masasına atanmıştı.

Bu görevinde, Cezayir'de bulunan General Giraud'nun desteklenmesini savunanların başı olarak sivrilmişti. O sıra devamlı Londra'da yaşayan ve Özgür Fransızlar adıyla kuvvet toplamaya çalışan basit bir tuğgeneral çevirdiği dolaplarla kendini kabul ettirmese, gerçekten iyi sonuçlar verebilecek bir siyasetti benimsediği. Winston Churchill'in bu basit tuğgeneralle neden ilgilendiğini doğrusu kimse anlıyamamıştı.

Fransa ve bu ülkeye bağlı her şeye karşı soydan gelme bir nefret duyan İngiltere Dışişleri Bakanlığı Fransa Masası Müdürü, savaş boyu Özgür Fransız Birliklerini kurmak için Fransa'da çok didinen silik Tuğgeneral De Gaulle'e de özel bir düşmanlık beslerdi.

De Gaulle'ün İngiltere'nin Ortak Pazar'a girmesine karşı çıktığı, Sir Jasper'e de Bakanla çok tatsız yirmi dakikalık bir görüşmeye mal olan 14 ocak 1963 tarihli basın toplantısından sonra, bu düşmanlık daha da artmıştı tabiî.

Sir Jasper öfkesiyle haşır neşirken kapıya vuruldu.

Topukları üzerinde dönen diplomat, masadaki ince mavi kâğıdı almak için eğildi ve okur gibi öne tuttu.

«Girin,» dedi.

Genç Lloyd odaya girdi, kapıyı ardından kapadı ve masaya doğru geldi.

Sir Jasper yarım ay biçimi gözlüklerinin üzerinden onu inceliyordu.

«Ha, Lloyd. Ben de, dün gece dosyaya yerleştirdiğiniz şu notu incelemekteydim. İlginç. Bir Fransız polisinin İngiliz meslekdaşından özel yardım isteğinde bulunması. Bu isteğin gizli servisin yüksek bir memuruna iletilmesi ve bu memurun yine özel olarak İntelligence Service'in küçük bir ajanına başvurmayı gerekli görmesi.»

«Evet, öyle, Sir Jasper.»

Pencerenin yanında, dikilmiş, kuşkusuz epey önce okuduğu bir belgeyi sökme numarası yapan ince yapılı diplomatı seyrediyordu Lloyd.

«Bu küçük ajan da,» diye devam etti Sir Jasper. «üstlerinden birine başvurmaksızın isteği kabul ediyor, hiç bir delile dayanmaksızın, iş adamı olduğu söylenen bir İngiliz yurttaşının sefil bir kiralık katil olduğunu belirterek gizli servis temsilcisine yardım etmeyi normal buluyor.»

Sir Jasper, tehdit yüklü bakışını karşısındakine dikerek bir an durdu.

«Asıl kafamı kurcalayan, sevgili Lloyd. Bakanlığın bu bölümünde müdürlük görevi yapan adamın olayı haber alması için yirmi dört saatlık bir süre geçmesinin gerekli görülmesi. Çelişkili bir durum, sizce de öyle değil mi?»

Sir Jasper güçlü, özellikle de ast-üst ilişkileriyle öncelik hakkı konusunda çok hassas olduğunu unut-

mayan Lloyd, çeşitli bölümler arası çekişmeler, diye düşündü.

«Şu kadarını söylememe izin verin Sir Jasper: Komiser Thomas'ın, gerçekten özel olan isteği bana dün akşam saat dokuzda ulaştı. Benim raporum da, gece yarısı dosyaya girdi.»

«Doğru, çok doğru: Ama istek gece yarısından çok önce yerine getirildi, değil mi?»

«Sir Jasper, bu isteği, çeşitli bölümler arasındaki işbirliğine girdiğini düşünerek çok normal buldum.»

«Yok canım, yok canım? —Sir Jasper kayıtsız halini bırakmış ve kırgınlığını ortaya koymuştu— Ama sizin bölümünüzle Dışişleri Bakanlığına bağlı bir müdürlüğün işbirliğini aynı ölçüde normal bulmadığınız belli.»

«Raporum elinizde, Sir Jasper.»

«Biraz geç, efendim, biraz geç.»

Lloyd karşılık vermeyi kararlaştırdı kendi kendine. Öyle ya, Thomas'a yardım etmeden önce bir üstüne başvurmak zorunda kalsaydı, bu adam Sir Quigley değil kendi şefi olacaktı.

«Niçin çok geç, Sir Jasper.»

Sir Jasper birden başını kaldırdı. Tuzağa düşmeyecek, iki bölüm arasındaki işbirliğinin gerçekleşmesini engellemek için artık çok geç olduğunu söylemiyecekti.

«Herhalde, bir İngiliz yurttaşının ağır bir suçlamayla karşılaştığını farkettiniz sanırım. Adamın adını bu şekilde lekelemeyi garip bulmuyor musunuz?»

«Gizli servis temsilcisine, sırf istediği bilgiyi sağlamak için bir ad vermekle, bu adı lekeleyeceğimi sanmıyorum.»

Dişlerini sıkan diplomat, öfkesini güç tutuyordu.

«Anlıyorum, Lloyd, anlıyorum. Açıkça görülen

gizli servise yardımcı olma isteğinizi —övgüyü gerektiren bir istek bu şüphesiz— dikkate alarak, bir serüvene atılmadan önce bazı kişilere başvurmanızı dilemek çok şey istemek mi olur?»

«Neden size danışılmadığını mı sormak istiyorsunuz bana, Sir Jasper?»

Sir Jasper'in gözü karardı.

«Evet efendim, öyle, gerçekten bu soruyu soruyorum size.»

«Sir Jasper, bir üstüme göstermem gereken bütün saygıyla, dikkatinizi gizli servis görevlisi olduğuma çekebilir miyim? Dolayısıyla, dün geceki davranışımı doğru bulmuyorsanız, beni kınayacak yerde üstüme şikâyet etmeyi uygun bulmaz mısınız?»

Uygun düşmek mi? Bu genç maskara, neyin uygun olup olmadığını bir bakanlık müdürüne mi öğretecekti,

«Yapacağım bunu, merak etmeyin,» diye haykırdı Sir Jasper, «hem de en ağır dille.»

Lloyd, izin istemeden döndü ve odadan çıktı. Hayale kapıldığı yoktu, görünüşü kurtarmak için de olsa, büyük patrondan esaslı bir fırça yiyecekti. Ama birinden kabul etmediğine, öbüründen geldiğinde, çok daha büyük rahatlıkla boyun eğerdi.

Sir Jasper Quigley, bir hır çıkarıp çıkarmamayı düşünmeye başlamıştı. Teorik olarak haklıydı. Calthrop'la ilgili bu soruşturma isteğinin daha yüksek biri tarafından onaylanması gerekiyordu, ama ille de kendisi tarafından değil. Bu görevde, S.İ.S.'in müşterisiyse de bu örgüt üzerinde hiç bir otoritesi yoktu. Genç Lloyd'un başına dert açabilirdi, ama şefinden izin istemeden serviste görevli bir ajanı çağırttığı için S.İ.S. müdüründen zılgıt yiyebilirdi.

Ayrıca, bilindiği kadarıyla S.İ.S.'in büyük patronu, çok yüksek yerlerdeki birtakım kişilerle yakın ilişkilerini sürdürüyordu. Blades'de onlarla iskambil oynuyor, yine onlarla Yorkshire'de avlanıyordu. Bir ay sonra da Glorious Twelfth avları açılacaktı, kendisi de oraya davet edilmeyi umuyordu. En iyisi, bu işin üzerinde daha fazla durmamaktı.

Nasılsa olan oldu, diye düşündü yeniden dışardaki atlı muhafızları seyre dalarak.

«Nasılsa olan oldu,» dedi kulüpteki yemek sırasında konuğuna. «Fransa'ya yardım etmek için, sanırım ellerinden geleni yapacaklar. Bari bu aşırı çaba sırasında bir yerlerini kırmasalar...»

Pek hoşnut kaldığı, nefis bir taştı bu. Ne yazık ki, yüksek yerlerde dostları bulunan konuğunun gerçek önemini anlayamamıştı.

Aşağı yukarı aynı zamanda, Mahallî polis komiserinin raporuyla Sir Jasper'in sözlerinin yankısı Başbakana —10. Dowring Street— Avam Kamarasından dönüşünde, saat dörde birkaç dakika kala ulaştı.

Dördü on geçe de, Komiser Thomas'ın masasındaki telefon çalıyordu.

Thomas sabahı ve öğleden sonranın büyük bir bölümünü, adı dışında hakkında hiç bir şey bilmediği adamın izini aramakla geçirmişti. Petty France'deki pasaport şubesine uğraması sonucu, altı ayrı Charles Calthrop adına yapılan pasaport isteklerinin fotokopileriyle başbaşaydı. Ayrıca da, işini bitirdikten sonra servisin arşivlerine iade edeceğini söyleyerek, bu altı kişinin verdiği resimleri de elde etmişti.

İsteklerden biri 1961 ocağına uzanıyordu. Bu Charles Calthrop, görünürde daha önce bir istekte bulun-

mamıştı ama, yine de bir sonuç çıkarmak için epey erkendi. Dominik Cumhuriyetinde bulunduğu sıra başka bir ad kullansa, Trujillo'nun öldürülmesi dolayısıyla Calthrop adı nasıl söylenebilirdi? Hiç kuşkusuz, bu adayı elemek gerekiyordu.

Geri kalan beş kişiden biri çok yaşlı gibiydi; 1963 ağustosunda atmış üçünü doldurmuştu. Diğer dördünün de aranan adam olması mümkündü.

Her istek kâğıdında bir adres vardı. Bu adreslerden ikisi Londra'da, ikisi de taşradaydı.

Sabah, Thomas'ın telefonu üzerine, taşradaki polis yetkilileri Londra dışında oturan iki Calthrop'un izini bulmuşlardı. Henüz çalışmakta olan ilki, hafta sonu ailesiyle birlikte tatile çıkmaya hazırlanıyordu. Pasaportu incelendiğinde Dominik Cumhuriyetine hiç ayak basmadığı hemen anlaşıldı. Gerçekten de, bu pasaportu sadece Majorka'ya ve Costa Brava'ya gitmek için kullanmıştı.

Aynı adı taşıyan diğer adamı, Blackpool'daki bir otelde yakaladılar. Epey tartıştıktan sonra, polislerin komşulardan anahtarını isteyip çalışma masasının sol gözündeki pasaportunu almalarına razı geldi. Daktilo onarımı yapan bu Calthrop, yaz tatili dışında, 1961 yılında işyerinden ayrılmamıştı.

Londra'da oturan iki Calthrop'dan ilki —Catford' da esnaf— sivil giysili iki kişi geldiğinde bir kadına sebze satıyordu. Dükkânın üstünde oturduğundan, pasaportunu hemen gösterebildi. Dominik Cumhuriyetine hiç gitmediği gibi, bu ülkenin nerede olduğunu bile bilmiyordu.

Dördüncü ve son Calthrop, daha baştan güçlük çıkardı. Dört yıl önceki pasaport isteğinde yazılı adres Highgate'deki bir binayı belirtiyordu. Bu binanın yöneticisi dosyalarını inceledi. Sözkonusu kiracı 1950 ara-

lığında oradan ayrılmış, nereye gittiğini söylemeden çıkmıştı.

Hiç olmazsa Thomas, şimdi adamın adını tam olarak biliyordu; gizli servis aracılığıyla, Posta Genel Müdürlüğü, Londra'nın Batı kesiminde C.H. Calthrop adına bir numara bulunduğunu kendisine bildirdi. Bunun üzerine Thomas mahalle muhtarlığına başvurdu. Charles Harold Calthrop'un gerçekten bu adresteki bir dairenin kiracısı olduğu ve bölgenin seçmen kütüğünde de yer aldığı yetkililerce doğrulandı.

Bunun üzerine dairede arama yapılmasına karar verildi. Daire kapalıydı, zil çalındığında açan çıkmamıştı. Komşular arasında, Calthrop'un nerede olduğunu bilen yok gibiydi.

Devriye arabası Scotland Yard'a döndüğünde, Komiser Thomas yeni bir deneye girişti... adresinde oturan Charles Harold Calthrop'un dosyasının incelenmesi, ilgili maliye şubesinden rica edildi. Özellikle, son üç yıl içinde işverenin kim olduğu öğrenilmek isteniyordu.

Telefon tam o sıra çaldı. Thomas açtı, adını verdi, bir an dinledi. Sonra, kaşlarını çatarak sordu:

«Ben mi? Evet, tabii, hemen geliyorum... Beş dakika sonra oradayım.»

Binadan çıktı, gürültüyle burnunu silerek Parliament Square'e doğru karşıya geçti. Bu sıcak yaz gününde, nezlesi azalacak yerde artıyordu.

Thomas, Parliament Square'den Whitehall'a doğru yürüdü ve soldaki ilk sokağa saptı. Downing Street, her zamanki gibi karanlıktı, Büyük Britanya Başbakanının oturduğu binanın yükseldiği çıkmazın dibine hiç güneş girmezdi.

10 numaranın önünde, iki güçlü polisin uzaklaştırdığı bir kalabalık vardı: Resmî belgelerle dolu büyük

zarflar getirip götüren habercileri seyretmek ya da pencerelerden birinde ünlü kişilerden birinin yüzünü görmek umuduyla oraya doluşanların meydana getirdiği kalabalıktı bu.

Thomas sağdan yürüyüp ortası çimli küçük bir avluyu geçti ve 10 numaranın arkasına varıp zili çaldı. Kapı hemen açıldı ve kendisini tanıyan iriyarı bir polis, selâm vermek için hemen duruşunu düzeltti.

«Günaydın Komiser bey. Mr. Harrowby sizi hemen odasına götürmemi söyledi.»

Birkaç dakika önce, Thomas'ı yerinden arıyan James Harrowby, Başbakanın özel güvenlik şefiydi. Yakışıklı, kırk bir yaşında olduğu halde çok daha genç gösteren Harrowby, büyük bir İngiliz üniversitesinin renklerini taşıyan kravat bağlamıştı boynuna. Poliste geçirdiği parlak bir meslek hayatı sonucu, Downing Street'te görevlendirilmişti. Thomas gibi o da, başkomiserdi.

«Buyurun Bryn,» dedi Thomas'ı görünce ayağa kalkıp. (Başıyla Thomas'ı getiren polise bir işaret yaptı.) «Teşekkür ederim Chalmers.»

Adam çekildi ve kapıyı kapadı.

«Beni neden çağırttınız?» diye sordu Thomas.

«Nedenini söyleyebileceğinizi umuyordum. Başbakan benimle bir çeyrek önce konuştu ve sizi hemen görmek istediğini bildirdi. Önemli bir iz üstündesiniz galiba?»

Thomas, bu sorunun sorulmasına yol açabilecek bir tek neden görebiliyor, ama haberin nasıl olup da bu kadar çabuk Başbakana ulaştığını merak ediyordu. Her neyse, Başbakan sırrı özel güvenlik şefine açmayı gerekli görmediyse bu kendi bileceği işti.

«Bildiğim kadarıyla hayır,» cevabını verdi.

Harrowby önündeki telefonu açtı ve Basbakan'ın

özel çalışma odasını istedi. Hattan bir cızırtı geldi ve bir ses: «Sizi dinliyorum, »dedi.

«Ben Harrowby, Başbakanım. Komiser Thomas geldi... Peki efendim... hemen.»

Telefonu kapadı.

«Sizi bekliyor. Hadi, numara yapmayın. Kimbilir, yine ne keşfettiniz? Daha önce geldikleri halde bekleyen iki bakan var sırada.»

Harrowby, uzun bir koridor boyunca önünde yürüdü ve dışı yeşil kapitone bir kapının önünde durdu. Dışarı çıkmakta olan bir sekreter iki adamı gördü ve kapıyı açık tutarak geri çekildi. Harrowby rahatça duyulan bir sesle haber verip Thomas'ı içeri soktu:

«Komiser Thomas, Başbakanım.»

Kapıyı gürültüsüzce ardından kapayıp çekildi.

Thomas bir bakışta odayı belleğine kaydetti. Yüksek tavanlı, zarif bir şekilde döşenmiş, her yanı kitap ve gazetelerle kapalı sessiz ve büyük bir oda, duvardaki tahtalarla pipo tütününün birleşiminden meydana gelen kokuyla kaplı. Kısacası, bir Başbakanın odasından çok bir üniversite rektörünün odasını hatırlatan bir yer.

Odanın öbür ucundaki pencerenin önünde duran adam döndü.

«Günaydın, komiser. Oturun lütfen.»

«Günaydın Başbakanım.»

Çalışma masasının tam karşısında duran dik arkalıklı iskemleye yapıştı ve ucuna ilişti. Göz kapakları düşük ve bir parça hüzünlü gözleriyle, zevk almaksızın uzun süre koşmuş bir köpeği andıran hükümet başkanını ilk kez bu kadar yakından görüyordu; sona erdiği halde, hâlâ ülkenin başlıca konuşma konusu olan Christine Keeler-Ward olayının sıçrattığı pislikten hükü-

metini korumak için ne büyük sıkıntılar çektiğini biliyordu.

«Komiser Thomas, Fransız Cinayet Masasında görevli meslekdaşlarınızdan birinin isteği üzerine giriştiğiniz soruşturma dikkatimi çekti...»

«Evet, öyle Başbakanım...»

«Bu soruşturmanın amacı da, yakın gelecekte Fransa'da yapılacak bir iş için O.A.S. nin parayla tuttuğu kiralık katili bulmak sanırım.»

«Bize ayrıntılı bilgi verilmedi, Başbakanım. Sadece, bu muhtemel katilin kimliğini anlamamız rica edildi.»

«Yine de, komiser, sizin bu konudaki kişisel görüşleriniz nelerdir?»

Thomas hafifçe omuz silkti:

«Sizinkilerin aynı, Başbakanım.»

«Daha iyi. Mesleği adam öldürmek olan bu katilin hedefi de, sanırım oldukça açık.»

«Başbakanım, sanırım, Fransa'da Başkan'ın öldürülmesinden çekiniyorlar.»

«Doğru. Hem bu ilk defa olmuyor.»

«Hayır efendim. Daha önce de, altı kere aynı şeyi yapmaya kalkışmışlardı.»

Başbakan, görev süresince dünyada olup biten olayları açıklayabilirmiş gibi, önünde duran gazeteleri inceledi.

«Komiser, bu ülkede yüksek yerler işgal eden, soruşturmanızın da mümkün olduğu kadar az çaba ve istekle sürdürülmesini dileyen kişiler bulunduğu hiç aklınıza geldi mi?»

«Doğrusu hayır. Başbakanım,» cevabını verdi gerçekten çok şaşıran Thomas.

«Soruşturmanın neresinde olduğunuzu bana çabucak anlatabilir misiniz?»

Thomas, baştan başlayarak olayın kısa olduğu kadar açık bir özetini Başbakan'a vermeye çalıştı. Sözlerini bitirdiğinde, Başbakan, hiç bir şey söylemeden, piposundan kısa nefesler çekip ağır ağır odasını arşınlamaya koyuldu.

Thomas onun ne düşündüğünü merak ediyordu. Belki de, dört yüz elli kilometre ötedeki başka bir çalışma odasında oturmuş, Fransa'nın işlerini yöneten gururlu generalle bir gün karşılaştığı, Cezayir yakınındaki kumsalı düşünüyordu. Çokluk yakınlaşmalarına yardımcı olmayan, nice olay geçmişti son yirmi yıl içinde...

Belki de, ülkesinin bir sürü önemli kişisinin de adının karıştığı ve az kaldı hükümetini devirecek olan çok yeni ve gürültülü olayı düşünüyordu sadece.

Artık eskimiş ve neredeyse geçerliliği kalmamış fikirler ve ilkelerle yönetilen bir dünyada doğup büyümüş, yaşlanmakta olan biri olarak hissediyordu kendini. Belki, yakın gelecekte, bir ameliyat geçirmesinin zorunlu olacağını seziyordu. O gölgeye çekilirken, yepyeni bir ekip yerini alacaktı.

Bir an kitaplığın önünde durdu, piposunu ağır bir billur küllüğe vurmak için çalışma masasına eğildi, sonra doğruldu, karşısındaki adama baktı.

«Komiser Thomas, General de Gaulle'ün dostum olduğunu belirtmek isterim. Hayatıyla ilgili en ufak bir tehlike varsa ve tehlike ülkemizden geliyorsa, bu adamı yakalamak gerekir. Sizden, soruşturmanızı bütün gücünüzle sürdürmenizi rica ediyorum. Bunu sonuçlandırmak için gerekli imkânların azamisini emrinize vereceğim. Şu ya da bu yönde kesin bir görüş sahibi olana kadar, bütün gücünüzü bu işte harcamanızı istiyorum. Özellikle, sonra raporuzunu bana ulaştırmanızı

rica edeceğim. Tabii, bu Calthrop denen adamı bulursanız, hemen tutuklayacaksınız. Anlaşıldı mı?»

«Tamamen anlaşıldı Başbakanım,» karşılığını verdi Thomas. Başbakan, görüşmenin sona erdiğini belirtmek için başını eğdi. Thomas yerinden kalkıp kapıya doğru yürüdü.

«Şey... Başbakanım...»

«Evet.»

«Bu Charles Calthrop konusunda araştırma yapmamıza yol açan şüpheleri, Fransız polisine şimdiden bildirmemiz gerekiyor mu? 1961 ocağında Dominik Cumhuriyetinde bulunup bulunmadığını henüz bilmiyoruz.»

Başbakan bir an düşündü:

«Hayır. Elle tutulur deliller toplamayı beklemeniz daha iyi. Birtakım söylentileri ciddiye almakla, Fransız meslekdaşlarınızı yanlış bir yola sürükleyebilirsiniz.»

«Peki, Başbakanım.»

«Bana da, Mr. Harrowby'yi yollamak lûtfunda bulunur musunuz? Size tam yetki verilmesi için gereken talimatı, hemen kendisine bildireceğim.»

Aynı gün, birkaç saat sonra, Thomas'ın emrinde gizli servisin en seçkin altı müfettişinden meydana gelen bir ekip vardı.

Olayı, uzun uzun anlattı onlara, gizli tutacaklarına yemin ettirdi ve arkası gelmeyen bir dizi telefona cevap vermeye koyuldu. Saat altıdan az sonra, Maliye şubesi, Charles Harold Calthrop'un vergi beyannamelerinin bulunduğu dosyayı çıkarmıştı. Üç çeyrek sonra da müfettişlerden birinin getirdiği dosyadaki belgeler, geçmiş yıl içinde Calthrop'un kimsenin yanında çalışmadığını ve önceki yılı da ülke dışında geçirdiğini gösteriyordu.

Ama, 1960-61 mali yılı süresince, hafif silâhlar ih-

raç eden büyük bir fabrikanın şubesinde görev almıştı. Bir saat sonra Thomas, firma müdürünün adını öğreniyor ve Surrey'deki kır evinin telefonunda buluyordu adamı. Kendisiyle hemen görüşmek üzere randevu aldı ve alacakaranlık Taymis'in üzerine yayılırken, resmî Jaguar'ına atlayıp nehri geçerek Virginia Water köyüne yollandı.

Orta boylu, bakımlı, giyimine özenen bir adam olan Patrick Monson'un, bir ani ölüm tacirine benzeyen yanı yoktu. Charles Calthrop'un firmasında topu topu bir yıl çalıştığını söyledi Thomas'a. Anlattıkları arasındaki en önemli ayrıntı, 1960 aralığıyla 1961 ocağında, İngiltere ordusunun ihtiyaç fazlası olan bir parti makineli tüfeğin satışını Trujillo'nun polis müdürüyle görüşmek üzere Dominik başkenti Ciudad Trujillo'da bulunduğuydu.

Thomas, güç gizlediği bir tiksintiyle Monson'u süzdü, ama Calthrop'un niçin Dominik Cumhuriyetinden bu kadar çabuk ayrıldığını sormakla yetindi.

Sorusu Monson'u şaşırttı. Tabii ki, Trujillo öldürüldüğünden geri dönmesi gerekmişti. Rejim birkaç saat içinde yıkılmıştı. Öldürülen diktatöre silâh satmış bir adam için, beklemeden kirişi kırmak en doğru yoldu. Thomas düşündü. Kuşkusuz, bu gerekçe insana mantıklı geliyordu. Monson'a bakılırsa, Trujillo'nun şehir dışında pusuya düşürülüp öldürüldüğü haberi geldiğinde, Calthrop polis müdürünün odasında oturmuş satış şartlarını konuşuyordu. Polis müdürü yemyeşil olmuş, özel uçağıyla pilotunun her an hazır beklediği evine koşmuştu hemen. Ayaklananlar şehirde toplanmaya başlıyorlardı. Calthrop da bir an önce adadan kaçmak için bir balıkçıya büyük paralar ödemek zorunda kalmıştı.

Calthrop'un firmadan niçin ayrıldığını sordu Tho-

mas. İşten çıkarıldığı cevabını aldı. Neden mi? Monson bir an düşündü, sonra konuştu:

«Komiser, silâh ticaretinde çok sıkı bir rekabet vardır; bu iş adam öldürmeye kadar gidebilir. Aynı alıcıyla anlaşmak isteyen biri için, rakibinin kaç paraya ne teklif ettiğini öğrenmek hayatî önem kazanabilir. Sadece, Calthrop'un firmaya bağlılığından şüphe etmeye başladığımızı söyleyelim.»

Arabayla başkente dönerken Thomas, Monson'un anlattıklarını düşünüyordu; akla yakın, hatta mantıklı sayılabilecek olan bu açıklamalar, Karayip'lerdeki ajanın Calthrop'un diktatörün ölümüyle ilgili olduğu yolundaki haberiyle çelişiyordu.

Öte yandan, bu silâh tüccarına göre, Calthrop ikili oynayabilecek türde bir adamdı. Hem bir silâh fabrikasının resmî temsilcisi olarak ortaya çıkar, hem de ihtilâlcilerin emrine girebilir miydi? Özellikle bir nokta, Thomas'ın kafasını kurcalıyordu: Monson'a bakılırsa, firmada çalışmaya başladığı sıra Calthrop tüfek konusunda pek bir şey bilmiyordu. Bir usta nişancının, silâh konusunda da uzman olması gerekmez miydi? Tabiî, firmanın hizmetinde çalıştığı bir yıl içinde silâh tekniğiyle haşir neşir olabilirdi. Ama acemi nişancıysa, son hızla giden arabayı şaşmaz bir kurşunla durdurmak üzere partizanlar onunla nasıl anlaşabilirlerdi?

Bu arada, Calthrop'un hikâyesinin gerçekle bağdaşıp bağdaşmadığı da bilinmiyordu. Thomas omuz silkti. Hiç bir şey ispatlanmış ya da yalanlanmış değildi. Aşağı yukarı aynı noktadaydı.

Ama çalışma odasında onu bekleyen haberler, fikrini toptan değiştirmesine yol açtı.

Calrop'un evi çevresinde soruşturma yapmakla görevli müfettiş, adamın yakın komşusu olan bir kadını iş dönüşü sorguya çekebilmişti. Kadının söylediğine

göre, Calthrop, İskoçya'ya gittiğini söyleyerek birkaç gün önce evinden ayrılmıştı. Binanın önünde duran arabanın arkasında, komşu kadın, birkaç olta görür gibi olmuştu.

Olta mı? Komiser Thomas, odasında hüküm süren sıcağa rağmen, buz gibi bir ürpertinin vücudunda dolaştığını hissetti.

Müfettiş raporunu tamamlarken, meslekdaşlarından biri içeri girdi.

«Komserim?»

«Evet?»

«Aklıma bir şey geldi.»

«Sizi dinliyorum.»

«Belki de bir raslantı. Ama Çakal'ı meydana getiren harfler adının ilk üç harfiyle soyadının ilk üç...» (*)

«Tuh; vay canına» diye bağırdı Thomas, ve bütün vücudunu sarsan bir hapşırık koyverirken elini hemen telefona uzattı.

(*) Çakal kelimesinin Fransızcası «Chacal» olarak yazılır. Burada İngilizcedeki «Jackal» değil Fransızcadaki yazılışa göre bir benzetme yapılıyor.

15

İÇİŞLERİ Bakanlığındaki üçüncü toplantı, saat onu biraz geçe başladı. Bir büyükelçilikteki kabul resminden dönen bakan, trafik tıkanması yüzünden gecikmişti.

Sözü ilk alan, S.D.E.C.E.'den General Guilbaud oldu. Kestirmeden konuya girdi. Eski nazi katili Kassel, gizli servise bağlı ajanlar tarafından Madrid'de bulunmuştu. Büyük bir apartmanın geniş balkonlu çatı katında oturuyor, eski bir SS subayıyla ortaklaşa kurduğu, epey para getiren işinde çalışıyor ve görünürde O.A.S. yöneticileriyle en ufak bir ilişkisi bulunmuyordu.

Yaşlı, sık sık romatizma krizleri geçiren bu içki düşkünü adamın Çakal olması çok güçtü.

General söyleyeceklerini bitirdiğinde, bütün bakışlar Lebel'e çevrildi. Komiserin raporu iyimserlik yansıtmıyordu. Gün boyu gelen birtakım haberleri vardı.

Amerika'dan, silâh kaçakçısı Chuck Arnold'un, Amerikan ordusunda kullanılmaz olan bir parti eski

Ar-10 tüfeğinin satışı için Genelkurmay Başkanıyla pazarlık yapmak üzere Kolombiya'da bulunduğu bildirilmişti. Botoga'da kaldığı sürece, devamlı F.B.İ. nin deneti altında tutulmuştu, görünürde başka şeyler yapmayı tasarladığından şüphelenmeyi gerektirecek hiç bir belirti yoktu.

Yine de, faydalı olabileceği düşüncesiyle dosyası, teleksle Faris'e iletilmişti.

Vitellino'nun dosyası da aynı yoldan Cinayet Masasına gelmişti. Mafia'nın eski katilinin izi hâlâ bulunamamıştı ama bu işi yapmadığı peşinen düşünülebilirdi. 1.60 boyunda geniş göğüslü, simsiyah saçlı ve yanık tenli Vitellino, Çakal'ın tarifine yüzde yüz ters düşüyordu.

Güney Afrika'da Piet Schuyper'in Britanya Uluslar Topluluğuna bağlı bir Batı Afrika ülkesindeki çeşitli elmas madenlerini işleten büyük bir şirketin özel ordusuna komuta ettiği öğrenilmişti. Görevi, şirketin maden imtiyazı aldığı geniş bir bölgede devriye gezip her türlü değerli taş kaçakçılığını önlemekti. Bu polislik görevini yaparken başvurduğu yöntemler konusunda, kimsenin kendisine meraklı sorular sorduğu yoktu. Ayrıca etkililiğinden çok memnun olan işverenleri, şirketlerinde çalıştığını doğrulamışlardı; Schuyper orada, düzenli bir iş bulmuşa benziyordu. Belçika polisi, adını verdiği eski kiralık asker Jules Bérenger ile ilgili soruşturmayı tamamlamıştı. Katanga Lideri Çombe'nin eski fedaisi, üç ay önce Gautemala'da, bir barda çıkan kavga sonucu öldürülmüştü.

Lebel, dosyasındaki son raporu okumayı da bitirdi. Başını kaldırdığında on dört çift gözün bazısı hoşgörüsüz, bir çoğu da buz gibi bakışlarla onu süzüyordu.

«Yani, hiç bir şey yok mu?»

Albay Rolland'ın sorduğu soru bütün dudaklar daydı.

«Hayır, korkarım hiç bir şey yok,» cevabını verdi Lebel. «Bugüne kadar ilginç bir ipucuna raslayamadık.»

«Demek başlangıç noktasından ileri gitmiş değiliz pek,» diye mırıldandı Bakan.

«Valla...» diye başlıyacak oldu Lebel.

Bouvier, meslekdaşını desteklediğini göstermek için atıldı:

«Komiser Lebel'in elinde en ufak bir ipucu, soruşturmasını yapabilmesi için geçerli en ufak bir şey yok.»

«Bunu bilmiyor değiliz, karşılığını verdi» Bakan sertçe, «mesele...»

Kapının hafifçe vurulması sözünü kesti. Bakan hafifçe kaşlarını çattı. Talimat kesindi. Çok önemli durumlar dışında, hangi gerekçeyle olursa olsun, rahatsız edilmiyeceklerdi.

«Girin.»

Bakanın sekreterlerinden biri, tedirgin bir şekilde kapının eşiğinde duruyordu.

«Özür dilerim sayın Bakanım. Telefonla Londra'dan Komiser Lebel'i arıyorlar.»

Hazır bulunanların düşmanlığını sezen sekreter, kendini kurtarmak için ekledi: «Çok önemli ve acele olduğunu söylediler.»

Lebel yerinden kalktı.

«Kusuruma bakmamanızı dilerim,» diye mırıldandı.

Beş dakika sonra geri dönmüştü.

Odadaki hava bu süre içinde ısınmamıştı. Yokluğunda, ne gibi bir yol izleneceğini tartışmaya devam ettikleri açıkça belli oluyordu. İçeri girdiğinde, uzun bir konuşmaya başlamış bulunan Albay Saint-Clair, Lebel'in yerine oturmasıyla sustu.

«Sanırım, aradığımız adamın adını bulduk baylar,» dedi Komiser.

Yarım saat sonra, toplantı çok hafiflemiş bir hava içinde sona eriyordu. Charles Calthrop'u yakalamak ve, gerekirse temizlemek için, en ufak bir haber sızdırmadan Fransa'da büyük çapta araştırmalara geçileceğine oybirliğiyle karar verilmişti.

Aranan kişiyle ilgili ayrıntılı bilgiler, ancak ertesi sabah Londra'dan teleksle gelecekti. Ama bu arada, Genel Haberleşme, gerekli bütün aramaları sınır kapılarında ve il merkezlerinde yapabilecekti. D.S.T. adamın tarifini ülkedeki bütün limanlara, garlara, hava alanlarına yollayarak hemen tutuklanması gerektiğini belirten emri de ekleyecekti.

«Calthrop dedikleri bu uğursuz herifi ele geçirdik sayılır,» dedi Raoul Saint-Clair de Villauban, gece yarısından az sonra yatakta buluştuğu metresine... 14 ağustos günü başlarken de Jacqueline, telefon etmek üzere gürültüsüzce yataktan aşağı süzüldü.

Komiser Thomas, Paris'le görüştükten sonra, bu iş üzerinde kendisiyle çalışan altı müfettişi odasına toplamıştı. Dışarıda, yaz gecesinde, Big Ben on iki kere çalarak gece yarısını bildiriyordu. Bir saat sonra, savaş kurulu sona ermişti.

Polislerden biri, Calthrop'un bütün geçmişini incelemek, mümkünse ailesini bulmak, öğrenim gördüğü okulları tespit etmekle görevlendirilmişti.

İkincisi, hayatının daha sonraki bölümüyle ilgilenecekti: Okulu bitirdikten sonrasıyla, askerliğiyle, silâh fabrikasındaki görevinden çıkarılana kadar çalıştığı yerlerle.

Üçüncüyle, dördüncüye, 1961 ekiminden bu yana yaptıklarını bulma görevi verilmişti: Nereye gittiğini, kimlerle ilişki kurduğunu, gelir kaynaklarını ve bu gelirlerin ne olduğunu...

Son iki müfettiş, Calthrop'un son durumunu bulup çıkarmaya çalışacaklardı. Dairesini iyice arayacaklar, bulabilecekleri bütün parmak izlerini alacaklar, arabasını nereden satın aldığını çıkaracaklar, ehliyetini ne zaman sağladığını ve ehliyet için nereye başvurduğunu anlıyacaklardı. Arabayla ilgili ayrıntıları da bulacak, uzun bir yolculuğa çıkmayı düşünüp düşünmediğini anlamak için arabasını bıraktığı garajı öğrenecek, araba vapurlarının yolcu listelerini inceleyecek, bütün havaalanlarını dolaşıp nereye olursa olsun, bütün bilet alanların listelerini elden geçireceklerdi.

Oradan çıkıp koridorda ilerlerken, son iki polis yan gözle bakıştı.

«Temizleme, düzeltme, ütüleme,» dedi biri. «Büyük iş anlıyacağın.»

«Asıl garibi,» dedi öbürü, «ihtiyar ne olup bittiğini ve neler düşündüğünü bize anlatmak istemiyor.»

«Her neyse, bilinen tek şey var. Böylesine büyük imkânlar seferber etmek için emirlerin çok yüksekten gelmesi gerek. Galiba herif Siyam kralını öldürmeye kalkıştı.»

Bir görevli memuru uyandırmak ve arama emrini imzalatmak için çok kısa bir sürenin geçmesi gerekti. Gün doğarken de, bitik düşen Thomas koltuğunda uyukluyor, daha da yorgun olan Claude Lebel çalışma odasında bir fincan kahveyi yudumluyor, gizli servisten iki ajan da Calthrop'un dairesini tepeden tırnağa aramaya koyuluyorlardı. İkisi de bu işin uzmanıydı.

Çekmeceleri boşaltıp içindekileri özenle ayıkladıktan sonra, gizli bir göz bulunup bulunmadığını anlamak için eşyanın ayaklarını yokladılar. Dairedeki bütün eşyaların tahta bölümlerinden sonra, sıra kumaş kaplı koltuklara geldi. Bu işi de bitirdiklerinde daire, bir tavuk çiftliğinin yılbaşı öncesindeki halini andırıyordu; talân edilmiş gibiydi.

Yastıklar, ve giysiler de yoklandı, ardından döşeme, tavan ve duvarlar elden geçti. Sabahın altısında dairenin bakılmadık yeri kalmamıştı.

Komşuların çoğu sahanlığa birikmiş, aralarında heyecanla fısıldaşıyorlardı. Daire kapısı açılıp iki polis göründüğünde, büyük bir sessizlik oldu. İçi kâğıtlar ve Calthrop'un özel eşyalarıyla dolu bavulu taşıyan, hızla merdiveni indi, arabaya atladı ve Komiser Thomas'ın çalışma odasının yolunu tuttu. Bulunduğu yerde, mümkün olduğu kadar çok bilgi toplamakla görevlendirilen öteki, çoğu bir iki saat sonra işlerine gidecek olan komşuları sorguya çekmeye koyuldu. Ardından mahalledeki esnaf ve dükkân sahiplerine başvuracaklardı.

Thomas, masasının üzerine yayılan şeyleri dakikalarca karıştırdı, durdu. Sonra müfettiş, yığının içinden ufak bir mavi defter çıkardı, pencereye gitti ve doğan güneşin ışığında sayfaları çevirmeye koyuldu.

«Komserim, şuna bakın. (İşaret parmağıyla elindeki pasaportun bir sayfasını gösteriyordu.) Görüyorsunuz ya: Republica di Dominica yazılı. Aeroporto Ciudad Trujillo, 1960 aralık, Entrada... Gerçekten oradaymış, aradığımız herif, yanılmamıza imkân yok.»

Thomas pasaportu aldı, bir an inceledi.

«Aradığımız adam, evet. Ama elinizdekinin ne olduğunu farkettiniz mi?»

Müfettiş, soran bakışlarla üstünü süzdü, ardından koyvermek üzere olduğu küfürü güç tuttu.

«Vay ana...»

«Dediğiniz gibi,» diye devam etti Thomas. «Bu pasaportla yolculuk etmiyorsa ne yapıyor? Telefonla Paris'i arayın bana.»

Aynı saatta, Çakal yola çıkalı eli dakika olmuş ve Milano iyice geride kalmıştı. Arabanın üstünü kapamıştı. Milano'dan Cenova'ya giden 7 numaarlı otomobil yolu şimdiden ısınan güneşin ilk ışınlarıyla aydınlanmaya başlamıştı. Dümdüz ve geniş asfaltta, Çakal'ın kilometre saatı yüz otuzu bulmuştu, soğuk bir rüzgâr soluk sarı saçlarını uçuruyordu.

Haritaya göre, Vintimille'deki Fransa sınır kapısına iki yüz on kilometre vardı ve yaptığı hesaptan iki saat daha kazançlıydı şimdilik. Saat yediden hemen sonra, Cenova yakınlarında, gidip gelen büyük kamyonların çoğalması hızını biraz kesti. Ama on dakika geçince, 10 numaralı yolda yine son hızla San Remo'ya doğru gidiyordu.

Saat sekize beş kala, iyice kalabalıklaşan bir trafiğin ortasında sınır kapısına vardığında, sıcaklık hissedilir şekilde artmaya başlamıştı.

Sırada yarım saat hareketsiz bekledikten sonra, gümrük denetimi için eğimin başına gelmesi rica edildi. Bir polis memuru pasaportunu aldı, özenle inceledi, «bir dakika bayım» diye mırıldandı ve gümrük binasında kayboldu. Az sonra, pasaportu elinde tutan bir sivil görevliyle birlikte göründü.

«Günaydın efendim.»

«Günaydın.»

«Bu sizin pasaportunuz mu?»

«Evet.»

Belge, yeniden dikkatli bir incelemeden geçti.

«Fransa'ya gelişinizin nedenlerini söyler misiniz?»

«Gezi. Güney kıyılarını hiç bilmem.»

«Anlıyorum. Araba sizin mi?»

«Hayır. Kiraladım. İtalya'da işim vardı, hiç hesapta olmadığı halde sekiz gün boş kaldım. Bundan faydalanıyorum, şimdi.»

«Peki. Arabanın kâğıtları yanınızda mı?»

Çakal görevliye uluslararası ehliyetini, kira mukavelesini ve iki sigorta kâğıdını uzattı. Sivil görevli bunları özenle inceledi.

«Eşyanız var mı efendim?»

«Evet, arkada üç bavulumla bir el çantam var.»

«Hepsini gümrük denetleme yerine getirir misiniz lütfen.»

Üniformalı polis Çakal'ın bavullarını indirmesine, sonra hepsini gümrük binasına taşımasına yardım etti.

Milano'dan ayrılmadan önce, Çakal, kimlik kâğıtları üçüncü bavulun astarının iç tarafına dikili sahte Fransız André Martin'in kaputunu, eski pantolonunu ve pabuçlarını tortop edip bagajın dibine tıkmıştı. Madalya ve nişanlara gelince, hepsi cebindeydi.

Gümrükçüler bavullarını incelerken, Çakal, Fransa'ya giren turistlerin doldurduğu kâğıda gerekeni yazdı.

Görünürde hiç bir şey gümrükçülerin dikkatini çekmemişti. Sadece gümrükçüler, içinde saç boyaları bulunan şişelere el attığında, Çakal korkulu bir an geçirdi. Bunların hepsini, traş sonrası losyonlarının şişelerine doldurmuştu. Amerika'da çok yaygın olan bu tür losyonlar, o sıra Fransa'da pek bilinmiyordu. İki gümrükçü, imalı bakışlarla birbirlerini süzdüler ama şişeleri yeniden çantaya bıraktılar.

Çakal yan gözle, Alfa Romeo'nun arka kapağını kaldırdıktan sonra bagajın içini inceleyen görevliyi süzüyordu. Adam kaputla kirli pantolonu açtı, tiksintiyle inceledi. Kaputun, soğuk kış geceleri motoru sıcak tutmak için kullanıldığını, partal giysilerin de onarım gerektiğinde giyildiğini düşünmüş olmalıydı. Giysileri yerine yerleştirdi ve kapağı kapadı. Arabanın altına bakmaya hiç niyetlenmemişti.

Gümrükçüler bavulları kaparken Çakal da kâğıdı doldurma işini bitirdi. Sivil polis bunu Çakal'ın elinden aldı, inceledi, pasaportla karşılaştırdı ve pasaportu sahibine geri verdi.

«Teşekkür ederim efendim, iyi yolculuklar,» dedi.

On dakika sonra, spor araba, Menton'un dış mahallelerine çıkar çıkmaz hızlanıyordu. Eski limana ve yatların durduğu koya hakim bir kahvede esaslı bir kahvaltı yaptıktan sonra, Çakal yeniden direksiyon başına geçti, Monaco, Nice ve Cannes'e doğru yola koyuldu.

Londra'daki çalışma odasında, Komiser Thomas kopkoyu kahvesine attığı şekeri karıştırdı ve elini iki günlük sakalla kaplı çenesinde gezdirdi.

Bir saat önce arka arkaya yağdırdığı telefonlar sonucu, geçici olarak görevlerinden alınarak emrine verilen özel servisten altı polisin gelmesini, müfettişlerinden ikisiyle birlikte bekliyordu.

Birbiri ardından adamlar göründü; dokuz buçuğa doğru takım tamamlanmıştı.

«Mesele şu,» diye söze başladı Thomas. «Bir adamı arıyoruz. Nedeninin önemi yok. Önemli olan onu en kısa zamanda yakalamak. Şimdilik dışarda olduğunu ve sahte pasaportla yolculuk ettiğini belirten deliller var

elimizde. Bakın... —Calthrop'un pasaport isteğindeki fotoğrafından alınma bir dizi resmi dolaştırdı— neye benzediğini gördünüz. Tabii, görünüşü bundan az çok değişmiş olabilir, elimizdekine pek güvenmemek gerek. Pasaport bürosuna gitmenizi ve son zamanlarda yapılan bütün pasaport isteklerinin tam listesini çıkarmanızı istiyorum. Şimdilik, üç ay öncesinden günümüze kadar bir gelin bakalım.»

Sahte bir pasaportun genellikle nasıl alındığını anlatarak sözlerine devam etti ve sonuçta şunları söyledi:

«Doğum kayıtlarıyla sakın yetinmeyin. Ölüm kayıtlarını da elden geçirin. Dolayısıyla, pasaport bürosundaki işiniz bitti mi, Somerset House'a gidin, işi aranızda bölüşün ve ölüm kayıtları üzerinde çalışın. Ölü birinin adına pasaport istendiğini görürseniz, bu sahtekâr herhalde aradığımız adam olacaktır. Hadi, işbaşına.»

Thomas, adamlarına gereken bütün kolaylığı sağlayabileceklerinden emin olmak için, pasaport bürosunu, ardından Somerset House'daki doğum, evlenme ve ölüm kayıtlarının bulunduğu nüfus kütüğü merkezini aramak üzere telefona sarıldı.

İki saat sonra, ödünç aldığı bir elektrikli makineyle traş olurken, görevli ekipten sorumlu müfettiş kendisini aradı. Son üç ay içinde büroya, sekiz yüz kırk bir kişi pasaport için başvurmuştu. Yaz mevsimiydi, tatil sırasında pasaport istekleri her zaman artardı.

Byrn Thomas telefonu kapadı ve mendiline sümkürdü.

«Canına yandığımın yazı,» dedi.

Aynı sabah, saat on birde, Çakal arabasıyla Can-

nes'in göbeğine varıyordu. Her zaman yaptığı gibi, en iyi otellerden birini aramaya koyuldu ve az sonra arabasını Majestic'in giriş avlusuna park etti. Sabahın o saatında, büyük otelin girişi ıssız denebilecek kadar tenhaydı. Elbisesinin seçkinliği ve duruşu mükemmel bir İngiliz centilmeni izlenimi bırakıyordu; çevresindekilerden birine nereden telefon edebileceğini sorduğunda kimse başını kaldırıp ona bakmadı.

Vestiyerde duran kız yaklaştığını görünce doğruldu.

«Bana Paris'ten Molitor 59.01'i arar mısınız,» dedi.

Az sonra, telefon kulübesinin ses geçirmez kapısını üzerine kapıyordu.

«Alo, ben Çakal.»

«Alo, evet. Ben Valmy. Aramanız ne büyük talih. İki günden beri sizi bulmaya çalışıyoruz.»

İngilizin kaşlarını çatıp kaskatı kesildiğini görmek için camlı kapıdan içeri bir göz atmak yeterliydi. Aşağı yukarı on dakika süren konuşma boyunca, hep karşısındakini dinlemekle yetindi, pek az kelimeyle ancak iki üç belirli soru sormak üzere ağzını açtı. Vestiyerde duran kız okuduğu romana dalmıştı, ona hiç bakmadı bile. Başını kaldırdığında da, Çakal upuzun boyuyla tepesinden bakıyor, kara gözlükleri gözlerini gizliyordu. Kız santraldaki sayaca göz attı, ne ödemesi gerektiğini söyledi. Çakal da sesini çıkarmadan parayı verdi.

Croissette burnuyla pırıl pırıl denize bakan tepedeki terasta, Çakal, her zamankinin tersine, bir martini-cin istedi. Tabağın içindeki zeytinleri dalgın dalgın toplayarak, bir sigara yakıp düşüncelere daldı. Kowalski hakkında öğrendikleri çok açıktı. Anlamadığı, kapının ardındaki muhafızın şifreli adını öğrenebilmesiydi. Belki Fransız polisi bu adı öğrenebilmeyi başarmıştı?

Belki Kowalski, kim olduğunu sezmişti; kaba saba bir herif bile olsa, eninde sonunda Kowalski de adam öldürmeyi iş edinmiş biriydi. Öte yandan Valmy, Chazanet'den harekâtı durdurması için talimat almadığını söylediği halde bu işten vazgeçip geri dönmesini istemişti. Olup bitenler, O.A.S. nin güvenlik sistemindeki boşluklar hakkında Çakal'ın beslediği şüpheleri doğruluyordu. Yine de diğerlerinin haberli olmadıkları bir şeyi biliyordu: Fransız polisinin öğrenmesine imkân olmayan bir şeyi. Kitabına uygun bir pasaport ve sahte ad, ayrıca içinde iki yabancı pasaportun bulunduğu üç çeşit sahte kimlikle dolaştığını.

Valmy'nin sözünü ettiği herifin, şu Lebel'in elinde, izini bulmak için ne gibi kozlar vardı? Önce belli belirsiz bir tarif: Uzun boylu, sarışın bir yabancı. Ağustos ayında, bu tarife uyan binlerce yabancı vardı Fransa'da: Hepsi de tutuklanamazdı. Ayrıca onlar Charles Calthrop'u arıyorlardı, oysa kendisi Alexander Duggan olduğunu ispatlayabilirdi.

Kowalski de ölmüştü, Chazanet ve adamları dahil artık hiç kimse, nerede bulunduğunu ve kim olduğunu bilmiyordu. Sadece kendi kararlarıyla bağımlıydı ve isteklerine uyan şey buydu.

Yine de, tehlike hissedilir ölçüde artmıştı; komplo tasarısı öğrenildiğinden, uygulanması gerçek bir kaleye karşı saldırıya geçmekten farksızdı. Bütün sorun, hedefinin çevresindeki müthiş denetim örgüsünü aşıp aşamıyacağıydı.

Öte yandan, bu işe devam etmeli mi, yoksa etmemeli miydi? Vazgeçmek, şimdilik Zürih'teki hesabında bulunan 250.000 dolar üzerindeki hakları konusunda, Chazanet ve katilleriyle ciddi bir takışmayı da beraberinde getirecekti. Parayı geri vermeyi reddederse, gittiği her yerde onu izlemekten çekinmeyecek ve iş-

kenceyle parayı geri almalarını sağlayacak kâğıtları imzalatıp ardından temizleyeceklerdi.

Devam etmek, anlaşma hedefi gerçekleşene kadar, fazladan bir dizi tehlikeyi göze almaktı.

Hesabı getirdiler. Bir göz atıp yüzünü buruşturdu. Vay canına, bu lüks otellerin tarifeleri de korkunçtu. Basit bir kokteyl ve fındık fıstık! Doğrusu, böyle bir hayat yaşamak için insanın zengin, çok zengin olması gerekliydi. Dolarları toplamak, dolardan yığınlar meydana getirmek zorundaydı insan. Güneşin altında parıldayan denize, alanın kıyısında gezinen ince uzun ve tunç rengi kızlara, Croissette'de ağır ağır ilerleyen Cadillac, Jaguar ve Mercedes'lerle kaldırımdaki kızlardan birini kaldırma umuduyla çevreye göz gezdiren yanık tenli sürücülerine daldı gitti.

Uzun süreden beri, yüzünü seyahat acentalarının vitrinlerine yapıştırıp kendisi için erişilmez olan bir dünyanın güzelliklerini öven afişlerin önünde düşlere daldığı günlerden bu yana özlediği hayattı bu. Son üç yıl içinde, hedefine varmış sayılırdı. Uzaktan uzağa, yoksulların erişemiyecekleri kadar uzak olan zevklerin dudak ucuyla tadına bakabilmişti. İyi dikilmiş giysilere, pahalı lokantalara, dayalı döşeli dairelere, zarif kadınlara, güzel arabalara alışmıştı. Vazgeçmek, belki de uzun bir süre için, elde edilen bütün bu güzel şeyleri yitirmek olacaktı.

Çakal dudaklarını sıktı, cömert bir bahşiş de bırakarak hesabı ödedi, yeniden arabaya atladı ve Majestic'i ardında bırakarak, kararlı bir şekilde Fransa içlerine doğru yol almaya başladı.

Masanın başında oturan Komiser Lebel, sanki hiç uyumamış ve asla uyuyamıyacakmış gibi bir izlenime

kaplamıştı. Odanın bir köşesinde, geceyi Fransa'nın dört yanından gelen mesajları incelemekle geçirmiş bulunan Lucien Caron, açılır kapanır yatakta horluyordu. Nöbeti Lebel devralmıştı.

Fransa'daki yabancıların denetimiyle görevli çeşitli kuruluşların raporları önünde yığılmıştı. Her birinden çıkan sonuç aynıydı: Calthrop adını taşıyan hiç kimse, yılın başından bu yana sınırı geçmemişti. Hiç bir otelde, bu adda biri fiş doldurmamıştı. İstenmeyenler listesinde olmadığı gibi Fransız yetkililerinin dikkatini de çekmemişti.

Komiser Thomas'ın sabahki telefonu da, bu ele avuca sığmayan kiralık katilin yakalanması konusunda beslenen cılız umudu yıkmıştı. Bir kere daha, «yine başladığımız yerdeyiz» formülü tekrarlanmış, neyse ki Lebel ve Caron'dan başka tanık olan çıkmamıştı.

Soruşturma kurulu üyeleri, Calthrop'un izinin bir çıkmaza vardığını henüz öğrenmemişlerdi. Akşamki toplantıda bu tatsız konuya girecekleri düşüncesi hiç hoş değildi. Yine de iki şey, hâlâ Lebel'in umudunu kırmamasına yol açıyordu. Önce elinde Calthrop'un karşıdan çekilmiş çok net fotoğrafları ve ayrıntılı bir tarifi vardı. Adam, değişmek için elinden geleni yapmış da olsa, önemli bir şeydi bu.

Ayrıca, hiç bir kurul üyesi aldığı tedbirlere katacak yeni bir şey bulamazdı, yabancıların denetimini iyice yoğunlaştırması dışında bir teklif yapamazdı.

Caron'un ortaya atığı bir fikre göre de, basit bir iş için yolculuğa çıktığı sıra İngiliz polisi Calthrop'u gafil avlamıştı. Şimdi pasaportundan yoksun, bir deliğe sinmek zorunda kalmış olmalıydı.

«Buna fazla güvenmeyin,» karşılığını vermişti Lebel, içini çekerek. «Soruşturma sonuçlarına göre, Calthrop'un tüm tuvalet eşyası kayıp. Hayır, Calthrop

pasaportunu ardında bıraktıysa, artık buna ihtiyaç duymadığındandır. Fazla yanlış yapacağını pek ummayın. Bu Cakal, beni etkilemeye başladı.»

İki ülke polisinin aradığı adam Cannes ile Marseille arasındaki yolun katlanılmaz tıkanıklığından kurtulmaya ve Alpes - Maritimes üzerinden kuzeye çıkmaya karar vermişti.

85 sayılı Ulusal Yol'u izleyerek Grosse, Castellane ve Digne'e ulaştı. Ovanın boğucu sıcağı, tepelerin arasında yerini çam kokularıyla dolu serin ve temiz bir havaya bırakmıştı.

Durance'a hakim bir lokantada yemeğini yedikten sonra, Sisteron'a kadar devam etti ve hava kararırken Gap'a girdi. Grenoble yolunda, şehrin hemen dışında, ava çıkan eski Savoie düklerinin buluşma yerleri olan ve cephesi çok süslü Cerf Otelinde durdu.

Birkaç boş oda vardı. Her zamankinin tersine, uzun uzun yıkandı ve ipek gömleğiyle örgü kravatının üzerine soluk gri elbisesini geçirdi.

Duvarları tahta kaplı yemek salonu, ağustos böceklerinin tekdüze seslerinin yükseldiği bir çam koruluğuna bakıyordu. Hava henüz ılıktı, ancak yemeğin ortasında bir kadın müşteri baş garsonu çağırıp hava akımından rahatsız olduğunu söyledi.

Çakal'dan, yanındaki pencerenin kapatılmasına itirazı olup olmadığı sorulduğunda, havanın serinliğinden yakınan kadını görmek için döndü. Kırkına yakın, güzel, yuvarlak ve pürüzsüz omuzlu, iri göğüslü kadın masasında yalnızdı. Çakal baş garsona işaret etti, ardında oturan kadına doğru da hafifçe eğildi. Kadın hafif bir gülümsemeyle ona teşekkür etti.

Listedeki ağız sulandırıcı yemekler arasından Ça-

kal, kömür ateşinde pişmiş bir ala balık ızgarası ve kokulu bitkilerle pişirilmiş bir sığır eti kızartması istedi. Etiketsiz bir şişeyle de, kuşkusuz otelin özel mahzeninden gelen, çok lezzetli bir mahallî şarap sunuldu.

Çakal dondurmasını bitirirken, ardındaki kadının kalın ve otoriter sesiyle baş garsona kahvesini küçük salonda içeceğini söylediğini, baş garsonun da «Sayın Barones» sözleriyle ona karşılık verdiğini işitti. Az sonra, Çakal da kahvesinin küçük salona getirilmesini istiyordu.

Saat onu çeyrek geçe, Komiser Thomas, Somerset House'dan arandı.

Açık pencerenin yanına oturmuş, altındaki sessiz sokağı ve Smith Square'deki boşalan Millbank'ın karanlık pencerelerini seyrediyordu. Aşağı yukarı iki kilometre ötede, bir türlü durulmayan gürültülü Strand üzerinde, Somerset House'un milyonlarca İngiliz yurttaşının ölüm ilmühaberinin dosyalandığı bölümünde hâlâ ışık yanıyordu.

Koca koca kâğıt destelerine eğilen Thomas'ın altı adamı, bıkıp usanmadan birbiri ardına ad listelerini ve dosyaları karşılaştırıyorlardı.

Komiseri telefonla isteyen başmüfettişti. Sesinde, belli belirsiz bir iyimserlikle birlikte bir bezginlik seziliyordu.

«Alexander James Quentin Duggan,» dedi kısaca, Thomas cevap verdiğinde.

«Evet, dinliyorum,» diye karşılık verdi Thomas,

«3 nisan 1929 günü Sambourne Fishley'de doğmuş. Bu yılın 14 temmuz günü, normal yollardan pasaport istemiş. Bu pasaport, istek fişinde gösterilen

adrese 17 temmuzda postalanmış. Herhalde uydurma bir adres bu.»

«Neden?» diye sordu bekletilmekten nefret eden Thomas.

«Çünkü Alexander James Quentin Duggan iki buçuk yaşındayken, 8 kasım 1931 günü doğduğu köyde geçirdiği bir trafik kazası sonucu ölmüş.»

Thomas bir an düşündü.

«Son üç ay içinde çıkarılmış ve daha incelemediğiniz kaç pasaport kalıyor?»

«Aşağı yukarı üç yüz,» dedi telefondaki ses.

«Bunların arasında bir sahtekârın bulunması ihtimaline karşılık, diğerleri incelemeye devam etsinler. Size gelince, istek fişinde gösterilen adrese gidin. Oraya varır varmaz bana telefon edersiniz. Verilen adreste oturan varsa, kendisini sorguya çekin. İstek fişine ekli fotoğrafla birlikte, bana sahte Duggan hakkındaki bütün ayrıntılı bilgiyi getirin. Calthrop'u yeni kişiliğiyle görmek istiyorum.»

Saat on bire doğru müfettiş Thomas'ı aradı. Sözkonusu adres Paddington'daki bir gazete satıcısının adresiydi, dükkânın vitrini de yanına gereken bilgilerin eklendiği orospu kartlarıyla doluydu. Dükkânın üstündeki evinde uyuyan sahibi, çoğu kere para karşılığı, müşterilerine posta kutusu olarak hizmette bulunduğunu kabul etmişti. Duggan adlı birini tanımıyordu ama, adam belki bir iki kere gelmişti. İlkinde mektubunun saklanması için gerekeni yerine getirmek, ikincisinde de kendisini bekleyen zarfı almak amacıyla. Müfettiş, dükkân sahibine Calthrop'un bir resmini de göstermiş, ama olumlu sonuç alamamıştı. Pasaport isteğine ilişik fotoğrafı da çıkardığında, adam belli belirsiz hatırladığı, yine de kesin bir şey söyleyemeyeceği karşılığını vermişti.

«Herifi yanınıza alın ve buraya getirin,» dedi Thomas.

Hemen ardından telefonu yine açıyor ve Paris'i istiyordu.

İkinci kere, gece toplantısının orta yerinde bağlantı sağlandı. Komiser Lebel, o güne kadar Fransa topraklarında Calthrop'un izine rastlanmadığını, aşağı yukarı bütün İngiliz meslekdaşlarının da fikir birliğine vardıkları gibi, sahte bir pasaportla yolculuk ettiğini açıklamıştı. Henüz yabancı bir ülkede miydi, yoksa sınırı geçmiş miydi, bunu anlıyamamıştı daha.

Tam konuşmasının burasında, kurul üyelerinden birkaçı itiraz ettiler.

«Yani Fransa'da belki de Paris'te olabilir mi demek istiyorsunuz?» diye bağırdı Sanguinetti.

«Bütün mesele,» karşılığını verdi Lebel, «zamanını nasıl geçirdiğini kendisinden başkasının bilmemesinde. Başkanı öldürmek istediklerinin dışında, emin olabildiğimiz tek şey, adamın soruşturmanın neresinde bulunduğumuzu bilmeyişidir. Bu da, yeni adını öğrenir öğrenmez kendisini yakalayabilmemiz için bize bir fırsat bırakıyor.»

Bu görüş, hazır bulunanların içini rahatlatmaya yetmedi.

«Tabii,» dedi Albay Rolland araya girerek, «Valmy denen tanımadığımız ajandan plânın ortaya çıkarıldığını öğrenince, Calthrop hazırlıklarının izlerini yok etme yoluna gitmiş olabilir. Örneğin, İskoçya'daki bir göle silâhlarıyla kurşunlarını atmıştır belki. Bu durumda, kesin deliller olmadan kendisini suçlamamız çok güçleşecektir.»

Masanın çevresinde, çeşitli onaylama işareti görüldü.

«Yalnız albayım,» dedi Bakan, «kendinizi kiralık katilin yerine koysanız, aynı hedefe yönelerek aynı durumda bulunsanız, varacağınız çözüm yolu bu mu olurdu?»

«Kuşkusuz, Sayın Bakanım,» cevabını verdi Rolland. «Er ya da geç yakalanacağımdan yeterince emin olur ve beni ele verebilecek her şeyi yok ederdim. Hele bir silâh sözkonusuysa, İskoçya'daki bir gölden daha uygun yer olabilir mi?»

Doğrulayıcı bir kaç gülümseme karşıladı bu açıklamayı.

«Yine de,» diye devam etti Rolland, «araştırmadan vazgeçmezdim. Bence, bu Mr. Calthrop'la uğraşmaya devam etmek gerek.»

Gülümsemeler silindi, salonda bir sessizlik oldu.

«Ne söylemek istediğinizi anlayamadım albayım,» dedi General Guilbaud.

«Söylemek istediğim, bu adamı bulmak ve zararsız hale getirmek emrini aldığımızdır. Oysa, araç gereç gizlemiş olması ve ilerde harekâta yeni temeller üzerinde girişmeye hazırlanması mümkündür.»

«Ama, İngiliz polisi onu bulursa tutuklayacaktır,» dedi biri.

«O kadar da kesin değil. Sadece bir takım şüpheleri olacak. Üstelik İngiliz dostlarımız kişi özgürlüğü konusunda çok hassastırlar. Ele geçmesi, sorguya çekilmesi ve delil yetersizliğinden salıverilmesi de akla yakındır.»

«Ya siz komiser,» dedi Bakan Lebel'e dönerek, «Calthrop'un tasarısından vazgeçtiğine inanıyor musunuz?»

«Albayın haklı olduğunu umarım,» karşılığını verdi Lebel sakin sakin, «ama bundan pek emin değilim.»

«Niçin?»

«Çünkü bu görüş Calthrop'a Chazanet tarafından haber verildiği ve bu haberi dikkate aldığı fikrine dayanıyor. Ya tam tersinin olduğunu düşünürsek?»

İtiraz mırıltıları yükseldi. Sesini çıkarmayan Rolland, düşünceli bir bakışla komiseri süzüyordu. Görünüşe bakılırsa, diğerleri Lebel'e ve şaşmaz mantığına yeterince güvenmiyorlardı. Belki onun fikirleri de kendisininkiler kadar gerçekçiydi.

Tam o sıra gelip, Lebel'e arandığını bildirdiler.

Bu kez, bir çeyrek sonra göründü; içeri girince de, büyük bir sessizliğin hüküm sürdüğü salonda on dakika süreyle konuştu.

«Öyleyse, şimdi ne yapıyoruz?» diye sordu Bakan sözlerini bitirdiğinde.

Her zamanki kadar sakin ve görünürde telâşsız, ordularını yayan bir komutan gibi vereceği talimatı sıraladı Lebel. Masanın çevresindekilerden hiç biri de, girişimlerinin yerinde olup olmadığını tartışmaya kalkmadı.

«Şimdi Duggan'ı İngilizlerin sürdürdükleri soruşturmaya paralel, yeni görünüşüyle arıyacağız,» diyerek vardığı sonucu açıkladı. «Eğer İngiltere ya da Fransa dışında bir yerde izi bulunursa, sınırı geçmeye çalışması beklenir, ya da... başka tedbirler düşünülür. Dolayısıyla, kendisini bulana kadar, tasarımın bütününü onayladığınızdan emin olabilir miyim baylar?»

Lebel öylesine kendine güveniyor, küstahlığa varan bir güven gösteriyordu ki, hazır bulunanlar başlarını sallamakla yetindiler. Saint-Clair de Villauban bile ağzını açmadı.

Ancak gece yarısından sonra evine döndüğünde önünde rahatça öfkesini gösterebildiği, her türlü ast-

üst ilişkisiyle uzmanlığı hiçe sayıp kendi görüşlerini kabul ettirme çabasındaki bu küçük polis memurunun gülünç iddiasını çürütebildiği bir seyirci buldu.

Jacqueline, yatağına yüzükoyun uzanmış Villauban'ın ensesini ovalayarak onu dostlukla, şefkatle dinledi. Her zamanki adamına kısaca telefon edebilmek için derin bir uykuya dalmasını da, şafak sökene dek beklemek zorunda kaldı.

Komiser Thomas, yanyana duran iki pasaport istek fişiyle masa lâmbasının ışığında iyice aydınlanmış yanyana iki fotoğrafı inceledi.

«Baştan başlayalım,» dedi yanında oturan müfettişe. «Hazır mısın?»

«Hazırım.»

«Calthrop, boy 1.77. Tamam mı?»

«Tamam.»

«Duggan, 1.80»

«Topuklar desteklenebilir, komserim; özel pabuçlarla beş santime kadar boy uzatılabilir. Kısa boyundan şikâyetçi pek çok kişi, özellikle sahne ve sinema çevrelerinde bu yola başvurur. Üstelik, pasaportunuz incelenirken kim bakar ayaklarınıza?»

«Doğru,» dedi Thomas. «Özel pabuçlar... Calthrop: Kestane rengi saçları; açıktan koyuya bir sürü renk tonu var, bu da pek fazla şey ifade etmiyor. Duggan'ınkiler de kestane rengi ama, havası pek bir sarışın havası.»

«Öyle, komiserim, ama fotoğraftan saç rengini anlamak çok güçtür. Yine de, Duggan olabilmek için saç rengini açabilir.»

«Peki. Calthrop'un gözleri kahverengi. Duggan'ınkiler gri.»

«Doğrudan göze takılan camlar komiserim, çok basit.»

«Kabul. Calthrop: Otuz yedi yaşında. Duggan: Geçen nisanda otuz dördüne basmış.»

«Gerçek Duggan, yani iki buçuk yaşındayken ölen bebek 1929 nisanında doğduğundan, otuz dört yaşında olduğunu belirtmesi zorunlu. Hem otuz dörtle otuz yedi arasındaki farkı kim görebilir?»

Thomas resimleri inceliyordu.

Calthrop daha iri yapılı, daha dolgunca yüzlü, daha belirgin hatlı gibiydi; ama, Duggan olabilmek için de görünüşünü değiştirmenin çarelerini araması mümkündü. Yeryüzünün bütün polislerinden kurtulmak için, bu alanda özel bir teknik edinmişti herhalde.

Herneyse, şimdi boyalı saçları, renkli göz camları, incelmiş yüz hatları, yüksek topuklarıyla Duggan olmuştu. Pasaport numarası ve bir fotoğrafla birlikte Paris'e bildirilen Duggan'ın tarifi buydu. Saatına bakarak, sabahın ikisine doğru Lebel'in bunları alması gerektiğini düşündü.

«Artık,» dedi müfettiş, «bu işi sonuçlandırmak onlara düşüyor.»

«Yok canım, daha yapacak çok iş var,» diye atıldı Thomas. «Yarın sabah ilk iş, bütün hava şirketlerini, araba vapuru seferlerini, garları denetlemek olacak... Yapacak çok şey var daha. Şimdi kim olduğunu bilmek değil, nerede olduğunu öğrenmek önemli..»

Telefonun zili sözünü kesti. Son pasaport isteklerinin de incelendiği Somerset House'dan geliyordu telefon; hiç birinde aksaklık yoktu.

«Mükemmel,» dedi Thomas. «Görevli memurlara teşekkür edin ve tam saat sekiz buçukta benim odamda bulunun. Hepiniz.»

Bir polis memuru, mahallî karakolda sorguya çekilen dükkâncının ifadesiyle içeri girdi. Thomas buna kısaca göz attı. İfadesinde, kapısının eşiğinde gizli servisin adamına söylediklerinden fazla bir açıklamada bulunmuyordu.

«Onu içeri tıkmayı gerektirecek bir şey yok,» dedi Thomas. «Herifi evine ve açık saçık resimlerine iade edebileceklerini söyle Paddington'dakilere.»

«Peki komserim,» dedi memur ve dışarı çıktı.

Thomas, biraz kestirmek için koltuğuna iyice gömüldü. Günlerden 15 ağustostu.

16

MADAM de la Chalonnière odasının kapısı önünde durdu ve kendisini oraya kadar getiren genç İngilize döndü.

Pek aydınlanmayan koridorun dibinde, alacakaranlıkta iyice görünmez olan yüz çizgilerini seçemiyordu.

Hoş bir gece geçirmiş, kapısının eşiğinde durup buna bir son vermek gerekip gerekmediğine karar verememişti daha. İlk serüveni değildi, yine de hiç tanımadığı kişiler tarafından baştan çıkarılma alışkanlığını edinmemişti; ancak, eğiliminin açıkça bilincine varacak kadar kendi kendisiyle samimiydi.

Öğleden sonrayı Barcelonnette askerî okulunda geçirmiş, asteğmen rütbesini takan oğlunun babasının eski alayına katılarak geçişini izlemişti.

Genç öğrencilerin orduya katılmasında hazır bulunan en güzel anne olduğu halde, birden kırk yaşın eşiğine geldiğini, tamamlanmış bir erkeğin anası olduğunu farketmişti. Kendi başına serüvenlerini sürdüren ve tatil sırasında aileye ait şatonun çevresin-

eki topraklarda avlanmak üzere geri dönmeyen bir damın.

Birliğe komuta eden yaşlı albayın tumturaklı ve ncelikten yoksun iltifatlarıyla oğlunun sınıf arkadaşarının hayranlık dolu bakışlarını kabullenmiş ve kendini birden pek yalnız hissetmisti.

Yıllardan beri bildiği, evliliğinden geriye sadece bir dış görünüşün kaldığıydı; Baron Paris'te, Castel ve Bilboquet arasında mekik dokuyup yeni yetmeleri avlamakla fazlaca meşgul bulunduğundan, ne şatoda görünüyor, hattâ ne de oğlunun orduya katılma törenide bulunabiliyordu.

Taşralı genç toprak sahipleriyle yarını olmayan serüvenlere kalkışmaya, ya.da kendini hayır işlerine adamış zengin bir kadının yaşantısına boyun eğmeye hazır olmadığını hissediyordu.

Hâlâ güzel, hâlâ çekici olduğunu biliyor ve bunların sıkça söylenmesine büyük bir ihtiyaç duyuyordu. Bu İngiliz, küçük salonda yanına yaklaşıp birlikte kahve içmek için izin istediğinde, kendisini bekleyen bu karanlık geleceği, sadece günlerini dolduracak hale gelene kadar bütünüyle yaşayabileceği birkaç yılı düşünüyordu.

Kısa bir süre düşündükten sonra, kabul etmişti. Adam sevimlilikten yoksun değildi, Fransızcayı çok rahat konuşuyordu, kendisinden beklenen iltifatlarda bulunmayı bilmişti. Şimdi, ay ışığının aydınlattığı camlara bakan koridor penceresinin önünde duruyorlardı.

Bir an geceyi seyretmişlerdi, sonra genç kadın pencereden uzaklaşan ve ay ışığının süt beyaz solukluğunu daha da belirginleştirdiği açık göğsünden ayrılmayan bakışı farketmişti.

Bunun üzerine İngiliz gülümsemiş ve kulağına eğilerek mırıldanmıştı:

«Böyle geceler en uygar erkekleri bile ilkelleştirebilir.»

Genç kadın bir adım gerilemiş, elini kapının tokmağına uzatıp soğukça bir sesle:

«Güzel bir gece geçirdim, teşekkür ederim,» demişti.

Belli belirsiz, kendisini öpmeye kalkıp kalkmayacağını düşünüyordu. Pek itiraf edemediği halde bunu bekliyordu da. Sadece şarabın mı, kahveden sonra ısmarladığı konyağın mı, yoksa ay ışığının yarattığı havanın etkisi miydi neydi bilmiyordu; ama gecenin bu kadar erken, bu kadar çabuk bitmesini istemiyordu.

Tam o sıra, yabancının hiç bir şey söylemeden, ölçülü, kuşatan bir hareketle kendisine sarıldığını hissetti. Sonra dudakları birleşti. Başı biraz dönüyordu. Dilleri birbirine karıştı. Adam daha da sıkı sarıldı. Genç kadın, her yanını kaplayan istekle, vücudunu onunkine yapıştırdı.

Elini arkasına götürüp tokmağı aradı, buldu, kapıyı açtı ve genç adam kollarını gevşetmeden bir adım geriledi.

«Gelin,» dedi.

Adam odanın eşiğini aştı ve kapıyı kapadı.

Bütün gece, Duggan adındaki birini bulmak için Panthéon arşivlerindeki araştırmalar devam etmiş ve başarıya ulaşmıştı. Bir kart, Alexander James Quentin Duggan'ın, Brabant Ekspresiyle Brüksel'den gelip 22 temmuzda Fransa'ya girdiğini ortaya koymuştu.

Bir saat sonra, aynı sınır kapısından gelen başka bir rapor Duggan adının, 31 temmuz günü Paris'ten

Brüksel'e giden Kuzey Yıldızı ekspresi yolcuları arasında da bulunduğunu ortaya koydu.

Polis müdürlüğünden Duggan adına doldurulmuş, pasaport numarasının da kayıtlı bulunduğu ve Duggan'ın 22 ile 30 temmuz tarihleri arasında Madeleine alanındaki küçük bir otelde kaldığını gösteren bir fiş geldi.

Müfettiş Caron baskın yanlısıydı, ama Lebel sabahın erken saatında dikkati çekmeden otele uğramayı ve sahibiyle konuşmayı yeğledi. Aranan adamın 15 ağustos günü otelde bulunmadığından emin oldu, patron da bütün müşterilerini uyandırmadığı için ona minnettar kaldı. Lebel otele, müşteri sıfatıyla bir sivil polis yerleştirdi ve Duggan'ın yeniden ortaya çıkması ihtimaline karşı bir yere kımıldamamasını tembihledi. Otel sahibi buna hiç bir itirazda bulunmadı.

Saat dört buçukta odasına döndüğünde, Lebel Caron'a :

«Temmuz ayında gelişi keşif içindi,» dedi. «Plânı ne olursa olsun, artık her şey kararlaştırılmış herhalde.»

Sonra koltuğunda iyice arkaya yaslandı, gözlerini tavana dikip düşündü.

Kalmak için bir otelin seçilmesi niçindi? Dağılan örgüt ajanlarının çoğu gibi, bir O.A.S. üyesinin evine yerleşmeyişinin sebebi neydi? Gevezelerden çekiniyordu çünkü. Bunda da çok haklıydı. Demek tek başına iş görüyor, kimseye güvenmiyor, geçtiği yerlerin hiç birinde dikkati çekmiyordu. Otel sahibi de bu görüşünü doğrulamıştı. «Çok kibar bir adam», demişti. Çok kibar bir adam, diye düşünüyordu Lebel, üstelik çıngıraklı yılandan tehlikeli. Polisler için, kibar adamlardan beteri yoktu. Asla şüphe uyandırmazlardı bunlar.

Londra'dan gelen Calthrop'la Duggan'ın iki fotoğrafını inceledi ve kafasında adamın bir portresini canlandırmaya çalıştı. Kendinden emin mi? Dokunulmazlığından şüphesi yok mu? Titiz, hiç bir şeyi raslantıya bırakmayanlardan mı? Silâhlı, tabii, ama silâhları ne? Koltuğunun altında bir otomatik tabanca mı var? Kaburgalarına yapışık, uzaktan atılan bir bıçak mı? Bir tüfek mi? Ama tüfeği nereye saklayabilir? Nasıl taşır, gümrükten geçirebilir mi?

İyice tarttığında, polis olarak ve avcı olarak sağladığı tek üstünlük bir kere daha, avın haberi olmadan sahte adını öğrenmesiydi; ama bunu da haber alır ve kimlik değiştirirse, o zaman dostum, diye düşündü, yine hapı yutarsın.

Yüksek sesle de tekrarladı: «Hapı yutarsın, hem de nasıl.»

Caron başını kaldırdı.

«Haklısınız patron. Kurtulmasına imkân yok.»

Her zamankinin tersine, Lebel tersçe bir tepki gösterdi. Uykusuzluk kendini hissettirmeye başlıyordu.

Şafakta, gök yüzünde donuklaşan ay ışığının perde aralığından sızdırdığı ışın, yavaş yavaş darmadağınık yatak örtüsüne doğru uzandı ve yatağın ayak ucuyla kapı arasında duran buruşuk saten giysiye bir parıltı kondurdu.

Yatağın üzerinde, iki çıplak karaltı gölgeye boğulmuştu.

Sırtüstü uzanmış yatan Colette, gözlerini tavana doğru dikmiş, karnının girintisinde duran sapsarı başta parmaklarını tembelce gezdiriyordu. Geçirdiği saatları düşününce bir gülümseme oluştu dudaklarında. Gerçeği kabul etmesi gerekiyordu. İçinde uzun süredir

böyle bir gecenin ihtiyacı gizlenmekteydi. Yıllardır böyle bir kendini veriş ve doygunluk hissetmemişti.

Başucu lâmbasını yaktı ve gece masasının üzerindeki küçük yolculuk saatına göz attı. Beşe geliyordu. Parmakları sarı saçlara gömüldü ve hafifçe geriye çekti. .

«Hey,» dedi.

Hâlâ uyuyan İngiliz, belli belirsiz homurtular koyverdi. Colette sarı saçları, iki üç kere daha çekti.

«Hadi. Uyan.»

Adam gevşek gevşek yan döndü ve bir kolunu kadının beline doladı.

«Hadi, hayatım. İki saat sonra kalkmam gerekiyor. Odana dönmelisin artık.»

Calthrop gözlerini araladı. Colette ona gülümseyerek bakıyor, ama bu gülümseme bir sabırsızlık başlangıcını güç gizliyordu.

Telâşsız, dirseğine dayanarak doğruldu, sonra yatağın kenarına oturdu.

«Üzgünüm,» dedi genç kadın, «ama buradan çıkmanın zamanıdır.»

Bu kez iyice kendine gelen adam, başıyla onu doğruladı, kalktı ve gözleriyle yere dağılan eşyalarını aradı.

Giyinip ceketiyle kravatını koluna attıktan sonra, yeniden yatağa döndü, kenarına oturdu ve yorganı çenesinin altına çeken Colette'e doğru gülümseyerek uzandı. Yüzünü onunkine doğru eğip mırıldandı.

«Hoşuna gitti mi?»

«Mmmmm. Hoşuma gitti. Ya senin?»

Genç adam yeniden gülümsedi.

«Ne sanıyordun?»

Kadın bir kahkaha attı.

«Adın ne?»

«Alex,» dedi adam bir an duraladıktan sonra.

«Evet Alex, çok hoşuma gitti. Ama artık gitmem gerekiyor.»

Genç adam eğildi ve hafifçe kadını dudaklarından öptü.

«Peki, iyi geceler öyleyse Colette.»

Bir an sonra odadan çıkıyor, kapıyı gürültüsüzce kapıyordu.

Sabahın yedisinde, güneş gökyüzünde yükselmeye başladığı sıra, bir jandarma bisikletle Cerf Oteline geldi ve içeri girdi. Uyandırılmak isteyenlerin listesini ve kahvaltı saatlarını gözden geçirmek için erkenden işinin başına geçmiş bulunan patron, jandarmayı dostlukla karşıladı.

«Ne haber, keyfin yerinde mi?»

«Her zamanki gibi,» karşılığını verdi jandarma. «Buraya kadar bisikletle gelmek epey uzun sürüyor, ama beni canlandıran bir koku duyuyorum.»

«Haaa» dedi patron, «kuşkusuz buraların en iyi kahvesini biz pişiriyoruz. Marie - Louise, M. Grall'ın kahvesini getirin ve içine de bir damla konyak katmayı unutmayın.»

Jandarmanın ağzı kulaklarına vardı.

«İşte fişler,» dedi otel sahibi, «önceki gün yeni müşteriler tarafından doldurulmuş fişleri kanun temsilcisine uzatarak.»

«Dün gece sadece üç kişi geldi.»

Jandarma fişleri aldı ve deri çantasına soktu.

«Zahmete bile değmezdi,» dedi.

Sonra, konyaklı kahvesini beklemek üzere girişteki bir koltuğa yerleşti. Marie - Louise, bir tepsi üze-

rinde kahveyle küçük konyak kadehini getirdi. Bunların karşılığında da jandarma, ona epey takıldı.

Sabahki ürünü merkeze götürmek üzere, ancak sekize doğru Gap'a döndü. Bir mahallî müfettiş bunları dalgın dalgın inceledi ve bir kutuya sıraladı. Daha sonra kartlar Lyon'daki merkeze ulaştırılıp oradan Paris'teki Arşive yollanacaktı.

Müfettişin kartları kutuya dizdiği sıra, Colette de la Chalonnière hesabını görüyor, arabasına biniyor ve batıya doğru yol alıyordu. Bir üst katta da Çakal, uyumaya devam ediyordu.

Telefonun tiz sesi kulağının dibinde çınladığında, Komiser Thomas dalıp gitmişti. Yaptığı konuşmadan sonra, bir an bile durmaksızın çalışan altı polisle iki müfettişin bulunduğu koridorun öbür ucundaki odayla konuşmasını sağlayan iç telefondu bu.

Saatına bir göz attı. On. Vay canına, benim böyle pes ettiğim olmamıştı hiç! Sonra pazartesi öğleden sonra, Dixon tarafından çağrılalı beri işten kaç saat çalıp uyuyabildiğini hesapladı. Bir elin parmakları, hesabına fazlasıyla yetiyordu.

Zil yeniden odanın içini çınlattı.

«Alo.»

Başmüfettiş karşısındaydı.

«Dostumuz Duggan,» dedi hiç bir giriş yapma gereğini duymadan, «pazartesi sabahı bir B.E.A. uçağıyla Londra'dan ayrıldı. Yeri cumartesiden ayırtılmıştı. Adı hakkında yanılmamız mümkün değil. Alexander Duggan. Bilet parasını havaalanında nakit olarak ödemiş.»

«Gittiği yer neresi? Paris mi?»

«Hayır komserim. Brüksel.»

Thomas şimdi, iyiden iyiye uyanmıştı.

«Mükemmel. Dinleyin. Oradan dönmesi de mümkün. Bütün şirketlerde ayırtılan biletleri denetlemeye devam edin. Eğer Brüksel'den döndüyse bilmek isterim, ama döndüğünü de pek sanmıyorum. Bence, izini kaybettik. Neyse, soruşturmaya başlamadan saatlar önce Londra'dan ayrılmış, suç bizim değil. Tamam mı?»

«Tamam. Ya gerçek Calthrop'u bulmak için başlatılan bütün bu aramalar? Taşra polisinin yarısını meşgul ediyor. Scotland Yard rahatsız olmaya başladığını gizlemedi.»

«Hepsine işlerinin bittiğini bildirin, görevlerine dönsünler,» dedi Thomas bir an düşündükten sonra. «Gittiğinden aşağı yukarı eminim.»

Uluslararası santralla bağlantı kurmayı sağlayan telefonu açtı ve Cinayet Masasından Komiser Lebel'in odasını istedi.

Saat onu beş geçe Londra'dan gelen telefona Caron cevap verdi. Komiser Thomas, Lebel'in kendisiyle konuşmakta direttiğinden, gidip açılır kapanır yatakta uyuyan şefini sarstı. Lebel lodos balığı gibiydi, ama Caron'un aracılığıyla iyi kötü konuşabildi. Durumu öğrendiğinde Caron'a:

«Belçika'yla bağlantıyı kuracağımızı söyleyin,» dedi. «Yardım ettiği için de yürekten teşekkürlerimi bildirin. Aradığımız adamın yerini bulursak, kendisine hemen haber vereceğim.»

Telefon yeni kapanmıştı ki, Lebel Caron'a:

«Bana Brüksel'i arayın ve Emniyet Müdürlüğünü isteyin,» diyordu.

Güneş tepelerin üzerinde iyice yükseldiğinde Çakal yataktan kalktı. Gün öncekiler gibi güzel geçeceğe benzerdi.

Duş yaptı, kareli elbisesini giydi, saat on buçukta spor arabasıyla Gap'a giriyordu. Doğru postaneye uğradı ve şehirlerarasından Paris'i istedi.

Yirmi dakika sonra gergin bir yüzle postaneden çıkıyordu; halinde en ufak bir kayıtsızlık izi kalmamıştı. Rasladığı ilk dükkândan püskürteçli kutular içinde satılan ve hemen kuruyan türden mavi otomobil boyası, iki küçük kutu siyah boya ve iki ince fırça aldı. Ayrıca bir de tornavida edindi.

Cerf Oteline döner dönmez, hesabı istedi. Hesap hazırlanırken, bavullarını toplamak üzere yukarı çıktı, sonra bu bavulları arabaya kendisi indirdi. Gündüz tezgâhta çalışan kâtip, daha sonra, telâşlı ve aslında biraz sinirli göründüğünü söyleyecekti. Hesabı da gıcır gıcır bir yüzlükle ödemişti.

Tanık olmadığı için söylemediği şey, parayı bozdurmak için içeri gittiği sıra müşterisinin, hemen tezgâhta duran defteri karıştırdığı ve Colette de la Chalonnière'in adresini aldığıydı: Haute - Chalonniére, Corrèze.

Öğleye doğru, bir sürü mesaj Claude Lebel'in masasına geldi. Brüksel Emniyet Müdürlüğü, pazartesi günü Duggan'ın şehirde sadece beş saat geçirdiğini bildirmek üzere telefon etti. Londra'dan B.E.A uçağıyla gelmiş, ama ardından Alitalia'ya binip Milano'ya gitmişti. Bilet parasını nakit olarak ödemiş, ancak yeri önceki cumartesi günü Londra'dan telefonla ayırtılmıştı.

Lebel hemen Milano polisini aradı.

Telefonu kapamıştı ki D.S.T. kendisini aradı ve önceki sabah İtalya'dan gelen Alexander James Quentin Duggan adlı birinin Vintimille'den Fransa'ya girdiğini bildirdi.

Lebel dayanamayıp patladı.

«Neredeyse otuz saat!» diye gürledi. «Bir günden fazla!»

Ve telefonu bütün gücüyle vurdu yerine.

Caron kaşlarını çattı.

«Kart, Vintimille'den Paris'e kadar yolculuk etmiş,» dedi canından bezen Lebel. «Bütün ülkede, ancak dünün kartlarını elden geçirmekle meşguller daha. Yirmi beş binden fazla olduğunu söylüyorlar. Sadece bir gün içinde, düşünebiliyor musunuz? Neyse artık eminiz. Bu kez Fransa'da. Geceki toplantıda da elle tutulur bir açıklama yapamazsam derimi yüzecekler. Ha, bu arada unutmadan söyleyeyim. Komiser Thomas'ı tekrar arayıp teşekkür edin. Çakal'ın Fransa'da olduğunu ve icabına bakılacağını bildirin.»

Caron Londra'yla görüşmeyi yeni bitirmişti ki, Cinayet Masası Lyon Bölge Müdürlüğü kendisini istiyordu.

Lebel bir an dinledi, zafer kazanmışcasına baktı Caron'a, sonra eliyle ahizenin ağzını kapadı ve:

«Tamam,» dedi. «Herifi ele geçirdik. Dün akşam, Gap yakınındaki Cerf Oteline inmiş.»

Elini ahizeden çekip cevap verdi:

«Beni iyi dinleyin komserim. Bu Duggan'ı niçin yakalamak istediğimizi size anlatamam. Ama çok önemli olduğunu kafanıza koyun. Sizden şunları yapmanızı istiyorum.»

On dakika kadar konuştu, telefonu kaparken bu kez Caron'un masasının üzerindeki çalmaya başladı.

Yeniden D.S.T. arıyor, Duggan'ın Mİ 61741 numaralı spor bir Alfa - Romeo arabayla Fransa'ya girdiğini doğruluyordu.

«Fransız polisinde bütün izinlerin kaldırılmasını isteyeyim mi?» diye sordu Caron.

Lebel bir an düşündü.

«Hayır, henüz değil. Çalınmış araba peşinde olduğunu sanan bir jandarma ona raslarsa, Çakal yolunu kesmek isteyen herkesi öldürebilir. Önemli olan, bu otelde bir oda tutması. Helikopteri kaçırmak istemiyorsak, hemen yola çıkalım. Zamanıdır.

Aynı anda, Gap polisinin tümü şehirden çıkan yolları tutmak ve otelin bütün giriş yerlerini kapamak amacıyla harekete geçiriliyordu. Lyon'dan emir almışlardı. Grenoble ve Lyon şehirlerinde, makineli tüfekli adamlar polis arabalarına doluyorlardı. Paris yakınındaki Satory kampında, bir helikopter Gap'a götürmek üzere Komiser Lebel'i beklemekteydi.

Öğleden sonranın sıcağı, ağaçların gölgesinde bile boğucuydu. Belden yukarısı çıplak, giysilerini kirletmemek için de ayağına eski bir şort geçiren Çakal, üç saat süreyle arabasının üzerinde çalıştı.

Gap'tan ayrıldıktan sonra, Veynes ve Aspres - sur - Buech'den geçip batıya yönelmişti. Ovaya inen yol üzerindeki sayısız dönemeçler boyunca, arabasını gücünün sınırlarına kadar zorlamış, lâstik gıcırtıları arasında karşılaştığı otomobilleri iki üç kere uçuruma yuvarlanma tehlikesiyle karşı karşıya bırakmıştı.

Luc - en - Diois'dan az sonra, ana yoldan ayrılma zamanının geldiğini düşünmüştü. Rasgele, tepelerdeki köylere doğru yükselen dar bir yola sapmış ve ormanda kaybolan bir patikaya dalıvermişti.

Akşam üstüne doğru işi bitmişti. Beyaz araba koyu mavi renge bürünmüştü, boya da kuruyordu nerdeyse. Tabii, boyayı büyük bir özenle püskürtmesine rağmen bazı farklılaşmalar görülebiliyordu ama, alacakaranlıkta ve dikkatle bakılmadıkça bu acemi işi insanı yanıltabilirdi. Sökülüp otların üzerine bırakılan iki plâkaya Çakal 75 le biten uydurma numaralar yazmıştı. Özellikle tatil sırasında, yollarda en çok raslanan arabaların Paris plâkası taşıyanlar olduğunu düşünüyordu.

Tabii, numaralar arabadaki kâğıtlardakilere hiç uymuyordu ve yolda durdurulursa hapı yutmuştu. Ama, bir kerelik boş bulunmuştu ve başka çaresi yoktu.

Ellerini temizlemek için paçavra parçasını benzin deposuna daldırırken, önce aydınlıkta mı, yoksa hava kardıktan sonra mı hareket etmesi gerektiğine karar vermeye çalışıyordu.

Sahte adı kayıtlardan çıkarıldığında, Fransa'ya hangi sınır kapısından girdiği çabucak anlaşılacak ve kısa sürede izi bulunabilecekti. Programının gerçekleşmesi için daha günler geçmesi gerekiyor, dolayısıyla da gizlenecek bir yer bulması büyük önem kazanıyordu.

Başka bir deyimle, yapılacak en iyi şey, üç yüz kilometre ötedeki Corrèze'e en çabuk yoldan, yani arabayla varmasıydı.

Bu seçimle büyük bir tehlikeyi göze alıyordu ama bir direnmeye girişmek gerekliydi, hem de gecikmeden. Kaybedilecek zaman, peşinden yolları arşınlamaya başlayacak motosikletlilerle bir kovalamacaya girişme tehlikesini arttırıyordu.

Çabucak, plâkaları yeniden taktı, boş boya kutularıyla fırçayı attı, giyindi, 93 numaralı anayola çıktı ve sonuna kadar gaza bastı. Neredeyse saat dörde geliyordu.

Epey yükseklerde, doğuya doğru giden bir helikopter gördü. On beş kilometre sonra Die'ye varıyordu. Birden, belli belirsiz bir yürek sıkışması hissetti. İngilizce'de, kasabanın adı ölmek anlamına geliyordu ve bu raslantıyı dikkate almamak güçtü.

Boşinanlara pek kulak asmadığı halde, kasabanın merkezine girerken, Çakal'ın yüz çizgileri biraz gerilmişti. Büyük alanda, meçhul asker anıtının yakınında, yolun ortasında duran siyah deri giysili ve sporcu görünüşlü bir motosikletli arabayı yolun kenarına çekip durdurmasını işaret etti. Tüfek hâlâ arabanın altına lehimliydi, ne üzerinde ne de arabada silâh taşıyordu.

Arabayı birden ileri fırlatıp polisi ezdikten sonra uzaklaşmayı ve birkaç kilometre ötede bırakmayı, ardından da ayna ve sudan yoksun, iyi kötü Papaz Jensen kimliğine bürünmeyi bir an düşündü.

Onun yerine karar veren polis memuru oldu. Arabanın hızı kesilirken kendisiyle ilgilenmeyi bırakmış, ters yöne bakmaya koyulmuştu. Çakal kaldırımın kenarına yanaştı ve bekledi.

Kasabanın öbür uçundan canavar düdükleri duyuldu. Ne olursa olsun, kaçmak için artık çok geçti.

Birkaç saniye sonra, çelik telle çevrili altı kamyonetin izlediği dört polis Citroen'i göründü. Kaldırıma kadar çekilen motosikletli de, kamyonetlerin içinde oturan miğferli meslekdaşlarını eliyle selâmladı. Kafile, durmadan kaldırım kenarında bekleyen Alfa Romeo'nun önünden geçti ve Çakal'ın geldiği yöne doğru uzaklaştı.

Kafile kaybolduğunda, motosikletli belli belirsiz bir el işaretiyle Çakal'a yoluna devam edebileceğini belirtti, karşıya geçip anıtın önünde duran motosikletine doğru yürüdü.

Topuğuyla motosikleti çalıştırma çabasındayken,

Alfa Romeo hızlanarak kasabanın çıkışına doğru yollanmıştı bile.

Beşe on kala Cerf Oteline vardılar. İki kilometre öteye, şehrin öbür yanına inen Claude Lebel kendisini bekleyen polis arabasına atlayıp gelmişti. Yanında, pardesüsünün altından elini sağ omuzunda taşıdığı Mat. 49 makineli tabancasının tetiğinden ayırmayan Caron'la merdivene doğru ilerledi.

Otel sahibinin dışında herkes havanın çok gergin olduğunu farketmişti. Otel beş saattan beri tecrit edilmişti, balıkçının her gün yaptığı gibi elindeki alabalıkları ahçıbaşıya göstermek üzere gelmemesi dışında, olağanüstü bir şey olmamıştı.

Otel kâtibi tarafından çağrılan patron, hesapları incelediği odasından çıktı.

Lebel, Caron'un sorularına cevap verirken bir yandan da kuşkulu bakışlarla karşısındakinin pardesüsünü şişiren garip yumruyu süzmekte olan otel sahibini dinledi.

Beş dakika sonra otel, üniformalı polislerle dolmuştu. Polisler çalışanları sorguya çektiler, odayı incelediler, bütün ek yapılarla çevrelerini denetlediler.

Otele giden yolun ortasında dikilen Lebel, yakındaki tepelerin meydana getirdiği ufuk çizgisini seyrediyordu. Caron yanına geldi.

«Sizce kaçtı mı patron?»

Lebel başıyla evetledi.

«Hem de ne kaçmak.»

«İyi ama, fişine bakılacak olursa iki gün burada kalması gerekiyor. Neden bu kadar çabuk ayrıldı otelden? Otel sahibi de işin içinde olmasın?»

«Hayır, ne o ne de yanında çalışanlar yalan söy-

lüyor. Fikrini değiştirmesi için sabah bir haber almış, yeni kimliğinin anlaşıldığını öğrenmiş olması gerek.»

«Ama nasıl? Mümkün değil bu. Basit bir raslantı olmalı.»

«Dileyelim, sevgili dostum, Bu arada, öğrenmek istediğim, ne yöne doğru gittiği.»

«Hiç olmazsa elimizde arabasının numarası var.»

«Evet. Bu noktada bir yanlış yaptım. Arabanın aranmasını isteyecektik. Hemen arabaların birinden Lyon'u bul ve bütün polis kuvvetlerinin harekete geçirilmesini iste. Bu işe mutlak öncelik tanınacak. Arabanın özelliklerini bildir. Şöförün tehlikeli, herhalde silâhlı olduğunu, dikkatle yaklaşmaları gerektiğini söyle. Ama özellikle, baştan beri olduğu gibi, basına tek kelime sızdırmak yok. Adamımızın, kendisinden şüphelenildiğini farketmemesi gerektiğini de anlat. Ben Lyon'dan Komiser Gaillard'ı arayıp buradaki işi kendisine bıraktığımı bildireyim, hemen Paris'e döneriz.»

Mavi otomobil 2 numaralı anayolu izleyen *madenî araba dalgasının* Rhone nehri boyunca durmadan, homurdanarak geçtiği Valence şehrine vardığında saat altıya geliyordu. Alfa Romeo nehrin üzerindeki köprüyü astı ve sağ kıyıdaki Saint - Peray'e kadar 533 numaralı yolu izledi.

Rhone nehrini geçtikten sonra, alacakaranlık ardındaki vadiyi ağır ağır kaplarken, Massif Central'ın yamaçlarında Çakal gaza sonuna kadar bastı.

Puy de Dome tepesi geçildikten sonra, Auvergne bölgesinin içlerine uzanan yollar iyice dikleşti ama trafik de yok denecek kadar seyreldi. Brioude ve Allier vadisine doğru inerken, gece fundalık ve kuru saman kokularıyla yüklüydü.

İssoire'da benzin almak için durdu, aydınlatılmış olan Mont Dore ve La Barboule'u geçti. Dordogne ırmağına vardığında, neredeyse gece yarısı oluyordu. Ussel'e doğru uzanan 89 numaralı anayolda, yeniden sonuna kadar gaza basabildi.

«Siz bir ahmaksınız, komiser bey, bir ahmak. Avucunuzun içine düşmüştü, onu kaçırdınız.»

Saint - Clair de Villauban, sözlerine daha da bir ağırlık vermek için yerinden hafifçe doğrulmuş, pırıl pırıl maun masanın ötesinden öfkeli bakışını Lebel'in başının tepesine dikmişti.

Komiser, Saint - Clair'in varlığını farketmemiş gibi, dosyasındaki kâğıtları inceliyordu. Bu tutumun, küstah albaya karşı tutulacak tek yol olduğu kararına varmıştı. Saint - Clair de bu davranışın utanç mı, şaşkınlık mı, yoksa küstahça bir kayıtsızlık mı gizlediğini bir türlü kestiremiyordu. Verip veriştirmesi bittiğinde, Claude Lebel başını kaldırdı.

«Önünüzdeki teksir edilmiş rapora göz atarsanız, albayım, kendisini tam avucumuzun içine alamadığımızı görürsünüz,» dedi ağır ağır. «Duggan'ın Gap' daki otelde bulunduğunu bildiren mesaj, bugün on ikiyi çeyrek geçe elimize ulaştı. Şimdi Çakal'ın, on biri beş geçe birden otelden ayrıldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Ne yaparsak yapalım, bizden bir saat önce davranma imkânına sahipti. Ayrıca, Başkanlığın kesin emirlerini de hatırlatmak isterim: Büyük bir gizlilik içinde hareket etmemiz gerekiyor. Bütün ülkede olağanüstü bir durum yaratmak imkânsızdı, çünkü yankıları basında hemen görülecekti. Çalışmama konulan kayıtlar göz önüne alınırsa, Duggan'ın otel fişinin Gap'dan Lyon'a, oradan da Paris'e gelişindeki gecikme kaçınılmazdı.»

Saint - Clair, omuz silkerek öfkeyle içini çekti.

«Yine de, komiserim, polis yönünden bir savsaklama olmadığını bana söyleyecek değilsiniz herhalde?»

«Baylar, bu kadarı yeter,» diyen Bakan araya girdi. «Bir talihsizliktir geldi başımıza, gerçek bu. Yine de akla gelen bir soruyu şu an bile sorabilmek mümkün: Neden arabanın aranması için hemen emir verilmedi?»

«Bunun bir hata olduğunu kabul ediyorum sayın Bakanım. Gap'da birkaç saat daha kalacağını düşünüyor ve bunda haklı çıkacağımı gösteren nedenler bulunuyordu. Yine de, motosikletli polisler tarafından çevrilse, herhalde onları öldürmeye çalışacak, bu kez kesinlikle uyarılmış olarak kaçacaktı. Oysa şimdi, sadece başka bir yere sığınmaya karar verdi. Bu akşam başka bir otele inerse, hemen haber alırız. Öte yandan, arabası görüldüğü an yine haberimiz olur.»

«Alfa Romeo arabanın bulunduğu yerde çevrilmesiyle ilgili tamim ne zaman polise dağıtıldı?» diye sordu Cinayet Masası Müdürü Max Fernet.

«Akşamüstü, beşi çeyrek geçe otelin avlusunda gerekli bütün talimatı verdim,» dedi Lebel. «Mesaj, bütün devriye arabalarına yediye doğru ulaşmış olmalı. Elde edilecek bilgiler, hemen taşradaki merkezlere iletilecek. Adamın çok tehlikeli olduğunu dikkate alarak, arabanın direksiyonunda bulunsun ya da bulunmasın, tek başına dolaşan hiç bir polisin kendisini durdurmaya kalkışmamasını emrettim. Eğer bu toplantı sonunda, verdiğim çeşitli talimatın değiştirilmesi gerekiyorsa, bu konuda bütün sorumluluğu kurulunuz üyelerinin yüklenmelerini istiyorum.»

Uzun süren bir sessizlik oldu.

«Çok üzücü ama,» diye mırıldandı Albay Rolland,

«Başkan'ın korunması sözkonusu olduğunda basit bir polis memurunun hayatı önem taşımaz.»

Masanın çevresinde, bu sözleri doğrulayan birtakım baş işaretleri oldu.

«Doğrudur,» dedi Lebel. «Ama üstelik, yalnız bir polis memurunun bu adamla baş edip edemiyeceğini düşünmek gerekir. Taşradaki polislerin çoğu, şehir içinde olsun ya da motosikletle devriye görevine çıksın, usta nişancı değillerdir. Çakal çok usta bir nişancıdır. Eğer tutuklanır da adamlarımızdan birkaçını vurup kaçarsa yeni sorunlarla karşı karşıya kalırız: Bir kere, herhalde kimlik değiştirir, sonra gazetelerin olayı pamaklarına dolamaları kaçınılmaz olur, kırk sekiz saat içinde de herkes komplonun varlığını öğrenir. Bu kurul üyelerinden biri, gidip durumu Başkana anlatma sorumluluğunu yüklenmek isterse, soruşturmayı sürdürmekten vazgeçmeye hazırım...»

Hiç bir gönüllü çıkmadı. Toplantı, her zamanki gibi, gece yarısına doğru sona erdi.

17

MAVİ Alfa Romeo, sabahın birine bir kaç dakika kala Ussel'in İstasyon alanına vardı.

Alanın öbür ucunda hâlâ açık olan bir kahve vardı, son treni bekleyen bir kaç yolcu da kahvelerin başında oturuyorlardı.

Çakal saçlarına bir tarak attı, arabadan indi, kahvenin önüne yığılı iskemlelerle masaların arasından geçti ve tezgâha yaslandı.

Dağ yollarında giderken kaputu sırtına geçirmeyi ihmal etmişti; şimdi de, dönemeçlerin birbirini izlediği yol boyunca elleri sıkı sıkı direksiyona yapışık, çok hızlı araba sürmekten her yanı ağrıyor, tüm gövdesi soğuktan uyuşmuş bulunuyordu. Yirmi dört saat önceki akşam yemeğinden bu yana hiç bir şey yemediği için de, karnı çok açtı.

Kahvesi hazırlanırken, gözleriyle telefon kulübesini aradı. Tezgahın öbür ucunda duran tek bir telefon vardı.

«Buranın rehberi var mı sizde?» diye sordu tezgâhın ardındaki adama.

Çinko kovanın içinde bardakları durulayan adam, bir şey söylemeden, çenesiyle tezgâhın arkasındaki, üzerinde bir yığın telefon rehberinin yığılı bulunduğu küçük masayı gösterdi. Partal ve yağ içindeki yığının arasından, Çakal aradığını çekti çıkardı ve Baron de la Chalonniere'le aynı adı taşıyan köyü, yanında da sadece La Chalonnière Şatosu adresini buldu.

Köyün adına kara yolları haritasında raslanmıyordu, ancak rehberde gösterilen telefon santralı Egletons'daydı. Dolayısıyla, Ussel'den sonra 89 numaralı anayolu izleyerek aşağı yukarı daha otuz kilometre yol alması gerekiyordu. Rehberi yerine koydu, haritasını katladı ve ısmarladığı haşlanmış yumurtalarla tereyağlı ekmek dilimlerine döndü.

Sabahın ikisine doğru, «Egletons 6 kilometre» yazılı bir kilometre taşının yanından geçiyordu. O sıra arabayı, yol kıyısındaki ormanların arasında bırakmaya karar verdi. Ağaçlar oldukça sıktı. Orman taşralı büyük toprak sahiplerinden birine ait olmalıydı, atalarının iri av köpekleri ve kargılarla avlandığı bu topraklarda zaman zaman yaban domuzu avı düzenliyordu herhalde.

Yüz metre kadar sonra, zincirle kapatılmış ve üzerinde «Özel Av Bölgesi» yazılı bir tabelâ bulunan patikanın ağzında durdu.

Asma kilidi kapatılmamış olan zinciri kaldırdı, arabayı yola soktu, sonra zinciri yerine taktı yeniden. Farların ışığında, gölgeleri danseden birbirine geçmiş dallar doğaüstü bir baleyle arabaya refaket ediyordu sanki. Bir kilometre kadar gittikten sonra, Çakal arabayı durdurdu, farları söndürdü ve torpito gözünden kerpetenle el fenerini aldı.

Yere serdiği plâstik parçasından geçip yavaş yavaş sırtını kaplayan nemle ürperdi, toprağa sırtüstü uzanmış halde, bir saata yakın çalıştı.

İçinde tüfeğin parçalarının bulunduğu tüpleri, aşağı yukarı altmış saattan beri gizleyen madenî kirişlerden söktükten sonra, eski giysiler ve asker kaputuyla birlikte bavula yerleştirdi. Peşinden gelenlerin izini bulmalarını sağlayacak bir ipucu bırakmadığından emin olmak için, arabayı son bir kere gözden geçirdikten sonra yeniden direksiyon başına geçerek bütün gücüyle sık bir şimşir kümesinin arasına sürdü. Üç çeyrek saat kadar bir süreyi şimşir dallarını kesmekle geçirdi, sonra araba görünmez olana kadar yeşillikte açtığı gediği kapattı.

Kravatının bir ucunu bavullardan birinin sapına, diğer ucunu da öbürünün sapına düğümleyip hamal gibi omuzuna attı. Sonra boş kalan elleriyle diğer iki bavula yapışıp ana yolu tuttu.

Göğsüyle kürek kemiklerini döven bavulların ağırlığı altında iki büklüm olmuş, çok ağır ilerliyebiliyordu. Her yüz metrede bir duruyor, yükünü yere bırakıyor, elindeki ucu yapraklı dalla izlerini silmeye ve araba lâstiklerinin açtığı iki hafif yolu dal kırıkları ve yosun parçalarıyla örtmeye çalışıyordu.

Ana yola varmak ve patikayı bir kilometre geride bırakmak için bir saat daha yürümesi gerekti.

Kareli elbisesi kirlenmiş ve buruşmuştu. Spor gömleği terden nemlenip derisine yapışıyor, kollarıyla bacaklarını kaplayan ağrılar gitgide artıyordu.

Bavulları yanyana dizip, doğuda sabahın ilk ışıkları gökyüzüne yayılırken beklemek üzere bir kilometre taşının üzerine oturdu.

«Nasılsa,» diye düşündü, «taşra otobüsleri gün ışırken yola koyulur.»

Bir kere daha talihi yaver gitti. Beş buçuğa doğru, ardından kuru ot yüklü arabayı çeken bir çiftlik kamyonu yanında durdu.

«Arabanız mı arızalandı?» diye seslendi şöför.

«Hayır, kırk sekiz saatlık iznim var, oto-stopla evime gidiyorum. Dün akşam Ussel'e vardım ve Tulle'e kadar gitmeye karar verdim. Orada amcam var, beni Bordeaux'ya giden bir kamyona bindirir nasılsa.»

Şöför omuz silkerek gülümsedi.

«Bu saatlarda yürümek için insanın aklını oynatması gerek. Gece bu yollarda kimseye raslanmaz. Neyse, atlayın arkaya. Sizi Egletons'a kadar götürürüm. Orada başınızın çaresine bakarsınız.»

Saat yediye çeyrek kala kasabaya girdiler. Çakal çiftçiye teşekkür etti, istasyonun çevresinde dolanıp bir kahveye girdi. Kendisine koyu bir kahve getiren garsona:

«Buralarda taksi bulmak mümkün mü?» diye sordu.

Garsonun verdiği numaraya hemen telefon etti, karşısındaki yarım saata kadar bir araba yollayabileceğini söyledi.

Bu süreden faydalanıp pislik içindeki tuvalete girdi, soğuk suyla ellerini ve yüzünü yıkadı, dişlerini fırçaladı, sırtına temiz bir elbise geçirdi.

Saat yedi buçukta, taksi kahvenin önünde durdu. Kirli yeşil, yamrı yumru eski bir Frégate'dı bu.

«Haute-Chalonniére köyünü bilir misiniz?» diye sordu şöföre.

«Tabii.»

«Uzak mı?»

«Buradan on sekiz kilometre ötede.» Adam bes parmağıyla, damların ötesinde beliren tepeleri işaret etti, «dağlarda.»

«Beni oraya götürün öyleyse,» dedi Çakal ve ar-

ka koltukta yanına yerleştirdiği bir bavulun dışında bütün çantalarını taksinin tepesindeki paslı yüklüğe yerleştirdi.

Çakal, köyün alanındaki, bakkal ve kahve olarak iş gören dükkânın önünde inmek için diretti. Şoförün şatoya gittiğini öğrenmesinin hiç gereği yoktu.

Şimdiden güneşin vurduğu yerlerde boğucu bir sıcak hüküm sürüyordu.

Küçük alanda kuru ot dolu bir arabaya koşulu iki sarı öküz tembel tembel geviş getiriyor, mavi pırıltılı sinekler rengi atmış kirpiklerin çevrelediği iri gözlerinin çevresinde uçuşuyordu.

Araba gözden kaybolunca, Çakal bavullarıyla dükkâna girdi. İçerisi loş ve serindi. Tahta pabuçlarını takırdatan siyah giysili ve yaşlı bir köylü kadın hemen tezgâhı andıran kırık dökük yerin ardına geçti, yeni geleni incelemek için başlarını çeviren karanlık kahvenin dibindekileri de görmekten çok işitti Çakal.

«Emriniz?» dedi kadın çatlak bir sesle.

Bavullarını yere bırakan Çakal tezgâhın üzerine eğildi. Köylülerin hepsinin kırmızı şarap içtiğini farketmişti.

«Bir kadeh şarap lütfen.»

Kadın, telâşsız hareketlerle kalın dipli koca bardağı doldurdu, önüne koydu.

Şarap şişesinin mantarını yerine sokan kadına:

«Şato çok uzak mı acaba?» diye sordu Çakal.

İhtiyar köylü kadının kara ve meraklı gözleri kurnazca onu inceledi.

«İki kilometre ötede, bayım.»

Çakal soluğunu koyverdi.

«Aptal şoför de burada şato olmadığını söylüyordu. Gördüğünüz gibi, beni bırakıverdi.»

«Şöför Egletonslu muydu?» diye sordu kadın.

Çakal başını salladı.

«Çok sersemdirler şu Egletonslular,» dedi kadın.

«Ama benim de şatoda olmam gerekiyor.»

Masalarından onu izleyen köylüler hiç bir hareket yapmadılar. Kimse, bu yolu nasıl alacağını gösteren en ufak yorumda bulunmadı.

Çakal cebinden yepyeni bir yüzlük çıkardı.

«Borcum nedir acaba?»

Kadın matbaadan yeni çıkmış kaskatı paraya yan gözle baktı. Ardındaki masalarda oturan köylüler arasında bir hareket oldu.

«Bu paranın üstünü verecek bozukluğum yok,» dedi yaşlı kadın.

Çakal yeniden içini çekti.

«Bari burada bir postane olsaydı... ya da kamyonet sahibi bir adam bulunsaydı...»

Köylülerin biri yerinden kalkıp ardından yaklaştı.

«Köyde kamyonet var,» diye homurdandı bir ses.

Çakal, şaşırmış gibi döndü.

«Yoksa sizin mi?» diye sordu.

«Hayır bayım, ama sahibini iyi tanırım. Belki sizi oraya kadar götürür.»

Çakal teklifi inceler gibi başını salladı.

«Bu arada, bir kadeh içersiniz herhalde?»

Köylü başıyla yaşlı kadına işaret etti, kadın da tezgâhın üzerine koca bir bardak kırmızı şarap koydu.

«Ya dostlarınız? Bu sıcakta susamış olmalılar.»

Karmakarışık yüzlü köylünün ağzı kulaklarına vardı. Yaşlı kadın tezgâhın üzerine eğildi. İki şişe alıp gitti büyük masanın üzerine bıraktı.

«Benoit, git kamyoneti getir,» diye emretti ilk köylü.

Bardağını bir dikişte boşaltan adamlardan biri, yerinden kalktı ve dışarı çıktı.

Şatoya giden iğri büğrü yol üzerinde hoplaya zıplaya ilerlerken bu Auvergnelilerin en iyi yanı da, diye düşünüyordu Çakal, hiç olmazsa yabancılar önünde pek konuşma ihtimallerinin bulunmaması.

Yatağının içinde oturan Colette de la Chalonnière, çayını ufak ufak yudumluyordu.

Sol elinde tuttuğu bir dergiden kesilmiş fotoğrafı, sıkkın bir bakışla incelemekteydi.

Ön planda yaşlıca, saçları seyrelmiş bir adamın, dudaklarında aptalca bir gülüşle, elinde şampanya kadehi tutan yarı çıplak bir yıldız adayının omuzuna eğildiği görülüyordu. Resmin altında şunlar yazılıydı: «Belki bir gün baronla evlenirim. Şimdilik, çok iyi iki dostuz,» İyi dost!.. Paris haberlerinin yanı sıra sosyete olayları sütunundan kestiği dedikoduları adresine yollayan da, iyi niyetli kendi dostlarından biriydi.

Colette, hafif bir iniltiyle soluğunu koyverip omuz silkti. Mukavemet yıllarında rasladığı, hayranlık duyduğu, sevdiği ve evlendiği parlak yüzbaşıdan geriye ne kalıyordu? Yakışıklı bir ihtiyar, modası geçmiş ve gülünç olduğunu bile farketmeyen yakışıklı bir ihtiyar.

Ya kendisinden? Sevilmeyen, yalnız, ihtirası ve belirli bir amacı bulunmayan kadından geriye ne kalıyordu?

Yatağın içinde doğruldu, kahvaltı tepsisini itti ve yataktan aşağı atladı. Büyük bir boy aynasında yansıyan görüntüsü onu durdurdu. İncecik ipekli sabahlığının içinde, ellerini kalçalarına koyarak dikildi. Olgunluk çağında, biraz ağırlaşmış, ama girinti ve çıkıntıları yerinde... üstelik de hâlâ erkeklerde istek uyandıran

bir kadın. Çok kısa süre önce bunun delilini görmemiş miydi? Başını salladı ve uzun, siyah saçları omuzlarına yayıldı. Neden Gap'da verdiği molayı biraz daha uzatmamıştı sanki? Hangi saçma önyargı, hangi kuşkular bu işi kısa kesmeye itmişti onu?

Birlikte birkaç gün geçirmek, tatile çıkmış aşıklar rolü oynayarak güzel yerlerde dolaşmak o kadar hoş, o kadar beklenmedik bir şey olabilirdi ki.. Sanki neden bu kuvvetli, ıssız, hayaleti andıran yaşlı bir çift dışında tek kişinin yaşamadığı şatoya dönmüştü?

Avludan gelen bir gürültü onu düşüncelerinden ayırdı. Yüksek pencerelerden birine yaklaştı, perdeyi çekti. Bir kamyonet çakıl kaplı yola girmiş ana kapının önünde duruyordu. Arka kapıları açıldı. İyi seçemediği iki adam bir takım bavullar çıkardılar. Yaşlı bahçıvan Louis, elinde bir bahçe makasıyla yaklaşıyordu.

Kamyonetin tepesinin ardında pek seçilemeyen adamların biri, cebine birtakım kâğıtlar soktu ve yerine geçti. Kamyonet, yerde dizili üç bavul ve bir çanta bırakarak hareket etti. Colette, bir hayret çığlığı koyvermemek için kendini güç tuttu. Bavullarını yanında duran yolcunun sarı saçlarıyla ince gövdesini hemen tanımıştı.

«Hayvan,» diye mırıldandı elinde olmadan, zevkli bir gülümseyişle. «Güzel hayvan izimden gelmiş.»

Hemen, giyinmek için banyoya kapandı.

Merdiven başında göründüğünde, aşağıdan gelen birtakım sesler işitti.

«Evet bayım,» diyordu. Ernestine'in sesi. «Gidip hemen kendisine haber vereceğim.»

Az sonra Ernestine, yorgun bacaklarının dayanabileceği kadar hızla yukarı çıkıyordu.

«Hanımefendi, aşağıda sizi bekleyen bir bey var.»

Cuma gecesi bakanlıkta yapılan toplantı her zamankinden kısa sürdü. O günkü toplantıda söylenecek tek söz, belirtilmeye değer hiç bir şey olmadığıydı. Son yirmi dört saat içinde, arabanın özellikleri bütün Fransa'ya dağıtılmıştı. Ama arabayı bulan olmamıştı. Aynı zamanda; Cinayet Masasına bağlı bütün mahallî merkezler, yurt topraklarında bulunan tüm otellerin fişlerinin en geç sabah sekize kadar elden geçirilmesi emrini vermişlerdi.

Bütün emniyet âmirlikleriyle karakollarda, fişlerin incelenmesi bir sonuç vermiyor ve Duggan adlı adamın izine raslanmıyordu. Son geceyi, hiç olmazsa bu adı vererek bir otelde geçirmediği sonucuna varmak mantıklı gibiydi.

«İki varsayım arasında bir seçme yapmak kalıyor,» dedi Lebel sessiz dinleyicilerin karşısında. «Ya kendini hâlâ her türlü şüpheden uzak sanıyor, başka bir deyimle gizlenmesinin nedeni yok. O zaman ele geçmesi her an için mümkün. Ya da kuşkulu, peşine düşebilecekleri ekmek için arabayı bırakmaya karar verdi. Bu durumda, yeni bir kimlik değişikliğini önceden hesaplamış olmalı. Böylece de eskisi kadar tehlikeli oluyor.»

«Görüşünüz neye dayanıyor?» diye sordu Albay Rolland.

«Bu adam,» diye devam etti Lebel, «anlaşma şartlarını yerine getirmek için büyük bir para almış olmalı. Tecrübeli bir profesyonel. Meslek hayatı boyunca şimdiye kadar ne tehlikeyle karşılaşmış, ne de kendisinden kuşkulanan olmuş. Kılık değiştirme ve değişik kimliklere girebilme konusunda da uzman olduğu dü şünülebilir. Calthrop'un kimliğinden Duggan'ınkine geçerken bize yeteneklerinden bir örnek sunduğunu unutmayın.»

çakal

frederic forsyth

20 LİRA

roman

